

MARIA DORINA PAȘCA

VINO CU MINE!

MARIA DORINA PAȘCA

**VINO
CU
MINE!**

(Tablete de călătorie)

Ediția a II-a

Editura ARDEALUL
Târgu Mureș, 2023

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PAȘCA, MARIA DORINA

VINO CU MINE! /

Maria Dorina Pașca,

Târgu Mureș: Editura Ardealul, 2023

ISBN 978-606-8372-64-8

821.135.1

CUPRINS

		De început /7
A	-	Anglia / 9
		Andora /34
		Austria /35
		Azerbaidjan /36
B	-	Belgia /39
		Bosnia – Herțegovina /50
		Bulgaria /63
C	-	Cehia /67
		China /70
		Croația /90
D	-	Danemarca /102
E	-	Elveția /111
		Estonia /136
F	-	Finlanda /150
		Franța /157
G	-	Georgia / 169
		Germania /171
		Grecia /178
		Gruzia /185
I	-	India /190
		Islanda /206
		Israel /227

		Italia /279
J	-	Japonia / 313
		Jugoslavia /351
L	-	Liechtenstein /354
		Letonia /355
		Lituania /367
		Luxembourg /378
M	-	Malta /383
		Moldova /387
		Monaco /388
		Muntenegro /390
N	-	Norvegia /392
O	-	Olanda /400
P	-	Polonia /403
		Portugalia /408
Q	-	Qatar /413
R	-	Rusia /416
S	-	Slovacia /424
		Slovenia /425
		Spania /427
		Suedia /435
T	-	Tunisia /443
		Turcia /463
U	-	Ucraina /470
		Ungaria /472

De început!

Doar vremea mi-am luat-o-n buzunare și-am pornit a lăsa urma pașilor mei pe drumurile lumii pământene, iar frunza ce pare a fi inimă cu riduri, îmi zâmbește trist luând tensiunea vântului, forma picurului de ploaie, azvârlind cu săgeți de soare la sfârșit de veac, în tabela de materii a vieții.

Poți porni călătorule ce-n alte lumi ai fost drum sau piatră de hotar, dar nu uita că-n casa dinainte te așteaptă chihlimbarul strugurilor bătuți de brumă, mireasma busuiocului din grădină și neștiuta floare de mușcată.

Și dacă, îți va fi DOR până și de încuietorea de la poartă, atunci, te-ntoarce și deșartă-ți , precum cea de față, sufletul plin de cărăbuși de sticlă, geometrii de verde, umbră de stea și răsturnate liniști de păduri, în căușul palmelor precum apa ce rostuieste pietre și macină un sac de ... vorbe.

Și-apoi, lasă timpul să curgă și s-adune veri în
cireșe, inele în fire de iarbă, ierni în croncănit de ger,
toamne-n plânsul unui măr, căci pielea mea miroase-
a ...poezie!

A . . .

...ANGLIA

Am pornit iarăși să-mi caut drumurile pe măsuratele clipe ale timpului. Aștept ca bulversata vară să se liniștească, iar eu, să-mi strâng șireturile de la papucii care singuri și-au întors “fața spre vest” și-au pornit-o spre “soare răsare”.

Drumul până-n vechea Engleteria e lung și obositor, dar, când mă gândesc că acolo doar cărțile-mi sunt știute, iar povara mării la canalul ce-a băgat-o singur pe mânecă, mă face să-mi îndrept ținuta, să-mi caut umbrela, să fac frumos și să nu-ndrăznesc să uit de umorul... englezesc. Și cu ce supără că eu voi sta la hotelul “Prințul Charles și pisica lui neagră”? Păi, vezi? Și timpul râde strâmb ca-n cărțile Agatheii.

Ca o adevărată lady ce nu se dezmente și nu renunță nici la milă sau volanul pe dreapta, **Anglia** a

dorit și acum să fie “prim solistă”! Tot timpul a stat în ceață și-a scuturat umbrela plină de apă pe capetele noastre prinse în gardul Palatului Buchingam ca la urmă să-și etaleze toaletele de vară pe trotuarele ce adunau deja amintirile celor ca mine, într-o vreme de plecare în lume cu sosire în stația “n + unu infinit”.

Dover: La 8 trecute, fix, vorba actualului și omniprezentului etern parlamentar, Caragiale, aștept la Calais să trec Canalul Mânecii precum o probă la haina-mi regală și să-mi cumpăr nasturi la tunică din mărunțișurile prăvăliilor de antichități de pe strântecele străzi londoneze. E pasul spre Dover cu guler scrobit și perucă mondenă.

Ferryboutul ne-nghite odată cu vântul ce jucăuș îmi deranjează banii dați la coafor, dar, merită, căci Marea Mânecii, o clipă supărată, ne saltă pe cocoașa-i de spumă. Poate așa poartă ea, mâneca cu valuri de dantelă înspumată și năsturei de pescăruși, căci, șapte din ei par a trage din valuri, corabia visurilor și nebuniilor mele. Îi privesc și țipătul lor clănțane ca mașina de cusut Singer ce-mi potrivește în calcarul

malului englezesc, frânghiile de nisip mișcător și emoțiile după două ceasuri și mai bine ce sfârșesc cu o dreptunghiulară acceptare de ședere la curte. Și nu e rău, căci, “visul unei nopți de vară” e puțin mai sus, pe stânga, la numărul fără număr.

Rochester: După ce prințul și pisica lui neagră m-au primit în curtea-i interioară cu mireasma dulceagă a trandafirilor roz, am pornit în expediția-mi celestă pe străduțele cât palma, cu case ce par aliniat cu rigla unde, la fiecare centimetru e o ușă strâmtă cu scări și câteva degete de iarbă, încep “să mă casc”!

Și rămân așa, ca omul bun la curtea lui Dickens vizitându-i casa și așteptând de pe veranda-i cu încrustări în lemnul de vorbe, să-l văd pe David, s-o ascult pe Mica Dorrit și să număr Marile speranțe, răsturnând trandafirii roșii în tunurile ce-i străjuiesc poarta. Nu găsesc decât elevi ce-și pregătesc glăsuirea în scene de cuvinte în liniștitoarea-i curte.

Simt parcă apăsarea cuvântului scris și prind între degete petale de trandafiri. Oare Dickens scria pe frunze și flori? Zâmbesc și las urma pașilor mei să

răstoarne iar și iar, infinituri într-o prefață a neștiutei lumi.

Marea catedrală a orașului, peste drum de castelul în ruine, croșetează arabescuri de piatră și registre de orgă. Se lasă “prinsă” în jocul de creion al copiilor ce-i spun povestea în blocuri de desen, apoi, ne-ndeamnă la aducerile aminte.

Plec după ce-mi dau mărunțișul pe-un corn îmbufnat și mestec ca fumătorul înrăit, din nou pagini de Dickens. Da ce gust bun au! Vin din altă lume? Aprob și nu “scuip” cuvintele adunate-n mine. Nu încă.

Londra: Totul aici, după balcanismul din mine, e prea serios (cămașă, cravată, costum, geantă și berea de la “Pub” la cinci trecute fix), prea conservator (volan pe dreapta, polițiști binevoitori, melon și joben) și prea liniar (flori peste tot, curat de-ți ascunzi mucul de țigară-n palmă, autobuze roșii cu două punți, mile, picioare și coturi) chiar dacă, hotelul ce cu onoare mă numără printre clienți și-mi spune românește “bună”, și-mi servește mic dejun și cină englezească, avea

identitatea și numele de “Omul obosit de pe autostradă”. Și câtă dreptate avea omul anglo-obsedat și ... anglo-fobic!

Am pornit prin Londra căutând plăcuțele cu “nu călcați iarba”, dar pas de le găsește, căci aici, gazonul tuns în table de șah și teorema lui Pitagora, te-amețesc cu oratoria-i de fir în Hardy-Park.

Îmi păstrez călcâiul de iarbă pentru tăcerea de verde de pe câmpiile ciumaților și repet retoric: 1666, 1666...1666 încercând a nu număra corbii ce mășăluiesc în croncănit de tăcere, povestea ciumei. Liniștea m-apasă și de pe-ntinsa-i mare de verde a amintirilor ciumate, petele negre cu aripi de vânt, par neasculta-tele vorbe și neplânsele lacrimi de ei, cei de atunci.

Nu tulbur liniștea și n-aștept ca cineva să-mi repete fatidicul an 1666. E prea grea istoria clipei și prea verde forma călcâiului de iarbă.

Parcă citindu-mi gândul, ploaia m-alungă prăvălindu-mă în lume. Și mă lasă atârnată de gardul istoriei la palatul Buchingham. Arunc o privire și văd steagul, semn că regina e acasă. Nu ne primește pe

noi, dar porțile se deschid pentru meritoșii elevi ai țării. Cei mai buni dintre ei au onoarea de a asista la schimbarea gărzii din loja oficială.

Trec prin fața noastră, a muritorilor de rând, agățați de norii cenușii și proptiți în umbrele, solemni și atât de ... englezi iar mie, îmi fuge gândul la olimpicii nostri. Oare cu o excursie în străinătate rezolvăm totul sau oferim doar ... miraje?

Stau și aștept în locul bun prins la grilaj, să se facă zece și jumătate când spectacolul schimbării gărzii e gata să înceapă.

Dacă la poarta Raiului și turnul Babel e tot așa, atunci nu e nici o problemă. Înconjurată de italieni, francezi, japonezi și ruși ieșiți și ei în lume, stau și mă minunez de roșu regal și căciulile cât căpițele de fân din Apusenii mei. Caii la trap, superbi în mantiile purpurii și imperiale, anunță, precum pașii cadențați ai soldaților din post, deschiderea porților și eternul: stâng, drept, stângul, pregătește începutul.

Rămân pironită două ceasuri și jumătate și-ascult comenzi în care octavele prind ordine pe

portative și vorbe îndulcite de privirea celor de sub căciulile-cușmă. Garda se schimbă, ploaia ne mărunțește mereu, iar fanfara cântă și ne-ncântă. Aplaudăm cu toții ca în comunitatea europeană și picioarele noastre prind a dansa în ploaie. E un spectacol regal și marșul pe măsură face ca pentru o clipă, leul și unicornul de pe stema regală să-mi amintească de ora de istorie și ... de ce oare mă întorc iar la corbi?

Bat cu piciorul Londra de dimineața și până noaptea târziu ca nimic din ce-mi este dat să văd, să nu-mi scape. Mă obișnuiesc cu ploaia londoneză și străbat “Podul cu turnuri-Tower Bridge” uitat în frumusețea Tamisei. L-am învățat deja și-l știu și ziua dar mai ales noaptea când lumina vicleană îi dezvăluie indecentă, frumusețea. Te lasă să-l treci cu piciorul, dar vamă de zâmbet își cere la urmă. Îi spui că te duci la “Turnul Londrei” și-atunci simți că te lasă să treci. Îi place doar să-i ... lași turnurile pe umerii de piatră și apă și, atât!

Știu, am mai vorbit de corbi, dar ei sunt atât de acasă la Turnul Londrei, cu greutatele lor prinse de

picior, încât și legenda ce nu poate alunga monarhia stă în echilibru pe celălalt picior. Mi-am luat și eu unul acasă, să-l țin în caj și să-l aud povestindu-mi de capetele ce umpleau odată coșurile tumultoasei istorii a acestor sau altor primăveri. Îmi îngădui a mă fotografia cu frumosul temnicer cu ochi albaștrii, abținându-mă a nu conversa despre vreme și ceai, dar atentă la complimentele lui. Ce ți-e și cu lumea asta!

La Tezaur, adică bijuteriile Coroanei, suntem controlați mai ceva ca la vamă. N-avem voie să zăbovim mai mult de un minut în fața “minunilor lumii”, dar poți rezista oare? Nestemate, șoapte de scoici, somn de carbon, găini cu ouă de aur și neștiute vrăji și ascunse blesteme, te-nvăluie cu aura-i de mister. Ce strângător e timpul și ne-nfrânat în poftă, omule! Plec privindu-mi brățările de argint ca semn al trecerii prin lume, visând și eu la cloșca cu puii de aur.

E doar mijloc de amiază și Londra e nemaipo-
menită! Îmi măsoar pașii și poposesc pe treptele “Catedralei Sf. Paul”. Mai simt parcă mireasma florilor de la ultima nuntă regală, dar știu că nu e totul. Catedrala

te copleșește cu măreția sa. Se spune că într-o istorie ierarhică, după mărime și somptuozitate, se află între Sf. Petru din Roma și Sf. Isac din Sank Petersburg. Doar cea dintâi, de la Roma, îmi lipsește din careul de ași dar, acum tac, și uite că pot și știu să tac, petrecându-mi degetele pe piatra ce ascunde în trupul său, măreția amiralului Nelson.

Aud parcă ordine scurte și iubiri înăbușite, dar trec mai departe și urc, urc, tot urc, cele 530 de trepte în spirală ca să ajung la o ... palmă de cupola mică și aurită și să văd cu vântul-profesor, “Tamisa și Teatrul Shakespeare, Podurile și Big-Benul, Parlamentul” și ... atâta verde și tot ce pot cuprinde bucuroasă că am reușit să fiu în ziua aceea, o învingătoare, că nu oricine reușește a urca și coborî atâția pași spre înălțime, asta, după ce o clipă, la cupola mare i-am șoptit peretelui iubirile-mi ascunse și el mi-a răspuns dăruindu-mi putere. Oare Meșterul Manole e pe aproape și mă aude?

Las Catedrala Sf. Paul în urmă-mi și încerc să-mi potrivesc nu pașii, ci ceasul meu-Pobeda după

“Big-Ben”. Big-Benul mă întâmpină privindu-mă de la înălțimea sa ce încearcă a străjui și Westminster unde perucile și discursul parlamentar ... se poartă. E totuși ceasul ăsta un ceas cu “limba lungă”, ar spune gândul răzleț din mine, căci limba mare are 2,5 m, iar cea mica -1m, și tot “vorbește” măsurând plăcuțele-i de sidex, cu întâlniri și tratate, zâmbete și tristeți, războaie și liniști în clipe uitate pe mal de Tamisa unde, “Acul Cleopatrei” croșetează și azi povestea stăpânei de pe Nil cu Cezar și Antoniu. Ce mică-i lumea și ce lungi sunt poveștile ce-ncep într-o mușcătură de viperă!

Cum azi Parlamentul englez nu are program, stau o clipă mai mult la intrarea regală, gustând efemer, gloria gândului. Și oare, cu ce drept se nasc unii regi? N-aud nici un răspuns căci urc, după o așteptare plină de calm englezesc la veșnicele cozi, uzatele de timp și pași pierduți, pietre ale “Westminster Abbey” unde mă pierd printre cei adormiți ai lumii. Și-au găsit loc aici, într-o tăcere monumentală, regi și regine (și cum pot sta una lângă cealaltă –

Elisabeta–I și Maria Stuart?) prinți și prințese, oameni ai cântului și vorbeii, lumea lumii trecute, îngrămădită parcă în pânda de păianjen a tumultoasei clipei, chiar dacă la nr.10 în sufrageria premierului e lumină și adie un sentiment de pace și fericire.

Și sunt sigură că nimic nu pare la Londra ieșit din tiparele unei cărți de istorie sau din seaca plimbare pe internet, ca să afli de ce “de ce?” e așa și nu altfel.

Și-am găsit altfelul la “Greewich” unde, răsfățata iarbă de șoapta Tamisei, poate privi spre conturul de ceasuri ale lumii din deal. Aici, totul pare o clepsidră în care cărăbușii de argint caută în nisipul clipei, “scurgeri de timp”. Urc dealul spre observator și simt cum geografia se joacă prin crengile copacilor ce-mi străjuiesc calea și stau s-aștept a trece Tamisa de ora exactă și punctul zero și să-mi accepte zâmbetul “crăcănat” pe două emisfere, că doar acum pot scrie istoria celor ce din ... doi pași și-au văzut visul de-a ajunge la ... Moscova.

Pobeda mea o ia razna căci ora lui estică pare mai puțin sobră, scrobită și ... vestică. De, așa e când

ceasul istoriei cu nisip, apă, pendul sau vise, bate la porțile Europei încercând a-și potrivi pasul după dulcea vrajă a scorpionilor.

Las vremea să se zbată în cadrane de ceasuri ale minților bolnave și mă grăbesc la întâlnirea mea cu ...” Madame Tussand’s”. E simpatică gazda căci mă întâmpină încă de la ușă cu un boț de.... ceară. Da ce? Pâine și sare nu mai este? Și nici vin? sau strângeri protocolare de mâini că de fonduri nu e cazul? Ea este o adevărată lady de ...ceară și asta, pe bune !

Henric al VIII-lea îmi zâmbește prietenește dar nu-mi poate intra în grații. Pare plin de sine, păun și cocoș în ograda de doamne și domnițe care mai de care mai supuse, plăcute, smerite, răzvrătite și de ... ceară. Doar de la una va porni dinastia Elisabetei, dar eu sunt în vacanță și cartea de istorie am lăsat-o celor ce nu ne cunosc destul, s-o mai citească.

Trec urmărită de ochii princieri și pășesc în lumea încremenită a lacrimii-om în chilimbarul pădurii de gânduri. Zâmbesc lumii mondene, salut șefii de state și parlamente ale lumii, surprind privirea

șăgalnică a atâtor actori, străbat la pas lumea sportului și aștept să pătrund în catacombele vieții de la periferia Londrei scrisă în țipete, vaiete, bătăi, capete uitate-n coșuri, cerșetori și lumea... bună (pozele-mi stau mărturie).

Și mă zvârle apoi simpatica Madame Tussaud's "blândă și de ceară" direct între stele căci, Planetarium oricum nu mă putea lăsa fără "greutăți de corbi la gambe fine de domnișoară".

Și iarăși străbat Londra. Astăzi și soarele e mai darnic și-mi face cu ochiul lăsându-mă alintată de "pasul în doi al Tamisei". O străbat cu piciorul de apă și simt că nu m-apasă nici poduri, nici turnuri, nici bărci sau vapoare, dar mă prinde în carapacea-i de roșu, florile ce strâng grădini de-o șchioapă pe mal de Tamisa. Aștept o vreme de ceață, un marinar cu ochi albaștrii și-un glonț de iubire să-mi prindă visul dar, las noaptea să-mi numere pașii roși-negri de gardă, iar eu, m-ascund în rame de tablouri la "Galeriile Naționale, British Muzeum, Muzeul Victoriei și Albert" și

ascult ceasul de taină al culorii obosite de atâta eternitate.

Vara începutului de mileniu mă răsfață. Mă “debarcă” în fața scărilor “British Muzeum” și-mi face vânt în apăsătoarea-i frumusețe. Că doar unde oare m-aș putea saluta cu zei și zeițe, faraoni, măști, lei, cai, și mumii, amfore, arginți, podoabe și sarcofage măsurate cu palma-mi din timpuri de scripeți și pisici sacre? Mă pierd printre simboluri, semne celești, Budha și ceasuri solare și doar tăcerea singuraticii cariatide mângâie acoperișul ciuntit de vreme al Acropolelui.

M-apasă istoria în cuburi de piatră și ochi încremeniți în uitare, dar învăț să citesc din nou după “Piatra de la Rosetta” unde înscrisurile altor lumi sfârșesc prin a fi tainice și de nepătruns în dansul de piatră al semnelor enigmatice. N-ajung să-mi iau notițe, dar îmi odihnesc sufletul preț de un ceas în liniștea bibliotecii muzeului unde, las ca urmă a treceri-mi prin lumea pământeană, aripa de cuvânt adunată în formă de carte. Și nu e de vină decât

“Rosetta Stone” când altă carte îmi va bate la ușa de flori a iubirii și unde frunza-mi de riduri va prinde arabescuri albastru de verde, într-o lacrimă de ceai la “cinci trecute fix”.

Mă grăbesc să prind “Balt Orient Expres” din “Gara Victoria”. E superbă ca și regina, amăgitoare ca orice lord fără castel și riguroasă ca o guvernantă. Mă fac că m-aș urca în trenul tras la peron, dar, ce mare **dar**. Doamne, mi-am uitat în alt veac mănușile și lornionul, melonul și papionul, poșeta și umbrela, sărurile și amorurile, amanții și conturile-n bănci. Și atunci, aștept la rând cu alte istorii (chiar dacă se zice că noi avem stare) drepturi și o Europă unită, ca și-n halta orașului meu, fără telefon da cu oprire de accelerat și rapid, să m-aștepte pentru gându-mi călător ... expresul.

Îmi privesc petalele de galben trandafir din palmă și-mi promit să le duc acasă. Ce fericiți pot fi mirii ce le-au călcat în picioare?! Stau mică și neînsemnată în ultima bancă din biserica românească din Londra și-ascult cu smerenie, vecernia. Și poate că

nicăieri ca aici nu simt că dorul de casă te poate măcina și da pustietății vântului ce se-mprăstie în patru zări și-n nouăzeci și nouă de colțuri rotunde ale lumii mele.

Strada londoneză îmi face beșici în tălpi și mâncărimi în palmă că de văzut pot vedea, dar de cumpărat, ba. Privesc londonezi ce umplu străzile și puburile la cinci trecute fix și mă minunez de “păsărelele” din englezeasca lor vorbită. Se poate bea bere la “Ultimul fluierat” dar, nu știi dacă acea cafea “Capătul lumii” e aproape de “Porcul cu țepi” și cu siguranță ți se topește inima în palmă la “Cafea, ceai și lacrimi”.

Stau și privesc mămăruțele roșii ce străbat orașul și parcă simt că “Roata vieții” prinde ultimul taxi ce pare un melon umblător. Și la stop, limuzina roz îmi face cu ochiul și urmând-o văd că “Soho” e atât de aproape. Îmi fac gura “o” de dulce mirare și primesc invitația la hindușii din colț pe săptămâna viitoare, dar în schimb mie îmi surâd niște ochi oblici garnisiți cu rațe pechineze mustind de mirodenii și

secrete chinezești de nu știi când ai ajuns în cartierul lor unde, ispita și alte celelalte sunt la o palmă de păcat.

Așa pățește sufletul când vede și toalete, pălării, mănuși și fracuri, odihnind pe treptele de solfegii la “Opera-Coven Garden” din târg. Mă supăr și fluier în “Picadilly Circus” la cei doi cai de apă din colt, potcoviți cu sirene și aștept ca pe “Trafalgar Scuar” să se facă liniște, statuile să-mi zâmbească iar leii încremeniți în bronz să-și miște cozile în ghemuri ca scorurile de pe terenul de tenis.

Ca o lume nebună ce mișună pe străzi, englezii au ieșit de la un meci de crichet și-și poartă coșurile cu mâncare ca-n picnicurile din “Gaițele” lui Kirițescu, chiar dacă cravata, cămașa, batista și ciorapii se asortează cu haina de chibiț. Sunt politicoși și te aștepți să facă vreo gafă, dar, îți surâd și uită să-ți dea un număr de telefon cu “dragoste la prima vedere”.

Pestriță e vremea precum lumea umblătoare, căci, negrii asiatici și indieni găsești mai mulți decât

colțurile și bisurile de pe străzi. Și tot așa, până când în răsturnatele imagini, vezi: dormitoare-mașini la stopuri, trotinete argintii pe trotuare asortate cu costume și pantofi cui, și motociclete pe trei roți, mă retrag cuminte la „Magazinul de prostii dulci” și-mi iau o bomboană pe băț, așteptând să-mi crească contul în bancă și acțiunile la bursă, asta după ce la „Trocadero” m-am bătut cu monștrii din mașini și-am fluierat tocatta fără adagio pe scările rulante.

De, las Londra să-și probeze o nouă formă de umbrelă, iar eu, visez ca măcar pe biletul de întors să scrie Oxford dar, până acolo, de pe pajiști îmi fac semn dând din coadă, vaci spălate, aristocrate și mai puțin nebune, baloturi de paie împachetate, iar eu rămân în plasa de stele de la „Ferma de fluturi” s-aștept ca perla de rouă s-adune poveștile scoicilor încă ude.

Oxford: Pășesc foarte intelectual pe străzile pline de atâtea diplome și nu mă mir că văd ... drogați de atâta învățătură, cântăreți ambulanți cu restanțe de toamnă și veșnicii somnoroși din băncile din spate lipsind la

apel. În urbe, altfel e liniște și doar zâmbetul ce mi-l aruncă în catedrala „Christ Church”-femeia-preot, mă face să mă gândesc că totul e posibil. Străbat străzile școlate și la mâna dreaptă am colegii și la cea pereche tot colegii, scrobite, cu gazon, portar, portaluri grele, pază, studenți în practică, etichetă englezească și ... maximum 100-150 de suflete „studioase” într-o astfel de binecuvântată cetate a minților ce mustește de atâta „inteligenție”.

Și, precum ca să se știe, una singură e universitatea mare „University Church”, mândră, celebră și cu patalama la ieșire, alături de știuta în lumea cărților și cărturarilor a bibliotecii Bodleniană. Nu pot să vă recomand un colegiu anume, dar în ziua în care lăsam urma pașilor mei pe străzile pavate cu vorbe celebre și comori topite-ntr-o noapte, mai primeau înscrieri la :Christchurch College, Magdalen College, Balliol College, Soul’s College și Herdfor College, unde, atenție, uniforma e obligatorie! Adică, ei, studenții să nu fi fost la cursurile de ... democrație de la noi din 1990 încoace? Se poate ? Dacă erau cumva cursurile

după amiază și ei aveau munci grele precum ale lui Hercules? Mai știi?!

Aici, până și verdele e intelectual iar arcada de acolo amintește de „puntea suspinelor venețiană”, iar eu, chiar dacă n-am diplomă de-aici, mi-am lăsat pe un raft din marea bibliotecă, ... cărțile, o aripă de verde englezesc pe-un curcubeu ce-aprinde furtuni de cuvinte! Te las pe tine, cititorule s-ajungi aici, să-mi găsești și citești cărțile, ș-apoi, la foc de doi tăciuni, să ne-amintim de-o iarnă și-o poveste din prea știuta mănușă de argint.

Stratford: Prind „trafic ghem” pe autostradă și-mi dau seama că, oricum, e foarte greu să dai de ... Shakespeare. Verdele englezesc te învăluie și-ți dă elixir în linguri de vreme ce par adormite în umbră de baldachine și catifele grele. Orașul mă-ntâmpină cu lebede și rațe aristocrate pe lacul din parc căutându-și parcă neguțătorul din Veneția, cu pasul de cadril ce-nșală iubiri rostite aiurea precum Romeo către-o jună Julietă, cu străzi ce-mi spun „A fi sau a nu fi” și mai ales cu neștiutul vis „al unei nopți de vară”.

Urc și cobor scările casei marelui Will și de la geamu-i de-o palmă, lemnul sau jarul din vatra-i, șoptesc ...sonate. Dar încă nu te las să te înfiori de ele, căci chiar acum vreau să te pierd pe scena teatrului din burg, să simți apoi cum vălmășitele cuvinte, senchină ție, Curții și poftitelor plăceri.

Și-acum, precum o roată de noroc, să te învârt printre sonetele-i divine știind că anotimpul e 6 și cu 18 plus 98, adică:

„A iernii mână n-o lăsa să-ți strice ...”

ce „Cu-o zi a verii te asemui? ...”

atunci când „În primăvara ta mi-ai fost departe ...”, și-apoi să:

„Văd mâna timpului cum crudă sfarmă” (64)
talentu-mi de scrib al vremilor trecute?

Și „Cu grijă când a fost să plec la drum”(48) n-am știut că „Țin filele de tine scrise-n minte” (122) când „Asemeni c-un actor cârpaci, ce-n scenă ...” (24) te-ndeamnă să nu uiți precum căderea umilei cortine, ce-ți suflă William de pe scrisa-i criptă ce odihnește în liniștea bisericii din burgul de ani uitați în

numărare:”Binecuvântat fie cel care respectă acest mormânt și blestemat să fie cel ce atinge (mișcă) oasele mele”.

Shakespeare garantat 100%, atât și nimic mai mult, ce nu te lasă să-ți iei mâna de pe știuta-i vorbă prinsă în liniștea șederii tale pe băncile din curtea-i de vremi adunate-n pietre ce joacă teatru și spun neîngrădit ... sonete. E garantat Will acum și pentru totdeauna și oricât aș încerca să uit, nu se poate. Am luat „microbul Will” de Stratford și sunt fericită și chiar aștept ca focu-n vatră să se aprindă din nou din cuvinte, spunându-ți că totu-i adunat în „a douăsprezecea noapte” iar ferma de fluturi primește noi aripi pe când eu, mă-ndrept printr-o pădure de hortenzii spre Prințul Negru și ținutul de taină învăluit în nepătrunse și neprihănite cețuri.

Canterbury: E liniștea prinsă-ntr-o ramă de frunze de ceai și totul se pierde-n uitare, mi-ar șopti emisfera poeziei din capul meu deja pătrat și totuși rotunjit la colțuri de-atâta neîndoielnică mirare cuprinsă-n saci de mirodenii scăpați de zei dintr-un banal hambar.

Stau și privesc urma istoriei din vremea lui Thomas Becket și-mi spun precum în Capela Sfinților și Martirilor timpului nostru că, harul și lumina pentru întunericul din noi se preschimbă-n rugăciune și-nălțare.

Trec sfios pe lângă piatra ce adună literele din înscrisul Prințului Negru dar n-aș putea să-ți spun dacă mi-e rău sau bine, lumină sau foșnet, iar de șoapte m-apasă dangăt de clopot. Și simt că mă cuprinde și pătrunde pâlپâit de lumânare ce-n lacrimi perlate de ceară îmi rostuiește ruga-mi princiară(nu fac decât să tălmăcesc ce scris-au alții):

„Nu știam cum să mă rog
Nu știam ce să spun
Nu aveam prea mult timp”

dar,

“Lumina pe care am oferit-o era
puțin din ceea ce aveam
puțin din timpul meu
puțin din mine”

căci

“Am lăsat-o înaintea Domnului
înaintea Binecuvântatei Fecioare
și a întregii lumi a Raiului”

iar

“Flacăra

e mărturie pentru rugăciunea mea
care mă însoțește întotdeauna”.

Și-n umbra zbaterii lumânării, mi-am luat anii
de gânduri în pumni și-am ieșit din neclintita lume a
cavalerilor lăsându-i în armuri de vise să-și doarmă și
să-și plece unduitoarea mângâiere de stindard. Mă voi
întoarce în nopți de iarnă, numărând povești și
curățând coifuri de praful iubirilor uitate-ntre mălinii
topiți în palma-mi de jar și lumânare.

Încep să m-adun, dându-mă-n bărci și carusel,
făcându-mă val, răvaș de dor și spadasin în duelate și
înșelătoare cărți de istorii și nații.

Îmbrac iarăși strâmta-mi mânecă pe canal și-
ncerc să mă reîntorc în caleașca trasă de pescărușii din

visu-mi de gazon și pământean, uitat pe-o margine de calcar și de mal într-un apus de răsărit.

Nu, nu m-am liniștit ci am fost doar o clipă ... insular dar călător rămân căci, povestea drumului uitată-n ceilalți papuci de vis înșosetați cu ceaiuri și parfumuri, îi pregătesc de-o încălțare în alte cadrane de flori și violete de o noapte.

“M-am îmbolnăvit” de atâta Engleteria încât totul îmi pare acum O.K. chiar dacă, încă, robinetu-n baie mai curge cerșind mărunțiș, poarta se-nfundă de ciudă și căldură iar eu, aștept ca povara de struguri a firavelor corzi de păcat, să se prăvale-n chihlimbaruri de vis și de cristal, într-o noapte târzie dacă, încă netrezitul răsărit să îmi șoptească diabolic:

“hai, pornește, ce mai aștepți, doar tu știi că ești un călător al lumii” ...

... și iar pornesc!

...ANDORA

Andora: Mă-ndrept spre Pirineii cu miros de serpentine și zăpezi ce fac ca iarna s-arate frumoasă ca floarea de melin. Andora e, precum Monaco, vrednică de-a fi căutată pe hartă. Cauți și cauți și iar cauți până ce degetul arătător acoperă statul. E sus, dând mâna cu Pirineii Franței și Spaniei, Spaniei și Franței. E frumoasă și-și alintă capitala-Andora la Vella . Muzica curge din cuvinte, iar privirea-ți atârnă pe ziduri de fortărețe, anunțuri pentru ski, expoziții, rămânând ca în Pirinei la 2407 m în punctul Envalik, să crezi că „cerul se unește cu pământul”, iar tu, muritorule, lacom și știutor de Carpați, să simți că vântul îți umblă prin plete, iar zăpada deja așezată pe culmi, să te-ndemne la bulgăreală. Dar, șerpuitorul drum, continuă.

...AUSTRIA

Viena: Au ajuns să mă “doară șireturile de la pantofi” de atâta drum cerându-și parcă și ele dreptul de a se reîntoarce acasă. Mă pornesc din nou călătore pe meleaguri europene iar la drum, luându-mi călăuză, adierea vântului de toamnă. Am trecut ca-n poveste, 9 țări și 9 mări și acum număr apele de la dus la întors: Mureș-Tisa-Dunăre; Dunăre. Valsez la Viena într-o dimineață cu frunzele din parc, iar gulerul ridicat și pălăria pe o ureche, m-anunță discret că mă reîntorc încet, dureros de încet spre **casă**. Viena te amețește ca și valsul ei. Pare sobră în fața Parlamentului și năzdrăvană în parc, pregătindu-și deja haina de Crăciun. Mă pândește la fiecare colț și nu scap de silențiosul tramvai, chiar dacă trăsura vieneză mă-mbie la visare.

Și nu știu ce să aleg, bomboana dulce de notele lui Mozart sau cutia muzicală unde, suavă, mica serenadă își dorește aplauze și lumina licuricilor din

pădurea unde și vântul adie dar și bate, făcând parte din ...orchestră.

Clepsidra vremii se-nchide-n biblioteci, iar eu, călător neștiut de nimeni pe drumuri europene, las în urmă-mi o boabă de visare. M-aplec să-mi domolesc șireturile după ce-am luat Marea-n papuci, iar din buzunare, frunzele toamnei și-anunță prezența. La margine de secol mă pregătesc din nou deja de ... drum. E oare terminată neștiuta poveste a drumului, călătorule?

Și unde las Târgul de Crăciun din piața Primăriei ? Da catedrala albită între timp, da nu și de ... timp? Unde ? Pe o bancă în parcul palatului, așteptându-l pe Horea din povestea cu ...împăratul și imperiu. Păi, nu ?!!

...AZERBAIDJAN

Baku: Iară-și în tren și pe-un drum din care până mâine dimineată n-ai să ții minte decât că ușile și geamurile nu se deschid, că ceaiul rusesc nu ține de

foame iar la prima și ultima stație unde va opri, vei coborî făcut pachet, să nu-ți mai scape nici un nerv.

Și aici, căldura e mare, plus 40 de grade Celsius. Bărbații se îmbracă în negru cu batiste albe pe gulerele cămășilor, iar femeile cu fețele acoperite sunt bine păzite. Ele sunt comori ce par a uita povestea din turnul farului. Și totuși, e căldură mare !

Din balcon privesc Marea Caspică ce se pregătește de sărbătoarea Marinei. Hotelul e mare, întortochiat și n-ai nici o șansă ca să nu te rătăcești. O fac și eu cu cea mai mare plăcere și mă trezesc într-o sală de spectacole unde “toată floarea cea vestită” a folclorului se află la voltaj de aplauze. Totul e magnific. Sunt pentru o clipă în Turnul Babel căci cei din jurul meu au vorba și pielea diferită de a mea, dar sunt ... oameni. Merită să te pierzi în marele hotel al orașului.

Și iar privesc marea. E verde, e smarald și e plin de sonde drumul până la ea căci aici ...curge “gaz și petrol” și nu “lapte și miere”. Ne bronzăm stil “tractorist” și bem ceai fierbinte pe rogojinile de pe

plajă. Sunt peste 40 de grade Celsius, dar ce ne pasă nouă? Noi ne-am priment în verde de Caspică și acum suntem smaralde cu garoafe-n păr și cântec pe buze căci mi-e dat s-adorm scoici în palma mea. Seara târziu, orașul e în sărbătoare, iar artificiile își fac de cap.

Îi zâmbesc vecinului de balcon, un arab cu ochii de tăciune rămași pe garoafa din păru-mi și i-o dăruiesc peste balustradă știind că-n țara lui, gestul meu m-ar consta ani buni de “reeducare”, doar eram la o aruncătură de băț și-o deturnare de avion de ... lumea arabă.

În zori, Baku se trezește din somnu-i albastru între pliantele mele înghesuite-n sacoșa mea eternă, pierdută în aeroport și regăsită la Moscova (ce mică e lumea!). Și-mi privesc iar papucii și șireturile ce-ncep a mă strânge de atâta poveste a drumului, acum, la început de mileniu când din tănuitele povești îmi voi face gard de crizanteme albastre la o margine de eternă neliniște binecuvântată.

... și iar pornesc...

B...

...BELGIA

Mi-am luat iarăși, nu traista-n băț, ci “picioarele la spinare” și-am pornit. Drumul până în Belgia e lung și azi, mâine mă vor dura iar șireturile de atâta umblare. Am pornit înainte de a răsări soarele ca și cum m-aș fi pregătit de coasă. Numai în zori coasa sărută firul de iarbă. Las soarele să mai doarmă o clipă și pornesc fără a ști nici acum povestea drumului. Doar așa, câteva pietre și-un fir de nisip.

Sint-Katelijne-Waver e o mică așezare velonă, elegantă, cu primar frumos, biserică modernă și steagul românesc fluturând pe primărie. Aici, totul e liniștit, nimic nu se întâmplă fără știre. Stau într-o cameră cu fața spre pădure unde ora exactă mi-o dau păsărelele și Doamne ce dor mi-e de pui cu mămăligă. Învăț să nu răspund la telefon că e pe banii gazdei, și

nu vreau a spăla vasele cu mașina. Totul pare în pătrățele, bine gândit, dar aici gazda nu-și cunoaște vecinii, iar salutul meu, produce panică. Ei nu cunosc cuvântul DOR. Cât le-o fi trebuind ca să-l învețe? Și oricum, la Carmelite, faima orașului nu se-nvață!

Anvers arată minunat chiar dacă încă nu s-a trezit portul. Clădirea căpitaniei pare o nefericită Julietă pe ... uscat. Are forma unui vapor ce stă și așteaptă. Oare-și va ridica vreodată pânzele? Pașii mă opresc mai întâi la stop. Ce curios? Pot prinde toate stopurile din oraș dacă cei pe patru roți nu depășesc 50 km/oră. Ei, ce zici? Să fac o încercare? Și-apoi, să-i învăț pe belgieni “Nu te supăra frate”? dar, stau cuminte și-mi ascult sufletul în Notre Dame de Anvers. E atâta liniște încât gândul meu o clipă evlavios, îmi șoptește.” Nu crezi că trebuie să vezi și Notre Dame de Paris?” Eu cred gândul și la rugăciunea mea adaug pe “lista de așteptări” și ultima cerere. Stau și privesc statuia pescarului cu mâna tăiată ce străjuie primăria orașului. Și ei l-au avut oare pe Vlad Țepeș? Mă privesc în vitrine și nu par deloc rubensiană, așa că

admit ca de pe soclu Petro Pablo Rubens să-mi facă cu ochiul. Mai știi? Dacă în viitorul mileniu o să-i placă slăbănoagele? Anvers zâmbește cu mine, iar la stopuri n-am timp de joacă căci trupul șerpuitor al canalului mă duce departe, călător fiind la margine de ... gând.

Brugge deja miroase a dantelă veche. Dar până la el, trec tunelul de sub canal și nu simt greutatea apei. E oare pământescă mintea omului când face așa ceva? Stau și-aștept cuminte, cât de cuminte pot fi, să mângâi dantela de Brugge. Mă strecor printr-o poartă de lemn în curtea unei mici mănăstiri și inima mi-o liniștesc pe-o bancă. Apoi, prind curaj și pornesc. Orașul mă-ntâmpină cu trăsuri vechi trase de cai frumoși ce-și așteaptă călătorii la stâlpul cu potcoave unde fânul și apa sunt delicatesuri. Prefer papucii mei cu marea-n ei și-mi oglindesc chipul în apa canalelor ce dantălăresc orașul. E “Veneția nordului” dar nu vreau să mă gândesc la Canale Grande. Lebedele își întorc mlădios gâtul așteptând dantălăreasa să-și termine punctul iar eu, mă pregătesc de concert,

ocupându-mi locul pe bordura străzii, căci în piața orașului “clopoței și-au început deja uvertura”. Iau lebăda de dantelă și-o trec iar prin poarta de lemn ce-mi pare cât o tapiserie cu prinți și prințese, regi și regine și nespuse iubiri tănuite. Abia aștept ca la capăt de mare să găsesc o altă mare, Marea Nordului și unde, urmele tălpilor mele în formă de scoici, să rămână selenare. Adulmec marea ce e la capătul unui fir de dantelă și-ncep să număr mările de mine “călcate în picioare”: Neagră, Caspică, Egee, Marmara, Mediterană, Adriatică și putea oare lipsi a șaptea, a Nordului? Paradoxal, nu știu să înot dar, răsăritul și apusul sunt butonii manșetelor mele ... maritime.

Revăd din nou Brugge dar de data aceasta dantela ce-mi ocrotea cu câțiva ani în urmă pașii, stă cuminte în rama ce pare a măsura tropotul cailor la fântâna unde se adapă cărăușii zeilor și-a norilor somnoroși.

Simt că și aici se întâmplă ceva deosebit căci picioarele mele se-ndreaptă singure spre eterna cetate a tumultelor vremi de istorie. Da, știu.

Anul acesta –2002, capitala culturii europene s-a mutat aici, unde, canalele răcoroase ale orașului, Veneția își regăsește știuta soră din Nord. Mă întâmpină peste tot, flori ce împodobesc și care doresc să fie semnal de începere a spectacolului. Știi, aici **apa** e eroina și totul se învârte în jurul ei. Stau și mă minunez precum Alice în țara ei, adică, toate proiectele culturale lansate aici pornesc, au și se sfârșesc la și cu **apa**.

Și pornesc în curgerea timpului spre a o găsi pe ea, **apa** de început, **apa** dătătoare de viață, **apa** prăvălitoare de patimi și iubiri nepermise, **apa** supărată și leneșă, **apa** geloasă și devastatoare. Oricum o iei, alunecă, te-nșală, dar te și iubește lăsându-te să simți atingerea bolnavă de albastru și sărutul pe talpa nedezmierdată de povești astrale a piciorului.

Caut **apă** și cultură, mai bine zis, „imaginație băgată la ... apă” și te găsesc deschizând imprudentă anul 2002 din martie și până-n noiembrie aici, la **Burges**.

În primul rând, sfidând eterna regulă „iar oraș, iar catedrală, iar biserică”, iar și iar și iar , intru și rămân ... mută. Răsturnată parcă în ilogica-i logică, în mijlocul bisericii, **apa** tronează ca o adevărată rugă adusă divinității. E aici, în căușul rugăciunii adunând tăcerea și resemnarea, speranța și împlinirea, în petalele de margaretă ce plutesc pe luciul spovedaniei de apă. Scaunele din jur așteaptă răbdătoare vremea utreniei, iar în vitralii, fluturii și-au lăsat cristalidele seduse de lumina nepământească a păcatului, într-o seară de august.

E atâta liniște în tăcerea bisericească a **apei** încât, doar versul eminescian mai are vrajă și putere de a domoli bătaia tulburătoare de inimă. Las o parte din mine pe petala margaretei din colțul stâng al gândului meu acvatic și doar clanța ușii de vis face

ca din țâțâni, vremea să-ți spună că e timpul să te întorci aici, așa, peste ani lumină de rugă și apă.

Și nu-mi sfârșesc bine umedul gând că, podul plutitor din piața veche a orașului poartă nestatornicele-mi gânduri și nehotărâtele hotărâri și trec cu piciorul și simt că siguranța mea e nesigură, că sunt muritor, că orice e posibil. Și-atunci, privesc în părți de unde piatra cu vechi istorii ce mă privește emina-mente pietrificată, iar speranța mea pare barca pe furtuna vieții într-un început de mileniu. Ajung la capăt de vis și istorii și-mi doresc calești cu roți de apă și căluți de mare ce poate la stația terminus mă vor învăța șah și turnir, pas de galop și cadrul.

Și-atunci, voi simți că sunt propriul meu proiect și-mi ocup cuminte locul în barca ce mă poartă pe canalele ce nu duc nici în Piața San Marco , nici la Murano, ci undeva unde odată, morile măcinau, felinarele pâlpâiau, ferestrele numărau banii ce veneau pe apă în corăbii aducătoare de averi și brocarduri, titluri, căsătorii, războaie și copii din flori.

Și, ca totul să fie ca o degustare și dezmiardare de licoare, licitez locul de la fereastra cât palma cu valeități de servicii secrete și alte prescurtări fonetice de pe vremea când, dar secretoși cum suntem, ea, fereastra, va intra în alt ... proiect de supraveghere.

Așa m-a întâmpinat acum Bruges, mândru de dantela, goblenul și apa „călcată” în picioare de mii de călători prin știute și neștiute, spuse și nespuse, fiind superbă în reușita-i terestră.

Și nu pot decât ca, la un capăt de apă, să-i las cartea mea de pulbere și deșert și să cred că, într-o zi , anii și pașii apoși de cultură, vor clipi în tăcuta văluire, șoptind:”se vede că a trecut și ea pe aici, căci urma de vis a rămas s-adune eterne picături de rouă din tănuita-i visare”, căci totul curge după ceasul lui Dali, moleșit într-o zi albastră de vară.

Leuven și spui fără să mai aștepți să gândești, centru universitar. Da, cu adevărat, universitatea de aici face faima întregii Belgii și belgianul știe să fie mândru când vrea. Privesc clădiri impunătoare din campus și nu pot să nu zâmbesc. Știi, cred că studenții și-au

făcut singuri emblema orașului, căci au împânzit cu statui deosebite prin ceea ce-ți spun, îndemnându-te să cugeți. Adică, zice ardeleanul: „numa șed sau numa cuget”? Și nicăieri statuia studentului nu pare mai „restanțieră” ca aici. Păi, cartea din mâna stângă rămâne tot acolo deschisă, nici chiar vântul, decanul norilor n-având putere, iar cu mâna dreaptă, sânguinosul student, își toarnă-n cap ... apă, cap ce are numai jumătate de calotă. Adică, n-are cap mare, are cap... deschis! Spre ce? Nu se știe, așa cum nici apa nu dă în afară de s-ar vedea mintea umblând vrariște prin lume după capete ... deștepte! Și-apoi, merg să-mi pierd pașii și să mă pierd în cartierul vechi al universității, Beguinage, să sun la minuscule porți și s-aștept ca tomuri prăfuite să mă-ntrebe: „cine-i?” „Un călător”, le-aș răspunde repetându-l pe Platon, Socrate și Aristotel iar și iar până aș ajunge în fața primăriei ca un școlar cu lecțiile nefăcute. Te copleșește dar, zâmbind portarului, intru și-o vizitez. Nu e ușor să fii primar, chiar și portar, dar cu zâmbetul cum rămâne? Privesc cerul printre turnurile

bisericii Sf. Petru răstălmăcind ofuri de piatră în creneluri dantelate atârând fără teama istoriei, și apoi încerc să uit, pământean fiind, dar nu pot, ce bere mi-aș dori din cele 5 prezentate de frumosul chelner în grădina minusculă a localului. Silva, nu?! că n-aveau. Și-a notat și s-a dus să întrebe. La Reghin? Nu știu, dar s-a întors cu nota de plată mult, mult mai mică. Norii se pregătesc de tura de noapte, așa că mai încerc odată să întorc fila din cartea studentului și-apoi, plec, lăsând picurii de ploaie să adoarmă în bibliotecile universității.

Bruxelles și pot spune tot. Trec prin fața Atomului și încerc să nu mă gândesc la reacții. Ce-ar fi fost dacă? Dar reacția omului la gândul acela, a fost , „nu”. Bruxelles mă întâmpină cu forfotă, soare și multe flori. Pășesc în marea piață a primăriei unde expoziția de flori, pare și nu numai, dantelărie de Brugge. Intru în cafenele și mă zgâiesc la afișe vechi, pipe, ceasuri, șepci, ziare și câni întortochiate. Admir casa regală, nu pot intra căci gazdele lipsesc, și-atunci, îmi las cartea de vizită-n loc, cochetând cu balurile curții

regale și foșnetul parfumat al evantaielor și secretelor șoptite, aprind o lumânare la catedrala Sf. Michel ca pacea să-mi coboare-n suflet, iar acesta să mi se topească-n palmă. Zarva străzilor m-așteaptă. Stau uitată în fața flașneteii și-aștept o invitație la vals lăsând ca trena-mi s-adune parcă praful uitat acolo, în balconul casei, de la eternul trubadur ce nu pare să-și fi spus ultimul cuvânt . Încerc să mă pierd de mine în mine, dar nu pot. Tainice gânduri se adună și doar Manneken Pis cu fața-i bucălată și mai mult sau mai puțin îmbrăcat privind cu nonșalanță zăpada lumii, m-ar face să zâmbesc. E plin de politică orașul, să nu zic oraș politic, grea, rigidă și cu reguli cazone. Și totuși, de ziua mea, ușile de sticlă a U.E. se deschid lăsându-mă ca, de la microfonul sălii, să-mi spun pasul chiar dacă nu era nimeni să mă asculte. Vorbeam scaunelor goale ? Nu se știe, căci spiritul celor de acolo nu plecase nicăieri. Deci, să înțeleg că totuși eram ascultată sau mă asculta cineva ? Mai știi ? C-aveam și eu o vorbă de ...bine.

Aud vorbă românească și-mi amintesc de : „Fiind băiet păduri cutreieram” și pe străduță, într-un colț de prăvălie se văd mici steaguri românești. E bine, chiar foarte bine. Îmi iau din nou hățurile drumului în mâinile prefăcute-n petale și străbat orașul, lăsându-i soarelui loc să-și țese covoarele de flori și gândul verii de-o vară, îmi pare adunat într-o cireașă ce-mi străluce-n palmă.

... BOSNIA-HERȚEGOVINA

E căldura lui Cuptor care pârzolește dorul meu de ducă știind că, acum e vremea de-a călca drumuri încă neștiute decât de gândul lăsat singur să cutreiere șugubăț, vinul dintr-o noapte de vară.

Așa că, iată-mă înarmată cu răbdare, dorință, soare-n suflet și semne de întrebare, gata de plecare spre locuri în care, spunându-le unora, mi-au, șoptit misterios: ”Cum! Te duci la război, în zonă de conflict?” Da, ce să fac dacă până acolo n-am ajuns

încă și doar acum mi-a venit rândul de-a poposi pe aceste cărări neumblate?

Și iată-mă-s la ”zâmbetul din pașaport” după ce-am lăsat în urma, o jumătate de noapte și de Serbie, ca să ajung la porțile Bosniei-Herțegovine, așa precum o văzusem, perlă odată.

Se pomenește noaptea cu ziua și soarele, se trezește încă somnoros dar, convins că poate trece muntele împreună cu mine, așa că, îmi pregătesc ochii și buzunarele ca să pot aduna frumusețile ”aruncate” acolo de nemurirea din sufletul nostru.

Simt muntele că-mi intră pe sub piele și sângele se preschimbă în verde și albastru căci, nu știu cum se face dar, șerpuitoare, șoseaua se prevale spre apa ce șoptește la poale de munte, rugăciunea de rouă a dimineții. Mă tot uit și nu mă satur a răsturna verdele în apa ce tot o ia la vale, așa că-mi odihnesc o clipă privirea pe un caș, Doamne, da e minunat ca pe la ora somnoroasă dintre cinci și șase, pe-un colț de stâncă, blând și încă deschis și să-și fi trimis păsările spre înalt? Oare și-au spus toate poveștile sau mi-arată

drumul spre poalele muntelui? N-aș putea să-ți spun, dar știi precis că-mi zboară gândul spre sufletul meu uitat odată în drumeție, și oare-l pot găsi aici?

Ce fac? Ascult pădurea și-o simt cum se prevale-n apa ce, pornită la vale, nu se mai oprește decât între filele unei cărți de istorie. Păi, nu!?!

Sarajevo- Îl simt cum se aproprie el de mine și nu eu de el, căci mă lasă să-i văd semnele. Are încă pe cele ce te fac să visezi urât ? (case împușcate, copaci schilodiți drumuri răsturnate și gânduri în genunchi) și să nu uiți că puterea binelui și nesocotința răului sunt în mâinile tale, cele care mă fac să caut o turlă de biserică și-o clopotniță? Da, nu găsesc decât moschee ce-nțeapă parcă vălul cerului, eu, uitându-mă fix la ceasul meu, rusesc-Pabeda, dacă începe sau nu... rugăciunea.

Așa că, până atunci, dau o tură prin oraș unde lumea și lucrurile sunt așezate, fără a se mai clătina iar zâmbetul oamenilor ce-mi dă certificatul de „stai liniștit, monștrii au plecat, nimic nu se mai îmtâmplă rău”, e bine ! Deci, le zâmbesc și eu, le fac cu mâna

și-apoi, ca pe-o ofrandă, trec peste podul albastru-vrăjită de poveștile cu zâne și feți frumoși, legați pe vecie cu-n fir azuriu de apă.

Deci, de-aici se ”aprovizionează” toți cu inimă albastră ? Vezi unde stătea iubirea ? Sub Podul albastru așa că...trece-l fără frică și...iubește, căci eu, așa făcut-am!

Mostar: El mă face să-mi amintesc o glumă ce spunea marele adevăr într-o joacă:

- Cum e cu Bosnia-Herțegovina?
- Păi, e așa că, treci muntele și la un moment dat dai de un tunel. Treci prin el și la ieșire, ai ajuns în Herțegovina. Adică, lași muntele și pădurea și-ți atârni ochii de razele soarelui ce pârjolește, lăsând locul drept, ca-n palmă.
- Și-atunci?
- Atunci vei ști că începe drumul ce coboară spre mare, dar pe care ai ce merge până să-ți sărute degetele picioarelor, nisipul ce ți se va strecura cu siguranță în suflet.

Țara este o perlă într-o scoică ce, aruncată pe malul Adriaticii, preface-n frumuseți, tot ce atinge. Soarele arde, muntele e verde, drumul se strecoară timid pe coastă, iar în mare, alunecă clipa iubirii.

Trecem de vamă și prind zâmbetul ghiduș al celui ce păzește nestemate. Praful nu-i înghite decât bocancii, dar ochii ca marea, stau la pândă. E poate Ulysse întors din lungul drum, oprit a se odihni pe o fâșie de mare. Mai știi ???!

Așa este atunci când vecinii n-au garduri de trecut, iar cei 20 km de țărm, fac din țară să aibă ieșire la... mare. Și înțelepții țării n-au stat la povești spuse la gura sobei, ci au clădit și iar clădit, făcând din satele pescărești, precum **Neum** un loc unde zici că Dumnezeu și-a lăsat degetele să se joace cu nisipul și apa.

Cocoțate pe stâncă sau ascunse pe un mal abrupt, casele, precum scoicile, stau gata a-și primi oaspeții și nopțile de pace așa cum pe farfurii aristocrate, peștele de aici doarme în sosuri cu nume de dicționar, polonic și...bonetă.

Mi-am spus mie că mi-ar plăcea să mă pierd printre dantelării de val, odată și încă odată, știind ca soarele, chiar dacă se ascunde în mare, îmi va usca totuși de pe umeri, boabele din nisipul adus pe tălpi de zei, în vremea în care, răsturnat în neant, muntele era...albastru.

Și uite așa, îndată ce, ”ies din tunel” **Mostarul** mă așteaptă și luându-mă de mână mă învață cum muntele se preface-n colină, iar verdele prinde culoarea roșcată a pământului în care: măslinul, tutunul și vița de vie, sunt...frați de cruce.

Orașul pufăie căci trezit de dimineată, pornesc la muncă, oamenii-furnici, cu treabă într-o țară de două milioane și jumătate unde se conjugă cu mai mult decât bun simț, verbul ”a munci”. Și atunci, înveți și primești zece la lecția și șansa dată când pe nu mai mult de 15-20 km de țărm de Adriatică ai stațiuni turistice dar și crește răsfățul marin ce se odihnește pe farfuriile parizienilor pierduți în nopțile Senei, prin cluburi și restaurante. Păi nu ?! Și nu-ți spuneam toate cele mai înainte ?

De ce o spun? Doamne, dar ce nu înțeleg ai noștri, că e cazul să se trezească. N-are cine să le arunce o găleată cu apă rece pe ei, ca să vadă limpede și să-nnece lenea și putoarea ? Da, m-ngajez eu să fac așa, cu spirit de bun român pe care, ce păcat, l-am închis într-un turn, și voit am aruncat cheia. Unde ? În cele 4 zări și pulberi de vânt.

Și de ce o spun acum și aici? Doar pentru a putea să-i văd pe acești oameni mândri la care rănilile războiului abia se mai văd, iar cuvinte în spatele cărora, să se ascundă, le-au cam dat la alții. E vorba de noi? Mai știi?

Așa că, pornesc liniștită pe drumul meu ce adună deja praf și căldură făcându-mi de pe margine cu mâna ciorchinele grele de struguri, gata azi, mâine de-a-și lăsa boabele în licori nespuse doar decât la licărit de lună și puzderie de stele. Da, eu plec mai departe chiar dacă urma pașilor mei are formă de strugure, ca să mă întâlnesc cu... **Gospa.**

Medjugorje: Ajungem într-o zi de vineri, pe la orele zece, c-am unsprezece la noi, într-un loc între două

coline Krizevac și Podbrdo, în inima Herțegovinei, numit-Medjugorje (între munți) așezare de croați unde Gospa (Maica Domnului în croată) vine de la sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul – 24 iunie 1981 – să stea de vorbă cu ”copiii”.

E un pelerinaj pe care acum, știu că trebuia să-l fac, început fiind cu Țara Sfântă – Lourdes-Fatima-Padova pentru ca sufletul să găsească lumina și iubirea, liniștea și-nțelepciunea, ruga și-mplinirea de-a merge mai departe.

Și-atunci, nu mă mai mir că Gospa și-a ales copiii (Mirjana, Ivanka, Jakov, Vicka, Marija și Ivan) de-a le spune că ajutorul ei ne va da forța de a fi și deveni mai buni. Și se-arată și pe 2 august și ne spune: ”Dragi copii! Vin să vă arăt cu dragostea mea de mamă, calea pe care trebuie să mergeți pentru a fi cât mai ascultători Fiului Meu, și astfel mai aproape de Dumnezeu și mai dragi lui. Nu respingeți iubirea mea. Nu renunțați bucuriei și vieții veșnice, din cauza lucrurilor trecătoare și a vanității acestei vieți. Eu sunt

cu voi, pentru a vă conduce și precum o mamă, vă avertizez: Veniți cu mine!”.

Și-a fost Gospa alături de mine, făcându-mă să-mi deschid sufletul și inima înțelegându-i frumusețea ce te face să înmărmurești. E așa cum spunea Coșbuc „frumoasă ca un gând răsleț” devenind oază de pace și-nchinăciune.

Și-atunci, am putut urca Lrizevac să fac Calea Crucii, știind că cei aproape 540 de metri sunt de fapt începutul propriului drum.

Și nu știam unde să așez talpa piciorului pe pietrele colțuroase și totuși șlefuite, dar Gospa îmi lumina calea. Și mergeam calmă, liniștită și încrezătoare, călcând pe pietre fără ca așchia durerii să mă atingă.

Și-mi era sete, iar Gospa mă făcea să văd murele ascunse după frunze, ca apoi, buzele să le simtă spre alinare.

Și soarele ardea chiar dacă am pornit în zori, și-atunci Gospa apleca o creangă și umbra frunzelor se făcea mare taină.

Și-ajungînd la crucea cea albă din vîrf, am zâmbit, mulțumind gândului că pot să-mi duc crucea fără să mă simt măcar o clipă, singură.

Și, la toate acestea să pot înțelege că pentru o clipă de mai bine de un mănunchi de ani (28 ani) Gospa li s-arată celor ce vor s-o simtă și s-o vadă, spre-nserat (18.40 h) cu lumina și blîndețea unei mame, vorbind și povățuind.

Toma Necredinciosul ar spune, dar eu i-aș arăta lucrurile mărunte, precum soarele cum dansează, iar atunci, peste sufletul nostru s-ar așterne liniștea. E de fapt, propria-ți întîlnire cu Gospa sau cu El, iar bucuria îți umple inima.

Am văzut aici, zeci de mii de tineri care știu să împlinescă cuvintele Maicii Domnului la nunta din Cana Galilei ”faceți orice vă va spune” știind a-și deschide sufletul. Și-am cântat alături de ei și mi-am plecat capul împreună cu ei, și ne-am strâns mâinile, dăruindu-ne unii altora pacea (pax vobis/pax tibi).

Mi-am simțit roua printre gene, mi-am auzit inima bubuind de iubire și mi-am spus că nimic nu e

întâmplător, rugăciunea înălțându-te. Și-am știut s-ascult și cicadele greierându-mi, și potecile șoptindu-mi și lavanda dărundu-mi iz de iubire așa cum nu tălmăcesc neînțeleșuri neînțelese căci, din locul sângerând al lui Isus (din coapsa sa) se prelinge și azi, în continuu, lacrima vieții.

Și mă bucur și-ți mulțumesc Doamne, că ești, precum exist și eu, adunând în vreascuri de gând, focul inimii ce mocnește ca apoi să aprindă și să ardă iubirea ce ne-o dăruiești într-un totul, binecuvântând.

Gospa, am fost iar împreună pe Podbrdo (Colina Aparițiilor) unde, m-ai lăsat să-ți găsesc printre pietre, bucuria durerii și clipa de pace. Tălpile și genunchii, capul plecat și spatele adunat, palmele împreunate și ochii-n lacrimi, sunt darul meu pentru tine, Gospa, așa cum, acolo sus, locul doar de noi știut, ți-am lăsat busuiocul adus de acasă, din grădina unde, pădurea se trezește-n nuc, iar seara se culcă-ntre ciorchinii de chilimbar a vinului ce-o să vină la vremea știută.

Și m-ai făcut să înțeleg că Dumnezeu e viu iar lipsa vinului într-o vreme era de fapt lipsa bucuriei și a vieții. E așa greu oare a-nțelege că viața își are bucuria ei ce trebuie trăită prin iubire? Ne facem sau chiar nu mai știm să ne bucurăm, să râdem, să dăruim liniște și pace celor din jur?

Și ne-arăți calea cea bună prin neamul celor ce-au greșit, adică ne-ndrepti pașii umili ce se pot preface în lumină, ca să vedem ce-avem de făcut.

Și acum poți oare să nu te mai miri că acel tânăr ce putea în noapte să te lovescă, acum după vremea și timpul lui la Cenacolo, îți dăruiește la cumpăna de procesiune, un pahar cu apă rece și proaspătă, zâmbindu-ți ?

Cum ? Făcându-și din rugăciune, cămașa de fiecare zi și știind că problema sa, stă în puterea-i de a o accepta și rezolva, iar bucuria vieții, o face pe această simplă și de-nțeleș ”Gunoaiete societății” îl iubesc pe Iisus, întâlnindu-se cu El și redescoperindu-l prin rugăciune, prefecându-se-n flori și daruri de mulțumire.

Ce este Medjugorje ? Un loc în care, tăcerea vorbește, măslinii cresc în livezi, frunzele de tutun se-nșiră la strașina casei de piatră, iar strugurii te-mbie la spovadă.

Mi-am lăsat aici, pe lângă urma pașilor mei ecumenici, o clipă de lacrimă și-un gând bun dar mi-am luat în traista sufletului meu surâsul Gospei, tinerețea chipului și bucuria vieții și-a iubirii.

E o schimbare ? Acolo, sus, de pe Krisevac se simte pacea ce coboară-n inimi deschise spre ea. Dacă ne-o dorim sau nu, e mersul nescris de „a fi sau a nu fi”. Dar oare, putem fi atât de laconici ?

Și n-am putut pleca până când iarăși n-am văzut soarele dansând și nu m-am trezit în palmă c-o pietricică în formă de inimă. A cui ?

Nu știu, căci a mea a rămas cu Gospa s-adune iubiri și să crească suflete de oameni. Și de ce-mi vine în minte aici, unde pământul arde și se face roșiatic, versul lui Blaga ”eu simt că sufăr de prea mult suflet”?

Să fie oare de la Gospa ? Da, Gospa, și-ți zâmbesc, și-mi așez Gospa, sufletul meu în căușul mâinilor tale. Primește-mă și lasă-mă să-ți fiu aproape, și dacă poți, îngăduie-mi cu smerenie să fac și lucrarea aceasta, îngăduie-mi ... Gospa!

...BULGARIA

Trec pentru prima dată granița și simt un nod în gât, precum nemărturisita floare de la poartă, îndrăgostită de drum.

Podul mă privește cu uimire, iar Dunărea, etalându-și rochia de valuri, îmi zâmbește îndemnându-mă a trece și a porni în lume. Trec cu „T” de la totuși, cu „R” de la rostuire , „E” de la există și „C” de la ceasuri de smerenie, pragul muntelui cu marea, așteptând minunea.

Russe: e port la Dunăre și frate de mal cu Giurgiu. Mă primește cu zâmbetul larg ca portu-i de pe mal, șoptindu-mi: „nu căsca gura și ochii că, iaca poznă, acuș vine ea, „furtuna de nisip”. Și crezare-i dau când

mestec nisip și încerc să număr boabele din ochi. Da ce? Crezi că pot? Se strecoară nisipul precum șerpuitorul șarpe și șade ascunzând la sân, istorii și împătimate povești. Gata ! Hotărăsc să mă lupt și scot ... baioneta.

Da. Fac un drum a doua zi la Smârdan , Vidin și Grivița, iar redutele Independenței de la 1877 îmi cântă-n urechi:

„ Drum bun, drum bun, toba bate,
Drum bun bravi români
Cu sacu legat în spate
Cu armele-n mâini ”

Stau în mausoleu pe post de exponat căci, nundrăznesc a mișca auzind „Peneș Curcanul” și „Sergentul” lui Vasile Alecsandri recitate în română și bulgară. Și-atunci, nu mă mai supără nici praful, nici nisipul, iar cu onor la dreapta, salut reduta și șoapta de iubire a ierbii cu pământul, căci:

„ Plecat-am nouă din Vaslui
Și cu sergentul zece, ...”

Dar, străbat frații Carpaților și sunt balcanică iar **Sofia**, spre care mă îndrept, se joacă cu mine „de-a baba oarba”, adică, e după creasta asta, sau mai urc vreo două ? E ... în sfârșit, Sofia cu frumusețea ei tăcută, străjuită parcă de cele două biserici Sf. Sofia-roșie și uitată, amintită doar în numele capitalei și impunătoarea Alexander Nevski.

Mă plimb pe străzile capitalei și am grijă să nu mă pierd că, nu este muritor care să nu-ncerce a se pierde pe aici, ca și cum „capacele de la buricul pământului s-ar vinde după colț, iar puiul târgului, parfumul de roze și nisipurile aurii de la Burgas”-s-ar da la kilogram cu zâmbet pe timbru!

Asta e Sofia, te-ncurcă-n drumul spre alții, dar te face s-o-ntrebi ca pe fata Morgana: „ drumul tău de nimfă mai e și adevărat ?” Nu știu căci stau pe o bancă și privesc frații Carpați și-aud iar în piatra drumului istorii nerostite nici chiar la drum de seară iar așii din mânecă-i scot doar la vamă.

Privesc iar oamenii de pe străzi și-mi amintesc într-o clipă de „antena pe bulgari” și-ncep a „rumega

gândul” la anii când, zâmbind, ofeream flori librăreselor pentru cărțile de sub tejghea.

Și Doamne, ce bune erau și cum miroseau a iubiți pământeni, a istorii de religii și-a mari anonimi !

Aud încă tropot de cai și comenzi de ani istorici, uitați pe câmpuri de luptă, dar, mă prefac a-mi căuta cheia de lemn a mărșăluitelor ore în ceasuri de apă, și-aștept s-ajung iar să mă oglindesc în Dunăre, să iau podul pe tălpi și să m-aștepte mama-n poartă cu boabe de rouă-ntre gene, iar palma tatei să tremure pe umăru-mi de emoții, că i s-a-ntors fata.

Și Doamne, câtă pace adună atunci busuiocul ce-l frământ între palme, iar clopotele-mi adună-n chemare, ruga de vecernie.

C...

... CEHIA

Praga: e aur, cristal și Mozart. Mă-ntâmpină încă din gară unde, în vechea-i nuanță de timp superb scris de istorii, mă rostogolește apoi în mulțime. Peste tot aud Mozart. Praghezii-l sărbătoresc, iar mie, urechile-internă și externă cântă prin opusuri, adagio, simfonii, iubiri și mici serenade. Mă prind de mâini cu reclamele vii ale operelor sale și titlul de marchiză nu mă deranjează. Mai greu se va recunoaște acasă. Să-l declar la vamă, să-l spun la poliție pentru buletin, sau să-l păstrez numai pentru sufletul meu călător?

E o zi în care și soarele cântă. Orchestrează lumini pe Hraceuti, se ascunde-n cristalurile din piețe, își prinde aurul la urechi și-apoi se oprește la Primărie să-și fixeze ceasul. Tulburător. Stau lângă soare apune și soare răsare și cu gurile căscate, așteptăm figurile

din ceas să iasă. „Lumea” precum în zicerea „tăcută păstra un silențiu lugubru” așteaptă și-apoi mută de uimire, și-arată unul altuia, mișcarea. E perfect, e frumos, e exact, e ...piața primăriei unde doar saxofonul celui blond cu joben strâmb, mă trimite spre rapsodia albastră, iar trapul cailor de la trăsuri, pare cadentat ca pașii mei ce străbat Podul- mândria și cutezanța orașului. Stau uitată în fața petelor de vis prinse de artiștii de pe pod și încerc să ajung să văd totul, dar nu pot, căci pierdută în fața „Femeii în albastru” de Renoir, uit că sunt muritoare. Praga de aur e periculos de frumoasă și oricum aș face, s-ascunde ca fata morgana și-o caut iar și iar și oare cât? Îmi strecur printre degete: simfonii, serenade, cristale și aur, oprindu-mi drumul la Sfânta Loretta. Ce dormi-era de-o clipă de liniște, chip prăvălit pe pământ din stele!

Brno: Ca toată Cehia, Brno te invită la drum. Tramvaiul te duce sau nu cu el, ce-l numesc în sufletul meu „dorință” îmi lasă gâtul sucit privind prin chenare de ferestruici:oameni, turla, clădiri și urme de istorie.

Târguri internaționale ce duceau odată faima, acum s-ascund în amintiri și doar o bere de calitate mai povestește despre o ... epocă. Mă pierd prin Piața Libertății zgâindu-mă la începuturi de lume, apoi, cu emoția de mână, pășesc prin camerele cetății Spilberk ce-adună ca furnica noastră, da deloc grăbită, comori de artă. Și nu știi Doamne, unde să-ți lași privirea: pe tapiserii, tablouri, dușumele, vitrine sau s-o-nalți spre cer adunând bucuria unei zile de vară în care, chiar și la noi, cireșele acoperă pământul și cu soarele prins într-o dimineață la butonieră, pornesc spre neștiuta cărare a razelor ce-mi bat în tocul ferestrei șoptindu-mi „e vremea, pornește-te iar”.

Karlovy Vary: Nebun de legat mi-e gândul, ș-atunci șerpuiesc pe drum de munte. Ce se întâmplă? Urc spre Sinaia ? Așa pare, dar pașii mei vor lăsa urme în filme nescrise. Perlă a cehilor, Karlovy Vary adună lume pestriță și ... gurmandă. Cum ? N-ați mâncat niciodată napolitate făcute de măicuțele de aici? Dac-ați știi ce tentante au fost la vamă ? Și ce aromă ! Dar ce rețetă ? A, nu pot. Nici eu nu știu, dar am înțeles că

se păstrează clar sub cheia zâmbetului ce te-mbie să le savurezi. Ce „comestibilă ești perlă” ! Apoi, încerc să găsesc artiștii rătăciți din festivalul de film, dar regizorii mănâncă napolitane de clișee și albastru de „perlă”. E tănuitor de secret. Câte iubiri, da câte neștiute drame închid în ele, cărările îmbietoare ale parcului din centrul orașului ? M-opresc la fântână. Se spune că împovorează cu arabescuri de cristale, inimile lăsate-n apa feroasă a lacului.

Cum stau eu? Prins în îmbierea apei, trandafirul din mână-mi, încremenit în uitarea gândului, odihnește bolboroseala lumii. Cu urme în filme și petală pietrificată, las în simțuri miros de Karlovy Vary umplându-mi odaia sufletului cu fireasca-i veșnicie.

... CHINA

Precum Marco Polo, pornesc și eu pe drumul mătășii, depănând din ghemul Ariadnei, aproape treisprezece ore de plimbare printre nori, căutând

curtea zeilor într-o vreme când cu gândul nestăpânit visez la: orez, evantaie, perle, ziduri și soldați de teracotă.

Da, am de străbătut China, precum un vis frumos ce te-așteaptă la colțul străzii întrebându-te dacă vrei rață pechineză cu sos de muguri de lotuși sau ceai verde ca toate măruntaiele din tine să-ți facă deja, curățenia de toamnă. Păi, nu?

Așa că, avionul toarce de la vreo 14.000 de metri, străbătând împreună cu inimi doar de-acasă și până la pagogă, mai bine de 10.000km. Și ce-are a face, căci eu, aștept să-mi rup iar sandalele de atâta mers, să-mi ”bubuie” mintea de-nțelepciune lui Budha și să-mi mângâi sufletul cu măiestria cuvântului din camera poeziei ca apoi, ca-ntr-o căldare a timpului, să mă trezesc spunând cu adevărat că și eu am văzut ... Atlantida, adică...China. Așa că, salut Himalaia de la înălțimea mea și mă strecur printre nori ca întinsa țesătură de râuri galbene și albastre să doarmă în durerea unei curbe atunci când boaba de orez le va

preface-n miresme de poveste cu dragoni și orașe întinse.

Nu-mi deșert bagajele căci din aeroport pornim direct spre centrul orașului.

Shanghai: pe autostrada ce are doar 4 nivele ce fac toate la dreapta. Stau, așa, ca-n filmul cu proști și mă casc la casele, rândurile-n pătrate și leandrii ce le păzesc precum hainele puse la uscat direct pe umerășe ca și cum... armata lumii răspunde prezent la orice scurt circuit de... idei, asta precum orarul mașinilor pe autostradă, adică acum trec, mașinile cu copiii pentru școală apoi autobuzele cu muncitori și vezi uite așa, roata norocului se învârte, țaca-țaca-țac.

Stau lipită de geam, zici că joc într-un film mut, dar mă apropiu de centru, de Fluviul Albastru și nu știu dacă după zgârie norii ce-i văd sunt la New York sau, m-au teleportat? O, nu! Sunt pe Promenada Bună, adică eu de-o parte a fluviului ținută bine de zidurile farului rămas din resturile sufletelor de ani chinezești și dezmățul de clădiri ca torturile pentru nunți, înalte, frumoase dar...de neatins, căci doar o apă ne desparte,

una pe care „o calc” cu vaporeșul de croazieră. Adică, mă dau cu barca printre civilizații și nu mă-nec căci boaba de orez ce-mi descoperă călcâiul lui Ahile, mă trezește. Așa că, adun gradele multe ale amiezii și-mi îndrept pașii spre Yu Garden unde totul e sub semnul dragonului, căci pe străzi, roșu te întâmpină, furnicarul de oameni te-mpresoară iar tu, ”înghițitorul de cultură” (că săbii n-avem), aștepți cu biletul în mână să pășești cu jumătate din mărimea piciorului tău, aici, alături de liniștea ce-ți picură în palme.

Caut nuferii pe ochiul de apă, și-mi descopăr privirea purtată-n florile de piatră și liniștea curților întrebătoare. Respir parcă aș fi la zid, fără să sfarm liniștea ce urcă și coboară degetele de lemn ce unesc apele și casele într-o uitare.

Îmi recuperez de la intrare mărimea de papuci uitată acolo și străbat străduțele cu zumzăit de munte, scăpate parcă de o țipuitoare și liniștea unor evantaie privite-n bețișoarele amiezii. E Sfânta Maria și n-am crezut că vreodată în afară de liturghie, voi străbate lumea. Așa că, intru într-o manufactură unde cali-

grafia numelui e la mare cinste și-mi găsesc numele cu limbi de foc, mari cozi de dragon, bărci, munte și lampioane, la o margine de lume. Îl iau repede cu mine ca apoi să-l arăt lumii din turnul televiziunii. Ce văd ? Văd civilizație și înaltele gânduri ce le mângâi pe creștet precum o perlă încă neadusă la lumină, așa cum stau la poarta expo 2010 și cred că tabla de șah e răsturnată. Da, bine, da pionii unde-s ? O fi împăratul în Orașul Interzis, soldații înlemniți în teracota lor, da nebunul ? A, nebunul sunt eu, căci iau seara la picior „strada mare” și mă pierd în sutele de pași. Ei, auzi ? De la o fereastră cântă un saxofon și lumea-n stradă dansează ! Doamne, se poate?

Stau și-i privesc, iar sandalele mele mărunțesc pașii. Caut cu privirea, dar europenii, mari la căutare, nu dansează așa că privesc doar bucuria ochilor oblici în ritm departe de ape, dar dau totuși din mâini și mă bucur căci lumea îmi răspunde cu zămbete. Ura ! Cuceresc lumea precum cei ce vor să-mi vândă roți zburătoare și vată pe băț. Dar eu străbat seara în lumina lampioanelor și mă pierd pe-o barcă între

fețele ce-au rămas zâmbitoare de la muzică, s-ascult ceasul timpului. Bate? Aș răspunde dar știu că, privindu-l pe Buddha din jad, mi s-au stins toate vorbele în ploaia ce cădea peste noi, spălându-ne parcă păcatele. Stau în ploaie și mestec răspunsul la o întrebare agățată de statuia mamei, cu copilul și căruciorul ca apoi, tălpile desculțe să se afunde-n trupul covorului din hotel.

E cald de simți că ți se topesc tălpile și gândurile, așa că drumul continuă ajungând până în Veneția, dar de fapt **Zhujiajiao** - numită așa căci canalele, bărcile, străduțele înguste, precum și rațele ce așteaptă tava și cuptorul sunt toate de aici, nefăcând concurență cu leul din Piața San Marco, ci doar cu micile gondole ce parcă înghesuite în fumul și ceața ce te pătrunde așteaptă un... cântec. Mă despart de Veneția străbătând din mers orezăriile ca niște mări verzi în care, precum flamingo, spinările orezarilor se înalță și coboară ca și cum baletul unește apa cu cerul și pământul iar bobul, cu mintea și degetele ce lustruiesc verdele spre smarald și liniștea de alabastru.

Pașii mei n-au oprire și ajung așa, într-o aruncare de idei, la **Hangzhou** (nu pot decât să mă minunez de ce văd, decât să pronunț corect) unde alunec în visare rămânând așa, agățată de Pogada celor 6 armonii. O privesc și tac, eu tac, căci simt că-mi vorbește prin tăcerea ei plină de decența simplității. Stă și privește apa lacului de vest așteptând floarea de nufăr s-aducă liniștea bărcilor, ca apoi, în camera poeziei să-ngân vorbele-n furtuna inimii prinse-n firul inspirat al nopții. Din templul său de la Lingyin, Buddha vesel și pus pe șotii, îmi clipește, făcând amândoi haz de necaz, unde eu, fac piatra să râdă iar tu pornești cuvintele și firavii ăștia fac filozofie. Râd și eu și parcă pasul e mai sprintar iar căldura o lăsăm pentru alții. Așa că, pentru o clipă, iau o ceașcă de ceai verde de pe întinsele dealuri pline de arome și frumoase dătătoare de sănătate. Ajungem și la muntele ceaiului unde, pe loc, îi declar dragoste de o ceașcă, unui ceainic de lemn enorm din curte, pe care, îmbrățișându-l, îi șoptesc timp de o linguriță și-un abur dorul meu dor. Apoi sfărâm o frunză într-un verde de ceai și

lumea se-mbracă într-o mireasmă, doar știința de-al
bea, te face mai înțelept. Măsor astfel timpul în cești
și mă-ntorc în lume, doar atunci când îmi trec palma
peste mătasea covoarelor unde, cocorul dă smerenie
visului sau se odihnește pe o frunză de dud. Și la
toate, doar o șuetă cu cei o mie de Buddha mă face să
simt că mă doare gândul, dar mă vindecă clipa, căci,
binecuvântarea lor în profunda liniște merită, mă face
să mă bucur că exist. Îmi las urma pașilor între cei atât
de mulți Buddha, precum palmele pe clopotele
templului și privirea pe chipurile celor ce-l păzesc. Cu
Buddha vorbesc prin nespuse vorbe de ritm de toacă
cu doi călugări ce-ncearcă sufletul lemnului de la
intrarea în taina rugăciunii. Și reușim să unim gândul
spre EL, chiar dacă fiecare o spune altfel. O Doamne,
mare și puternic ești !

Mai fac un pas de-ajung la **Wuzhen** unde iarăși
trăiesc cu gândul la Veneția căci am: canale, mici
gondole, pagode, case vechi cu locuitori unii noi, alții
înlemniți pe scaunele lor de o șchioapă și cu privirea
din alte civilizații. Parcurgem străzile strâmte ce te fac

să-ntinzi brațele și-atunci ar fi așa: la dreapta, și-ating și cu degetele casele numerelor cu soț și, la stânga, iar le atingi, cele fără soț. Dar, de fapt, n-am găsit numere ci prăvălii vechi cu praf cosmic de sute de ani, iar printre ele, o școală veche unde, pe lângă primele scrieri și bănci vechi și joase, acolo, în curtea interioară, așa un patru metri pe patru metri, în mijloc, se află și acum un arbore care, îmbrățișat de mulți copii ce trebuiau pedepsiți pentru neînvățare, a rămas veșnic tânăr. Îl îmbrățișez și eu, dar nu simt decât biciuirea razelor de soare nu știu cum strecurate printre crăpături de case, dar, în schimb, îmi iau un mic abac să pot ține socotelile lumii de la răsul ei feciorelnic la bolboroseala celor ce se-mpedică-n mirări. Pășesc alături de canal, salut mesenii ce ne privesc cu o ușoară mirare și-mi iau evantai să-mi fac vânt în...lume.

Autostrada ne poartă spre alte locuri, încă nepătrunse de noi, dar în tot acest timp, fluviul galben-Yangtze ne însoțește și ne îndeamnă să avem răbdare și atunci când ambuteiajele ne înșiruie

gândurile. E momentul când privesc leandrii, orezăriile, crescătoriile de rațe și marile panouri ce-ți spun numai de bine. Ajungem într-un târziu în **Suzhou** unde luminile orașului te-mbie să descoperi că există cartiere stil de fagure cu circa 20-30 de blocuri cu 20-30 de etaje, că au școli, săli de sport și case de cultură. Că oamenii folosesc bicicleta iar toaletele le găsești din 500 în 500 de metri. Că aceiași oameni știu să-ți zâmbească, că mănâncă muguri de lotus și cuib de rândunică. E, de fapt, o lume pe care dacă vrei poți să o înțelegi. Pagoda de pe muntele Tigrlui așteaptă pașii ce s-o înconjoare în timp ce ferestrele sale par ochii sticloși ai animalului. Număr etajele precum scările blocului și adaug în minte râsete și liane, leneviri și vise adormite într-o gheară. Privesc lumea din jurul meu și pare totul o pândă. Oare apare tigrlul ? Oare cântecul vine din pagoda ? Nu știu, dar mă pierd apoi în inocența ochilor unui copil cu care mă trezesc în brațe, dar și cu zâmbetul ce adună ani lumină. Iau ca semn acestea și mă pierd prin gândurile Master of the Net ale orașului (vreo 500 la număr) umblând pe

alei cu șipotul apei pe alături, cu vreunul la îndemână iar cu sufletul, trecând poduri de piatră și odihnind în chioșcuri cu mireasmă de ceai verde. Uite, mi-am agățat un vers în sân, iar altul mă cuprinde de genunchi căci oare mai pot să vin plecând ?

Las de data aceasta iubirea la bagaje și mă pregătesc pentru o noapte cu trenul. Cum arată gara orașului ? Unde mi-am pierdut cuvintele în forfota pestriță? Așa, ca o căruță plină cu oameni ce vin de la târg și cu unii ce-o însoțesc și pe jos, murmurând versuri albe pe-o frunză de lotus. Trenul aleargă în noapte dorind să prindă olimpiada din zori, așa că adoarme și nestăpânitul vers într-un vis cu genunchii zdrobiți de-atâtă poezie. Și simt iarăși cum versul Buddha e alături de mine lăsându-mi bucuria de al privi. Și cu înțelesul ? Acolo vin... filozofii.

Dimineața în **Luoyang** te-mbie la drum așa că, ne luăm pașii la spinare după ce-am ronțăit un cuib de rândunică, o ceașcă de ceai verde și-o boabă de strugure și pornim spre templul Calului Alb. Mă lasă să-l prind de căpăstru și-mi șoptește povestea sa știind

că, acolo, în templu, cei ce se roagă, îi știu și nechezatul dar și tropăitul. I-aș da o mână de fân dar oare, de piatră fiind, le poate lua ? Cu sufletul ? A da, cu acesta, cu siguranță. Și aici stau să privesc furnicarul de oameni și încerc să nu mă mai întreb de unde sunt atâția. De unde ? De...acolo... Și-o iau la drum spre Grotele Longmen unde timp de 400 de ani oamenii au cioplit chipul lui Buddha și nu numai. Iau drumul în cărca picioarelor și-l străbat pe jos așa încât ofrandă sandalelor mele nu întârzie, și-ajung iar desculță, călcând deja cu evlavie în fața statuiilor. Urc și cobor scări de piatră, zăbovesc uitându-mă sau sunt zorită din spate de alții, dar simt tăcerea, liniștea și-nțelepciunea precum mângâierea florilor de piatră, așa, stele-n apă, stele-n piatră, stelele-n gene și suspine, flori de nemurire și bine. Iau cu mine petală de piatră și desculță fiind, las gândul să-mi fie precum apa străjer al minții și al răzlețului nespus cuvânt. Se scurge timpul ca drumul ce-l urcăm noi, spre muntele Songshan unde mintea-ți stă locului atunci când cărarea spre inimă e atât de aproape. La poarta

Templului Shao Lin măreția muntelui e deplină, așa că, încântați de-atâtea daruri, călugării de aici știu să sfințească mintea și trupul. Le privesc îndemănarea-n luptă și parcă sfarmă piatră ajunge cursant al celor ce taie cu privirea. Trec pe sub portaluri și străbat drumuri spre pădurea de pagode-peste o sută, fără să doresc altceva decât esența minții ce stăpânește trupul. S-adună aici adolescenții să-și strunească mintea și trupul căci arta agilității e soră bună cu măsura timpului timp, de aceea, dar iarăși tălpile-mi desculțe s-adună s-aducă ofrandă clipei de victorie.

Știu că azi e o zi mare, cică am venit eu pe lume acu, o mie de ani lumină când, soarele stătea de două suliți pe cer, binecuvântându-mă cu drumul și înțelepciunea cuvântului.

Încep ziua cu un zâmbet nesperat în lift, căci lumea e mică și te-ntâlnești cu dorul unde nu gândești, mă pierd apoi printre zeci de evantaie și gravuri, ca la urmă cu micul dejun servit cu aceeași ochi din lift, să pornesc iar și iar, luând cu mine, doar clipa. Călătorim pe autostrăzi ca și cum le-am avea și noi, lăsând

agățate privirile de dominouri de piatră ce ne însoțesc de-a lungu-i.

Și astfel, **Xian** ne-așteaptă spre neștiința noastră, cu o ploaie bună, adică, sunt norocoasă de ziua mea, căci pe lângă stropi dăruiesc zâmbete și bomboane și primesc ... poezie. Da, și e chiar bună ! Vizităm orașul cu cetate cu tot, zidurile fiind proba martorului, porțile orașului, mai ales aceea la care se așteaptă să se adeverească că ești sănătos, că faci comerț cinstit și n-ai prea mulți bani, ca apoi să străbatem aleea gândurilor pline de lumină și culoare ca după ce poposim la Pagoda Gâștii Sălbatice auzind parcă țipătul ei neostoit, într-o imensitate de neliniște, căci dinastiile vremurilor trecute-și adună și azi în cuvinte, armatele oprite-n caturi de pagode. Așa se face că mă prefac iar în „înghițitor de cultură” și rămân pironită precum cel la poarta nouă, de exponatele Muzeului Shanxi dar de fapt îmi iau mințile zmeele, c-am vreo 200 înălțate în fața intrării. Brăzdează cerul și parcă te-mbie la... zbor, simțind că poate fi atât de aproape. Îmi zâmbesc din vitrine,

cerând prețurile, vasele de porțelan din dinastii apuse, figurine din jad, căluții și soldățeii de teracotă, broaștele țestoase oprite-n piatră cu lumea pe carapacea lor și infinite mărturii ale existenței precum zmeele de-afară.

Și simt că bătăile inimii se fac tot mai multe și mărunte căci ne-ndreptăm spre **Shihuang** să vedem soldații de teracotă. Știu, mă duce gândul la ce nu știi ce-ți dorești deoarece gândul meu răzleț își dorea de la prima lor înștiințare că ei ... există. Și uite, acum, liniștiți în pacea lor eternă, m-așteaptă a-mi da onorul. Sunt atât de demni în tăcerea lor încât aștept ca dintr-o clipă în alta, să-și scuture veșmântul de teracotă și armurile să sune, caii să necheze, căruțele să pornească, iar peste toate, muntele, precum nemurirea, să sălășluiască. Te apasă tăcerea și ordinea lor prinsă în clipa timpului. Sunt demni, sunt frumoși și veșnic tineri căci ei încă așteaptă.... semnalul de luptă. Le dau roată și-i privesc din toate părțile și nu mă-ncumet să plec decât atunci când, revăd bătălia în sala circulară și simt apăsarea timpului și galopul cailor. Îi

las în tăcerea lor gândindu-mă că aş adăpa caii c-o găleată de apă vie, iar soldaţilor le-aş aminti iubirea şi pentru ei, „încerc” şi eu armura lor, lăsând cotidiană, figura mea cu zâmbet de secol XXI.

Şi iar ajung într-un tren, dar până la care mi-amintesc de gările noastre pline de întârzieri şi oameni grăbiţi nu se ştie unde. Cum trenul nu te-aşteaptă, facem „o tură de stadion” şi-l înşfăcăm înainte să plece, răsplata noastră fiind: biscuiţi, bezele şi bere, toate avându-le pe „b” de la bine şi bunătate, adjective cu valoare de sentiment pe calea ferată. Aleargă trenul ca şi noi spre capitală şi uit-o, spre dimineaţă, **Beijind**-ul, capitala ne aşteaptă cu ceai verde şi zâmbete la pachet. E atât de mare încât autostrada pe care circulăm are 6 benzi şi toate la dreapta, dar ne invită la uitare – peste drum, stadionul. Cuibul de rândunică unde imnul şi tricolorul le auzim în suflet cântând şi fluturând. Apoi vine marele teatru naţional de zici că e o navă spaţială gata în rondul ei, să se ridice. Suntem pe Corzo şi lampioane precum bărcile ne vor îmbarca, spre seară, la promenadă. Da, şi aştept

de mult ca pașii mei să ia forma pietrelor din Piața Tian An Men unde, liniștiți, încăpem mai mulți decât ne-am închipui iar șirul spre maunsoleu e nesfârșit. Mă simt așa de mică în marea de oameni încât, ca valul, mă ia și mă aduce în fața porții Orașului Interzis. Doamne ! Oare unde sunt cheile ? Am ajuns chiar până aici ? Ajung să văd cum porțile se deschid și în fața Porții supremei armonii să stau înlemnită precum leii ce străjuiesc intrarea în palat. Aflu astfel că doar cei aleși intrau, că șiruri de ape îl înconjoară, că negustorii intrau doar cei aleși și că rar cei dinăuntru mai știau de cei din afară. Adică, precum ziceau grecii, „unii în cetate și alții în afara ei”. Ascult și mi se pare că doar alaiul împărătesc trebuie să mai apară, iar dacă nu, cu siguranță, îl voi găsi la Palatul de Vară. Mă plimb pe aleile palatului și vântul adie, spunându-mi și de miile de cufere de haine ale împărătesei. Privesc de pe podul de piatră nuferii și corabia de piatră dar mă pierd în marea de lotuși. Promenada mi-o fac prin pavilionul pictat și-atât de personal încât doar saboții, eventaiul, bețele și

umbrelu-ța-mi mai lipsesc. E multă culoare, iar bărcile de pe lac te-mbie la povești cu fețe împărătești și capete de dragoni cu cozi zărnoitoare, onoare, armonie și iubire nerostită.

E palatul în care vara, orașul se muta, cu suita-i de oase domnești lăsând a veghea tăcerea și liniștea, Orașul Interzis. N-am pace și, de cu ziuă, iau la picior aleile zorindu-mă la ascultare de vorbe.

Și iar n-am pace și de cu ziuă iau la picior aleile parcului unde fiecare face ce crede de cuviință: ascultă muzică, meditează, vorbesc, zâmbesc, se plimbă și apoi, ca și mine, coboară ca să urce iar la mormintele dinastiei Ming spre a cinsti mândria și puterea. Mi-e dor de-o pagodă, de-un Buddha, văd că se crează dependență, doar Templul Cerului stâmpără oful și dorul. Îi dau ocol precum roibul și rotundul cerului e atât de aproape, îmbiindu-mă la ascultare de vorbe.

Și uite așa, ascultându-le, îmi privesc sandalele lipite și rupte, gata să se jertfească pentru ultimul drum, Marele Zid Chinezesc. Îl iau într-o splendidă

dimineață în oceanel meu întors, spunându-le celor de acasă să privească luna, le voi face cu mâna, dându-le știre că exist. E monumental astfel încât îți pierzi suflul și cuvintele uitându-te doar la el, atât pe dreapta cât și pe stânga ca și cum brâul său de piatră e tulburător în nemișcarea lui. Ce poate fi ? Doar un dragon uitat în iarbă de civilizații împietrite sau străduțe dintr-un joc medieval? Nu răspund provocărilor dar, cu siguranță, dacă-l luați la pas precum am făcut și eu, veți găsi urma pașilor mei așa, mai la dreapta, până undeva în sus spre adăpost căci, rămânând desculță, am tot urcat, nesăturându-mă a gândi cum arată și iarna și vara și cum înflorește primăvara și se scutură frumoasa frunză, toamna. Și după ce-am umplut sufletul meu de marele zid – garantat 100%, am început a-l coborâ cu elavie încercând a aduna tot, chiar și frunzele de pe nesfârșitul drum uitat de zei pe pământ, nevrând să număr cei 5000 km începuți acum 2000 de ani pornind dinastia Ming și terminând cu înțelepte trepte.

Dacă l-am întâlnit cumva pe Marco Polo ? Nu-ți voi spune, doar știu că a trecut pe la atelierele de mătase, rugând frunzele de dud și viermii de mătase să trăiască în pace și înțelegere. Apoi știu că s-au adunat luminile apelor în culorile jadului cu vreo 40 de nuanțe ca dentelărie, să se prindă-n șoapta de perlă.

E totul un tot pornit în pași de dans tradițional cu măști, cu armuri și gesturi și muzici, căci peste toate la masa rotundă de la „Primavara vine mai repede”, rața pechineză face legea, învârtind felurile, de la cuib de rândunică la supă de ceapă, la muguri de lotuși și șerpi în vin, la fructe de mare până la cele din pom, așa încât doar bețișoarele mai pot păstra din cerință, precum trenul ce zboară „iaca nu-i”.

Și ca-n povești, trenulețul din aeroport ne poartă spre dorul de casă așa că, făcând iarăși Tibetului și Himalaei cu mâna, las zborul ceaiurilor date peste cap să mă poarte înapoi unde, neștiut de bine, autostrada n-are patru benzi, mămăliga bate rața pechineză dar, cuibărind în suflet, tot aș mai vrea un

mers la pas pe zid. Adică, numai unii să facă... echilibristică ?

Ce e China din toate cele văzute ? E povestea unor zile inedite, într-o vară, la o margine de lume, pe la anul Domine, brățara-mi de argint cu semnele zodiacului chinezesc, verdictul doctorului chinez care, uitându-se în ochii mei și la palmele mele, mi-a zis că sunt OK doar că...gândesc prea mult, adică-s băgată-n priză pe curent continuu. Când fac scurt circuit sau iau pauză ? N-aș putea spune că tema ca atare se dezbate-n alte cărți așa că, la noi, lumina se produce tot timpul iar eu sunt precum ziceau și alții...antemergătoare.

... CROAȚIA

E un început de săptămână dintr-un august uitat în căldura lui Cuptor. Mă pregătesc a sta din nou cu ochii pe lumea de afară căci, prinsă între Dunăre și Marea Adriatică, Croația „dă în foc” de atâta frumusețe. Cochetă și plină de case cu „flori la ureche” zici

că n-a cunoscut vise urâte și nopți nesfârșite în care, obosite de atâta jale, s-au oprit și clopotele bisericilor de a mai bate la poarta ... iadului.

Și azi Croația, cu forma-i ascuțită, purtată la pas între munte și mare, își adună poveștile precum frunza de tabac (tutun) pusă la uscat după o lungă iubire a sa cu soarele uitat în cărțile istoriei, la paginile de liniște și pace.

Și peste toate, o barză prinsă la graniță cu bagajele-n cioc saltă bilet de aripă spre Coasta Dalmată unde, cuibărită în căușul muntelui, picătura de iubire se face pânză de arcă, plecând departe, spre gândul rugător de frumos, închinat omului.

Și-alături de ea, pornesc și eu, piatră de drum și fum de gând călător, uitat între nescrisele ce-așteaptă doar primenirea de rouă a penei înmuiată-n miresma de lavandă. Că de-acum, Croația e săculețul plin de nemărturisite vise, pus sub pernă și dăruit apoi în esență, celor ce vor să o iubească.

Toate acestea așa, precum te-ai apuca să numeri hărnicia croaților, vreo 5 milioane cu două „service”,

ce au știut în doi ani și jumătate, să-și „arunce” peste munte până-n mare kilometri întregi de autostradă și să-și încânte călătorul cu șiragul celor 2000 de insule-mărgel. Credeți că spun povești ? N-aș putea, n-aș vrea și nici nu pot căci pe autostradă mă aflu, insule privesc, lavanda o am în palmă iar curiozitatea bate la porțile cetății. Așa că...**Zagreb**. M-am trezit cu o inimă roșie și cu o oglindă – emblema orașului, în palma dreaptă, arătându-mi cetatea, adică, îmi spune zâmbindu-mi ”Zagreb = ia-ți singur, servește-te, primește și nu uita”. Și-atunci îmi las pașii în parcul orașului alături de banca-statuie unde Ian Meștrovici plănuiește lumi ca apoi să simt pe umeri, precum servii, greutatea Operei, după ce, aruncate-n lacăte de iarbă, mi-au fost cheile Cetății ce prinsă-n amintiri, își uită istoria în frunzele ce pregătite de toamnă, așteaptă la poarta ferecată de inimi zdobite.

Mai fac un pas și încep a măăsura cu infinita linie a cercului turnurile Catedralei Sfântul Ștefan pe care meșterii le-au lăsat într-o ecuație neterminată, unul are 104 m, iar celălalt 105 m. S-or fi terminat

poveștile din turn sau vreo inimă cu oglindă a prefăcut un metru în iubire ? Nu se știe, dar sigur bănuțul aruncat în fântâna Sf Maria – făcătoare de minuni din fața catedralei, a fost martorul meșterilor. O fi avut și ei un Manole cu Ana lui ? Sau o Ană cu Manole al ei ? Doar dangătul clopetelor și manșeta de dantelă a pieții orașului știu că ele prefac stropii de stele ai nopții în străduțe cu pași uitați încă de pe vremea când funicularul ducea doruri și cobora amintiri.

Gata, am terminat cu orașul și m-ascund în **Plitvice** – Parcul Național, unde, pe 19000 de hectare, natura este eroina din filme, iar grottele, cascadele și lacurile alpine se fac „luntre și punte” ca să-ți placă ție și nimănui altcuiva.

Știu de la început că este un loc unde, lăsându-ți spiritul liber, vei simți foșnetul ierbii și mâcâitul rațelor mute. Este așa un gând pe cărarea de munte ce te poartă peste podețe ce se oglindesc în lacuri limpezi de un albastru – turcoaz de zici că li se întâmplă altora, nu ție.

Privesc peștii ce așteaptă să îi saluți, rațele să te însoțească o vreme, aud și încerc să înțeleg ciripitul păsărilor pornite pe înțelepciune ! Mă minunez la orice cascadă ce-și râde de picioarele mele desculțe (n-aș vrea să-mpietez totul cu ...sandalele mele) iar la poduri, joc șotron cu lacurile ce stau la o șuetă.

Se aude doar șoapta pădurii și pasul călătorului iar frunza ce mi se așterne-n somnul liniștit al palmei nu e călcâiul lui Achile dar, cu siguranță, e biletul de trecere liberă spre inima locului.

Mă trezesc tăcând și dând doar din mâini în timp ce picioarele-și fac tipare de pădure ca apoi, așezată pe o buturugă, să-mi spun rugăciunea pădurii și să mulțumesc locului că m-a primit neuitând de pletele-i de sălcii și inima lebedelor de pe gândul apei. Oare de aici vine și bate tare, tare, inima orașului, ca semn al nespusei și nemărturisitei iubiri ?

Oare unde sunt Romeo și Julieta ? Precis măsoară înălțimea turnurilor cu palmele iubirii. De unde știu ? Păi crezi că eu nu am făcut lucrul acesta ?

Karlovac – E în drumul nostru spre Coasta Dalmată ca o aducere aminte a acelor ani în care iarba a fost călcată de bocancii nesătui de putere iar soarele răsărea strâmb, umbra aducând întunericul minții.

Văd case plânse de durere cu uși fără uși și ferestre fără ferestre iar gându-i plecat pe drumul durerii și-al pădurii. Simt că mi se face frig doar privind botul avionului uitat și ruginit de vremi și vremuri în pământul răutății. Tancurile nu mai au șine, mașinile n-au roți iar vecinii și-au uitat petrecerile din curte în alte calendare în care dușmănia stătea pierdută în vremea uitării.

Și prin toată durerea, uite, iarba e iar verde, soarele răsare așa cum trebuie pe când casele se înalță parcă și mai mândre și cu copii jucăuși și prinși de larma curții în jocul lor de ...viață. E munte, e liniște, și mai ales e pace, chiar dacă parcă într-o inexplicabilă șoaptă am parcurs în vârful picioarelor tot orașul. Smerenie și luare aminte ? Cu siguranță .

Split – Cobor Coasta Dalmată ca pe un tobogan, așteptând muntele să ne prevale și el mai

ales că se oglindește-n Adriatica, frumos, prea frumos și prea puțin... pudic. Adică ? E chiar așa de frumos ? Cu siguranță, chiar dacă eu una mi-am uitat toate adjectivele în cartea de gramatică. Oare se mai poartă ? Ce ? Cartea de gramatică ! Sper din tot sufletul că da dar nu pe telefon ci pe ... hârtie.

Mă grăbesc să găsesc cele patru porți ale orașului încă deschise de pe vremea lui Dioclețian ce spunea locului/ urbei, Spalato, ele fiind (serios vorbesc) de: fier, de bronz, de aur și de argint și să pășesc smerită prin ele căci palatul regal m-așteaptă.

Da, o găsesc pe cea de bronz ce vine dinpre mare și intru prin catacombe, în curtea palatului. Nu știu dacă pernele așezate pe scările mausoleului împăratului te îmbie la rugăciune sau meditație dar, cu siguranță, catedrala construită pe aceste povești de taină, aduce primenire de smirnă și tămâie. Simt solemnitatea pe umeri, iar parfumul crinilor fac locul însemnat.

Mai fac un pas și ajung a înlemni în tăcerea mea, când ochii mi se opresc pe statuia Sf Ioan

Botezătorul – ascetic – realizată tot de marele Meștrovici, ce-și primește veniții din locul de unde, pe vremea împăratului, semnele lumii erau aproape. Îl privesc pe Sf Ioan Botezătorul și simt neliniștea întrebărilor sale care parcă-și caută răspunsuri în faptele noastre negândite câteodată (să spun permanent, dar eu, mie, îmi mai ofer o...șansă). Marea dreaptă își termină vorbirea cu degetele palmei percepute prea mari și acuzatoare, vrând parcă a cuprinde prin semne, nesocotința. Înlemnit în durerea sa, Sf Ioan Botezătorul înobilează locul ce prinde în priviri mute răspunsuri ce încă nu au trecut de poarta înțelegerii. De ce oare ? Așteți cumva răspuns ? O, Doamne !

Mai privesc o clipă totul încercând a desluși mantia de gânduri a locului și apoi, ca un schimb de replici, mi-abat pașii spre apartamentele regale (oare se zice împărătești ?). Nu mai găsesc nici curtezane, nici amfore cu mirodenii dar, privind de lângă coloane, aceleași perne de pe scări, mă-mbie la extaz. Fără agonie ? Doar Dioclețian mi-ar putea da „aprob

pozitiv” și să-mi spună, în șoaptă, povestea porții de aur sau, de ce nu, a tuturor. Corect ?!

Așa că, îmi las nespusă vorba după încă o privire ce o arunc palatului, și-mi îndrept pașii „destinsă și distinsă” spre marginea mării. Împărat, împărat, dar eu, nu regină ?

Și nu mă mai întreb de ce aici pe o bancă stând așa cu fața la pescăruși, gândul e deja pe riviera franceză iar înghețata ce se pornește a se topi prinde din zbor, șansonete.

Palmierii se apleacă, pietrele ard, apa e rece iar albastru e de... mare. Stau așa, căscată și pierdută, așteptându-l pe Neptun să vină la cină. Nelăsând opaițul aprins, vraja s-ascunde între zidurile poveștilor ca apoi, plimbându-mi degetele pe macheta din bronz a urbei, să-mi regăsesc porțile și s-aștern pietre filozofale pe scările cetății.

Ce face orașul? Se dezmiardă noaptea-n frumuseți iar în zori, pe-un plescăit de barcă, cere rest de-o... stea.

Dubrovnik - Și tot cobor pe Coasta Dalmată și tot las muntele să se răsfete-n mare așteptând a bate la porțile cetății. Ajung și bat în porți precum ritmul toboșarilor și mă lasă să-i gust frumusețea. Îi străbat străduțele și aud parcă forfota celor ce-i dădeau viață.

Uite, mă opresc o clipă și exclam:„Da nu se poate ! Sunt oare în Veneția ? De ce recunosc totul ? Și bunul înțelept mi-ar răspunde că cetatea este copia fidelă a Veneției, că piața își are porumbeii și fântâna ei unde apa gustată de mine răcorește, că Palatul Dogilor, aici, e cel al Rectorilor și că serbările se scriu pe străzi iar turnurile, precum bărcile din port, așteaptă chemarea mării.

Stau și nu știu de unde să încep a privi spre frumos. Uite ! Aici e cea mai veche spițerie (farmacie) de unde leacurile din borcanele așezate pe rafturi, porneau odată în întreaga lume. Mai zăbovesc o clipă uitându-mă la copiii ce vor astăzi să-și potrivească pașii pe lespede unde odată pruncii nedoriți erau lăsați în fața mănăstirii.

Apoi, încă un pas până la biserica Sf Vlaho patronul spiritual al cetății, căci uitându-mă în dicționarul din palmă – dubrava = pădure în limba slavă, iar numele Dubrovnic se ascunde după el. Mai fac un pas și statuia lui Roland mă privește, zâmbindu-mi. Adică, nu face cu ochiul, ci cu ... cotul, cunoscută măsură de pe vremea venețienilor ce s-au învrednicit odată s-o cucerească. Da ce, ei știau și altceva ? Poate, da, mai vedem...

Caut apoi ceasul din turn, prefăcând clipele în ceasuri de amintiri, lăsându-mi totodată rugăciunea de mulțumire la fântâna Sf Marii. Măsor turnurile cu pasul ca apoi să aud șoapta zidurilor și s-adun în frunze de argint șiragul de perle. Îmi odihnesc gândul pe bănci de piatră, așteptând ca în cetate piața să prindă liniștea nopții iar trubadurii să-ngâne serenade.

Și toate acestea după ce, fântânile ascunse îmi urmăresc pașii iar mireasma de lavandă „mă azvârle-n” noapte, pe puntea „corăbiei cu aventuri” ce-n cursa ei de noapte mă va duce la ... Bari.

Bat ceasurile unsprezece-n noapte când pornim a păși pe mare și stau sus, pe punte, mestecând, în gând, funiile ce ne leagă de țărm, aruncând o ultimă privire luminilor din noaptea orașului. Doar ceasul din turn măsoară, precum geamănul din Veneția, aceleași bătăi de inimi nespuse decât mării și pietrelor păzitoare de taine.

Se pierde-n noapte cetatea, farul clipește înțelept iar luna și stelele ies prinse-n vâl de noapte din marea spusă de-o poveste. Și crezi că voi dormi la noapte auzind valul ce se zbate neputincios în strânsoarea mării ? Aș ! Da, puntea pentru ce-i făcută ? Pentru sirene, vise și una ca mine într-o noapte de vară... Păi, nu ?

D...

...DANEMARCA

Am pornit din nou să străbat nestrăbătuta cale și să bat nebătutul drum al neastâmpărului pornit să facă și să desfacă alte lumi, alte povești, gândind ca înțeleptul dacă, „să plătie au ba”. Da, după atâta aflare de frumusețe, pot spune că „să plătie”, căci, într-o zi aruncată peste umăr, mi-am uitat numele.

Ajung să-mi iau „măsură la talpă” de pe enigmatica țărână a Țărilor Nordice, așa, într-o sâmbătă, la „cinci trecute fix” când orice londonez se respectă bându-și ceaiul și făcând politică dar, năpădit de ierburi, drumul mocnește-n poeme iar Danemarca mă așteaptă așa, la ceai, cu boneta-i scrobită și saboții de lemn, liniștită și zâmbitoare. E cald, chiar foarte cald și aflu că pot să-mi scald piciorul drept în Marea Nordului și cel stâng în Marea Baltică, că fermele apar

rânduite ca-n povești, că toate casele au catarg iar steagul ce flutură îți amintește că a fi patriot nu e nici o rușine.

Se cresc vizoni, se supără marea și mai mușcă din țărniș dantelându-l, norii se joacă „de-a munții” iar peste tot și toate rapița e os domnesc și la mare cinste fiind răsfățata ierburilor și apelor căci, nicăieri nu e inel de verde pe boabă de opal ca aici.

Arhus (Orhus) cum zic danezii liniștiți, zâmbitori, calzi, ce-și permit o clipă de răgaz, sâmbătă seara, ne privesc cu îngăduință arătându-ne orașul și lăsându-ne să ne minunăm de: statui, case, vitrine, muzici și mai ales de darul nesperat de nimeni-noaptele albe. Da, căci soarele îndrăgostit de lume se topește și curge precum ceasul lui Dali făcând zi din noapte, dăruind pribeagului din mine nesperate ceasuri de neodihnă.

Cutreier de-a vântul și valma clipei străzile orașului și privesc pentru o clipă puntea corabiei regale. Aha, regina Margareta a-II-a e aici și nu-mi îngădui decât să-i privesc, de la distanță de o frunză, casa din parcul orașului dar scot, din buzunarul

gândului, speranța de-o bere pentru cântul saxofonului din colț. E liniște căci pescărușii-și odihnesc cântul în port iar cel cu mărlul de aur în cioc stă și-ascultă clipele orașului de peste zi.

Întâlnesc și zâmbete, pipăi și trec întorcându-mi capul, numărând și neajungându-mi degetele de la o mână ca să aflu de ce și ursulețul, hipopotamul sau gospodina cu găina-n brațe au statui respectate-n oraș. Nu-mi explic dar voi spune fermierului român că statuia fertilității e de fapt o scroafă frumoasă, rumenă, dolofană, grasă și aristocrată, mamă a nouă purcei ce se lăfăie-n cuvântul statuie ca orice titlu de noblețe și cont gras în bancă. Stă mărturie a bunului gospodar fără bancă la poartă și povești după orele de somn, de, și mâine e o zi de ... muncă.

Las linia modei din vitrine să curgă mai sus sau mai jos de genunchi precum versul râului liniștit și-mpachetând levănțică în butoniera noii zile, pornesc spre capitală precum își lasă gândul tipare pe-ncălțări de fum.

Copenhaga (Copenhagen) n-are astâmpăr și mă ia cu „ziua-n cap” că noapte nu-i pot spune, exact din clipa în care ferry-boat-ul mă deșartă din burduful său în miez de noapte. Nu caut nici lună și cer, nici stele și împrăștiați sateliți pe boltă ci suspin în vers hamletian :” „a fi sau a nu fi”. Da, e „doișpece trecute fix și lumea e întoarsă de la Union” când pasu-mi ușor șovăitor trece pe podul ce mă duce la poarta castelului Kroberg . Oare, Hamlet e acasă ? Nu stau s-aștept valetul ci pășesc în clipa de mister fiind toate ușile castelului deschise iar marea, privită și ea ca un vers, face repetiții de ... șoapte. Nu cred și totuși ajung în curtea interioară unde ... Hamlet mă așteaptă. Că doar numai una ca mine, „uitată-n codice la număr fără pagină”, poate da-n miez de noapte de ... festivalul teatrului hamletian. Și mai vrei muritorule să știi răspunsul la „a fi sau a nu fi” ?

Mă fac că nu-l văd pe paznicul care se face și el că nu mă vede și cu umbra regală pe umărul drept, călătoresc mai departe în noapte spre stih de lumină

și-nțelepciune, colindând plopii și-auzind orologii de ceață.

Și totuși, dimineța, căci noapte nu-i mai pot spune, „Mica Sirenă” mă salută atât de timid și ușor gânditoare de pe stânca-i ce pare a fi uitată ca o coajă de nucleu într-un căuș de mare. Mă privește, amintindu-mi că doar pescărușii o mai apără de lăcomia omului iar în palme poveștile nespuse nu sunt ude. O las în nesfârșitul albastru de mal și fug să-mi potrivesc ceasul clipei după mașinăriile din Primărie și ochii de sub borul pălăriei lui Andersen oprit la o poveste. Oare spune „Rățușca cea urâtă” celor oprțiți o clipă la taifas sau se-ntreabă de-o mai găsi chibrituri pentru zăpezi de noapte doar de el știute atunci când troienesc fluturi în cuibare de curcubee ?

Nu-mi spune da „m-aruncă-n” pragul casei sale albe de pe canal unde, uitați într-o bere și-un catarg, turiștii alunecă pe valul ce-i poartă spre orașul vechi, la poalele regale, bibliotecii, fântâni, Parlament și vechea Bursă. Da, sigur, mă doare ochiul de pietrele ce se desfac în amintiri tăcute de ambră, diamante,

briliante, nestemate, aur, argint, porțelanuri și sticlărie ținute-n epoci și istorii la Rosenborg precum coroa-nele regale cu un etaj mai jos, adormind umbra zăpezii ce sfârșește-ntr-o stea.

Și totuși, căci există și un „și totuși”, de pe canal, din valul făcut de nesupusa mea stare, așa, pe mâna dreaptă, îmi sfredelește ochiul, „diamantul negru” - enigmatic și ferecat în legende, filosofii, încuietori de-argint și flori aduse la mal. Da, e Biblioteca Regală, diamantul din coroana reginei unde e liniște în sala de lectură între domnii cu papioane și doamnele cu mănuși de ață dar, mai plină de fire din ghemul Ariadnei, e acolo unde calculatorul te face să te simți ... prost. Adică, de ce nu i-aș spune că de fapt, el e „somnul ce poate naște și monștri”? Îmi las poemele pe muchiile de rafturi ale diamantului negru și-mi potrivesc pașii spre Parlament.

Nu, nu pot să cred. N-au parcare decât pentru ... biciclete, căci ei, parlamentarii n-au nici burtă, nici chelie, nici ifose și secretare ce pocnesc la cusături. Ei

vin „în plen și pe secțiuni” cu bicicleta, zâmbind, cocheti în costume și cu bun simț chiar și când greșesc, dorind să plece nelăsându-și demnitatea la garderob. Și asta, neuitând că, precum crocodilii cu cozile înfășurate de pe acoperișul Bursei ce amintesc de hrăpăreți iar omul, supus greșelii, uită în nebunia lui de pasul cadențat al soldatului din garda regală și se dă ... ispitei.

E iarăși zi în noapte precum turnul Bisericii Notre Souveur- o spirală ce te poartă încet ca un freamăt spre neant căci, în cochilia-i de melc, aud ecou de pași și tănuite șoapte lăsând în adierea luminii umbrele de bogăție de la palatele Amalienborg și Charlottenborg.

Și după atâta cadență și onoare, canale și corăbii, zâmbete, bere și trai bun, ajung pe Strada Mare unde, ambra și lumina adună bani de nopți fără lună și stele. Nimeresc într-o adunătură de recorduri:

cel mai mic, cel mai mare, cel mai gras, cel mai slab, cel mai bun, cel mai rău, cel mai frumos, cel mai urât și nu știu decât că sunt: cârnați, cozonaci, găini, vaci, oameni, scaune, mese, câini, urși, pești, mașini, oameni nebuni o clipă ca și mine ce-au nimerit în „cartea recordurilor”. Da, mai face bine și-un duș „telectual” câteodată. Nu ?!

Da, se mai duce omul și la Tivoli pentru o bere căci, de o sută cincispezece ani, cu umbreluțe, pipe, pălăriuțe, meloane, blugi, lanțuri și burți goale, potecile s-au făcut cărări și cărările alei, așa cum curge lumea la ... moși. De fapt, asta e ! Distracție și bezele, zâmbete și urlete din neant, muzici și dansuri, bere la halbă și străngeri fugare de mâini, toate-ntr-o sticlă aruncată pe bancheta din spate a mașinii civilizației. E Tivoli și-atât! Da, merită !

Dar nu plec fără să mă mai joc o clipă în camera specială pentru copii din muzee, magazine, hote-

luri și ferry-boat simțind că-mi face bine să am mulți copii în jurul meu. Și-apoi, mai adaug o brățară de argint ca un poem danez și-aștept să curgă-n pene de pescăruș, scrisori din cochilii de melci și diamante negre.

Aștept, iar până atunci, ard cuvintele, tipare de gând, și-n grădina casei mele busuiocul și floarea de mușcată sporovăiesc ca la nunta lor de argint căci, în petale de mac, soarele apune.

E...

...ELVEȚIA

E anul în care 0 și cu 2 se complac într-o perpetuă șuetă, formând 2002, semn al echilibrului pentru unii și-al răzmerițelor pentru alții. De, așa e lumea, „nu știi, stimabile, cum e mai bine, căldură mare”! „Parol”.

Și între atâtea, am pornit iar, ca în fiecare vară, să văd, să simt, să mă mir și să rămân imparțială pe bătrânul și nedecisul continent în căutare de mai frumos și mai altfel. Și-am ajuns, după ce Ilie și-a răsturnat prea plinul car cu tunete și fulgere, în țara în care și Pobeda mea merge fix, vacile sunt atât de curate de parcă ar fi top-model iar ciocolata face cură de slăbire stând în fața ghișeelor de la bancă.

Da, e **Elveția** de care mă temeam că mă va strânge puțin prin austerul ei dar a fost atât de

primitoare și bună, ajungând să cred ceea ce spunea un localnic: „Cum ați venit voi, românii, e soare, e cald, e bine și nu mai plouă”. Să ne uităm noi oare menirea de a fi buni și deosebiți atunci când vrem ? Dar, oare vrem cu adevărat ?

Nu știu căci tunetul ce se apropie îmi ia gândul la intrare și nu cunosc ce rest îmi poate da de la el, la ieșire.

Fluelen: Am ajuns, în noapte, după un drum care pe ziuă nu știu dacă zeii s-ar fi încumetat să-l facă dar noi, tot luându-ne după săgeata eternă a binelui, am străbătut în noapte muntele urcând, urcând, precum lianele pe trunchiuri selene, serpentine de speranță și reușită.

Doar Milka, eterna doamnă pe „patru roți ce dă lapte”, ne sfida de pe marginea drumului unde, făcându-și siesta, privea la luna plină ce-și etala decolteul de stele. Și pe drum, ca mioriticul cioban, doar noi în căutare de odihnă și alean și oprind doar la semaforul norilor ce-și schimbă ideea după dangătul de talangă.

Aruncat parcă pe malul lacului de la poalele muntelui, Fluelen își face temele în fiecare dimineață. Funicularele aduc, de la minusculele case împrăștiate pe coastă, lapte și brânzeturi iar în cana mea cu miros de iarbă și alb, îmi zâmbește șugubeață smântâna de două degete salutându-mă nemțește. Aici se vorbește așa și totul e atât de curat încât cauți cu disperare un coș și-ți păstrezi chibriturile din/în cutia rotundă.

Aud noaptea trenul ce alunecă pe lângă lac, mașinile ce-aleargă pe șoseaua succesului iar, în curtea de alături, sâmbătă seara copiii au parte de foc de artificii ca la ziua orașului meu. Asist la curcubeul nopții și-mi amintesc că aici n-am voie să mă enervez iar distanța dintre cei ce stau la coadă e de ... 2 metri. Dar au aici cozi ? Filosofică întrebare la care doar prin anii care au acum vechime și istorie i-aș putea găsi răspuns.

Lumea muncește din greu căci seara, ca-n povestea cu minuni, pe la zece, liniștea pătrunde și-n case, se plimbă și pe străzi, ci doar turiști aiuriți ca noi caută discotecă și gări în care trenuri cu și fără

călători opresc conștiincios așteptând ținutul mustăciosului conductor. Ce timpuri domnule, ce timpuri !

Cârnațul tradițional, tăvălit în cașcaval și prins în două scobitori gata de înghițit pentru lacomii români, te-mbie la o halbă de bere gulerată și sfioasă ce te așteaptă după colț ca un mafiot de plăceri ascunse.

Dorm în poala muntelui precum floarea de colț liniștită că în zori doar semnul divin îmi dă binețe așteptând ca străzile să se trezească iar ferestrele, așezate-n scări:1 și cu 2 și cu 3, să-și fluture pudic perdelele de gene. E bine și doar cucul din ceasul cu „cucă” mă trezește. Oare toți cocoșii i-am uitat acasă ?

Nu știu, dar nu pot să nu zâmbesc la firma de alături „Loreza și Simoni” unde, două berze cu noi născuți în cioc, fac ... plening familial ! O ! Doamne ! Ce mică-i lumea și ce aproape recentul recensământ !

Lucerna (Luzern):

Mă-mbie ciocolata de mentă ce-mi dezmiardă simțurile să rostesc în lunecoasa vrajă numele orașului fără cazon nemțesc. E enigmatic și frumos, e îmbietor

și cuprins în curgeri de poduri, muzee, catedrale ce pot toate sfârși doar în muzeul Picasso unde fotografiile realizate de un brașovean, cetățean al lumii deja, stau mărturie pașilor mei ce-o „calcă” în picioarele goale.

Trec „Podul de lemn” ce noaptea aprinde așchii în scânteii de poveste și stau pierdută în fața scenelor pictate pe căpriori simțind parcă povara timpului în scârțâitul de lemn al istoriei. Îl trec cu picioarele goale căci sandalele mele romane au rămas în vama timpului și umblu desculță precum veșnicii călători ai lumii, simțind că pământul mă lasă să-l ascult iar cerul îmi zâmbește complice ca și toți cei care văzându-mă, au grijă să nu mă calce pe „bombeu”.

Cobor „Podul de lemn” și rămân agățată de arborele familiei de pe casa de lângă vechea primărie ce dă în „Piața vinurilor”. Nu știu dacă Bachus a primit marfă sau nu, da parcă mi-e dor de-o „Fetească regală” și o cană plină cu amintiri la ceas de noapte și poveste.

Orașul e vesel și plin de flori ce stau cocoțate la geamuri și privesc lumea uimită de puzderia de fețe cu ochi mai mult sau mai puțin oblici, veniți să le vadă. Ajung la „Podul morii” pe care-l străbat în aerul rece a scenelor macabre scăpate în culorile prelinse din lemnul trecerii de apă. Doar degetul de capelă de pe pod, liniștește sufletul și adoarme spiritele rele.

Urc cu funicularul la Castelul ce străjuie orașul și-arăt cu degetul părăsita intrare a gării cu ceasul ce nu mai anunță trenuri, iubiri și disperări, dar totuși merge, vaporeșul ce-alunecă pe apa lacului celor 4 Cantoane îngrămădită în pumnul munților Rigi și Pilatus, reperez cetatea pe treptele căreia o să sar șotron și-mi las plăcerea la gata când voi desface Panorama (150 de metri) și mă voi pierde în muzeul alpin și-n anii de gheață ai Pământului, lăsându-mi bucuria de-a mușca din mărul lui Wilhelm Tell după clipa de pace din biserica iezuiților.

Dar oare mă pot opri aici ? Nu, nu cred, căci Lucerna-mi șoptește legenda leului ce-și linge înfrângerea în culcușu-i de piatră iar năstrușnicele

exponate de la Muzeul de artă contemporană dau năvală în mintea mea de ardelean ce „șede și cugetă”. Fluturi în plase răsturnate ca eternele clepsidre, televizoare cu rame din iluzii și seriale SF sfârșesc într-un dormitor în care nu e loc de tandrețe ci doar de ambalaje de trupuri și tumultuoase gânduri.

Lucerna mă salută veselă încercând totuși să plângă după mine în picuri de nori scuturați la 12 trecute fix dar nu primesc decât mărunțiș de zâmbete din seifurile băncilor deschise precum străzile strâmte spre lacul ce-adună tropotul curselor de cai, ropotul apei la moară și dorul ochiului albastru de munte.

Și mă lasă să-i gust apa cu laba piciorului ce-adună deja urma fericitului Wilhelm Tell în căutarea mărunțiișului cuminte și ascultător de pe capul istoriei. Ce ți-e și cu livada asta de poduri, care și mere ! Oare apucă toamna ?

Berna (Bern): Aștept întâlnirea cu urșii din capitală și, în graba mea, mă-mpiedic de Alpii încă somnoroși și norii ce stau gata de plecare spre soare răsare și soare apune. Casele pitite în buzunarul muntelui se

zburlesc de plăcerea pădurii iar albastrul lacului răstoarnă cerul.

Plec călcând în pasul ursului, dorind s-ajung la groapa lor și să-i înșel cu cornulețele făcute de mama și merele minuscule de la pachetul cu micul dejun.

Berna e gata să-ți spună tot dar e trecute fix și, din ceas, figurinele îți amintesc că pe strada mare la nr. 47 teoria relativității își dormea în fașă izbucnirea de mai târziu a gloriei și-a învârtirii lumii pe degete. Fântânile și florile se iau la întrecere iar pe cei 6 km de arcade „Piața închisă”, magazinele, gem de bunătați, clienți și ascunse mărfuri în subsolurile-butiquri. Soarele strălucește-n curcubee privind înșiruirea de fântâni cu nume ce, puse lângă corupție, sperie răul și dau coșmaruri: Justiție, Căpcăunul, Moise și mă opresc căci hidoasele unelte pot reduce chiar și o listă cu meniuri apetisante.

Îmi port mai departe, desculță, pașii și număr steagurile breslelor de pe strada ce le adăpostește găsimd ursul, leul, maimuța, negrul și alte semne gata de întortochiate târguri cu și de suflete. Tăcuta

capitală își numără turiștii începând cu „n+1” lăsându-i în marea lor trecere să bifeze: programe, autocare, hoteluri, suveniruri, conturi în bancă și scrisori neterminat cu adrisantul, o otheadă nevinovată la o trecere de pietoni și destine.

E liniștită Berna și mă lasă să-i prind averea în căușul palmelor de case rânduie precum liniștiții sfinți ai Catedralei gotice- Sf. Vicente, unde, ca și Manole, urc și urc cele 270 de trepte ale turnului și mă-nbăt de nevinovatul aer curat, lenea urșilor, tăcerea primăriei și a morilor ce croșetează fulare pentru ploaia gata să măture procentele de la bancă dar n-are șanse căci cecurile-n vânt n-au ... acoperire.

Cobor din nou treptele turnului și rămân agățată-n visul vitraliilor ce-adună libelule din cărțile sfinte și adormite frământări de culoare. Sfinții de pe portal străjuiesc eterna roată a lumii iar eu beau apă în pumn din fântânile Bernei și-aștept să intru la Parlament unde pentru o clipă voi prezida și-apoi, ca semn al trecerii, voi lăsa recenta-mi carte de versuri ca dar pentru cei 100 de ani ai Palatului Parlamentului .

Doar zâmbetul celui ce-mi aude clipocitul de argint al brățărilor și cartea de vizită a Parlamentului mă face să cred că trecerea mea pe Pământ nu e deloc întâmplătoare iar urma-mi de busuioc și floare de mușcată lasă mireasmă de vers și slovă căci, în cascade de timp, împletesc dimineți ascunse.

Tipare de calm îmi lasă-n suflet orașul ce doar la mișcătoarea poveste a figurinelor din turnul cu ceas îi adună-n muzee, la o ceașcă de ceai, pe Matisse, Picasso și Cezanne veniți pentru o clipă de la sfatul zeilor, în pragul Pământului, lăsându-și gândul în tipare de umbre pe-ncălțările de fum ale nopții din florile zilei de mâine.

Montreaux: Mă-ndrept ca orice om de munte, răbdător și tenace, spre un loc în care, un alt loc și un alt munte își trăiesc simbioza de vis și-așteaptă ca pietrele să se desfacă în amintiri tăcute. Mă zgâiesc din fuga mașinii să prind noutăți la drum dar nu adun decât vaci liniștite făcându-și lecția de pășunat, un cal aflat la dresaj sub ochii atenți ai frâului și biciului, un cimitir răzleț și destul de stingher căci aici la modă

sunt crematoriile și neuitatul dialog între viile adunate pe un petec de speranță și lacul cu muntele-n cârcă, știind că în nori cu arici zac vânturi prăbușite.

Ajung la Montreaux și simt aerul inconfundabil al sudului francez. Gândul mă poartă și mă duce la Nisa și totul din jurul meu, atât de artistic și special, mi-o confirmă. Mă plimb pe faleză și pescărușii la întrecere cu o rață cu boboci și vreo două lebede, așteaptă parcă să-și ia barcă cu motor și să pornească spre țara de poveste unde, în anii ierbii, cărăbușii scriu istorii.

Gata să-ntrebe ceva notându-și cu stiloul, Mont-Blanc mă lasă să-l iau de braț și să ne pozăm pe când abia pot să ating cu sfială degetele statuii lui R. Charles când, în cioburi de frunze, toamna începe încet să-și uite deja concertul.

Trec pe lângă hotelul Karma iar sufletul meu rămâne aici căci te-am ascuns în saxofonul festivalului de jass iar seara nu-mi doresc decât un trandafir de aur de la știutul concurs al televiziunii lumii. Și nu pot decât să te-nvit în oraș să vezi

superbele grădini de flori, întinsele vii ce coboară la stop de pe alunecoasele tentații ale orașului, rezervându-le loc la hotelul „Belle-Epoque”, gândind la cei care cu baston și melon se salutau la o promenadă cu două degete la borul pălăriei ușoare de vară: R.Rolland, cu „Jean Cristophe”, Stravinski cu muzica-i picurându-i din degete, G. Greene, Ch. Chaplin cu mersu-i ca mustața: pâș-pâș și legănat, cu atât de știutul „În căutarea timpului pierdut” de J.J. Rousseau și să spun și Hugo, dar mai ales, „Adio arme” și „Bătrânul și Marea” căci Hemingway mi-e aici mai aproape decât nimeni altul căci te am mereu pe Tine-n minte și alături și, totuși, mă doare gândul dar mă vindecă clipa.

E un loc în care, aruncată ca pânza de păianjen, șoseaua adoarme prăpastia ce aduimecă primejdii dar poezia și cântul sunt aici poate mai aproape ca niciodată de sclipirea perlei uitată pe mal într-o aripă de pescăruș năpădită de ierburi iar drumul, mocnind în poeme, sfârșește-n Olimp.

Și rămân agățată, ca și cărăbușii de sticlă în rame de lemn, de forfota lucrurilor mărunte ce se vând în „talciocul” zilnic de pe plaja orașului. Și cred că târgul e doar pretextul căci, altfel, n-au cum a se întâlni epoci și stiluri, riduri și proteze, văduve și divorțați, vechituri din casă cu îndrăznețe desuuri cu șnur ce iaca, nu-i. Stau toate ca niște grămezi de zile și-așteaptă ca doar tușul nopții s-alunge povestea ce mâine iar va veni când roua rostogolește cu grijă aprinșii scaieți.

Îmi smulg cu greu pașii poposiți în alte lumi și trec cu grijă puntea ce leagă castelul Chillon de mal. Totul în jurul lui e istorie și plutește în mister căci numele lui Fr. Bonivar nu e străin nimănui pe aici. Pare o coajă de nucă aruncată-n lac și, în unduirea ei, și-au prins plasele de gând: Rousseau, Hugo și Dumas, făcând ca anul aici să n-aibă anotimp căci misterul turnurilor, arcadelor, armurilor, apei, muntelui, cerului și verdelui nopții, s-aducă în zgomotul tăcerii ce-l apasă, licurici ce se-nalță pe vârfuri.

Barca cu pânze m-așteaptă la marginea gândului și pornesc iar în trenul albastru al dimineții, spre o altă umbră a stelelor lăsată-n noaptea iubirii mele, **aici**.

Lausanne: Mă pregătesc astăzi să fac mult sport chiar dacă, la maratonul ce-l am în cronometrul neastâmpărului meu, sunt desculță, la start mi-aleg așa, ca orice muritor: baletul lui Maurice Bejart-vreo două case mai jos și muzeul olimpic, acolo, pe plajă, cu cercurile spălate de valuri și glorii.

Stau și mă mir și rămân așa, mirată așteptând ca ceasul din turnul catedralei să bată zece în noapte și să-l vadă pe paznic că face rondul și paza precum în povestea cu zâne. Chiar dacă medieval e totul, nimic nu pare mai legat de Turnul cu felinar, concertul de Bach din seara aceasta și aiurita expoziție foto pe un gard unde, șapte scaune sunt ocupate iar al optulea te-așteaptă pe tine, amintindu-ți în motto, vorbele lui Cicero: „Eu sunt om și nimic din ce este om, nu-mi este străin”.

De aceea, poate, încerc să-mi prind la mijloc cercurile olimpice și să suflu-n flacăra dar nu reușesc decât să fac poante pe străzile ce curg spre lac precum geana unei ploii ce amenință și să mai arunce o zi peste umăr uitându-mi numele între cei ce ascultă inima pământului cu talpa piciorului, desculță.

Și dau să plec dar Mont-Blanc mă salută iar de la cei 4807 m ai săi, dominând cele trei fete ale Europei: Elveția-Franța și Italia pe când eu, departe de Tara lui, mă uit la telefericul gata pentru expediția în nori a stiloului meu cu peniță de aur și vârf de zăpadă. Da, ce ți-e și cu Alpii ăștia ! Par serioși de tot. Nu !?!

Geneva (Geneve): S-ar putea ca cei ce n-au văzut-o pe neutra, pacifista și europeană Genevă, s-o știe mai bine din cărți și studii, procente și statistici, limbi internaționale vorbite și de ce nu, după stropii de rouă veșnică pe care „Jetul de apă” ce-și nalță semeț gâtul de lebădă până la 140 de metri cu o forță de pompare de 1360 CP, și o viteză de 200 km/h. Am vrut să fiu foarte exactă și precisă deoarece mintea mea plină de fluturi, libelule, cărăbuși și de toate cele rămase, e un

imens steag de apă, îndrăzneț, semeț ce nu primește ordine de la nimeni, nici chiar vântul nu-l poate opri.

Dar eu am pornit să văd ce-aveam să văd, atunci când lacul nu se trezise încă iar o rățușcă, și ea matinală, își făcea vocalizele în timp ce pădurea mai amăgea foșnetul frunzei gata să pornească-n careul de ași spre înfinita poveste a verdelui spre toamnă.

E atât de pestriț în oameni orașul încât găsim și-un român de faimă în televiziunea lor ce știe să ne facă să iubim străzile, bibliotecile, casele, americanii grăsuți pregătiți de concerte, parcurile, dar, mai ales, urma pașilor lui Titulescu atunci când aici, la masa verde, minți luminate răstălmăceau istorii și lumi cumiți așezate în tratate de pace.

Și totuși, pornesc din grădina englezească ce se-ntinde de-a lungul lacului Geneva și-n care, pe arborii bătrâni de atâta istorie meșterii i-au preschimbat în statui. În jurul școlilor sunt garduri de sticlă ca tot românul să vadă, radarele stau pitite nebăgate-n seamă pe marginea străzii iar jumătate din locuitorii orașului

sunt străini sau se „navetesc” de la Paris sau sudul Franței.

Rămân așa, mirată, când aflu că orașul se împarte de fapt în comune cu primar și tot dichisul și că poți găsi: vedete, ferme, grădini, vii, statui cu cai, parcuri, reședințe , centre internaționale cu inițiale de tot felul de la A la Z și, mai ales, atâta curățenie de te întrebi de ce nu se revoltă coșurile de gunoi, tomberoanele, coșurile de gunoi speciale pentru câini și, mai ales, eternele mături cu și fără vrăjitoare cumpărate din târg, vineri dimineața.

Îmi potrivesc eterna mea Pobeda după ceasul cu flori și-n tictacul lui aud Mont-Blancul ce-mi face cu ochiu-i de zăpadă și mă grăbesc s-ajung să prind un loc în față la „Scaunul cu trei picioare” (parcă aveam și noi în vremuri istorice o ..”masă cu trei picioare”-Bobâlna) ce de fapt străjuie în înțelepciunea-i schioapă locul pentru protestatari, așezat ca la răscruce plin de : pancarde, table, tăblițe, gustări, muzică, apă minerală, lume și-un jilț pe-o iarbă demnă de-o carte de agricultură fără alternativă de ... pajiște.

Aflu de pe o firmă că există un „Comitet de pat”, că elvețianul se culcă devreme și la șase și jumătate seara, după lege, se închid toate magazinele. Ei, vezi ce grijă are statul ca noaptea să fie noapte și nu bălămășeală de ironii, averi și sentimente ? Și-apoi mănâncă mult praz, beau lapte iar sâmbăta și duminica iau muntele-n piept după ce, înarmat cu rucsacul, eternul briceag multi-poli funcțional, ceasul și ciocolata, nu uită să-ți amintească c-a inventat fermoarul, celofanul și frigiderul dar oare laptele praf cum l-o și făcut ? Că trăiește în cantoane (23+3), că știe 4 limbi (2 obligatorii se-nvață-n școli) – franceza, germana, italiana și retroromana și că-i place ca totul să mergă ca ceasul , **Zeiss** și ... cam asta e tot ce trebuie să știi când îl vezi.

Și-acum, mă-ntorc în comuna Coligny (unde nu mă interesează nici casa lui Delon, Nana Mouscuri sau alt star ce se-ascunde după vreun gard, da ce gard) la casa Misiunii române luată de N. Titulescu în anul 1937 e liniște, pace și doar frunzele se pregătesc de toamnă iar ferestrele sunt deschise, semn că gospo-

dina face curat în gândurile ce se-adună-n grămezi atunci când mășori anii în mere și ochelarii mei fac autostopul așteptând luminarea minții românești aflată acum într-o perpetuă stare de concediu.

Mă opresc o clipă la Catedrala Sf. Petru, urc în turnul Bisericii Calvinice (dar se putea oare altfel ?) și stau și privesc în liniștea cuminte a rugii scaunul pe care Calvin stătea și aștepta ca lumea să se sfărme în țândări de cuvinte și prăpastia iubirii dintre oameni să sfârșească-n duminica orbului.

Mă ard tălpile de atâta umblet dar vreau să văd și Casa Tovel și Primăria și Doamne, atâtea sedii și centre internaționale pe km pătrat de deșteptăciune că s-ar putea să cuprindă pe toată lumea dornică de-o organizație cu firmă și portar la poartă.

Rhonul vine, se varsă, face valuri și clăbuci în lac, apoi pleacă lăsând chiar și-n noapte susurul apei și șoapta de pace a lumii să-și potrivească ceasul după bunul simț făcând în așchii de cuvinte, mărunțișuri de verde în iarba pădurii Pământului prea plin de răsfaț și nesupunere.

Aflu pe ultima sută de metri că avem aici o bisericuță maramureșeană, că ești o viață întreagă acceptat doar ca străin, că-ți vine a rupe totul și-a fugi acasă dar, cum la unii civilizația e încă a banului, stau și puiesc cică ceva după care, nevoie mare, se-ntorc precum fiul rătăcitor în cinstea căruia tata taie vițelul cel gras. Așa e, părinte ? Iertători suntem, Doamne !

Îmi veni greu să mă despart de o vreme în care geometrii de verde prind munții-n competiții și albastru din ochii tăi, adună zâmbete.

Plec totuși lăsând arabescuri de gând și fluturi de argint ce-adorm în calești de ceață atunci când apa scârțâie neunsa ușă a istoriei la ceas de dimineți aprinse-n stele, adunate-n cartea-mi lăsată zălog de trecere, pe-aici, așa, într-o doară de dor și zăbavă.

Zurich: E sâmbătă și e cald. E bine, e lume elegantă, e vremea nunților și-a iubirilor potrivite după ceasul de flori al orașului, chiar dacă lângă catedrala Grossmunster se joacă șah fără discriminare cu pionii nebuni și cai intelectuali sub veghea reginei gata de șah-mat la rege. Jocul nu se termină niciodată căci

orice trecător face-o mutare iar eu, proaspăt coborâtă din turn, văzut panoramă, rămas agățată și mută-n nori, mă minunez de vitraliile de libelulă a lui d'Augusto Giacometti și mestec cultură neuitând de statuia lui Carol cel Mare și numărând pietre pe Bahnhastrase (Champ Elysees) al orașului.

Lacul celor patru cantoane nu-mi dă pace și-alerg să-i văd parcul cu benzile pentru bicicliști și trupurile liniștite ce stau la soare cu leul veșnic de strajă și fântână (proșcătoare) ce-și schimbă jetul de apă (stil Geneva) pe o muzică doar de ea știută și îmbătând cu frumusețe pe stropiții turiști care nu se supără, ci-o mângâie din priviri și-i fac ... poze.

Străbat orașul vechi cu străduțele strâmbe, cu jucăriile de lemn din vitrină, stând gata să prind limbile ceasului de la biserica Sf. Petru cu un cadran cu un diametru de 9 metri ce le permite tinerilor miri din preajma-mi doar la ore de iubire precum visul ce-adoarme în râsul pădurii, întâlnirea.

Și, iar mă-ntorc la vitralii căci Giacometti stă față-n față cu albastru de Chagall pe când lumea

liniștită își vede de treaba ei, gara nu mai are drogați (ci un vaporăș de adăpost la Geneva) iar Grossmunster, Fraumuster, Sf. Petru și Kirche zu Predigern stau și viețuiesc privind din turnuri cu ceas una la alta și înșelându-și trecătorii cu întrebări despre cele gemene care are una cu un metru mai mult ? (Oare ? Sau mă gândesc că răspunsul e la biserica femeilor din Munchen ? Precis-bingo !).

E Zurich-ul în care mă minunez de lucrurile din talcioc și-aștept ca lebedele de pe lac să-și termine dansul, statuile să-și spună poveștile iar mirele, aducându-și cu tricicleta mireasa, să umple conservele ce zornăie în coadă cu ei, cu ceasuri de fericire și copii frumoși.

Aș mai rămâne uitată pe malul lacului dar leul își mișcă coada în pânza iahtului de pe mal făcându-mi semn că timpul de a mă reîntoarce nu e prea departe. De acum, pornesc iar după ce m-am pozat cu trupul de carton și-am înghițit în sec paharul de șampanie de la nunta cu care, în acea zi de sâmbătă, m-am întâlnit nepermis de mult și poate, cine știe,

neîntâmplător de data aceasta. Cred că mă cunoșteau deja că-mi zâmbeau iar mireasa parcă-mi dorea marca de sandale romane uitate-n vamă timpului, eu fiind desculță. Atunci, sigur îmi vor citi poemele într-un vers din cartea-mi depusă în cinstea lor în biblioteca centrală a orașului. Adică, eu să nu-i cinstesc, chiar cu nimic ? Parol !

Interlaken: E duminică și, în sfârșit, văd și eu oameni așa ca să mă satur, elvețieni ieșiți la o serbare câmpenească. Cu rucsacul în spate, pantaloni scurți și serioși nevoie mare, își rânduiesc mașinile ca și gândurile, în locurile permise de poliție, apoi, doi câte doi, se îndreaptă spre fanfară, cârnăciori și bere. Și, de ce nu, să-mi potrivesc iar talpa desculță a piciorului după un ceas floral ca și cum elvețienii n-ar știi că și la noi în oraș ne ducem și venim de aiurea tot după un ceas ce mișcă flori în secundar și minutar și că circul pe trotuar doar până la banda galbenă a bicicliștilor și apoi să văd cu adevărat vestitul câine St. Bernard dar fără sticluță la gât și ciobănescul elvețian ce te roagă

să faci loc de trecere pentru „majestățile lor”. Și e bine. Halal !

Deci, în concluzie, pornesc a nu știu câta oară la drum ca să mă pregătesc să văd muntele de gheață. Mă așez pe băncile orașului pe care scrie în aproape toate limbile pământului „Bine ai venit în orașul nostru și-ți mulțumim că te odihnești o clipă pe această bancă” apoi văd parapetele ce par niște fluturi de-o clipă într-un bulgăr de zăpadă, îi simt teribil de tineri pe cei de peste 70 de ani plecând să vadă muntele luându-și porția de tinerețe și căutând gara de est de unde se ia trenul cu „sughituri” sau zimți spre Jungfrau-4158 m și unde cu siguranță ți se servesc frumuseți ce-ți taie răsuflarea precum în tușul zăpezii prind floarea de cireș apusă. Mă pregătesc de întâlnire cu el și-o iau ușor spre ...

Lanterbrunnen: Pornesc pe Valea Cascadelor și văd cum muntele plânge în sughițuri lăsând norii să-i șteargă lacrimile de picuri ce-mprăștie lumina. Simt că în curba ploii de cascade s-aprind luminișuri de

perle și-mi prind în petale de mac soarele ce apune în dimineți de iarbă.

Îmi stâmpăr setea de frumos în apa izvorului ce-mi așteaptă parcă povestea și m-așez pe bancă scriind cu fir de iarbă căci, piatra pocnește și mă doare jumătatea mea de izmă creață, lumânări, daruri și inedit. Se-ntrec în concert adierea pătimașă a vântului și prăvălirea de ani lumină a apei. Frunzele-și gătesc deja toaletele de toamnă iar apa de izvor pornește în și spre lume.

Mărșăluiesc desculță printre metamorfoze de alb, verde și albastru și simt că Dali și Picasso erau la început de culoare și visare. Trec pe lângă mine șiruri fără vârstă căci bucuria naturii nu se pensionează și nici nu dă faliment niciodată.

Mi-e dor de Apusenii mei și parcă aștept ca Mina să mă trimită la țarău după apă ca eu să mă pierd precum acum, în verde și alb de munte, într-o Elveție în care aspiratorul de iarbă e pe marginea drumului, gardurile n-au lipsuri iar băncile-ți mulțumesc că le faci onoarea să te așezi în brațele lor iar aici, pe Vale,

poți mulțumi lumii că exiști. Asta fac și eu adunând poezia-n brățări de argint și crezând în florile de castan ce-s cristale-n candelabre de verde luminând drumul din mine ce sfârșește-n inima de cireș a verii.

... ESTONIA

De dimineață am luat-o iar prin pădurile Letoniei ca, încetul cu încetul, să ajungem mai în nord, pe pământurile **Estoniei**. În jurul nostru, totul este atât de verde, curat, liniștitor și cu casele mici de lemn de parcă aștepți să apară piticii, Alba ca Zăpada și Făt Frumos.

Dar, până atunci, trecem granița dintre Letonia și Estonia așa ca prin brânză și ne trezim că ne ia în primire ... vântul.

La dreapta pădure iar la stânga încă ne străjuie Golful Riga ca și cum ne-ar conduce spre locuri deosebite și sigur se va întâmpla lucrul acesta căci doar la Golful Finic ne vor opri cu siguranță. Și preț

de câteva ceasuri de odihnă cât să ne tragem sufletul și ne oprim la...

Pärnu – capitala de vară unde n-ajungem totuși să facem împachetări cu nămol, dar ne zbenguim spre apă, precum cel ce învață să facă primii pași.

Doar că noi ne vom adăpa setea de cunoaștere îngenunchind pentru o clipă în biserica rusească – Sf. Ecaterina unde liniștea sfinților ce odihnesc în ramele icoanelor e supărător de „liniștită”, precum sobra orgă a bisericii luterane–Sf. Elisabeta, ce-i majestoasă cerându-ne plecăciuni în acorduri de Bach. Știi, de fapt e vorba de cele două țarine ce-și încălzeau în anii lor de glorie, danteluri, nestemate și baluri, sufletul și tihna în bisericile ce se construiau întru voință, pe pământul roditor de pace găsit aici.

Ajung să găsesc aici simbolul Estoniei – rândunica - o iau pe cea de argint, adevărata pleacă în Țările calde precum în bagaju-mi buzunar odihnesc în bună pace, înțelegere, liniște și iubire, un îngerel din ambra lituaniană și-o neîmbânzită mătă zisă

intelectual pisică letonă, cu obârșie nobilă și casă cu forme, acoperiș și ... demoni, la Riga.

Tallinn – Ajungem pe înserat în capitala țării, vremea ține cu noi, doar așa o pală de vânt mai adie ca să-și dea importanță, neuitând să ne anunțe că și mâine ... mai e o zi !

Ne pornim în oraș unde deja forfota e pregătită deoarece e duminică și nimeni nu are de gând să stea acasă dar, mai ales, să rateze distrația începută cu o seară în urmă. Ce-o să fie pe seară ? O să fie o nebunie, dar nu dat la maxim căci totuși, mâine e ...luni.

Dar acum, gata de atac, luăm orașul nou la picior. Ne oprim în locul unde, pe o scenă, încap 20 mii de coriști ce-au făcut...politică, adică au declanșat „revoluția cântătoare” când de la Tallinn și până la Vilnius (e ceva drum și cale de bătut) un cordon uman a cântat cântece patriotice căci limba și istoria unui popor nu se pot distruge atât de ușor și repede.

După ce mai murmurăm în mintea noastră cântecul ce a devenit, mai apoi, imnul național, o

pornim pe malul Mării Baltice ca să vedem vapoare și pescăruși ce se odihnesc pe pietrele mari ieșite din mare la mal, dar mai ales, să găsim acolo, departe (nu unde se unește cerul cu pământul și ne dă orizontul) cum cele două ape se unesc, adică, marea mare și Golful Finic.

E plăcut cu soarele ce ne zâmbește, așa că ne oprim să vedem panorama orașului, mai ales că cel vechi se recunoaște după turlele bisericilor.

Și uite așa, aflăm legenda lui Olah care nu avea ochi pentru Margareta și bastionul ei, ea fiind și grasă și înceată, și că alt turn se numește ”Văd în bucătăria ta”, căci, de-adevăratelea, soldații priveau de sus în turn, și vezi cum, încetul cu încetul, intrăm de sus în jos în orașul vechi unde aflăm că se poartă două ...picioare, adică piciorul scurt ce se potrivește cu străduțele înguste și pavate cu piatră direct din râu și piciorul lung ce-i bun să-l folosești când crezi că mai trebuie pusă și-o... frână.

Și, fiind iar duminică, slujba de dimineață (utrenia), de la Catedrala Alexandru Nevskij ne așteptă așa

că evanghelia și binecuvântarea, cât și anafura, sunt bine primite. Străduțele se îngustează, dar mintea noastră, nu, chiar dacă începem să ne obișnuim cu casele din pereții cărora ies ...statui, figuri bizare, pantere, cărți, capete de soți geloși sau o cizmă. Și uite așa, ajungem la casele gildelor, un fel de asociații a breslelor care, vezi Doamne, nu lăsau femeile să umble după bani și averea bărbaților necăsătoriți ce făceau parte din ele, deci ia-ți adio, fato, de la banii altora și caută altceva.

Acum, ne aflăm pe-o străduță ca pe vremuri demult apuse unde, în casele de altădată, găsești astăzi ateliere în care: înveți să faci păpuși, să cioplești lemnul, să dai viață lutului, să pui sticla în relații de prietenie cu metalul făcând vitralii, să faci bijuterii din argint și, culmea, să vezi cum se croiesc pălăriile după calapod de cap. Mai vrei ceva, Doamne ? Ce minunat e atunci când trăiesc în armonie și trupul, dar și mintea, neuitând sufletul !

Ne-am lua ceva lucruri de la cea mai veche apotecă (farmacie) deschisă la ei pe la anii 1400 –

1500, dar pe când s-o facem, iaca poznă, cântare în ușa... primăriei. Aici, cel mai repede și mai ușor, fără să creeze vreo problemă printre turiști și localnici, e cântecul, cântatul. Stai și te minunezi cum vreo 10-11 bărbați trecuți de prima tinerețe, cântă de mama focului poate pentru o bere, ca apoi să vezi: curtezane, domni și domnițe, calfe și slujnice cum te-mbie cu toate bunătățile, până și cu lanțul de care erau prinse femeile bârfitoare din timpurile demult apuse. Da ce vremuri dragă ! Oare mai au ceva acum și pentru un lanț ? Cu siguranță că se aproprie ...concurența.

Și de ce n-ar fi distracție? Ei, ai țării, sunt vreun milion și trei sute de mii dar au, în fiecare an, în jur de patru milioane de turiști, mai ales scandinavi (vezi de ce estonii sunt ... scandinavi) de vineri până duminică când curge vinu-n cupe, votka e la mare trecere, berea e la dublă halbă, mințile se tulbură dar banii curg gărlă iar felinarele se aprind singure.

Deci, concluzia la o tejghea este că scot un venit din asta, sunt mai mult decât fericiți, mai ales că și au la mare ținută hainele groase de iarnă căci pe ea,

pe frigul și nopțile lungi și dese, nu le-au putut fenta deloc, dar nici împlânzi, chiar dacă au apelat și la ... cântec, cântat.

Încolo, lumea trăiește în armonie, mai câștigă un premiu la Eurovision, mai pun de-o cântare iar în anul 2136 ne vom revedea cu toții, aici, pe aceste locuri și-n aceeași formație, deoarece Tallinnul va fi din nou capitală cultural – europeană. Hai să trăiești !!! Ura și la ...gară, adică ...primărie !

Mă încumet a da doi euro pe-o înghețată ce-o mănânc între două semafoare și-un țipăt de pescăruș că altfel se topește și-mi pierd ritmul cadențat al cântecului ce-l cântă o țară întregă. Cum ? Cu grijă și iubire.

Unii cântă „Sunt liberă la mare” dar eu adaptez din mers, „mi s-a dat liber în oraș” astăzi când încep a mă căsca la tot ce nu se uită lumea, indiferent dacă e bună sau nu. Mai bine zis, nu oamenii dar și ei dar, mai ales, casele. Așa că începem cu liniuță de la margine, enumerând (punem și două puncte):

-Știi, e una care are pe acoperiș o poveste ce începe așa: cică peste drum de casa lui, a proprietarului, era o sală de dans unde soția sa se ducea să-și mențină talia așa că el, suferind de gelozie, o privea de pe acoperișul casei prin ochelarii lui bătrânicioși și oboșiți de atâtea dioptrii, având alături pisica sa. Și cum lucrul acesta trebuia ținut minte ca bună învățătură, când a căzut de cuviință, i-a rugat pe meseriași să-i așeze figura hulpavă după frumuseți, pe acoperiș într-o parte, iar în cealaltă, pisica, căreia i-a dat identitatea unei...pantere negre. Orice învăț are ...dezvăț.

-Un pescăruș a vrut să stea de vorbă cu mine și s-a oprit pe acoperișul de mai jos ca să ia și el „micul dejun” apoi, mai aruncându-mi o otheadă, a plescăit din cioc și-a întins aripile și... dus a fost. Oare unde ? Fără îngăduința lui nu ți-aș putea spune.

-O cizmă uriașă cu pinteni și catarama, aproape zici că e burlanul unei case ce pare că toată se sprijină de ea. Ce pact de înțelegere o fi făcut amândouă ?

-Cea mai mică casă posibilă din tot orașul e pe fosta stradă a brutarilor și zici că și ea este din turtă

dulce, cu ușa pe care abia te strecuri, ferestrele cât palmele dar și cu flori ce-o apără de ochii prea curioși. Ce-are la intrare ? Două cizme mari și grele pline cu ...iarbă.

-Pe-o bancă la o crâșmă, încă amețit de licori, priveliște și pahare, un ditama-i taur din bronz, roșu de atâta negru ce-i poate pielea, stă și mediteză, scriindu-și între coarne filozofii de ultimă oră. Mă întreb ce așteaptă la această oră ? Cu siguranță, ghiduș ca și el, cu care să stea la taclale, plătindu-i și-o bere, că doar nu s-arată lumii pe gratis. Da ce picior cu copită are !!! Beton, nu glumă!!!

-De zidul primăriei stă legea bătută în cuie, adică, tu, cea care vorbești fără să ceri voie, deci bârfești și nu dă bine ce spui, prinsă-ntr-o cătușă de zid, vei sta să te vadă lumea. Doamne de am apuca și astăzi să aplicăm legea, ne-ar ajunge zidurile ?

-La Operă nici pe scări și nici pe scenă nu se cântă nimic, că e în renovare. Oare de aceea-și cântă ariile în stradă?

-La poarta Virn, pe mâna stângă, stau rânduite tarabele cu flori. Sunt așa de multe și viu colorate că te întrebi dacă prin curțile oamenilor a mai rămas vreo una iar, pe cealaltă mână, dreaptă, se-nșiră ca mărgelile pe ață, maiestoase dar și misterioase, prăvăliile cu ambră. Ce șoaptă: ambră, ambră, tăcere și umbră de urmă într-o lacrimă a iubirii neștiută decât de cei doi și copacul ce-o dăruiește privirii.

-De dimineață, utrenia mă găsește în catedrala Alexandru Nevski. Totul pare dintr-o altă lume. Stau la slujbă, la predică și totul mă tulbură până la lacrimi. Doamne, anonim între cei mulți și totuși...ales.

-Străbat stăduțele adormite ale orașului vechi și mă simt așa, cumva, că pot s-aud cum îi bate inima. Așa că urc, cobor, văd panorama și, peste un ceas, ca pleava răsturnată, lumea, precum puhoiul, dă năvală. Vremea este caldă și stăm, nu ca muștele la soare, ci ca șopârlele gata ca la prima mișcare s-o luăm în altă parte.

-Intru și ies din galeriile de artă, convinsă că pădurile lor dau lemn și pentru nasturi, jucării, linguri,

podoabe, dar și ...doguri / tocător în fel și fel de forme mai ales inimioare, de te gândești cum poți "zdrobi" pe așa ceva, de te miri de cum rezisti la ... zâmbete.

-Ascult muzica de pe stradă și văd negustorii de azi în straiile de demult și pot spune că Tallinnul în clipele sale multe e boem, mai mult decât boem.

-Furnicarul de oameni, urcă și coboară, intră și iese, târguiește și apoi cumpără dar, la urmă, se mai și odihnește la o mâncare și o bere.

-Caut berăria unde se și face la vedere berea și cu ultimii bani iau și eu una, așa ca să-mi fac „pofta ce-am poftit-o” mai demult. Și culmea, intru apoi în aceeași galerie de artă unde am intrat și ieri și rămân pierdută căci găsesc ce-mi doream, la preț de-o bere băută peste drum. Ce să-nțeleg, că setea pentru artă am stins-o cu o bere sau arta face cât o bere ? Unde ești, Hamlet ?

Nu răspund la dublul sens al întrebărilor cu iz filosofic dar pictorul pictează la vedere cu cv-ul pus în ramă, așa aflu că e ...moldovean. Și uite așa, curg

poveștile în dulcea limbă românească, atât de-o parte cât și de alta a Prutului. Îi spun că am fost și ieri și-ntrebam de miniaturi, el îmi răspunde „migălos, dar artă”. Ca o glumă, îi spun că banii de pe un tablou i-am dat pe-o bere și-au fost ultimii așa că, din neam și spirit patriotic, mă trezesc în orașul vechi al Tallinnului vorbind românește, dăruindu-mi-se ceea ce am vrut – tablou cu autograf.

Mai vrei ceva ? Doar să încep a număra orele care mă despart de casă. Păi, nu-i șade bine călătorului și cu drumul ? Vezi !!!

Un țipăt de pescăruș și drumul prin Țările Baltice și cel Finic mi-amintesc de-o vreme numai bună ca să pleci cu amintiri spre toamnă, și precum furnicile, se-nghesui în bagajul minții mele, **tot** ce-am: -văzut cu ochii și s-au bucurat; -auzit cu urechile și au rămas încântate; -mirosit, miresmele fiind într-o permanentă întrecere cu „cine ajunge mai repede a fi mâncate”; -pipăit cu degetele, de la ambră la lânături, de la in la mătase, de la picuri de ploaie la raze de lumină, de la

apa de izvor băută-n căușul palmelor până la picioarele scăldate-n mare;

-străbătut cu picioarele mele, călcând pe pietrele aspre de ani și șlefuite de secolele alunecoase spre coborâre, dar și neîndemânatică la urcare;

-putut cuprinde în sufletul și mintea mea, le-am adunat aici, fiind departe de lumea prea lacomă, grăbită, aridă și uneori potrivnică ce uită că suntem și noi oameni ce ajungem să ne bucurăm așa de greu și de rar.

Așa că, mâine în amiaza mare, mă pornesc a face cale întoarsă ca, pe la crăpatul zilei următoare, s-ajung acasă unde, în poartă, dragă și neprețuită, să mă aștepte, îmbrățișându-mă cu lacrimi în ochi, **mama**, ca apoi, după supă de tăiței și papricașul de pui, să-mi deșert, din suflet, toată agoniseala făcută într-o călătorie ce mă face să spun: „Europa, hotărăște-te cum îți sună mai bine la urechi”: „te-am avut la picioarele mele” sau „te-am călcat în picioare”, oricum, te-am străbătut, bătrân continent, cu inima bătându-mi de bucurie și-nțelepciune. Ce te-aș ruga totuși, să nu uiți,

că doar eu am rămas tot...tânără, deșteaptă, frumoasă și...devreme acasă !!! Am uitat ceva ? Dacă da, cu siguranță o să găsesc acel ceva în noul drum ce-l încep, evident, în clipa ce urmează, știind că-i „devreme vremea” ... Pornesc...

F...

...FINLANDA

Îmi fac intrarea pe pământul finlandez venind de pe apă (mare). Dansul nesfârșit al pescărușilor mă face să mă descopăr din nou căci: „Însoțesc mirarea valului, pescărușii”. Ei sunt cei care te-nvață să lupți, să nu te lași prins și dus de val precum: „Înghițite de pescăruși, noaptele albe dăinuie”.

E atâta pace pe apă încât simți că muzica lui Sibelius adună arpegii de stânci și păduri, valuri sparte și țărături ce stau să cadă. E calmă și caldă „țara celor 1000 de lacuri” și de aceea, pășind în saboții de lemn, stau să-ncep iar drumurile de care aduse pe corăbii burdușite cu vise și mirodenii de gânduri răzlețe. Și ca orice călător ce se respectă, totul e să pornești ca și mine de la ... gară.

Helsinki: Sprijinită pe umerii a doi coloși cu privirea încruntată și bărbile aspre ca și cum ți-ar cere biletul, gara „te aruncă” în vârtoarea orașului. Cumpăr cardul și pornesc aventura. Sigur, o să-mi spuneți că v-ați săturat de muzee etnografice. Ei bine, după Seurasaaren n-o să mai spuneți nimic. Nu că e ceva ce nu s-ar ști dar machete de corăbii atârând de tavanul bisericii de lemn și sfeșnice ca brațe puternice de marinari sau lucrători, se văd mai rar. Apoi, tineri îmbrăcați în tradiționalul port dăruindu-ți ursuleți de pluș, ca semn că de fapt, vor să-ți explice că țara lor are forma unei fecioare luptătoare îmbrăcată în albul zăpezii și albastrul râului. Da, e mândria Muzeului Național și știi acum și culorile drapelului pe care, cei ce-au văzut fortăreața de la Suomenlina-Sveaborg, nu îl pot uita iar catargele din curțile lor nu pot rămâne fără el.

Orașul mă bucură chiar și cu ochișorii vevertelilor din parc și lumea ce dă forfotă în Piața Senatului și a Parlamentului dar, mai ales pe Esplanadă unde spectacolul începe de la frunza tremurândă ca o

rugăciune de utrenie, la nelipsita plimbare a tatălui grijuliu cu cel mic. Da ce copii mulți și frumoși ! Și noi ? Păi, de te apuci s-aduni oamenii din cele patru țări nordice dacă-i face vreo 20 de milioane. Și-atunci noi de ce ne mai prelungim cu voie un demult terminat concediu de tranziție ? Aha ! Că așa vor vrea mușchii noștri în ideea că trebuie să existe un –**vreau!**

Palatul Prezidențial e sobru și la locul lui, Primăria e lungă și albastră, de cald e cald, iar studenții întâlniți pe scările Universității, povestesc istorii din Laponia și-și amintesc privirile pătimașe ale țarilor Rusiei. Așa e istoria, o roată cu spițe. Și-atunci, te pierzi prin sălile Atheneului și nu te mai întrebi de ce privirea ei e tristă și zăpada atât de vie, sau îngerul dus pe raclă prinde acorduri de Sibelius.

Vreau să văd orga de metal precum franjurii grei din tafta din palatele regale și dau o fugă în parc. E liniște. Natura repetă pentru concert iar călcatul pe iarbă nu este interzis. Ating solfegiile prinse între cer și pământ și-aștept utrenia de la Uspenki. Doamne, nu da omului atâta frumusețe c-o poate duce și mai

dorește. Așa că lasă-mă uitată-ntr-un fotoliu în sala de concerte de la Finlandia unde doar șoapta de la Epidaur o mai poate concura și nu mă pune să număr caii din a căror păr s-au capitonat ușile sălii. Aruncă-mă între cadre de flori-ferestre și pune-mă să număr pașii celor 300 de metri de balcon și-a bucăților de Carara. Și-atunci, biletele se vor obține cu greu iar vizita la croitorul de gală e absolut necesară.

Urc dintr-o suflare treptele ce-mi dăruiesc umilință. Căci marea Catedrală a orașului te-apasă cu simplitatea ei făcându-te a te sinți muritorul ce-și șoptește-ntre degete : „ajută-mă Doamne”!

Portul așteaptă călători și marfă iar iarna vântul adună totul în hale precum peștele și târgul de Crăciun. Vitrinele gem, strada Alexi anunță solduri nobile iar noi, amețiți de prețuri și ceasuri solare, mai găsim un muzeu și-o biserică, un țișăt de pescăruș și-o floare de levănțică. Nu pot pleca fără a-mi prinde-n păr simfonii de Sibelius și roșu cu alb de la casele cu fereastră la pod. Oare ce ascunde și ce spiriduș spune

poeme precum „scrisul furtunii mi-aprinde cuvântul”
la ora asta ?

Mă-ntorc iar în gară unde, aceeași solizi de piatră m-ar întreba de bilet dar le arăt Casa Cârnaț, teatrul ce repetă și-n vacanță și-i asigur că Alexi e cea mai lungă stradă din Finlanda. Adică, de unde știi ? Dar ce credeți c-am făcut în „ziua din noaptea polară” când soarele, student la IDD își dădea sesiunea ? Am numărat pașii. Câți mi-au ieșit ? Păi, ... dar albastru de verde mă preface-n pulberea drumului și uit să-mi întorc ... pașii.

Turke: n-are nimic nici cu otomanii, nici cu numele de familie a unora iar de fes, baclavale, mirodenii, catâri și cadâne, n-are rost să mai vorbim. Da, știi că e cel mai bătrân oraș al țării și fostă capitală. E sobru și distins ca seniorul nobil așteptând semnul regal. Nu vreau să-l uit și eu între prăfuitele și tăcutele bănci ale bisericilor și parcului dar vreau să știi că aici Sibelius a crescut și compus și că azi, Concertul pentru vioară și Simfoniile numără toate-glorie, mi-aruncă și acum portative din cuvintele sale:„sunt sclavul temelor

mele” și când ai spus ceva, nu-i nevoie s-o spui de fiecare dată ci atingerea pădurii cu vârful baghetei preschimbă colțuri de cer în arpegii profunde. Și murmur știind că e ... Sibelius !

Ekenas: Stațiune la Golful Finic, discretă, nobilă și prinsă la debarcader în bărci, iahturi și garduri plutitoare, precum frunza toamnei în cioburi de concert. Descindem în piață unde toate poveștile fac roată. La dreapta, strada spre orașul vechi. Ce aștept ? Poate vreo poartă să se deschidă și din casa ca de poveste:galbenă, roșie, gri sau albastră, să apară gazda rumenă dar tăcută, cu priviri grele ce nu se pot desluși ușor. Oare de-asta n-au casele bănci la poartă? De unde știi ? Da cine credeți c-a umblat ca uitată pe ulițele cele vechi ? Să răspund la ghicitoare ? Nu, că aștept ... provincia ! Totul pare nemișcat doar clopotul bisericii, alb-verzuie la atingere și alburie la mângâierea rugăciunii, adună-n stranele sale obosite istorii și bucurii efemere. Ajung iar la șosea și drumul spre mare e tot mai aproape. Îl voi ajunge ? Îl voi străbate ?

Nu pot spune că, văzându-mi cabina vaporului, la o palmă de apă, cu motorul în ureche și mirosul în nări, n-am simțit nevoia de: ursuleți, căluți roșii, spiriduși și Trol căci, „atunci când străbați această parte nordică prezența apei te urmărește și-n somn”. Și pentru că nu pot dormi și rotundul de geam nu-mi ajunge, mă trezesc repede sus pe punte. Și ce dacă-i unsprezece noaptea ? Oricum, soarele nu doarme ci mijește printre gene iar drumul de apă e așa, presărat cu „străzi de verde pădure”, faci la dreapta, dai de un far apoi te adâncești pe stânga și ai grijă că nu ești singur pe mare !

Drumul de apă al nopții liniștite îți dă încredere căci s-au culcat și pescărușii, căpitanul veghează, motoarele merg din plin iar eu, pământeană, printre pușinii de pe punte, mă întreb ce caut aici. Nu știu. Poate cuvinte aruncate-n mare, taine mărșăluind spre mal, sclipirea ochilor albaștri sau nemăsurata oboseală a frumosului din noi.

Ce suntem noi? Dar, chiar dorim a afla ? Acum, las marea să se culce, salut cu onor la drapel curajul

de-a învinge soarta. Stă poate scris undeva ca, din când în când, tălpile să-mi ajungă și pe apă și-apoi iar pe pământ așa, ca într-o vreme ce nu peste mult va fi nuca ce pocnește regal în ciocul de toamnă al ciorii. Și-atunci, iar pornesc...

...FRANȚA

Și pentru că există și un **dar** și un **poate** și un **iar** și un **sau**, atunci, pentru că există și un **atunci**, lasă-mă să-ți scriu, să-mi deșert sufletul plin de atâta drum prăfuit de miresme, chiar dacă, într-un colț al lumii, Soarele și Luna-și dau în bobi, perlele fac oameni buni, eu răstorn păduri și dimineți iar, cine știe sau nu știe, joacă șotron, pietricele și bat în palme, căci povestea drumului pornește...

Parisul: rămâne așa, un vis pe care orice muritor dorește să-l simtă sub tălpi. Am reușit să-l văd căci, îl promisem în dar tocmai de ziua mea. Și cum nu oricând trăiești să ți se cânte la picioare de metal

istoric al Turnului . „La mulți ani”, am încercat să mă pierd prin Paris. Și mi-au ajuns palmele să mângâie Obeliscul iar semnele să se înfioare la atingerea mea, să înalț un imn în fața Arcului, să mă zgâiesc pe Promenadă la mode și modele, să-mi privesc ușor și discret picioarele cu gândul la Moară, să rămân îngâ-nând o rugă la Notre Dame, să-mi întâlnesc „misiunea mea de pace” și ... și să-mi șterg o lacrimă din geana ochilor când frumusețea locului mă face să-mi șoptesc: „oare sunt aici ?” da, sunt aici și văd Muzeul și odihnesc pe trepte solemne și-mi potrivesc zâmbetul după cel al artiștilor de pe Sena și-mi recunosc țigani după fuste și aur și trec Podul mâncând dulcețuri. Apoi, s-ascult simfonia fântânilor pline de soare, s-aud vorbă românească și să dăruir fir de busuioc.

Parisul e, așa, ceas deșteptărilor ce răpește lumii timpul de veacuri. E culoare, e cântec, e dans, e beție și iubire de o zi ce ține-o viață. Totul se poate la Paris. Și pene de struț și cravate și brățări de argint și plimbări infinite în opritul timp al zilei și nopții. Sena privește mută, doar stopurile și claxoanele o mai

înveselesc în furtuna de lume. Mă privesc în vitrine și eternul Paris pare împovărat de frumusețe. Simt că mă strâng iar șireturile de atâta drum, dar mai dau o fugă până la noul Arc, mă silesc s-adun grămezi de cioburi pentru eternitate și-apoi, răstorn infinituri căci, într-o vară, pe o promenadă, printre darurile de ziua mea, sta liniștit și surprinzător de cuminte, Parisul cu iubirea mea de-o zi, de-atunci, inima mi-e frunză cu riduri iar iarna mi-o prefac în mălini căci, mi se topește sufletul de-atâta frumusețe.

E o zi superbă la Paris. Soarele se pare a se pregăti de baie în Sena. Turnul stă să-și facă siesta la poale de Trocadero iar Arcul de Triumf ar da o fugă până la amicul său Defance dar ochiul ascuns al Obeliscului veghează lumea, din Piramida pașilor cotidieni la descinderea mea, pulberea de stele și curcubeu a urbei în care, nimic nu pare că n-ar vrea să-ți spună ceva. Îmi încălț sandalele romane și pornesc a număra pietrele de frunze de pe malul Senei cu gândul că acolo, puțin la stânga și-apoi în față, așteaptă cu smerenia visului sferă ce răstoarnă galben de

verde și geometrii ce dor în curbe și cascade de timp precum așchii de cuvinte.

Ajung după ani lumină, venind de pe drumul lui Traian și petrecându-mi odată sufletul pe pragul casei din Hobița și simt un nod în gât că acolo, în fața mea, trecând peste puzderia de suflete rebele întinse la soare și savurând măscărici și muzici ieftine, stă scris elegant și sobru, măreț și atât de apropiat nouă, românilor: „Atelier Brâncuși-muzeul național-Centre d'art moderne Pompidou”.

Mă opresc în fața ușilor de sticlă și frământ între degete nelipsitul busuioc adus de-acasă și inima mea are riduri căci bate, bate într-un sfârșit de august iar clanța spune povești ce încep cu „a fost odată” iar toamna se revarsă în plânsul unui măr.

Pășesc și intru în altarul tăcutelor liniști unde odihnesc verile în cireșe de bronz și-n plopii în formă de iubire și aud orologii de ceață. Simt peste tot cristale sparte de timp iar drumurile se desfac și culeg lumina precum infiniturile răsturnate din căderea

frunzei pe adormita creastă a **cocoșului** uitat în ceasul dimineții aburit de pământeanul soare.

Aștept parcă să apară **el** și să-mi spună, mângâind îmblânzitul gând al pietrei: „Sculpturile mele sunt fecioarele mele. Le gătesc ca de nuntă” . Stau și presimt zborul **măiestrelor** spre metalice lumi precum **foca** ce soarbe din neant o boabă de rouă din marmura-i lăptoasă, ce stă gata să spargă **oul** creației dând neînțelesuri timpului ce măsoară **cumințenia pământului**. Nesfârșite sunt treptele spre **coloana** cerului ce parcă, ieșită din anii ierbii, lasă cărăbușii de sticlă să scrie istorii perene. **Leda** așteaptă țipătul stâmb al lemnului prins în portaluri, dar drumul spre infinituri mocnește în poeme. În cioburi de toamnă, **sărutul** îmblânzește pădurea ce doarme în piatra albastră de gând iar vioara din colț înăbușe suspine de ciuleandă și plâns de fată furată, la horă, în duminica jocului.

Și apoi, din liniștea albastrului lăsat între pietrele apei, **peștele** privește neliniștit infinituri de valuri stârnite de gându-i năvalnic, așteptând nepăsarea-i nepermis de tulburătoare, **broasca țestoasă** să-l înțe-

leagă și-ntr-un târziu să-i scape un nerv în clipocitul
apei de nuferi galbeni, rostuid **păsările** ce-s ...zboruri
în efemere călduri de trenuri nori, agățați în tinda
cerului de vară. Caut cu ochiul de ciclop al timpului
aparatură de fotografiat și-l regăsesc lângă patefonul ce
tulbură-n șansonete, crizantemele albastre agățate-n
brățările-mi din argint, îmbătrânit în poeme și discu-
ietori de flori. În așteptarea umbrei stelelor, dălțile
ascuțite ca ciocul berzei astrale stau rânduite precum
mestecenii ce dorm în gând iar fierăstraiele de piatră
chibzuiesc în adâncul dinților: zborul, aripa, cântecul,
ruga, iubirea, visul, toate, precum rugăciunea ce-
adună frunza-n utrenii.

Scaunele, ca meteori de artă așteaptă ca **el**, să
creeze iar precum respiră și să-și deșire ața cu care-
mi cos gândul nebuniei șoptindu-mi „Nici nu vă puteți
încă da seama de ceea ce vă las **eu** !” iar neaprinsul
foc din vatră să mă ducă cu gândul la scaieții adormiți
la un capăt de mare și de uitata rugă a ploii rostuită în
antica dimineață.

Adulmec arta ce nu face decât să înceapă
continuu și neastâmpărul lui Brâncuși lasă degetele-
mi să mângâie din ochi: aerul, focul, pământul și toate
aduse-n veșnicia rugii de frumos. Încerc să m-adun
din emoțiile ce-mi răvășesc respirația și să cred cu
adevărat că mă doare gândul dar mă împiedică clipa
atunci când ascult tăcerea ce verdele aprinde, lăsând
un loc în care arta dă-n clocot în oala timpului oprit pe
sens giratoriu într-o zi în care eu, muritor de rând
simt pe umăr ușoara atingere a **lui** stârnind în mine
scrisul furtunii ce-mi aprinde cuvântul.

O iau de braț pe d-ra **Pogany** și-mi oglindesc
dorul în Sena pe când ici, colo, în liniștea casei
dinainte ce miroase a gutui și busuioc, doar cântul de
nai al pietrii **sale** mocnește-n minuni prinse în neo-
bositele ramuri de căărăbuși și-n cântul privighetorii
din pădurea noastră de argint.

Sunt româncă din creștet până-n tălpi și se
prăvălesc în mine istorii și geografii de binecuvântări
ce se rostuiesc în căni de dor precum lacrima florii de
mușcată din fereastra lumii și mi se topește sufletul în

palmă iar cu colțul năfrămii cu pui îmi șterg roua din gene căci acolo, printre străini, pentru o clipă, cât eterna-i rostire în piatră, am simțit că **totul** începe cu noi, veniții de pe prag de Hobîța și drumul de care a lui Traian ... și-n ziua aceea era superb la Paris și nu-mi era nimic străin.

Cannes: Tălpile mele-și lasă forma nedefinită pe drum în nisipul mărunțit de filmele anilor pe plaja obraznic de aglomerată și caldă de la Cannes. E teribil totul. Pare normal, și de ce n-ar fi să port blănuri ca cea pe lângă care trec și să mă ia cu sughiț văzând: hoteluri, măsuțe, cafenele, ceșcuțe, bărcuțe, artiști, flori și nopți de vis la Cannes. E oare adevărat ? Palma mea se potrivește cu „Palme d’or”. Fericito ! În filmul toamnei, tu ești favorita iar el, filmul, marele prinț. Mă pierd în fotoliile sălii iar premiile m-așteaptă la garderobă. Bravo ! Plec lăsând ca jurnalul de dimineață s-anunțe trecerea mea. Manșeta-mi aparține precum clipei, nisipul vremii.

Și tot desculță, cu aplomb și ușor tupeistă, intru cu fler și zâmbet în hotelul Nicolesco. Adică, cu

nonșalanța mea, nu merit un oftat într-un fotoliu din hol, lăsându-mi tălpile goale pe covoarele înăbușite de pași princieri? Da ce? Un tril de ciocârlie și-o Ciuleandă n-ar fi bune să mângâie urechile străinilor ce zăbovesc, o clipă, privindu-mă cu zâmbetul pe buze ? Ei, vezi? De aceea noi nu pierdem legătura cu pământul căci, în credința noastră, umblatul desculț face ca freamătul ierbii atinse să fie o binecuvântare.

Nice (Nisa): Alerg prin albastru. Aici, la Nisa, totul e albastru. Mediterana își poartă trena-i albastră iar țărmlul îi dantelează privirea. Mă uit năucită. Turnul Babel mi se pare mai aproape. Zâmbim, ne fotografiem și dăm din mâini. E bine, nu ? Nisa, ca zborul unui pescăruș aproape de mare, îmi șoptește: „te vei întoarce, te vei întoarce”. O cred, căci buzunarele mele adună deja în cusături, nisip și scoici iar palmierii-mi iau model de haină. Se poartă fâșii, nu? Măntorc Nisa, peste timp, să-ți gust din nou frumusețea iar vraja ta să-mi farmece iubirea.

Marsilia: Nu pot rămâne prea mult într-un singur loc așa că sunt gata de alte drumuri. Dar, la francezi,

micul dejun contează. Fără cornuri calde, dulcețuri, compoturi, ciocolată caldă, fierbinte creier și zâmbetul îngăduitor al celui care te servește, un vechi emigrant român, de-acum știut francez, n-ai putea străbate la pas bulevardul Prado ce se-neacă-n Mediterană. La 21 de grade Celsius, vântul își face de cap, picioarele mele se-mprietenesc cu marea iar sufletul meu își adună liniștea într-o biserică armeană. E doar duminică și dorul de casă își face loc. E sfârșit de octombrie dar petele verzi de grădină de pe acoperișul blocurilor îmi fac cu ochiul. Maria visezi ? Nu cred că mai poate fi încă vară iar pământul să doarmă-n cireșe ? Îmi adun lacrima în strălucirea unei clipiri și-adulmec dorul de casă după mireasma de busuioc din palmă. Doar sunt la jumătate de drum. Oare mă pot opri ?

Lourdes - După un lung și destul de obositor drum iată-ne ajunși în locul spre care se îndreaptă nu lume, ci puhoi de lume.

Am ajuns într-un loc în care smerenia și dărnicia, credința și iar credința, sunt valori. Este drumul plin

de oameni la care ceasurile de zi sau de noapte nu mai contează așa că, ne cazăm într-un lăcaș pentru plelerini unde ni se arată locurile pentru dormit și mâncat, rugându-ne să păstrăm liniștea, dacă se poate, tot timpul.

Așa că, decât să nu pot vorbi, plec să mă minunez de locul acesta sfânt al Lourd-ului unde copilei de 14 ani săracă trupește dar bogată sufletește, Bernadet, i se arată Fecioara Maria. Totul este diferit precum trăirea chiar dacă străduțele din jurul grotei și-a bisericii construite deasupra ei sunt pline de suveniruri, momentele trăite sunt înălțătoare. Stau la slujbe, trăiesc ”Pax vobis ! Pax tibi !”, particip seară de seară la procesiune, îmi rostesc rugăciunile dar, mai ales, mi-astâmpăr la propriu setea căci apa de aici este binecuvântată.

Nu îndrăznesc să mă așez la rând pentru baie, acolo lăsându-i pe cei ce poartă durerea trupească și sufletească mai grea ca un jug, în schimb, îmi spăl fața și brațele cu apa vie, o beau și mi-o întipăresc în minte.

Doamne, îți mulțumesc că mi-ai îngăduit să
ajung și aici, că știai Tu de ce, așa că, îngenunchez !

G...

...GEORGIA

Tbilisi: te primește cu căldură de te topești și pe stradă și în cameră dar mai ales cu multă ospitalitate. Suntem și noi, românii „pune masă, strânge masă” pentru străini dar ei ne întrec parcă. Și poate de aceea nu sunt reguli de circulație. Cum să le respecte cineva dacă, din omenie, te lasă să treci pe unde vrei ?

Ies pe stradă și totul se mișcă altfel. Zâmbesc, dau mâna cu oamenii, primesc flori și-n salonul de scenografie ce-l vizitez, fantasticul dă bilete la ușă. Orașul arată perfect de sus, adică, iei funicularul, vezi priveliștea, câteva morminte celebre cu oameni la fel ca și epoca și seara intri într-un local și te simți deosebită fiindcă aici, ... femeile n-au voie, ele rămân acasă iar frumoșii georgieni oferă flori și vin odată cu nemuritoarea poveste a lebedei și-a vulturului.

Dar, toate ca toate, e noapte când în orașul vechi rămân urme de pași ca să trezească o dimineată adormită-n licoarea vinului georgien. Abia atunci se pornesc fântânile orașului și se aerisesc bisericile !

Nu cumpăr nimic și parcă aș lua totul cu mine, în poezie, și-apoi pornesc iar.

Ikalkone: Apare când te saturi deja de drum, legende și căldură. E sufletul mănăstiresc renumit prin locul său în cultura locului, tradiție și credință. Aici, aud eternă și letargică rugă și pot spune că sunt „nașă” la botezul unui copil. Ce prinși de legi nescrise suntem, Doamne ! În biserică, părintele-și spune ruga iar în curte, în locul stabilit, zeii își primesc ofranda căci berbecul adus pentru botez e jertfa intrării în lume a celui ales să vină. Încerc să înțeleg, dar la ce m-ar ajuta ? N-o pot lăsa așa cum e ?

Și peste toate, îmi iau un ulcior de lut cu forme bucolice, astâmpăr neliniștit și dorinți și-apoi îmi pipăi buzunarele. Aha ! Am găsit. Batista mi-am pregătit-o de dimineată căci atunci când voi trece pe lângă copacul cu batiste, să-mi leg și eu dorul și

nesupusa inimă de-o creangă ! Dac-o face iubiri și dragoste în loc de batiste ca și plopul pere și răchita micșunele ? Da mai știi ? Oricum, eu chiar vreau să mi se-mplinească dorința din batistă. Care e ? Nu-ți spun și brățările-mi de argint ascund neînțelesuri.

...GERMANIA

Încerc s-o străbat dintr-un capăt în celălalt și să văd, așa, precum îmi este obiceiul, tot ce nu vezi **tu** și **tu** și să țin secret că degete-mi picură cuvinte iar gardul sufletului meu e din creioane colorate și că m-am plecat iar spre capătul lumii unde Soarele și Luna își dau ziua-n amiaza mare în bobi.

Dresden (Dresda): Cobor din tren în gara pregătită pentru noi, căutătorii de frumuseți. Primesc un buchet de flori de câmp și umblu toată Dresda (vreo câteva zile) cu ele în ... borcan. Nu te poți despărți prea ușor de ... ghidul orașului, nu ? Dresda trebuie văzută și ieri și azi, adică, să te duci să cauți anonimii în firele

de iarbă ce cresc printre ruinele rămase ca „nu mă uita” după atâta fărădelege omenească într-o zi de februarie 1945 când flacăra iartă sau uită gândul nebunesc al omenirii. Par și azi clișee decupate din filme alb-negru, unde decorul e rege și se rânduiesc din suflet, cuvinte ce murmură numele a rugă.

Și-apoi, să străbați orașul de azi, să treci Elba și să te-ncânte și podurile și casele și florile și fără să vrei să-i saluți pe cei din jurul tău ca respect pentru tăria gândului lor și să semnezi „condica de prezență” a fericirii și vieții cu numele tău și-apoi să pornești pe aripi de libelulă pe „Strada Mare”. Dresda te face captiv în muzeele sale. Îți „ia piuitul” și, fără să vrei, te mai așezi odată la coadă la bilete, știi, parcă ceva ți-a scăpat data trecută precum bănușii de argint în fântâna dorințelor în dimineața anilor lumină în care vântul săruta trupul subțire al ierbii. Mi-au plăcut muzeele moderne, funcționale în care studentul și exponatul fac casă bună și-au timp de o șuetă. Adică, de ce într-un muzeu să fie liniște ? Doarme cineva ? Trebuie să nu deranjăm pe nimeni sau e bine să mă

mir în voie ? Și-am rămas iar „pierdută” prin muzeee. Acum îmi încerc minusculele bijuterii și împrăștiu printre modele și gânduri perle și mărgăritare, diamante și sifururi, mări, păduri, ceruri, ape și pământuri, prinți, paji, palate și elefanți, într-o „grămadă ordonată” a muzeului de bijuterii. Doar liniștea mi-am găsit-o într-o seară la Opera din oraș și-apoi, făcând cu ochiul Elbei, mi-am luat buchetul de flori și-am pornit iar, căci cheia și lacătul de flori le-am aruncat într-o scoică ce făcea oameni buni și care voia să se ascundă pe Lună unde, urma pașilor mei spulberă cotidianul și mărește viteza luminii.

Berlin: și-am spus tot ce vreau ca muritorul să știe, adică, în primul rând zidul ce nu mai desparte nimic, ci doarme liniștit după atâta istorie istovitoare. Dar aș vrea să veniți cu mine la muzeul Pergamon și să vă las cu gura căscată în fața porții Ishtar din Babylon. Să nu mă întrebați cum a ajuns aici dar aș vrea să știți că și piatra și mozaicul și tot albastrul ei a ... autentic și strict secret. Aștept ca valul de turiști să-mi facă „vânt” dar nimeni din jurul meu nu mișcă. Toți

așteaptă parcă în plină zi ca Poarta Ishtar să ne cuprindă spre o altă lume. Fac un pas și-mi întorc privirea rapid. Îmi părea mie sau poarta-mi zâmbea și parcă auzeam elefantul lui Hanibal la porțile Romei împrăștiind cioburi de frunze într-o amiază târzie?

Îmi iau urma pașilor în spinare și pornesc prin Pergamon să văd lumea antichității. Nu-ntreb nimic, nu mă mai mir dar, încremenesc în fața porții de la Milet, a frescei palatului din Mchatta, apoi, trec așa, puțin peste „ani”, la mumiile egiptene și m-abțin să-ntreb rețete dar rămân pironită în fața colecției de papirusuri: 25.000 la număr și oare câte n-au încăput în ascunsele locuri ale colecționarilor ? Și-apoi, mi-arunc privirea spre arta bizantină unde mozaicul din biserica San Michele din Ravenne îmi guvernează toate simțurile. Piatra prinde vraja vieții precum culoarea pe cea a sufletului. Și iar mă-ntorc la Pergamon unde marele templu și măreața poartă mă așteaptă. Nu pun întrebări dar îmi las pe trepte de templu dorul de legende, de zei și zeițe, de mit și sacru, de semne și meandros căci, altfel, iar port

același număr la pantofi și din nou în fiecare dimineață lăptăreasa își va uita, ca orice nemuritor, punga cu laptele dulce din iarba cuvintelor pe fereastra adormită a muntelui meu.

Las restul din Berlin ascuns în altă vorbă și obolesc de atâta istorie adunată. Nu mai mi-e frig pe șira spinării iar zidul e doar un rând într-o poveste ce a început cu „a fost odată” și unde apa lăsată de-un drumeț nerostită din găleata prinsă-n brațul înserării răstoarnă stelele lumii când, povara de alb și gând, descumpănă cumpăna fântânii.

Bonn: e liniștit și apatic precum un pensionar după ani. Fără povara birourilor guvernamentale și-a disciplinei nemțești, Bonnul se odihnește precum au adormit și visele sfârșindu-și zbuciumul și drumurile ce cutreierau odată marea de liniști a lumii și pădurea de mesteceni. Străzile sunt drepte și liniștite de agitația capitalei. Viața politică a plecat cu trenul de dimineață la Berlin lăsând doar scaunele să se mai legene singuratice în freamătul jocurilor iar ușile să poată scârțâi în voie fără a mai deranja cancelarii și

cabinete europene cu ne-nvinsa-i rugă de pace. Ploaia își plimbă trena-i lungă peste oraș și picurii din degete-mi umplu streșinile. Plouă primenind parcă locul și prind, din freamătul de frunze, iz de baladă și suflet de Vivaldi. Ușurat de-o asemenea povară, Bonnul e pensionat. Se va simți oare mai bine ? Nu știu, dar sunt sigură că acum poate colinda pământul în veșmânt de pădure într-un apus de soare, lipindu-și obrazul de sufletul pădurii și-ascultând bolboroseala vinului. Surâd dăruindu-i crizantema !

Koln: te lasă să-l privești de la înălțimea Domului. Urc cele mai bine de 480 de trepte și de acolo, de sus, de pe acoperișul de-o clipă al lumii, orașul pare că doarme liniștit pe malul apei. Mă-nchei la haină și-mi prind în păr fior de vânt știind că acolo, într-un parc de îndrăgostiți, sub castanul ce plânge, frunzele din streășina casei povestesc ploi și iubiri ale cetății.

Brățările-mi de argint se-ntrec cu frumusețea liniștită a Domului și mi-ar plăcea să fiu la capătul lumii. În piață, statuile încremenite de suflet omenesc par a strivi muzica sferelor cu neliniștea lor, uitând de

grăbiții cotidieni, autentici și atât de realist, pământeni.

Și peste toate iar mi-e dor de casă dar, până la poartă, la ceasul meu și-al pământului, mai dăinuie încă povestea.

Cascada Rinului: Nu se poate ca după atâta munte și apă, cer și pământ, să nu-mi sfârșesc dorul într-o ... cascadă. Stau și mă minunez ca-n filmele cu proști și nu-mi vine să cred că supărata, înspumata și bolborosita apă a Rinului se sparge-n bolovani și se face nisip de apă. Curcubeul se prinde în păru-i de spumă și martoră ce sunt, spun că e prea frumos. Aud parcă și Wagner și Bach și portaluri și spade și cruciade și, mai ales, vorbe ce-mblânzesc scorpia căci ce poate fi atunci când apa și-o ia în cap și se face frumoasă ca o nălucă ? Noapte de Sânziene ? Mai știi ?

Doar căprioara cu iezii ei pătați și blânzi aduc liniștea apei ce-nfruntă încăpățânată piatră și mintea omului pus să-și dovedească măreția și puterea. Simt cum sfere se răstoarnă în galbenul de verde de pe mal și doar gândul nebuniei mele poate deșira, din caierul

de apă al cascadei, povești de albastru prins între pietre.

E atât de măreț și imperial totul încât bolboresc a rugă versuri de Blaga:

„Oprește Doamne,
clipa
cu care ne măsoari,
destrămarea”.

Și parcă rugăciunea mea adună frunzele-n utrenii iar eu, aceeași Eu, îmi las la poarta sufletului desaga de dor așteptând ca albastrul să-și doarmă în cioburi de lacrimi iubiri neștiute și-ascunse ca apoi s-o pornesc iar și iar și iar...

...GRECIA

Hai, pornește cu mine muritorule a străbate vechea **Elada**. Caută și găsește livezi de măslini și de lauri și înalță-ți privirea spre Olimp. E tot acolo, așteptând venirea ta. Și-atunci, poate, din urma pașilor

mei, se va ridica colbul de aur ce duce la zei. Lăcașul lor e sfânt pentru mine, muritorule !

Meteora șerpuiește cărarea gândului și muntelui precum descuietorile de-argint ascund tainice neînțeleșuri. Pare că așa, într-o zi, Dumnezeu și-a lăsat o clipă sufletul să se odihnească pe creasta muntelui. Și omul i-a zidit loc de închinăciune. Te ametește și-nvăluie smirna și tămâia iar toaca mănăstirească-ți cheamă sufletul la odihnă. Simt că degetele-mi ating capătul cerului iar fețele monahilor par torțe arse în lumina spiritului. Mă-nfioară slujba de vecernie dar zâmbesc la paharul cu apă rece și bucata de rahat cu nucă. Meteora suspină de frumusețe iar gândul de „a fi sau a nu fi” mi-adună mătăniile în palmă. Se-ascund parcă-n icoane cărăbuși de sticlă asemeni cântării de slavă. Curat mi-e gândul și tainic sufletul. Până la zei îmi pare doar o treaptă de apă, pe mare să-ncapă.

Delfi: Salut din mers Olimpul. Cușma-i de ceață și nori mi-aduce povestea între gene. Cică, odată ...dar pasul din povestea drumului se adună pe treptele de la Delfi. Caut îndrăznețe coloane să-mi asculte inima dar

zăpezile, niciodată știute, iau forme de stele. Urc și urc și iarăși urc, lacrimi de frunze-mi aprind și cuprind palmele ce-nchinat preotesei caută scoici adormite-ntre inimi. Destinul se scurge, las amintirea în drum și aștept, magic, semnul ploii să-mi caute norocul adunat pe-o frunză de vie. Nu răspund fulgerului ce-alungă spre mine norii dar brățările-mi de argint orchestrează lumina. Stau, preoteasă de-o clipă a templului, și-aud timpul scârțâindu-și carele. Se mișcă lumea și, sub povara rugămintelor ploii, las urma mea în căușul palmelor de piatră precum Socrate, umbra cuvintelor sale „Cunoaște-te pe tine însuși”. Ce gură de oracol !

Corint: Îmi fac loc și mă cațăr pe mal de canal și leii Micenei mă simt aproape căci, „Nu oricine ajunge la Corint”. Îmi prind meandrosul de argint pe braț și puterea mă-nvăluie. Corintul mă așteaptă, cuminte și înțelept, să bat la poarta cetății. Te privesc, Micene, și mă pierd printre lacrimile ce cântau vitejiile. Stau trează la semnul leilor tăi și-atârnc corăbiile de părul zeiței. Și-s tainic la vorbă precum mireasma de laur și

duș de vânt imn la Epidaur. Soarele, ascuns în coaja portocalelor din jur de cetate, se varsă-n căușul palmelor mele ce-l sorb ca eterna-ți iubire. Mă strecor printre care de luptă și zei ce-mpart lumea și-aud, spre Atena pornind, oratorii.

Atena: O văd pe înserat luminându-și templele și ochii-mi adună lacrimi. Stau agățată de o cariatidă și aștept garda să se schimbe. Privesc orașul ce mestecă lumini în noapte și „kalimera” mi se pare infinit de departe. N-am somn și timp de aruncat la lei. M-aprociu de Acropole și simt că anii mei de lumină, prăfuiți de strălucirea lunii, se-aștern la închinăciune. Pășesc desculță pe treptele încinse de victorii, gloriei, desfrâu, ironii și putere ale Acropolisului. Mă frig buzele istoriei nescrise ale treptelor dar regăsesc cântările Atenei în maiestosele cariatide. Mă copleșește măreția și umblu pe vârfuri rostuindu-mi gândurile. O, Doamne, nu-i da omului cât poate duce că, uite, își ia pe tălpi nisipuri mișcătoare și-n palme, semne de stele. Las ochii s-alerge pe albe marama de marmură șerpuind apoi spre orașul trezit din somnul

de zi în pas cu Zorba și Ianos ce ne servește uzo. Devin pământeană și-n tramvai descopăr că, dacă lui nu-i pasă, să nu-ți pese nici ție că Kisifia e aristocrată și solemnă iar la Placa îți pune sângele în mișcare. Vinul curge precum pasul liniei pe drumul de meandros. Leandrii îmi străjuie deja amintirea iar lacrima nopții adună iubirile Atenei.

Salonic: Tesalia, ce m-aduce-n Macedonia, stă la poarta cetății supusă de înțeleasa-i mărire a lui Alexandru. Rămasă urma copitei precum pasul pe Lună și cuvântul Sfântului Petru la anii 50 ce propovăduia ortodoxia, face ca cetatea să se știe temută și iubită. Și totul la Tesalonic se așterne în valuri de iubire ca-n amfiteatre ce dau în mare. Mi-arunc privirea spre Turnul Alb și-mi las averea la Sfântul Dimitrie, trec pe sub arcul lui Galeri și apoi mă pierd în forfota neastâmpăratului bazar. Mușc din piersici ce-mi scapă din palmă, zâmbesc îndrăzneț unor negrii ochi și zdrobesc, între buze, boabe de struguri cu soare-n gene. Și-mi spun să nu mă-ncred în greci când aduc daruri dar adun prin buzunare zei și

odisee, leandrii și măslini, temple, meandros și știutul fir de busuioc-bazilicos.

E peste tot, și-n Hidra, și-n Poros, și-n Rodos, și-n Hygeea, și-n portul Pireu, și-n templu de la Cap Sunion mândria grecului de a iubi și cânta Elada. Și-abia atunci, când le vei știi pe toate, întoarce-te spre cele pământești iar pe ei, **zeii**, lasă-i să povestească în nopțile lor de iarnă, de trecerea mea, stârnind vieți în urmă-mi. Ia-ți semnele sfinte: bufnița, șarpele, delfinul, meandrosul (dublă libertate) și ochiul de noroc și încearcă a lăsa parte din tine precum îmi las eu sufletul la picioarele Eladei. Suntem muritori, cititorule, dar ea, **Elada**, eternă!

Corfu – Ajungem pe insula iubirii și-a soarelui după o noapte pe feribot unde, cu siguranță, cerul mi-a predat o oră de astronomie iar somnul s-a refugiat în sala de ... mașini.

E special deoarece Sf Spiridon, patronul insulei, își schimbă și azi, tot la două săptămâni, ghetele prăfuite și găurite de atâta mers. Serios, serius, căci și

eu le-am văzut dar ale mele țin puțin mai mult și sfântu-i mulțumit că-s ... călătore.

Îmi plac șezlongurile de pe plajă ce stau parcă și ele la soare descoperind din nisip scoicile în muzeul acestora, minunându-se de privilegiul oilor și a caprelor. Adică, ele cu feribotul și eu nu? Păi, dreptatea e doar pentru ... căței, adică oi și capre ?

Îmi mai cumpăr niște uși, adică ilustrate cu ele de zici că am fixul meu (dar îl am din moment ce am scris "Psihologia ușii" care se și citește nu numai deschide și ... trânteste) și-mi îndrept pașii spre Palatul Akilon unde aștept ca de după florile din balcon, împărăteasa Sisi, în aceeași rochie verde ce primește lovitura fatală în scurta-i plimbare spre lacul) s-apară și-acum.

E tristețe la palat și totul e încremenit chiar dacă leul e imperial dar crima e atât de ... casnică, cu toate că muntele plin de verdeață coboară-n mare. Cum e marea ? O fi verde ? O fi albastră ? Doar Sf. Spiridon ți-ar putea răspunde într-un răstimp de ...

două săptămâni. Deci, așteaptă-l și întreabă-l căci la Corfu veșnic vei fi în vacanță. Nu-i așa ?

...GRUZIA

Ordhonikidze: E un oraș plăcut la poartă de lume necunoscută. Îl adulmec din balcon și nu rezist tentației de a-l „bate cu piciorul și pe umăr” chiar dacă mi s-a spus că are cei mai frumoși bărbați. Da ce ? Eu sunt urâtă ?

Hoinăresc pe străduțele ce te îmbie să le vezi. Mai iau o brățară de argint bătută cu ciocanul în email negru ca ritm al tobelor timpului și trec sfioasă podul ce mă leagă de parc. N-ascult de nimeni și mă pierd în mulțime. Rămân mută. Parcă ar fi jocul nostru de duminica, așa și aici, lumea dansează.

Ea-lebedă și **el**-vultur. E imensul ritual al dragostei ce prinde viață după bătaia ritmică cu două bețe din ram de baladă într-un scaun ce șchioapătă de vreme. Ce drăcesc sună și ce păienjeniș de mișcare, ochi, buze, mâini, tandrețe și clipe rupte din basme

gruzine, sapă în amintiri de frunze, ridurile iubirii !
Lumea mă privește o clipă apoi bătaia se întetește și eu sunt doar un surâs agățat pe marginea unei bănci, într-o după amiază târzie de vară.

Se face târziu și ritmul de aripă se aude mai potolit iar eu mănânc pâine gruzină dăruită și clipa e apostolică. Ceasurile zboară iar spre noi se aude parcă o bubuitură. „Se crapă de ziuă” ar zice șugubeață, Buna, și-mi duc în amintirea gurii, vinurile degustate la cramă și-adun, în palme, sâmburii de lebeșiță ca notă de sugativă dată licorii.

Ghenade mă cere de nevastă, toastează pentru pace și iubire pe când eu nu știu dacă mi-s lebădă sau pui de ciocârlie așa că mă voi întoarce acasă lăsând cererea expirată de vânt cu cont deschis la ... mica publicitate. Stau și-ascult tăcerea știind că și mâine va fi o nouă zi și cine știe?

Îmi pregătesc gândul ce-o să urce într-un autobuz ce hurducăie, pufăie și seamănă cu cel din filme, gata să facă pană la prima cotitură. E clar. Pregătită

pentru Caucaz aștept și-mi scapă inima printre degete în verdele de prăpastie.

Caucaz: Drumul prin munte e bolovănos și lung, chiar foarte lung. Îl simt cum mă urmărește cu coada ochiului și la orice loc strâmt își râde de mine. E drumul cât palma doar de lat, că două mașini n-au pace să treacă una pe lângă cealaltă. Ne oprim că deja pufăie mașina și culeg pietre și glorii de „nu mă uita” din Caucaz.

Cocoașele munților măresc nota la geografie căci mi-amintesc: vârfuri, strâmtori, ape și parcă aștept ca norul agățat de-un fir de muntele Elbrus să se prăvale. Stranie pare lumea muntelui, dar Caucazii sunt eterni în nesupunerea lor la un gând pământean . Case săpate în umăr, coastă și buză de munte sunt pietre ce adună căldura degetelor zdrelite de-ncăpățânatele lor gânduri. Stau și aștept ca palma de geam să cuprindă lumina aievea dar scâncetul puiului de cazac întărește regula că, într-adevăr, piatra ține de cald și ajunge să se topească de dor. Ascunde oare

muntele gânduri nespuse decât trecătorilor de punte,
vârtejului de nori și orașelor căscate-n noaptea morții?

De undeva, ca de pe altă lume, prind a se ridica
armonici și căciuli căzăcești iar lebăda-femeie în albe
mătăsurii prejmuiește cu brațe-aripi, negre pene de
bărbat-vultur. Nu știu ce-ar putea egala atâta tandrețe,
putere și frumusețe ! Poate un gând răzleț ? Și-atunci,
salcâmi ar înflori și-a doua oară ? Mă las purtată de
poezia dansului și chihlimbaruri în culorile Gruziei se
preling din sufletu-mi făcut căuș în firul de iarbă, într-
un Caucaz ce frământă oameni, ceruri, ape și pă-
mânturi.

Rar mi-a fost dat să mă-nclin în fața pietrii
devenită statuie cu suflet. Dar cazacul știe să-și pre-
țuiască calul și să tipărească-n granit zbor de lebădă ca
lacrima de mamă prinsă-n buză de katiușă. Stau și
privesc și parcă aștept ca obositul cal de munte, purtat
de soldatul cazac în jocul de-a războiul, să-și piardă
șaua abia prinsă, căpăstrul să-i cadă iar capul plecat
să-și ridice reproșul spre cel care a uitat că EL e eroul,
scăparea și dorul de casă, pe când piatra ce-i stă

aproape în obosita-i osteneală, să ceară în șoaptă iertare într-o noapte în care ploaia, precum cea mocănească, să-i spele neînțelesele de către el vise, încheiate în aspre ierni rusești, gonind la troici nebune. Nu pot pleca. Simt cum s-ar desprinde din haina-i de piatră și-ar veni cu mine în Apuseni căci frate de sânge îi e calul moțului. Mă-ntorc încet să nu mă simtă, cobor scările ce-l urcă și aștept ca Zeus să-nvăluie-n nouri oșteanul-cal rămas neinstruit de-atâtea războaie.

Mai fac un pas și iar m-aplec de povara muntelui. Lebedele prinse în aripa de piatră se desprind parcă din ruga plânsei mame și-aud zbaterea de aripi din nedeslușite vise. E straniu Uriașul Caucaz. Te pândește să-ți ia sufletul spre adâncuri și doar zăpada ce-i acoperă tâmpla bate, lăsându-te să faci tensiune de atâta măreție.

Da, merită, căci chiar și autobuzul nostru din filme se strică și-aud din urmă râsul din cascadă de apă a Caucazului: „Ce-ai gândit străinule, că te las fără vamă?”

I...

... INDIA

E o vară ce-mi calcă umbra-n picioare așa că mi le iau iarăși la spinare și pornesc în lume. Mă poartă de data aceasta departe, departe, așa, adunați în ... aer că nu-mi ia decât vreo nouă ore de zbor, mai bine de 7-8 mii de km ca să ajung și-am ajuns și în **India**. Cum ? Nu știu ! De ce ? Ca să văd și să simt „acel ceva” doar eu și nimeni alta iar inelele și brățările mele să cânte de bucurie că și-au întâlnit ...suratele.

Deci, am plecat de acasă exact de ziua mea (că doar nu era să stau singură, de-a muta, s-aștept să scârțâie poarta) să bat cale lungă să mi-ajungă până în India. Și, de aceea, mi s-a părut corect să-i răspund șoferului de la maxi – taxi:

-Unde mergeți ca să vă tai bilet ?

-În India, îi răspund eu fără jenă.

-Bine, atunci un bilet până la București și vă las
la ...aeroport ?

Zâmbesc și-i răspund malițios:

-Ca primă ... escală, nici n-ar fi rău !

Și iute, stând în bloc de capitală, așa, după o
noapte în care am auzit și manele, și câini, și liftul și,
inevitabil, apa la ...budă, iată-mă că descasc precum
lelițele gata de piață și eu gata de plecare...la
aeroport.

E ora unei întâlniri de dimineață, fiind și
duminică, unii cu gândul bun s-ajungem cu bine, alții
precum noi, printre bagaje ca Sisif cu biletul pentru
cutia zburătoare și norii de vată, albi și pufoși, ca
șosetele de iarnă.

Am loc la hublou, că fereastra de la stradă, am
uitat-o acasă și privesc până s-ajung la nori, ce curată,
geometrică și frumoasă e ... valea, adică, pământul
nostru românesc pe care, de ce oare cu bună voie
„uităm sau nu mai vrem să-l iubim” și-mi aduc aminte
de Stambulul sultanilor și plecaciunile sau spinarea
dreaptă a unora și-mi răstorn în minte: credințe,

idealuri, istorii și neputințe. Acesta-i **Constantinopolul** și eu mă-ndrept vitejește pe aripa de libelulă, spre el.

Mândru ca un sultan, Istanbulul mă-ntâmpină cu o rafală de vânt așa că-mi plec fruntea și mestec în gând o ușoară plecăciune. Oare și pe vremea lui Brâncoveanu batea vântul și de aceea i-au zburat așa de repede capul sau era nevoie ca o flamură de steag românesc, gata de luptă, să mai fluture preț de-o ...veșnicie ?

Greu de spus, dar aeroportul, ca un stup plin de ce vrei și nu vrei precum târgul nostru de vinerea, mustește de lume.

Liniștiți sau grăbiți, agitați sau leneși, albi sau colorați, toți la ora aceea de popas în amiaza zilei, precum odată hora-n mijlocul satului, stăm văzându-ne sau ignorându-ne preț de câteva feluri de mâncare și-atât.

Și totuși, mă plimb c-un cărucior și cred c-o să-mi iau carnetul de conducere pe bucățile de rahat turcesc ce-l mestec în bazarul lor dar și rămân ...

căscată atunci când negresa din fața mea își ține copilul dormind în brațe și cred că toata Africa e ... liberă.

Știu, când ți-e foame poți gândi orice dar acum nu e cazul mai ales că încep să mă obișnuiesc cu ... cârdul, adică, uite, apare indianul cu femeia lui și puzderia de copii, așa, în șir indian, că Doamne, iată-ne, acolo de unde vin ei, mergem și noi.

Se cam termină nisipul din clepsidră și, iaca și noi, gata de-o tură cu ... tiribombișca, așa vreo șapte ceasuri că dacă am vrut să avem, ne-mbarcăm din nou. E! Acum se schimbă peisajul adică, lume albă mai puțină, haine lungi și colorate, muzică de brățări cu turbane și bagaje cât ... încape, plus un pasager de vreo lună și jumătate.

Da, mai vrei ceva sau putem și noi ca cei ce au început un lucru să pornim la drum că, uite, ne așteaptă norii, mâncarea, șosetele că-i frig în avion și orele de-ntors adică, de grăbit cu vreo trei ceasuri și jumătate bune în plus față de Cronosul nostru, că e cazul să și ajungem, păi nu ?

Delhi - Și, bineînțeles c-am ajuns cu noaptea-n cap la Delhi (că doar n-am pornit așa de sâmbătă de acasă ca să nu ajungem într-un târziu și acolo) era doar ceasul acela păcătos, de cinci și jumătate, când vrei să mai visezi dar, uite, te trezești în cel mai mare aeroport din India și primele din Asia, e încă în construcție că ei, Doamne, sunt mulți (un miliard) și mai vor.

Acum, totul se va răsturna în clepsidra timpului deoarece nu vreau nici o atingere de informații despre India ci doresc să simt eu, cu sufletul meu, ceea ce văd pentru că eu văd.

Mi-l las agățat în minte pe Eliade și a lui nemărturisită decât în cuvinte iubire așa, ca să pot să nu înțeleg nimic, și mă uit tâmpită la peretele de la intrare unde cele zece palme cu degete cifrate în semne hinduse mă-ntâmpină în loc de bun venit și nu ți-aș putea spune care era pentru mine dar încep să mă simt importantă când mă pălesc afară vreo 40 de grade dar și sunt înmărgelată cu ghirlande de flori galbene și portocalii. Gata, mai am nevoie de-un sari, o vacă, o

jupa mala, un palat și lumea își poate vedea de ale ei și eu ...de ale mele.

Pe la amiază, așa când te lovește soarele pe unde apucă, ne deșertăm și noi în căldarea orașului. Stau așa, mută, câteva clipe și-apoi îmi revin începând a bolborosi singură: adică, un fel de motocicletă cu ataș, prelată, 4 locuri maxim, acum galben cu verde ca un bondar, pe post de taxi, până-n 10 cocoțați în șir pe ea, se numește tuc – tuc, bun, și trec să văd casa în stradă căci el e liniștit, e cu mâncarea ce fierbe pe trotuar, stă lotus și vaca încurcă circulația dar în liniștea ei, nu deranjează. Totul pare încremenit în alt timp de aceea orașul vechi îl iau la pas de ... ricșă și pe străzile late cât brațele mele întinse, pot cu dreapta să mângâi pe creștet și cu stânga să iau de pe masă un pahar cu apă dar mă trezesc în schimb cu jupa mala atârându-mi la gât. Gata, încep să accept căldura, veverițele zburătoare, vaca albastră, c-apoi să aștept o „cadă de apă” la ploaia ce ne prinde în **Fortul Roșu** eu rămânând a mă ascunde în dantelăria de piatră, gata să mă fac roșie precum picurii grei de ploaie.

Urcăm și coborâm trepte, rămânem agățați în arabescuri de piatră, privim petecele de iarbă și respirăm tăcerea fortului prins în clipa istoriei. N-am timp să-mi spună toată istoria la intrare căci, pașii încă în sandale spun că nu mai au mult și pornesc singuri, poposesc lângă **Quatab Minar**, cel mai înalt minaret din cărămidă din lume, că mă și întreb cum de-mi intră-n palmă la poza noastră comună. E așa, o dantelărie de cărămidă roșie de-mi vine să zic repede cărămidarul cărămidărește cărămida...dar vorbele au apus în turn de unde privind, respiri ca la ATI, adică, nu mai că ți se taie privitul doar stâlpul de fier de care-mi agăț într-un cui, privirea, mă aduce cu picioarele pe pământ. Nu știu de ce dar gândul mă poartă la acul de croșetat și andrelele cu găurele căci totul, precum gândul, se complică cu arabescuri de piatră. Ies gătuită de emoții și pornim spre centrul orașului unde încă moda englezească e prezentă așa că ne-ntâmpină bulevardele largi, copacii tunși rotund, florile drepte și cu tupeu, toate ducând spre **Poarta Indiei**. Îi iau măsura cu brațele ridicate și văd că

aproape ne potrivim, mă pierd cu mențiunea că se uită la mine și eu la ea și uite așa-l descopăr pe hindusul calm ce-și spală rufele în fântâna din centru. Adică ce ? El n-are nici un drept ? Și în fond de ce nu că doar e la el ... acasă. Nu zăbovim mai mult și o luăm din nou spre orașul vechi **Jama Masjid**, cea mai mare moschee din lume, adică să dăm și musulmanilor ce e al lor. E momentul în care încep să mă obișnuiesc cu descălțatul în locurile sfinte lor așa că, după ce sandalele au intrat într-un sac la poarta moscheii, noi intrăm. Dar, până aici, urcăm treptele așa cam până la jumătate de cer și-apoi în imensa curte, mătură ... liniștea și rugăciunea. Lenevind pe piatră, rugându-se sau așteptând mâncarea după prima stea răsărită, musulmanii sunt într-o veșnică așteptare, graba nu face parte din vorbele lor. Îmi privesc picioarele desculțe ce lasă urme pe piatra fierbinte a moscheii și amestec în mintea mea, fese, sărituri, rugăciuni și așteptări cu gândul că sute de milioane de indieni pot înțelege vorba înțeleaptă. N-ajung bine a mă obișnui cu mulțimea de ochi și vorbe când las sandalele în

grija altora căci cel mai mare templu hindus din lume – **Akshardham** unde piatra, elefanții, liniștea, picioarele desculțe, preoții și ploaia ce ne întâmpină acolo, face ca eu, om al muncii, să mă simt scurtcircuitată din cap până-n picioare. Cu cine am luat legătura ? Ce-au vorbit elefanții de piatră adunați cu familiile lor de prin începutul templului cu elefanții mei de argint ? Unde mi s-a dus gândul răzleț, ți-aș spune dar nu pot ci doar te-mbiu s-ajungi și tu pe acolo. Nu se termină cu templele deoarece, **Birla** ce prinde-n culoarea sa arhitectura indiană turnulețele și-o armată de elefanți, te așteaptă.

Caut maimuțele prin templul **Humayuns**, dar ele, jucându-se, păzind și-acum mormintele, îmi râd în nas și-și ridică coada, iar eu adun în gând flori pentru Gandhi, nespunând nimănui că Indira a fost una dintre femeile ce pentru mine a știut să țină cumpăna istoriei în echilibru. La **Raj Ghat**, memorialul lui Mahatma Ghandi, parcă toată lupta s-a prăvălit în iarba locului, tăcerea luând forma florilor ce veșnic luminează piatra însuflețită încă. Totul pulsează în jur de neînțelese

încă înțelesuri doar zâmbetul unui copil îmi liniștește sufletul. E bine ?! Inocența și înțelepciunea fac casă bună aici.

Plecăm din Delhi, iar drumul îmi oferă lecții de viață. Păi, ai putea înțelege că vacile, în număr de vreo 40.000 sunt lăsate singure să umble ? Le privesc iar ochii lor sunt triști, coarnele largi, trupul li se-mpletește din oase dar, cu siguranță, spiritul lor e mare. Trec, se opresc, rumegă, filozofează, apoi privesc copiii ce merg la școală, le-ngăduie maimuțelor să rămână săltărețe, iar mie, într-o discreție totală, mi-o arată pe surata lor... albastră. Stau așa, pironită, și doar povestea și obiceiurile indienilor sikiri pe care încep să-i recunosc, îmi pune roțițele în mișcare. Adică, pe aceștia trebuia să-i recunosc după turban, pumnal, brățară de metal (aramă), părul în coadă făcut coamă și ... budigăi. Și toate acestea le poți afla așa, în drumul spre Agra, unde și măgarii pot fi albi precum cămilele. Încolo, pașii ne poartă mai departe ...

Agra – ajung aici precum orice îndrăgostit (greșesc, mă corectez) și-ar dori să poată lăsa urma pașilor săi,

adică **Taj Mahal** unde, de fapt, nu intri încălțat ci desculț sau cu „minuni albastre de muzeu”.

Așa că sunt aici și-l „iau în primire” pe la orele nouă dimineața până după amiază asta după ce, cu o seară în urmă, l-am văzut la apus apoi a doua zi la răsărit, îl văd la amiază și-n toate ceasurile lui de tihnă, frumusețe și mister. Nu-mi pot îngădui aici, în smerenia mea, de a umbla doar desculță după ce mi-am priment picioarele. E așa de maiestuos că-ți taie respirația, noroc cu pana ce-o găsesc lângă coridorul cu apă (adică fântânile), florile de-un roșu aprins, egretele, ca apoi să mă pierd în toată dantelăria de marmură, să-mi trec degetele peste istoria lor și să exclam „e prea frumos, dar e...adevărat”. Da, este o minune și mă-ntorc iar la „în lumea asta e nevoie să iubești căci uite ce naște iubirea”. Scările sunt patinoare de atâta istorie pe care apoi, pe tălpile noastre, o luăm cu noi acasă precum întăriturile cioplitorilor în marmură pe care-i găsim într-un atelier din apropiere. Doamne, ce mâini, ce măiestrie, ce ochi, da și ce bun e un pahar cu ceai fierbinte.

Agra e specială începând de la Fort Agra cu toate arabescurile sale în piatră și cărămidă roșie, unde nu pot să nu mă opresc în pavilionul de aur, la intrările sale monumentale.

Te întâlnești cu atâta opulență dar și sărăcie la tot pasul, e greu dar poți să faci delimitări, să vezi frumosul, să te contopești cu el chiar dacă nu întotdeauna numele le poți rosti ... repede.

Așa, de exemplu, am văzut locul de pelerinaj al hindușilor la **Mathura**, unde lumea era atunci puhoi, poliția te controla la intrare de ziceai că s-a mutat aeroportul, ce vezi nu se uită, desculț și cu mintea ... ascuțită.

Apoi, cătinel, cătinel, ne apropiem de ... moguli (cei din India, că restul...), adică de ce-au lăsat ei în trecerea lor prin vremi și rămân, fără grai,, adică piața mare din **Fetehpum Sikri**, e plină de lume ce dă pe jos și nu se sinchisește de nimic, cu tabieturile și nevoile lor, afaceri, unde îmi lasă prinsă iubirea cu o mică panglică roșie de dantelăriile templului, pentru sănătate și iubire, ca apoi iar să urc și să cobor scări

din piatră roșie sau poate cărămidă arsă și să-nșir
amintiri bine rămase în mintea mea, nume ca: Itmad-
ud-Damla, Sikandra, Salim Chisti, Buland Gate. Și n-
am terminat căci triumphiul de aur se-ncheie la....

Jaipur – dar până aici, să nu uit că trec prin ... India,
adică: văd, aud, miros, pipăi, mă minunez că bivolii
sunt la scăldat, că păunii sunt la ei acasă, că elefantul
e vedetă, că rezist să-mi cumpăr un sariu, și că învăț
esența culorilor, căci:

-roșu -naștere, căsătorie,

-galben -puritate, sfințenie,

-albastru -curaj,

-verde -pace, libertate,

-alb – pentru femeia văduvă așa precum încă
ele, cobrele, mai ies din cufere, că aud gălăgie și că nu
prea au ... ureche muzicală iar noi ne fotografiem cu ei
și ei cu noi, precum maimuțele, căci viața la țară e
filozofie curată, patul pe patru țăruiși, ceaunul la
mijloc, vaca pe aproape, podoabele pe brațe și
picioare, culorile ne-ncântă-n festival iar dacă avem

vreo cămilă sau elefant suntem bogați de-a binelea.
Păi nu !

Și uite așa, înainte de ”orașul roz”, trag o fugă până la **Fort Amber** unde, ca să ajung, aleg să urc cu elefantul căci în Sahara pe cămilă, și-aici în lumea elefanților pe ...jep ? Păi !! Așa că stau la poalele cetății și aștept într-un fel de balcon la care elefantul ajunge cu spinarea sa, ca să mă pot așeza în șaua lui, de fapt o lădiță de lemn cu nr. 58 în care, după o bună bucată de drum, indianul conduce, eu mă minunez că am ajuns și pe așa ceva, poposim în fort unde iarăși mă pierd printre coloane, dantelării, scări, fântâni și știu că mă repet dar asta văd și-ngân: Mubarak Mahal, Ganesh Pol, Jal Mahal ce doarme încă în mijlocul apelor așteptând... iubirea, fort Jai Garh și uite așa, lumina și culoarea se joacă cu piatra, ele cu mine și eu cu mintea mea că am ajuns aici, ca semn al zilei aruncate peste umăr.

Ajungem în sfârșit și la **Jaipur** unde lumea e multă, tic-tic-urile circulă, ricșa e la ea acasă iar vânzătorii ambulanți te ... devorează. Și, cu toate

acestea, pornesc vitejește să cunosc ... urbea. Mă dumiresc în primul rând cu așa zisa culoare roz a orașului mai numit și așa ca să fie pe placul reginei Victoria și-a prințului consort Albert al Marii Britaniei atunci când au pornit să-și viziteze ce-au cucerit adică, spun ei subtil, civilizată și cu ... antet.

Și mă opresc preț bun de vreme în fața Palatului Vânturilor (Hawa Mahal), așa, parcă-i lucrat la traforaj, bucățelele de ferestre cu dantelării puse unele peste altele înălțându-se, fiind un palat, iar domnițele uitându-se prin mici despărțituri neavând voie a fi văzute doar ... doar vântul reușind a fi stăpân aici. Și cum palatul e emblema îl poți vedea schimbându-și parcă ”rozul” după vreme și după cum bate vântul.

Și mai încă doi pași și uite piața mare, furnicarul cel de toate zilele, unde, dacă încerci să numeri roțile bicicletelor, tuc-tuc-ului și rișca, rămâi fără ... loc de muncă dacă vei vedea prin preajmă vreo femeie.

După cum vezi ne-am obișnuit și cu ... palatul. Acum, mergem la City Palace unde sigur ne-așteaptă

familia rajahului ce, având viță nobilă, mai locuiește încă aici.

La palat te porți ca la palat, așa că ne minunăm de curțile interioare, opere de artă nu glumă, cel puțin poarta păunilor zici c-au rămas toți fără ... pene, trecem pe sub arcadele palatului și găsim cele două mari vase de argint în care se aducea și apoi păstra apa (știm ce face argintul, adună toxinele !!!), măreția la tot ce vedem iar sala tronului e o poveste din ... Indii, soldatul păzind totul, liniștea și misterul, pășind pe vârfuri. E clar !?

Și chiar dacă înaltele fețe nu ni s-au arătat, misterul este aproape, parcă așteptai caravana de elefanți s-apară, sariurile să-nfășoare trupurile iar brățărilor să-și pornească dansul.

Orașul îți oferă surprize de zile mari, adică să aibă un observator, Janitar Mantar, de te minunezi pornind de la: micul cadran salar, da și pe cel mare tot felul de „făpturi de piatră” ce măsoară timpul vremii dar și pe al nostru, cu toate că ai impresia că nemișcată e clipa și devreme...vremea.

Și iar mă descalt căci Templul Birla merită acest lucru, marmura vorbește și cuvintele mele își măsoară înțelepciunea în așchii de rime și vers alb neconsolat.

Și toate (am spus atât de mult „și” încât se mai poate încă o dată) acestea, adunate în gândul meu încă nemărturisit, s-adună să se pregătească de drumul spre casă, dulce casă...dar, până atunci, ca în bancurile proaste, se spune că nu ai fost și n-ai trăit cu adevărat în India dacă cel puțin o dată n-ai avutdiaree.

Concluzia, eu am fost cu adevărat în India, deci...

... ISLANDA

Pornesc iar la drum și de data aceasta încălțările mă poartă spre „iarba de la marginea zăpezii” adică, aici, totul este din altă poveste unde ajung după un zbor prin furtună și picuri de ploaie „ce bat” în tabla avionului ce-adună așa, vreo sută de oameni, curioși, somnoroși, nerăbdători dar cu siguranță, fără griji,

chiar dacă mașinăria zburătoare ne balansează ritmic, când la dreapta, când la stânga, lăsând caerele de lână ale bunicii, tot mai jos.

Reykjavik – ajungem într-o vreme când la unii e miezul nopții iar la alții abia se „întunericește” și ne ia în primire un vânt ce la vamă mă întreabă de hainele groase, cizme și bocanci iar eu îi răspund șugubăț, strângându-l pe lângă mine, tandru, căci am oceanul în stânga, casele în dreapta, luminate încă, dându-i islandezului siguranța că nu e singur. Da ce, eu sunt ? Și-mbrățișarea caldă, vântule ? Acasă, iubire, acasă !

Insistent, chiar dacă plânge la ușa hotelului și nu se lasă dus prea ușor și tot bate, bate, nu-l înregistrează la recepție lăsându-l să m-aștepte precum un cavaler la casa lui, 90% bazalt și restul...pământ ce-mi dăruiește din cele 3 zile de vară ale ținutului său, una așa ca să mă liniștesc știind că mă aflu în cea mai nordică și mică ... capitală și sunt o aleasă.

Aici totul e liniștit, pașnic, precum liniștea dinaintea furtunii (au avut vulcanul supărat) iar

românului nostru (am găsit doi la ghețari) îi trebuie răbdare ca să se obișnuiască. Și el, românul, cu zburdălnicia sa, ce să facă ? Să fie muncitor și harnic la el în ogradă și nu slugă la dârloagă la alții, cum ar zice tata.

Așa că oceanul ne însoțește pe drumul nostru și e atât de frumos, mai ales că-n depărtare, muntele e cenușiu iar câte un petec de iarbă ar vrea să-l întinerească.

E multă verdeață, e chiar iarbă, iarbă și noi, tot privind la ea, începem să ne oprim că doar n-om umbla teleleu ca frunza dorului și într-o țară străină ?

Suntem în prima noastră vizită la Casa Hofdi și mă-ntreb, oare unde o fi discutând Reagan, americanul, cu Gorbaciov, rusul? La masa din bucătărie la o votcă schimbându-și șervețelele ca suveniruri sau la un trabuc, pe hol, da, oricum, citez din clasici, adică din tata: „, stimată doamnă, politica te-nalță și te coboară și e o mare...curvă” așa că verdictele sunt date pentru liniștire, nu pentru pace și siguranță, cele din urmă doar bunul Dumnezeu le păstorește pentru

noi nebunii ce-l cam faultăm câteodată. Dar oare ne este rușine ? N-aș crede...

Apoi stăm și ne minunăm cum un pescăruș vânează și iese din ocean cu peștele. Oare așa e și cu cel mai mare ce-l înghite pe cel mic? Mai facem câțiva pași pe apă și-ajungem la „monumentul soarelui”, de fapt, o barcă a vikingilor cu însemnele lui Neptun, astfel încât el, soarele, să stăpânească. Îl salutăm și mergem mai departe ajungând în port. Nu mă pot hotărî ce ambarcațiune să-mi aleg așa că las totul la apă și încep a lua orașul pe talpa cizmelor căci, sandalele au rămas în ... vamă.

Și rămân uimită căci casele sunt mici, cochete și par de jucărie, cu petecul de iarbă în curte și nelipsitul balansoar ce-așteaptă cu siguranță vreun obosit să se odihnească. Ajungem și la Parlament unde luminile ardeau, pază nu era, animalele de pe frontispiciu (balaurul, vulturul, taurul și uriașul) stăteau liniștite sub coroana lui Carol al nouălea al Danemarcei. Totul e pătruns de liniștea locului, doar la ceasuri măsurate cerul e brăzdat de taxi-avioane

căci aici, distanțele dintre localități sunt mari, chiar foarte mari și singurul mijloc de transport e ... avionul de mici și mari dimensiuni.

Intrăm în catedrala luterană unde liniștea e solemnă, orga te impresionează iar cărțile stau rânduite pentru rugăciune. Mai facem un pas și ajungem la primăria capitalei (la ei, nu la noi) unde doar rațele de pe lac ne-au primit în audiență ca apoi să ajungem la guvern, adăpostit astăzi de vechea închisoare a orașului (e așa de „anonimă” încât ușor o poți sălta din program, căci „nu se vede” dar „se simte”).

Da, mai mergem, mai merge și-ajungem la Biserica Halbgrimskirkja ce se vede din orice loc al orașului, unde măreție e simplitate iar liniștea, flacăra de lumânare.

Stau și privesc cele opt vase cu opt trandafiri portocalii și parcă toate gamele orgii cântă printre petale. Ascult tăcerea și-apoi îmi pierd pașii pe treptele ce urcă în turn de unde tot ce văd este al meu căci nimeni nu-mi poate lua albastrul, cenușiul, albul, roșul și vântul ce adie.

Mă minunez și rămân așa, ca-n filme cu povești, căci privesc statuile orașului, așa, de sus în jos și de jos în sus, luând-o pe „strada mare” și terminând cu „paralelă cu oceanul” ca apoi să stau s-aștept autobuzul unde urcăm în funcție de locurile neocupate, următorul stându-ne „în spate”.

Așa că, zâmbesc la statuia iepei cu mânzul ei și a celor două busturi ce stau de vorbă pe trotuar, mă pozez cu trolerii norocoși și nu pot să nu regăsesc magazine pline de păsări pufoase din pluș, lemn și magneți, blănuri ce amintesc de reni, urși polari, vulpi și alte jivine ca până la urmă să ne bucurăm azi de ultima zi de vară, lăsându-ne pe străzile lui urma pașilor ca neam de neamul nostru să știe c-am trecut și noi pe aici.

Da, din cele trei zile de vară, cică, mai prindem una așa că pornim în căutarea de ... balene, da, din cele adevărate nu pentru gulerele cămășilor bărbătești odată.

Deci, dimineața pe răcoare, din port, ne îmbarcăm pe un vapoaraș special pentru căutat și văzut

balene. Burnițează dar eu dansez pe punte invocând soarele, liniștea oceanului și ivirea balenelor. Oare și ele fac parte din recesământul populației islandeze care dacă numără peste trei sute de mii de locuitori e bine ? Mai știi ?!

Valurile sunt mari, mă simt ca într-o nucă dar totul ține până la prima aripă de balenă pe care o vedem. Mă țin bine de puntea de sus, nu vreau haine de cosmonaut (te pleznesc valurile de nu te vezi decât la gata ce... murătură ești) și-ntr-un târziu, soarelui i se face milă de noi așa că valurile se liniștesc și ne simțim ceva mai bine și balenele încep și ele să se arate că doar, Doamne iartă-mă, n-am plătit biletul chiar ... pe gratis, adică, să vedem și noi ceva și cu adevărat, vedem.

Acum știu de ce-mi place mai mult muntele, adică, pot să urc și să cobor, pe când la mare, ocean și altă apă, aștept să văd... pământul.

Expediția ne-o continuăm în oraș unde, ca de obicei, „mă pierd” pe străduțe, văd case mici de poveste, intru în galerii de artă de unde ies cu ...

balene, flori și case mici, mici, acoperișuri și ferestre, ca apoi, în plină vară, să intru în magazinele care tot anul sărbătoresc ... Crăciunul.

Aici e basm curat, monșer, cu acte-n regulă. Îmi scald ochii în argintării, savurez o înghețată pe-o bancă lâng-o bicicletă suport de flori, ca apoi, să stau să scriu în biserica mare a orașului unde e liniște, pace și iar liniște și pace, doar subtil mi se arată ceasul c-ar trebui să-mi îndrept gândul și spre alte lumi.

Și fac acest lucru căci pornesc iar să-mi las urma pașilor în iarba din fața parlamentului dar și pe malul oceanului știind că un pescăruș mă va invita la ... cină, doar cu privirea, căci nu știu dacă stilul meu de cărturar, se poartă. Oare să-mi iau mai bine rochia de seară, cu spatele gol, fața plină și conduri din cristal ? Da ? E bine !? E ok ? Da, e ok !!

Reykjanes (Doamne, da ce scris, dar ce limbă vorbită, dar mai ales ce oameni buni care schimbă totul !) este peninsula vulcanică unde de acum și până la ... aeroport o să mă împrietenesc cu ea văzându-i: casele, oamenii, cascadele, lacurile, mușchii, vulcanii, zăpe-

zile și, bineînțeles, caii și oile, chiar dacă am impresia că solul e selenar iar eu sunt o autentică ... lunatică.

Și facem, era și normal, prima oprire la reședința președintelui țării, o casă pe o margine de lac și aflăm că este acasă dar fiind destul de mulți, ne face semn cu mâna. Aflăm că stă acolo, altfel n-am fi știut, deoarece lipsește paza iar pavaza lui o au: lacul, cârdul de găște, capela satului și... cimitirul unde-și dorm somnul liniștiți restul din sat ce-au plecat mai devreme ? Mă mir și rămân mirată (n-o să fie nici prima, nici ultima ... mirare) căci văd în locul crucilor îngerași, păsări din bronz și suporturi pentru lumânări căci e nevoie și-aici de ... lumină.

Mergem mai departe, așa, pâș, pâș, și-ajungem în locul în care sulful s-a supărat, a vrut să vadă pământul și „a ieșit”. Avem aici mici gheizere, rocă colorată și lacul **Kleifanvath** care ne face cu ochiul, prefăcut în aripă de pescăruș.

E multă liniște și drumul străbate întinsul de rocă, vara s-a terminat iar vântul își face de cap, bate,

se răsucește și iar bate, așteptând parcă să-i deschidă cineva. Ce ? Ușa, bineînțeles !!

Sunt o fericită și simt lucrul acesta căci cizmele mele și hanoracul, tovarăș de nădejde, nu mă lasă nici să iau apă dar nici nu mă vând vântului !

Ne oprim pentru o clipă într-un mic, chiar mic, orășel unde casele rânduite par decupate din cărțile de povești, mașinile sunt puternice, bărbații pescari iar peștele în ... ciocul pescărușilor. Mai este puțină iarbă și găsesc un fel de păpădie, o necăjită de coada șoricelului, ceva mușețel, mac galben și.... cimbru sălbatic (eu fusesem odată Măria Cimbru) așa că, buchetul de suflet făcut țiuindu-mi urechile, aștept parcă să răstoarne cineva toată liniștea, dar vulcanii își dorm somnul de frumusețe iar noi pășim pe vârfuri, având grijă ca nu cumva să-i trezim și să-i deranjăm nici măcar cu un strănut. Cum să le zicem...sănătate ?

Ne continuăm drumul prin lava ce-a prins deja, de atâtea veacuri, mușchi și ajungem la podul ce trece peste falie, adică faliile tectonice (europeană și americană se întâlnesc aici) ce se mai ciocnesc și

ciondănesc, își mai dau și mâna, de fapt, mă aflu exact în valea lor unde e încă lavă caldă, îmi iau vreo doi năsturei de lavă ca semn c-am fost pe aici, trec pe pământul american fără viză și, uite așa, lumea celor două lumi e una specială în toată liniștea și splendoarea pietrei doar grija somnului vulcanilor s-o avem, nu ?

Mai bate o rafală, dar ce rafală, mai zboară un pescăruș, dar ce pescăruș și uite așa ajungem încetul cu încetul, pe același drum de lavă și miros de sulf, la **Laguna albastră**. Ce este ? O, Doamne ! O mică, mare baltă sulfuroasă, albastră și lăptoasă, ajunsă din „scaldă comunală” în „baie mondială”, cu intrare și afaceri. Deci banii pot veni nu numai pe uscat ci și pe ... apă.

Privesc trupurile bălăcindu-se sau făcând ce doresc ele să facă apoi mă retrag între un scaun și o bancă unde scriu, privesc lumea destul de pestriță (germani, japonezi și noi, românii, serioși ce-am ajuns la apă) adunată pe bază de sulf și lavă ca apoi, ștergând povara picioarelor de atât mers, să-mi

reîncarc sufletul cu frumuseți. Oare ajunsă acasă și așezând lava de aici lângă cea de pe Etna o să fie bine ? Se cunosc ? Se vor înțelege ? Se știu din tinerețea lor ? Nu știu dar urmează să aflu și apoi vă dau de știre. Bine !?

Este o zi contabilizată la sfârșitul ei, superbă, chiar dacă ploaia s-a instalat de dimineață și doar spre seara s-a îndurat să plece de la noi și, cu toate acestea, e Sf. Maria, lumea mă felicită de ziua numelui și mă simt foarte bine.

Străbatem iar lumea de lavă ce-ncepe a avea pete de verde de mușchi și trecem spre sud și mă bucur să văd caii islandezi, oile și vacile ce par rupte parcă din peisajul selenar. Știu povestea oilor pe care stăpânii lor le lasă așa, pironite pe munte din primăvară până-n toamna noastră ca apoi să le caute, să le adune cu întreg satul, să le tundă și să ... se bucure împreună. Doar caii, unii mai mici, alții mai mari și mai grei, făcuți pentru aceste locuri, mi se par cam tăcuți, fără coame-n vânt și cu capetele plecate. Oare sunt supărați pe libertatea oilor sau pe omul ce-

ncearcă a „aclimatiza vaca”? Mă interesez, citesc bibliografia și vă ... sun !!

Ne oprim prin ploaia noastră (deja ne-am obișnuit cu ea) la prima episcopie unde Doamne-Doamne mă privește dintr-un cer senin iar orga străjuie în rol de rugăciune. Aprind o lumânare, spun o rugăciune și pornesc mai departe. Nu mă sperie ploaia dar parcă toată lumea este într-o eternă și perpetuă așteptare căci, iaca mai aruncă vulcanii lava din cearta lor, uitând să-și anunțe ... vecinii. Păi, e frumos ?

Mergem pe aceeași șosea din lavă și negru cu verdele ce par ireale, dăm de case ascunse precum locurile din poveștile cu vikingii Islandei și așa, mai cu una, mai cu două, adâncul bolborosește și apele se învolbură. Suntem în zona gheizerelor reunite parcă în jurul celui numit **Strokkur** chiar dacă acum plouă mocănește, stă supărat și pufăie de vreo vreme istorică bună, zvârlindu-și ideile tot din 10 în 10 minute (are oare ceas elvețian ?) în aer la 20-30 de metri, apă fierbinte, duș la cadă, nu servim apă rece. Mă face

ciuciulete dar nu-mi pasă, puteam oare să-mi doresc alt dar de Sf. Maria ? Mulțumesc și mai trage o borboroseală că până și umbrela mea e ... udă și supărată de atâta ...veselie zice ea, fără rost.

Drumul continuă și ajungem la **Gulfass** – cascadă dublă ce face câteodată și curcubee și unde natura poate fi cu greu stăpânită. E nevoie oare ? Mă bucur de graba apei și nu mă deranjează că plouă că-s în cizme și, după toate acestea, servesc și o porție de ... pește auzind și-o clipă de vorbă românească. Doamne, îmi dau seama că noi, românii, unde chiar nu vrem nu ajungem. Nu-i așa ? Parolă că ... da ?

Și tot trecem, așa, din parc național în parc național (aici chiar este cu adevărat) ajungând în cel numit **Skaftafell**, dar până la el, mai trag o fugă pe **Valea Thingvellir** unde în anul 930 a luat naștere primul parlament din lume. Așa cum e Islanda și cum o vezi, acolo, la răscrucea dintre plăcile tectonice euroasiatică și cea nord americană, nu rămâne cu nimic în urmă.

Și tot aici, zidul de lavă este și azi cel care dăinuie căci la el veneau înaintașii să judece, să se bucure și să învețe să viețuiască cu toate cele. Apoi, ne cazăm la Hotelul Ion, în mijlocul deșertului de lavă de unde, de pe geam, văd mișcarea frunzelor, zbaterea florilor de trifoi și picurii de ploaie ce totuși nu se hotărăsc să se ducă la culcare uitând de fapt că și mâine e o zi.

Dar ce zi, și ce dimineață în care curajosul soare ne zâmbește cu toate că vântu-i suflă în față, vrea să-i încurce razele, bătălia e pierdută, așa că, vitejește, urc pe colinele din jur unde găsesc și mănânc afine apoi mă minunez de lumea pe care o văd.

Astăzi picioarele mă poartă spre cel mai înalt vârf al Islandei, voi vedea supăratul din 2010 ce-a lăsat lumea încremenită o vreme dar drumul e lung, oile apar prinse de creasta muntelui, cascadele se-nșiruie, luându-se practic la întrecere pe când vacile ne privesc cu mirare iar caii ne ignoră, așteptând să le eliberăm... orizontul.

Și uite, se termină și drumul și toate chiar dacă nu duc la ... Roma, ajung la **Jokulsarlon** (laguna glacială) unde ghețarii stau o treime la suprafața apei, în cele trei culori: alb, albastru și negru, lăsându-le pe foci să se joace printre iceberguri, ele trecând pe sub pod din mare în lagună. Ne plimbăm pe lac, primesc o bucată de gheață istorică, milenară, pe care o savurez (că-mi era cu adevărat sete) și apoi pornim iar.

Verdele ierbii e foarte verde, vântul bate, da bate și, peste toate, intrăm într-un nor de praf de lavă ce e încă în circulație deci, circulă spre ocean încă din 2010, noi aflându-ne în anul de grație, 2014.

Ne mai oprim la un ghețar (știi, ca-n Europa – o catedrală, un muzeu, un castel) și-o altă lagună, mai cenușii și mai aproape de muntele de lavă când aflăm că au fost deja mici cutremure și că un mic vulcan vrea să pufăie. Mă gândesc să-l sun și să-l rog să-și verse supărarea mai încolo, peste câteva secole, ca să ne simțim și noi mai bine pe ... pământ chiar dacă pașii mei se-ndreaptă încă spre cascada **Svartifoss**

(Neagră) de la bazaltul ce-l are în spate și încerc să mă opresc.

Dar nu pot și, cu toate că e zece seara, pornesc să răzbat prin nisipul greu de pe plaja oceanului, deoarece vreau să-l salut. Valurile se sparg de mal dar eu le iau pe tălpile picioarelor (îmi ajung în cizmele roase și sparte de lavă) și plec liniștită spre încă o noapte pe pământ islandez, în micul oraș **Vik**, abia început, că se și ... termină, și, de aceea, unicul și singurul magazin e deschis non stop, adică ce zi și ce noapte, cu biserica ce străjuie în tăcere ca și stopurile și trecerile de pietoni. Trece ... trecerea sau oprește liniștea la ... semafor ?

Privesc de pe geamul Hotelului Edda (era să zic ... Etna), peretele de bazalt unde, printre crăpături, pescărușii își fac cuiburi. Stau și mă minunez de liniștea ce-o aduc ei cu ei și-apoi mai trag o fugă până la Atlantic rugându-l să-mi dăruiască un pumn de nisip negru și câteva pietricele ca semn de bună prietenie și, culmea, chiar ... primesc.

Plecăm mai departe dar nu prea departe de plajele de nisip negru de care mă bucur iar așa cum „ating cu mâna imaginar” stâncile din **Reynisfjara**, singuratice și așteptând parcă mângâieri. Avem un singur gând acum, să vedem pasărea „puffin” – un mic simbol al țării, acolo pe promontoriul **Dyrholaey**. Ne fac bucuria de a ni se arăta, le fotografiem, zburăm cu gândul alături de ele încă o dată spre oceanul cu bazalt pe mal ca apoi, din ciocurile portocalii, să ne trimită ... bezele, pupici și urări de bine.

Lăsăm „puffinii” în lumea lor și noi încercăm să mai ajungem și în lumea noastră chiar dacă până acolo, iar un ghețar, iar lavă, iar ocean, iar o cascadă, ei am ajuns și la ele. Păi, vezi!? Pe cea de la **Seljalandsfoss** o văd de aproape căci, urc, urc, până curcubeul se adună din iubirea stropilor de apă și raze de soare făcând bucuriile să existe. Simt că liniștea e binecuvântată de soarele ce-o străjuie precum iarba-i mai verde decât verde. Pe drum, oile, caii și vacile (câteva) stau netulburate de trecerea noastră, doar

vântul „se umflă-n pene” și ne simțim baloane gata de a o lua la ... fugă, goană, ce se poate.

Mă mai așteaptă o cascadă, **Skogarfoss**, unde, trecând pe sub ea, reușesc să-mi spăl: hainele, încălțările, fața, părul, adică tot, căci totul e special, așa încât, este timp și pentru ... uscat.

Mai facem câțiva pași și-ajungem în muzeul popular din **Skogan** unde nu numai exponentele din muzee dar mai ales casele, ca din poveste, mă fac să simt sufletul mare și cald al acestor oameni, de ce n-am cânta în muzeu, în fața unei partituri, sau să ne legănăm lângă o barcă căci la ei este posibil deoarece prin toți porii trebuie simțită ... istoria.

Dintre toate casele locului pe care le văd și pe dinăuntru și pe dinafară mi-o aleg pe cea mai mică, cea mai mică posibilă pe care o cuprind în podul palmei, adică are numai o ușă îngustă de-un cot și înaltă doar câte un stat de om mărunțel. Dar ele, aceste case, te păcălesc ușor căci, intrând în ele, spațiul se lărgeste chiar dacă acoperișul îl poți lua la picior, ca pe un mic mușuroi pe care, în voie, crește ...

iarba. Cele avute au și ferestre, restul gând solid de piatră, căci vântul ba suflă, ba bate, da precis face ceva.

Trec apoi pe la școala veche a satului unde câteva bănci și-așteaptă încă școlarii, manualele sunt pregătite, pe perete harta Europei are o sută de ani și, bucurie, regăsesc pe ea ... România Mare. Și să nu mai zici că e locul unde se agață harta-n cui. Unde ? În Islanda, cum azi e duminică, biserica în liniștea ei și-a băncilor sale ne-așteaptă, rugăciunea-mi aprinzând lumânări.

Sigur, și mâine mai e o zi căci pornim într-o nouă expediție, ajungând pe insula de pe care vulcanul, „proprietatea ei”, s-a supărat în anul 1947 și-a început într-o noapte să pufăie, să arunce lava și să pornească din loc.

Trecem oceanul cu feribotul ca să ajungem aici, unde lumea n-a plecat, având azi vreo 4000 de suflete ce știu până unde a ajuns lava, că ea mai este acolo sau au mai dezgropat câteva case.

Pornim pe jos și vedem, pe marginea insulei, casele cu acoperișuri de lavă cu iarba crescută și ușa la intrare și nu știu de ce-mi vin în minte acoperișurile cu ochi de ferestre ale Sibiului și aflăm că există și vaci, puține, ca și vedete și că viața merge mai departe.

Simt cât este de puternic vântul căci urcăm la punctul lui cel mai tare unde suflă, dar suflă și iar suflă, fiind aici stăpân ca apoi să ne adâncim, dar până acolo să luăm pieptiș coama vulcanului până ajungem în „gura” sa lacomă. Dacă ne-ar înghiți acum ? Nu-i dau voie, îmi iau doar câteva semne istorice și cobor vorbind cu el, lăsându-l liniștit.

Mă întorc la hotel unde mă așteaptă toate bagajele de amintiri să pornească spre casă lăsând, totuși, aici, în liniștea și pacea naturii, „iarba de la marginea zăpezii” și-i privesc pe urmașii vikingilor încercând a le înțelege sufletul mare, blând și inima cât scutul lor, dăruind respect, înțelegere și acceptare căci în toată luna martie, bărbații își lasă mustață ca

semn de luptă împotriva cancerului de sân la ...
bărbați. Asta da, noblețe !!!

... ISRAEL – PELERINAJ ÎN ȚARA SFÂNTĂ

Trăiesc o experiență unică, aceea de pelerin, care-ți poate răsturna știutele și neștiutele dintr-un infinit ce pentru tine, și-a deschis porțile, având tăria unui cedru și lumina unei stele.

Îți faci tu, ție, pregătirea de a întâmpina evenimentul și, mai ales, de a simți acel ceva ce doar pentru tine se poate întâmpla, fiind unic și neprețuit.

Acum sunt pelerin în **Țara Sfântă** dar unul care nu pleacă a umiliță capul ci privește, caută, deslușește, vine în întâmpinare, simte și primește darul hărăzit de locurile pe unde și palmele și degetele și tălpile și genunchii au ascultat lumina. Da, a fost lumina cea care, pogorâtă în zilele acelea, a adus multă pace în sufletul meu stăruind și acum cu înțelepciunea acelor ceasuri.

Pornesc la drum cu avionul în care deprind a zâmbi, a spune „șalon” (pace) și a privi pe „ palma de geam”. Pegasul se ridică, plin de copii, adulți, pelerini, gânduri și afaceri, până la 11.000 de metri. Norii par a fi din vată și se joacă de-a ascunselea pe după aripile avionului nostru. Nu stăm prea mult pe sus și coborâm încet scările cerului, aruncând o otheadă Mării Negre, începând apoi a desluși întinderea de galben- maroniu a pământului turcesc. Totul se vede ca- ntr-un joc în care căsuța păpușilor are curte iar șoselele sunt șerpuitoare ca și apele pe gâtul plin de mărgele al muntelui.

Nu zăbovim prea mult căci albastră e Mediterana ce-și „dă coate” ca să ne facă s-o vedem. E o adevărată doamnă cu „ n” toalete, gata a se asorta c-o pelerină de nori sau conduri cu tocuri de soare. Acum e liniștită, aproape ca întotdeauna, făcându-și siesta pe când pasărea noastră zboară apropiindu-se de manșetele malurilor. Și totuși, ascunsă de aripă, prind în mozaic de Murano totul urmărind a alege doar clipa în care bagheta să deslușească innurile ce domină, pre-

cum valurile dintr-un agat, pământul de la picioarele cerului.

Ochii mei prind forma gemulețului căci nu răspund la alte provocări și stau gata a muta, ca pe o tablă de șah, și case și nisipuri, și verde și galben și biserici, sinagogi și moschee și tot ce deja cuprind într-o lungă înșiruire, spunând că mă apropii după doar două ceasuri bune de mers prin aer de pământul atât de special al Israelului.

Știu că drumul meu poate fi o provocare dar nu este. El vine în întâmpinarea mea căci eu, creștinul, ajung în locul unde nu trebuie să te duci ca Toma ca să crezi ci să mergi pentru a te descoperi pe tine, a te înțelege și a depăși nodul din gât și reținerea de a spune în șoaptă „Doamne ajută”.

Și de aceea, prima întâlnire o am cu căldura, căci din burta sa, prin burduf, avionul „mă azvârle” la vreo 37 de grade Celsius, unde uitatul după o sticlă de apă și-un petec de verde e la mare căutare. Dar, nu stăm locului și precum îi stă bine pelerinului, pornim pe drum lung, greu, fascinant, suspicios și totuși plin

de speranță, gata a da lecții de curaj și înțelepciune la fiecare pas căci, acolo unde e atât de aproape minunea iar noi suntem mulți de multe feluri, nu-mi repet în minte decât cuvintele: „ șalom, pax vobis, pax tibi”. Dar oare să mă mai întreb și mir de ceva și de ce, când palmele-mi miroase a mir ?

Ierusalem (Jerusalem) - Străbat timpul și drumul până la întâlnirea cu marele semn, încercându-mi sufletul cu frumusețe. Și ce dacă e argilos pământul ? Acolo, măslinii, curmalii și leandrii ce-și primenesc florile, își primesc cu bucurie „ clipa de apă” ce sosește ca dar făcând din palmierii ce-mi zâmbesc răsturnate candelabre ce-așteaptă a lumina înțeleapta masă a istoriei. Mă apropui în șoaptă de oraș, dându-i ocol precum cunoscutul necunoscutului căci, nu pot urca Muntele Măslinilor la pas până ce nu „adulmec” drumul și nu pot bate la cele opt porți ale Cetății Sfinte să văd dacă sunt acasă până ce nu încerc să mă desprind cu **totul** acceptându-mă așa cum cele trei stele apărute pe cer dau voie lumescului să-și poarte pașii pe străzile din și în afara Cetății.

Dau iar ocol porților numărându-le și rostindu-le, cu încărcătură, numele: poarta Jaffa, poarta lui Irod, poarta de aur sau a Milei, zidită și nemailăsată umbletului, poarta Leilor sau a Sf. Ștefan, poarta Gunoaielor sau a tăbăcarilor, poarta Siol și poarta Damascului ce-nchide ca un brâu Cetatea Sfântă. Mă simt un punct în fața porților Cetății dar urc Muntele Măslinilor și privesc totul. Aud doar care de luptă și-ncerc să descopăr drumuri, caut suspine și lacrimi fiind gata a accepta și turla bisericii și cupola sinagogii și minaretul moscheei fiind, de fapt, semnele omului de-a înțelege neputința sa în fața Creatorului.

Urc **Muntele Măslinilor** cu pietate oprindu-mi prima dată pașii la **Biserica Pater Noster**. Aproape sufletului, precum rugăciunea, curtea și sălașul, îmi sunt de nedespărțit deoarece „spusa” în cele 64 de limbi a „Tatălui Nostru” mă face să simt universalitatea cu degetele. Cântăm cu evlavie ruga ce-o găsim scrisă în limba română, la dreapta altarului, nu mi pot stăpâni lacrimile ce, în lumina lumânării, strălucesc. Doamne, ce simplu și măreț e **totul** ! Cu

lacrimile încă adunate-n colțul de năframă ce-mi ține gândurile cobor șerpuitorul drum al Muntelui Măslinilor. E o caznă dulce a poverii ce străjuie capătul începutului de drum.

Și nu cobor mult, așa cam cât spune părintele o mică rugăciune, și-mi opresc palmele pe poarta ce-mi aduce aminte de locul unde „Domnul a plâns”. E pierdută-n leandri și măslini, **Biserica dintr-o lacrimă** (Dominus Plevit) cu forma-i de perlă a ochilor în care, la ceasul nostru de liniște, se auzea murmurul rugăciunilor menite a întâmpina pe cel ce vine în numele Domnului. Privesc atât cât mă lasă lacrima și ating cu genele porțile Cetății Sfinte ce, în liniștea-i nemăsurată, îmi promite că pentru mine își va deschide o clipă Poarta de Aur nu ca milă ci ca semn al recunoașterii. Dar până acolo, pasul meu obișnuit deja cu lespedele drumului, știe a încetini și la stânga unde cimitirele musulmanilor își spun în șoaptă ruga de piatră și la dreapta, așteptând să mă-ntâmpine o altă poartă și-o nouă rugăciune. Rămâne în mine încă ritmul căutării chiar dacă ochiul zărește sticlă pisată

pe susul zidurilor ori privește la curajoasele flori ivite prin crăpăturile istoriei. Te fascinează Muntele Măslinilor căci te lasă să te gândești că în linie dreaptă ai face doar 45 de km până la Marea Moartă iar până în Cetate, o clipă dar, pentru că există și un dar, la orice capăt de drum te așteaptă un pas, un gând, o vorbă, o mângâiere, o lacrimă și un surâs a celui care și azi ne poartă știutele și neștiutele.

Nu știu câți ar crede că se leagă ceva între locurile sfinte și Muntele Athos, dar cu siguranță celor mărturisite, văzute și auzite, pisica este prezentă. Ce face ? Te privește, te însoțește, te lasă s-o mângâi dar, mai ales, te duce și acolo unde chiar dacă toarce supărător de absentă, ea te apără, te dă rugăciunii și florilor ce fac încărcătura de pe umerii mei, să sporească. Așa și acum, după ce ferecata poartă a **Bisericii Rusești Maria - Magdalena** ne prinde în deschizătura ei de-o clipă, ajung, într-o tăcere ce liniștește, să mă-nchin florilor ce n-au astâmpăr în frumusețea lor, să-nțeleg povestea calelor puse-n gard și să adun petalele de trandafir de pe scările bisericii.

E liniștea ce te pătrunde și care o face pe Maria-Magdalena a sta în tăcuta-i priveghere, alături de cel ales. Ea este firimitura de pâine ce stă lângă ciobul de sticlă de pe creștetul zidurilor.

De cine și de ce mă păzești, Doamne? De lume? De gând ? De neștiință sau de neputința omenească? N-aș putea să-ți răspund dar știu doar că întortocheatele și nepătrunsele gânduri fac din trunchiul celor opt măslini din **Grădina Getsimani** teasc pentru necredința unora. Nu pot spune nimic și chiar dacă citesc plăcuța cu „liniște”, oricum n-aș avea ce spune căci nemuritoare e mărturia existenței. Ce fac cei opt măslini ? Dau frunză de vedere, fac poame și duc istoria picăturii de ulei mai departe, aducând în cupa luminii pace iar de Sf. Petru și cântatul cocoșului n-aș vrea să-mi amintesc acum dar, las resemnarea s-adune cioburile necredinței. Intrăm în **Biserica Națiunilor**, din aceeași grădină, cu dorința de a fi cu toții pe aceeași măsură a gândului bun de pace. N-avem voie să vorbim (nu știu de ce-am face-o) dar avem dreptul

să gândim la mersul bolovănos al lumii și al păcii. De ce oare, Doamne, de ce ?

Simt că marea încercare mă cuprinde. După calendarul gregorian, azi e Schimbarea la Față și toată lumea ce-și adapă sufletul din rugăciunea bisericii, sinagogii și moscheei, e în sărbătoare. Așa că pășesc cu evlavie în **Biserica Sfântului Mormânt al Maicii Domnului** unde ruga cântată și mirosul candelilor îmi grăbesc inima s-ajungă a vedea mormântul gol și-a atinge, luând putere și tot ce dăruiește lumii, lumină. Cobor treptele bisericii lăsând în dreapta și în stânga, mormintele părinților și intru în cântarea slujbei căci aici, pentru fiecare creștin e loc de-nchinăciune, armenii făcându-și slujba după canoane de ei știute, alături de sirieni, iar la stânga lor, coptii și mă înspăimântă armonia ce-o privesc liniștită de pe banca de piatră lăsată ca și scaunul de alături, pentru odihna pelerinului ca și mine.

Aștept răbdătoare ca cele peste 100 de candelice ce slujesc armonia să plângă în tămâie și smirnă iar pita ce-o primesc la gata o mestec, a rugăciune, la

mormânt. E taina tainei și simt că lumînarea aprinsă îmi duce gândul nemărturisit mai departe, intrăm cu greu sub altar unde mormântul e gol dar sufletul plin. Dacă vrei, acolo, Maica Domnului îți primește boaba de rugă și te face să simți căldura pietrei căci ea e vie, e acolo unde ne-o dorim întâmpinându-ne întru toate. Ies uitându-mi urma palmelor pe piatra mormântului, ducând în mine și cu mine o liniște ce regăsită acum face omenescul mai aproape.

Cobor apoi în **Peștera Getsimani** și nu simt nici rece, nici frig și nici răcoare. E doar clipa bucuriei de a ajunge aici. Sunt oare dintre cei aleși, Doamne, sau sunt obișnuitul anonim ce ți-l apropii prin har, Doamne ?

Cobor, tot cobor muntele lăsând în liniștea-i duhovnicească semnele neștiutului, adăugând măslinului și leandrului, chiparosul. Falnic precum soldatul de gardă, elegant și evlavios ca o lumânare, chiparosul îmi susține privirea dându-mi dezlegare de a înțelege. Și Doamne, câtă nevoie de înțelegere este ! De pe Muntele Măslinilor privesc Cetatea Sfântă ca un dar și

așteptam s-ajung să-l ating și să mă bucur. Acum, mă apropiu de dar și simt că voi trăi ceva special, adică, am ajuns eu, muritorul de rând, până aici ? Că voi intra pe porțile tăiate parcă în piatră de suflet să simt greutatea crucii ? E timpul oare să-mi simt crucea ?

Intrăm în Cetatea Sfântă prin Poarta Leilor, e cald, e plăcut, e taină ce ține de mintea mea adusă pe poarta ce duce „ acolo”. Și nu știu de ce parcă nu sunt singură, așa precum palmele mi-au mirosit pe toată această tainică întâlnire, a mir, tămâie și smirnă, acum simt că alături este **EI**, privindu-mă cu îngăduință și ducându-mă până acolo unde pot înțelege. Calc pe pietrele de pe străduța îngustă și privesc arabii ce se îndreaptă spre **Moscheea lui Omar**. Privirea furișă și repezită face clipa istorică chiar dacă suspiciunea e mai mult decât prezentă iar rugăciunea e și de o parte și de alta. Știu că mă așteaptă un drum spiritual greu atât de dus cât și de simțit și înțeles în înțelepciunea sa așa că prind în căușul palmelor paharul cu apă rece pentru astâmpărul căldurii și-mi las neastâmpărul lumesc pe un scaun rânduie, ca și altele, pe lângă

zidurile străduțelor din cetate. Le privesc și știu că ele nu sunt întâmplătoare căci muritorul din noi adună și oboseala gândului nemărturisit și ... odihnește o clipă înainte de a porni la drum cu ... povara.

Mai fac câțiva pași pe străduțe pe care ți-e greu a nu-ți simți umerii striviți de zidurile de piatră ce ascund ferestre cât palma și rugăciuni neauzite și deodată mă opresc căci, din clipa ce va urma, urmele tălpiilor mele vor rămâne pe Via Dolorosa. Emoția e mare căci amintirea va rămâne mereu vie așa precum tot ce-am adunat în sufletu-mi va fi unic și de povestit într-un tot din zi de lucru și până-n cea de sărbătoare.

Pornim pe Via Dolorosa – **Drumul Crucii** până la **Sfântul Mormânt** cu începutul, adică, **umilirea**, fapt care, plecând capul, simți că ceva se întâmplă. Tăcerea clipei vorbește. Parcă povara începe prin cuvânt iar pașii noștri să se potrivească încet drumului. Sunt pe acest **drum** și-mi port crucea făcând șerpuitoare aleasa cărare căci e totul așa cum e încă pe piatra de la **încoronare**, se aud urme iar spinii prind țipetele ce nu vor ajunge niciodată la lumină. E greu

drumul că trec printre priviri și urme iar greutatea crucii apasă și-atunci, **cad prima dată**, după ce pașii mei pe Via Dolorosa se opresc singuri. E timpul să-mi ridic privirea și să exclam așa cum au făcut-o și alții înaintea mea: „Eceea Homo” (Iată omul) pecetluind, prin acea mică arcadă, trecerea Lui pe aici. De ce oare cred că de la fereastră cineva-mi susține privirea ? Dar mă ridic și continui știind că **El s-a întâlnit cu mama Sa** dându-și încredere unul altuia, precum izvorul apă fântâniei. Pașii se opresc singuri, zidurile apasă iar odihna se cere. Și-atunci, mă sprijin potrivindu-mi **palma** unde s-a oprit o clipă. De ce simt oare, Doamne și azi căldura palmei **tale**? Mă-ndemni a merge și-a-mi cunoaște legenda personală, și-a fi eu însumi. Dar oboseala dăinuie și-atunci **Veronica își șterge cu voalul chipul și picioarele** iar palmele mele sunt nerăbdătoare de a mângâia totul. Și totuși durerea apasă căci, **a doua oară, cad** văzând înștiințarea pusă pe stâlp. Doamne, ce neîngăduitori suntem câteodată ! Mă ridic și nu uit drumul dar pornesc mai departe **consolând fiicele Ierusalimului** și lăsând ca semn o

cruce latină apoi iarăși **cad, pentru a treia oară**, dar mă îmbărbătez știind că mă așteaptă urcatul pe Golgotă. Să-ți spun ce mi-e ușor ? N-ai crede căci însăși urcatul e Golgota.

Și-ncep a mă apropia de **Sfântul Mormânt**. Dar, până atunci, îmi plec fruntea în locul **despuierii de haine** știind cât de aproape e suferința. E totul **calvarul durerii** iar **răstignirea** pe cruce și bătutul în cuiele mântuirii face nemurirea și-nțelesul neînțelesului atât de aproape. Cine plânge ? Durerea ce sfâșie sau bucuria ce va veni ? Nu-ți pot răspunde dar știu că acum sunt atât de aproape de acolo unde **El a murit pe cruce**. E tăcerea cea care mă-nconjoară și, prin toată ființa mea, imnurile străbat nepătrunsuri. Mă apropiu și palmele mele cuprind căldura stâncii unde, **coborât de pe cruce**, e cuprins de minunea mântuirii. E atâta smerenie și pace-n jur încât doar genunchii oboșiți de rugăciune s-aud ridicându-se pentru ultimul gând nemărturisit: și totuși ? Ajung în fața minunii căci, pus în mormânt, s-ar putea ca durerea să odihnească. Oare e așa ?

Nu știi, dar strâng în pumnul stâng busuiocul adus de-acasă din grădină ca să-mi dea sfințenie, cumișenie și binecuvântare, pentru a pași cu smerenia locului în **Sfântul Mormânt**. Sunt eu cu mine însumi și intru. Totul încremenește iar pacea-mi coboară în suflet. Inima bubuie, pașii se grăbesc spre rugăciune iar ochii privesc, caută și te găsesc pe **tine** acolo unde, punând mâinile adunate-n umila-mi rugăciune pe piatră, o simt caldă, căci **lumina** mă pătrunde. Îngenunchez mulțumindu-ți pentru tot și toate știind acum că sunt și eu **un anonim pelerin** pe pământ, ce-adună binecuvântare. Ce norocoasă sunt ! Îți mulțumesc, Doamne, că m-ai ajutat și m-ai lăsat să mă apropiu de neînțeleș, rămânând o clipă alături de mine ca apoi să fii cu mine. Mă despart cu greu de ultima-ți casă dar îmi îngădui, în bucuria mea de a vedea **lumina**, auzind și azi rugăciunile celor ce cred. Și-aș vrea să cred că suntem mulți, Doamne !

Nu pot pleca din **Biserica Sfântului Mormânt** fără a nu zăbovi pentru o clipă și la Paraclisul lui Adam, al Sfintei Maria Magdalena, a Sfântului

Longhin Sutașul și-al Sfintei Împărătese Elena și a mă închina la altarul din **Biserica Învierii** numită de împărați și „Anastasia” mulțumindu-i că mi-a dăruit, de ziua mea, acest dar de a fi **aici**, alături de El și la sfânta liturghie de la miezul nopții la Sfântul Mormânt. Da-mi pot dori, Doamne, altceva ? Și nu supăra pe nimeni din jurul Sfântului Mormânt nici rugăciunea: greco-ortodoxă, armeană, latină (romană), catolică, ortodoxă-siriană, coptă și/sau etiopiană. Toți eram unul și unul eram toți iar clipa, în lucrarea ei, n-o pot uita. Ea rămâne și va rămâne acolo unde, hărăzit nouă oamenilor, s-a dat cuvântul și lumina.

Acum, Cetatea îmi este aproape. Pentru o clipă o las cu misteru-i de ani și ani îndreptându-mi pașii prin Poarta Jaffa spre alte semne ce-aduc înțelepciunea credinței mai aproape de omeneșul din noi.

Se face iar dimineață dar știu că și mâine e o zi care pe noi ne prinde la **Biserica Ortodoxă Română** „Sf. Mare Mucenic Gheorghe”, fiind duminică iar slujba părintelui Serafim aduce dorul de casă alături de mine în strană. Recunosc și sfinții de pe pereți și

vorba românească dar mai ales sufletul singuraticului ce-și găsește doar aici mântuirea. După clipa de acasă, paharul cu apă rece din curte și binecuvântarea părintească, îmi continuu șirul celor ce adună încă mărturia spiritualității noastre.

Lăsăm în urmă clipa nemărturisită și ne pregătim a ne întâlni pe **Muntele Sionului** cu eterna rugă a purității, **Biserica Adormirii Maicii Domnului**. Tăcerea ce mă pătrunde adună bucați răvășite de uitare. Ne privim între noi și parcă așteptăm să vedem în foișor „**Cina cea de taină**”. Coborâm treptele cu urechea adusă spre a surprinde vorba celor doisprezece veniți a trăi clipa, a fi ei cei ce vor săvârși taina cinei. N-aud zgomote de talere și nici pocale de vin să se-nfurie dar stau și eu între aceleași arcade de parcă și astăzi țin pe brațe neîncrederea, suspiciunea și văd aievea zâmbetul îngăduitor de clemență. Oare până când ? Apăsarea e vremea acelor clipe și aștept ca, pe ferestra din dreapta, să intre lumina. Rămâne oare taina, taină ? Doar Cenaclu ne-o poate spune dar încă nu e vremea.

Suntem încă în partea în care mi-e aproape și **Turnul lui David**, dar mai ales măreția regelui. Fără să greșim canoanele, auzim șoaptele celor ce ne ndeamnă la reculegere în fața **Mormântul Marelui Rege, David**. Respectăm legea și bărbații fac la dreapta iar femeile la stânga și mergem a prinde pe purpura ce acoperă piatra de mormânt broderiile de aur a stelei sale și-a sulurilor de Tora. Aud lângă mine murmurul unei rugi ce aduce liniște locului. Piatra rămâne încă rece dar steaua adună împrăștiind temerile.

Parcurgem lespedele de piatră de pe Cardo și aud cum bogățiile romane se prefac în plăceri. Colonnadele șoptesc taine, arcadele mărturisesc începuturi iar drumul de care romane prinde încă tumultul banchetelor de odinioară. Trecem de Cardo și ne ndreptăm pașii spre **Zidul Plângerii**. Las vederii mele sclipirea rotundă și poleită a **Moscheii lui Omar** ce se-nalță pe ruinele **Templului** cât și semețul **Turn al lui David** ce străjuie și azi tainele nepătrunsului și-mi îndrept pașii spre **zid**. Forfota e cea ce pune stăpânire

pe loc adunând mai mulți sau mai puțini păcătoși dar nu aceasta-mi place ci faptul că suntem mici atunci când nu putem singuri a străbate calea neputinței și atunci cerem ajutor, dorim ca și la Efes la Zidul dorințelor, să fim fericiți. Aici, nu știu dacă ne plângem ci, de fapt, ne cerem iertare și dorim a ne înțelege gândul bun. Pășim iar, precum la mormântul lui David, separat femeile și bărbații, alăturându-mă și eu celor care ajung la zid. Și el e chiar zid, greu de pătruns prin crăpăturile pline deja de plânse și nesperate dorinți, de iertări și încredințări, de semne că nimeni nu e singur.

Găsesc așchia de timp în care speranța mea să încapă și-mi sprijin palmele de zid. Bătrân și înțelept, zidul ascultă și rugăciunea și murmurul și plânsul și jelania dar, mai ales, atingerea. E soare, e cald, e apăsare și taină. Pășesc, venind cu umbra-mi în față căci n-am voie, ca și la Sf. Mormânt, a întoarce spatele. Pașii se potrivesc singuri și se înțeleg atât cu umbra cât și cu soarele precum zumzetul plângerii și a tânguiri cu zidul și înțelepciunea lui. Stau apoi pe-o

piatră privindu-l la o aruncătură de speranță și îl simt încovoiat de durerea de-a fi cel care te lasă sau nu te lasă a fi a Cetății. Și ca rotundul să fie rotund, batem în poarta **Mănăstirii Eleon** și ni se deschide. Măicuțele ne așteaptă iar vorba românească se leagă repede. Roșcoavele și-apoi paharul cu apă rece întregesc ruga de la icoana făcătoare de minuni. Cu pașii plini de neatins, ajungem la locul unde, în vremurile răsturnate ale istoriei, capul Sf. Ioan Botezătorul a fost găsit. Mozaicul și adâncitura amintesc de timpul în care dorința ținea loc și de neputința înțelepciunii ce putea oare să schimbe lumea ? Grea povară a întrebării, Doamne !

Oare am scris tot ce am trăit în Sfânta Cetate ? N- aș putea spune că da dar știu că am îmbiat la reculegere și înțelepciune, la înțelegere și iertare, dorind a deschide izvorul gândului spre neputința omenească. Greu îți vine și n-ai la ce să nu spui c-ai fos acolo, că mult ai adus în suflet **de acolo** dar și că ceva din tine a rămas **acolo**.

Hoveza – Pornim într-o dimineață plină de soare, spre deșert. Sufletul meu e pregătit și pentru această încercare știind că, atunci când vrea, omul își face sălaș de rugăciune și-ntr-o scobitură de munte. Este cu adevărat totul în jurul nostru argilos, galbenul fiind atât de aproape, doar câteva așezări cât un degetar de beduini amintesc de faptul că această șosea duce undeva. Privesc și înțeleg ce înseamnă să prețuiești apa și să știi să fii cumpătat. Ne apropiem de ținutul **Vadi Kelt** și pământul feliat se adâncește ducându-mă cu gândul la cutele de pe frunțile înțelepților. Aerul începe a fi irespirabil dar inima ce bate mai tare îmi spune că ne apropiem de Hoveza. **Mănăstirea Greco – Ortodoxă a Sf. Gheorghe cu Peștera Sf. Proroc Ilies Tezviteanul** și locul unde a sihăstrit **Ioan Iacob Românul** se văd de la înălțimea de la care le percepem ca o lacrimă ce șerpuiește pe obrazul muntelui.

Cobor spre mănăstire lăsând praful drumului să mă adulmece, măgarul ce cară pelerini să mă depășească, zâmbindu-i firicelului de apă ce-a ieșit învingător din lupta cu pustiul. Peste tot domnește liniștea

muntelui ce te pătrunde și care te apropie de cele neștiute întru știința lor. Urc treptele mănăstirii privind chinul chiliilor tăiate-n muntele ce parcă adună păcatele lumii. Lăcașul îmi dăruiește liniștea ce-o regăsesc și în Peștera Sf. Ilie vrând parcă a-l întreba de ploi, căruța de foc și vremea din iulie. Dar rămân fără puterea de a mai spune ceva atunci când simt minunea căci trupul Sf Ioan Iacob Românul (de la Neamț) pecetluiește cele văzute. Îi aflu istoria întru credință și rămân agățată cu sufletul de încălțările sale care n-au nici aripi și nici ținte dar aduc **de atunci, aici**, încă praful de stâncă și nisipul deșertului. Picioarele-i sunt pregătite de drumul credinței iar liniștea cuviosului Ioan adună „Bucuriile” sale pe care vorba le aduce muntelui și deșertului precum chiparoșii ce presărați în jur dau apei greutatea celor cinci talanți:

„Bucură-te, cel luminat cu rugăciunea

Bucură-te, aflarea tinereții veșnice

Bucură-te, dobândirea vârstei înțelepte

Bucură-te, dor de liniște

Bucură-te, dor de smerenie

Bucură-te, rugăciune n suflet și în trup

Bucură-te, Părinte Ioane, mult nevoitorule !”

Te umple „bucuria” privind cupa de liniște a deșertului și-atunci, simți că nimic nu înlocuiește paharul cu apă rece ce-astâmpănă dorurile și-aprinde smerenia. Las în urmă-mi Hoveza dar nu înainte de a bate, în tăcerea locului, toaca cu Părintele Viorel și iau drumul pieptiș știind că nisipul de pe încălțările mele mă va duce departe.

Și străbat mai departe deșertul, coborând și iar coborând, căutând și iar căutând păstorul ce-și făcuse încălțări din tablele regești. Și Doamne, câtă filosofie e-n naivitatea gestului său căci ierarhiile urmelor umblau iarăși dând privitorului cititor semnul drumului, pietrei și credinței. Adâncitura mă duce încet și sigur, ca și drumul ce-l străbat, sub nivelul mării mondiale, adică, apa e undeva deasupra capului meu iar eu ajung să spun: „Gata. Aici sunt 390 de metri sub nivel, e **Marea Moartă** și-am dreptul s-o văd.”

Marea e verde, e albastră, e de fapt o joacă a sării în deșert lăsând liberă mintea omenească a găsi frumusețea într-o zi în care și nisipul și pietrele tentreabă ce cauți desculță la vreo trecut de 40 de grade Celsius. Și-i răspund gândului ce mă ceartă intrând în apă și bălăcindu-mă, știind că sarea mă va ține la suprafață. E bine, e frumos, văd Iordania pe malul celălalt și-ascult liniștea apei și-a pietrei. Ce-ar mai lipsi ? Smirna, tămâia și-o rugăciune ? De fapt, lăsând sarea a-și face de cap, n-o curăț de pe tălpi, ci-o las să pătrundă în forme de ea știută, eu, îndreptându-mi pașii pe alte drumuri ce-ajung cu toate la Mănăstirea **Sf. Gheorghe** – Qumram (vechiul Centru al Esenienilor) unde leandrii înfloriți fac zidurile mai enigmatice ca altădată.

Intrăm și greaca ce-o aud aduce iarăși paharul cu apă rece și bucățica de rahat lângă binecuvântata apă a Iordanului și-a lumânării aprinse în mănăstire. Stăm și-ascultăm povestea locului și-a Sf. Gherasim nelăsând a uita rugăciunea ce dăruiește copii și liniște în casă. Verdeța din jur prinde, în frunza-i doritoare

de viață, apă și lumină iar cerul adună albastru precum fata morgana, șirul, în nesfârșita căutare a drumului. Și, oare, îl va găsi până la urmă ?

Îmi pregătesc sufletul pentru o întâlnire specială, deoarece mâine vom vedea:

Betlehem – ul iar degetele mele vor mângâia ieslea și mi voi pleca fruntea s-ajungă unde El a venit pe lume. Greu să poți rămâne neatins de aripa-nțelepciunii și puterea divină. După un drum ce-ți pare că nu te duce spre locul ales, te oprești privind zidurile care te vor lăsa apoi să descoperi frumuseți. Intru prin poarta strâmtă că prin cea zidită nu mai lasă caii înăuntru și mi port pașii în marea **Biserică a Naivității**. Cum intri, te copleșește. Coloanele și mozaicul îi dăruiesc măreția pe când candelile aprinse te pregătesc pentru marea întâlnire. Cele trei rânduri de coloane, câte unsprezece fiecare, primenesc parcă rânduiala, susținând precum Atlas, bucuria, pământul dinăuntru, nemărturisita credință că El este aici, că e locul din peșteră care păstrează și azi, viața.

Lăsăm coloanele în tăcerea lor regală și coborâm, cu taina alături, treptele de piatră ce duc la peșteră. Simt că mă pătrunde taina și-mi plec cu evlavie fruntea, atingând piatra locului sfânt. Căldura mă cuprinde iar ochii-mi zâmbesc plin de lacrimi. Doamne, eu sunt cu adevărat aici, stau cu fruntea plecată pe piatră, mângâi locul unde a fost pusă ieslea și s-a odihnit Maria ? E înălțător ! Te pătrunde sfiiciunea locului și-atunci, aduc binecuvântând în taină, **colinda**. Colindăm cu toții „O ce veste minunată” chiar dacă fulgii de nea n-au pornit a căuta bucuria și lacrimile ce-mi spală fața cât și emoția ce gătuie cântarea, fac întâlnirea deloc întâmplătoare, lăsând cântarea ca semn de smerenie și înălțare căci, pentru mine, orice colindă va veni de **acolo**, căci eu am fost acolo. E așa de înălțător ceea ce trăiesc încât simt minunea și binecuvântează clipa. Îți mulțumesc, Doamne, că m-ai lăsat aici. Te simt aproape și știu că ești cu mine și că lumânarea aprinsă aici va ține rânduiala neînțeleșul înțeleș.

Murmur în taină apoi se pătrund glasurile iar peștera simte din nou colinda. „Trei păstori” aduce tihna odihnei presărând smirnă, tămâie și aur. Greu mă despart de locul ales dar știu și-mi repet oare a câta oară, că nimic nu e întâmplător și acolo sus, cineva mă iubește și pe mine. Mai privesc încă o dată locul lăsând iar urma pașilor mei, revăd apoi coloanele ce-mi par acum mai puțin drepte și austere și-mi plec cu smerenie din nou capul la ieșirea din biserică. Ce mare e cinstea ce mi s-a făcut. Oare o pot duce ?

Drumul mă poartă acum spre **Câmpul Păstorilor**, loc unde și azi, caprele și oile pasc, așteptând magii s-aducă vestea cea mare. Verdele pășunii prinde cântecul păstorilor în nemăsurate clipe filosofice așa cum ochiul meu a clipit a înțelegere când din înălțimea văzduhului a văzut **Herodionul**, semănând cu un vulcan pe care mintea omenească l-a făcut din pământ, știindu-și neputința, dar înălțând neînțelesuri. E greu să-l înțelegi pe om, omule ! Simt setea de a

cunoaște, înțelege și a vedea. De aceea, nu pot sta locului și pornesc iar.

Ein Karem – ne întâmpină azi, așa precum Elisabeta a primit-o pe Maria. Liniștea coboară peste locuri iar truditul din mine se odihnește pe treptele **Bisericii Întâlnirii** murmurând în limba română (printre cele 41 de limbi) vorbele rostite de Maria către Elisabeta, știut fiind că amândouă erau sălaș pentru marea minune a lumii – copilul. Cobor dealul ce m-a dus la biserică agățându-mi privirea de verdele locului, așteptând doar ca surâsul izvorului fântâniei Mariei să-mi reîntoarcă privirea. Este la un capăt de drum și dăruiește celor însetați o clipă de îmbărbătare, adăugând parcă „Vezi, și eu am trecut pe aici, poți și tu dacă vrei acest lucru”.

Lod - Lyda – Șerpuitorul nostru drum continuă ajungând și aici unde biserica ce adăpostește moaștele Sf. Gheorghe biruitorul, ne-ntâmpină, așteptând parcă a descoperi dacă balaurul din noi mai are nevoie de sulița sa. Ne mai încercă și altele că doar am spune că oameni suntem dar uităm aceasta o clipă și

câteodată e de ajuns. Dar pașii noștri continuă, neavând astâmpăr, până când și muntele și marea și câmpia și deșertul nu ajung să le ating precum adierea vântului ce mai spulberă căldura ce-și târăște anevoie trena de fata morgana.

Tel - Aviv – ul – e mare, frumos, puternic și la Marea Mediterană dar îmi îngădui a vorbi despre el mai târziu, acum, lăsându-mă a mă strecura pe străduțele înguste și plin de de ateliere și galerii de artă, spre cetatea **Jaffa** unde marea bate la ușa bisericilor cerând odihnă de-un val. **Biserica Sf Petru** mă face să n-o uit și nu pot altfel căci mozaicul de albastru pe alb adună apa, cerul și imaculatul într-un tot, așteptând a-l auzi pe Sf. Petru propovăduind. Și nu-i departe clipa. Ne apropiem tot mai mult de mare, dorind a regăsi vorba românească și la **Biserica Sf. Mihail** unde, într-un rost anume, poți să te rogi și s-ascuți slujbă și-n limba română. Așa ne e dat nouă a ne împrăștia în lume dar oare mai știm să ne-adunăm ? Da vrem a o face ? Sunt neobosită și tot adun în suflet mărturii ce binecuvân-

teză locurile pe unde El mă face să-l caut, să-l găsesc și să mă regăsesc pe mine.

Ies și de data aceasta din Ierusalim și mă-ndrept spre ținutul încărcat de adâncă chemare – **Galileea**.

Haifa – Da, dar până acolo, frumusețea mă oprește, mă ia de mână și mă îndeamnă să urmăm **Muntele Carmel** împreună, la **Haifa** unde orașul străjuie ca perla într-o scoică așteptând lumina. Mă pierd cu privirea-n verdele de albastru al mării și pădurii dar și-n liniștea **Mănăstirii Stela Maris**, căutând a aduce în psalmi, mângâierea unei clipe uitate în strana ce aduce flori de leandri în cioc de pescăruș venit de pe catargul corăbiilor din larg. Nu pot pleca din Haifa fără a vedea verdele de iarbă și culoarea de floare ce dorm în grădina tulburător de specială a Templului cultului Bahai. De acolo de sus, de unde privesc eu, verdele face linie dreaptă cu albastru de mare prin-zând în jocul lor albul frumuseții. Stau parcă la o poveste și chiparoșii și curmalii și palmierii și gazonul, adunând ca-ntr-o parabolă: îngăduință, toleranță și iubire.

Continui să merg având încă locuri care mă așteaptă și pe care sufletul meu trebuie să le aibă în pază.

Nazaret – Ajungem la Nazaret, și drumul cel mai drept și mai scurt ne duce la **Biserica Ortodoxă Sf. Gavril**. Totul te-mbie la liniștea sufleteasă căci grijuliu, El, dă viață apei și cele câteva scări te poartă spre lumină, adică izvorul Mariei unde te primenești din adâncuri. Îmi fac căuș palmele și beau apă. E rece și stâmpără doruri fără a mă mai întreba „de” și „de unde”. E liniștitoare apa și parcă și azi mi se prelinge din căuș printre degete. Mai fac câțiva pași pe străduțe unde, cu siguranță, **Sfânta Familie** își purtase cu semeție destinul și-ajungem la cea mai semețată dintre semețe, **Biserica Catolică Buna Vestire**. Intrăm și totul e măreț, e rece, coloanele sunt solide susținând istorii, impresionează și mai puțin mă încălzește. E straniu ce spun dar caut și vreau să găsesc spiritual și nu palpabil, trecutul = casa Mariei, prezentul = Iisus și Maria și viitorul = e ochiul meu plecat să caute în vârful cupolei, atingerea de mâine. Sau e doar

gândul nebunaticului Icar ? Nu știu dar mai privesc o dată vitraliile și privirea tristă, veselă sau înțeleaptă a Mariei din universalitatea perceperii sale. Plec știind că nu întotdeauna lăcașul mare ține de cald sufletului aflat în umblet prin nebănuite cotloane.

Cana – simt că-mi este sete, semn că minunea este aproape așa că-mi continui drumul ajungând a bate la porțile ce-aduc licoarea. Am deschis porțile **Bisericii Ortodoxe** din Cana și încă aud freamătul nunții din casa lui Simion Cananitul dar și ruga Mariei ca El să înfăptuiască minunea, apa prefăcându-se în vin. Mângâi cu palmele cele două vase ce adăpostiseră în vreme vinul și parcă boaba de strugure m-atinge lăsând azi vinul pentru împărtășanie. Și e bun, strângând toată dulceața razelor de soare, bându-l în degetare de lemn și cu multă ... măsură.

Tiberias – N-am răgaz decât de-o nouă înștiințare că drumul minții e gata și pornesc din nou. Tiberias mă duce pe malul **Lacul Tiberiada** sau **Marea Galileei**, dorind astfel a-mi prinde la butonieră cea de-a nouă mare călcată-n picioare. Și, într-un sfârșit, ajung pe

„Arca lui Noe” s-o străbat făcând o plimbare ce-adună ochiului și **Podișul Golan** și toată marginea crestată unde **Iordanul** se joacă de-a „râul-marea / marea-râul”. Aud și cântări, văd niște lumini și-ncep de la sine a saluta cu „șalom” ca răspuns la alte saluturi, știind că mâine va fi loc pentru nespuse până acum, frumuseți.

Sunt pelerin în Țara Sfântă și după calendarul gregorian, e „Schimbarea la Față” așa că urcarea pe **Muntele Tabor** aduce norul. Noi suntem cei fericiți, norul a pogorât peste suflete noastre. Ca-ntr-un joc, cele douăsprezece serpentine ale muntelui te pun la încercare ca și muncile lui Hercules. Răzbatem și-ajungem deasupra. Răsuflarea prinde adierea vântului și nemișcarea mea face clipa veșnică. **Biserica Ortodoxă** își deschide (și-o spun cu drag, pentru a nu știu câta oară, cu vorba românească) porțile, lăsându-ne a găsi bucuria. Vedem icoana făcătoare de minuni și iarăși paharul cu apă rece și dulcele, astâmpără căldura și înțelesul înțelepciunii celui care a urcat pe Tabor.

Ne spune părintele Samuel ruga de suflet, primindu-și poate cel mai drag dar avut vreodată, mănunchiul de isop cu care va săvârși, cam peste un ceas bun, botezul nostru în **Iordan**. Sunt momente unice în care, săvârșind botezul, apa te mângâie iar binecuvântarea aduce cu gândul nemărturisit până acum: „Et in Arcadia ego” (și eu am fost în Arcadia). Ca o nouă cămașă se usucă apa **Iordanului** pe trupumi făcând, din apriga putere a soarelui, căldura ce bate bine peste 40 de grade Celsius. Dar eu am fost la Iordan și lucrul acesta contează, căldura poate trece pe când botezul rămâne. Valea e jocul apei cu piatra și căldura lăsând, în verdele de pădure, gulerele de spumă ale cerului oglindit în apa-i limpede. Pare lunecos încercând a te încerca dacă meriți botezul. Așa e lumea, mai alunecă câteodată, dar botezul te aduce la mal nelăsându-te singur.

Capernaum (Cetatea Domnului) - Mai sunt drumuri iar spovedania celor trăite încă nu s-a terminat.

Capernaum ne așteaptă și, ca de atâtea ori, minunea e foarte aproape. Și fiind El, păstorul, lucrarea a început

a se săvârși nu departe, e gândul bun dăruind viață suferinței. **Casa Sf. Petru** așteaptă și azi pelerinii care, bătându-i în ușă, vin să primească binecuvântarea. Ruinele prind viață la vreo doi pași mai sus, în cetate. El este aici auzindu-i pașii pe lespeda sinagogii și unde cuvântul i-a fost ascultat și știut. Mă pătrunde dulceața încercării și pe banca de piatră adun cântatele ofuri și suspine ce, nu peste multă vreme, vor fi spinii coroanei ce-aduce o cruce pe spate. Se joacă umbra printre coloane de-a „crezi” și „nu crezi” și tu nu știi încă. Tu crezi, cititorule, chiar dacă n-ai fost în sinagogă să-ți odihnești sufletul la Capenaum ? **Tabgha** – Încet m-apropii de Tabgha și caut după o fărâmitură. N-o găsesc dar, în schimb, liniștea coboară în **Biserica Multiplicăției** și cei doi pești și cinci pâini vor ține de saț celor cinci mii de suflete de bărbați, douăsprezece coșuri de fărâmituri rămas-au oare pentru copii și femei sau păsările cerului ? Și nu-mi răspund la întrebare și nici să nu mă gândesc la fatidicul șapte (doi plus cinci)? Las minunea să mă pătrundă iar mâna

ocrotitoare să aibă răbdare cu mine căci și omul e o minune. De ce uităm câteodată acest lucru, Doamne ?

Și ultimul pas din pelerinaj îl fac pe **Muntele Fericirii**. Ce-mi puteam oare dori mai mult ? Multă verdeață ce te-mbie la tihnă și odihnă sufletească. Și totul face ca El să fie **aici**, spunând „fericirile”:

„Fericți cei săraci cu duhul,
căci a lor este Împărăția cerurilor.

Fericți cei ce plâng,
pentru că ei vor fi mângâiați.

Fericți cei blânzi,
pentru că ei vor moșteni pământul.

Fericți cei flămânzi și însetați de dreptate,
pentru că ei se vor sătura.

Fericți cei milostivi,
pentru că ei vor afla milă.

Fericți cei cu inima curată,
pentru că ei îl vor vedea pe Dumnezeu.

Fericți făcătorii de pace,
pentru că ei se vor numi fiii lui Dum-

nezeu.

Fericiți cei prigoniți pentru dreptate,
pentru că a lor este împărăția cerurilor.”

Și după toate cele văzute, auzite și știute, privind din biserica de pe munte pe cele opt ferestre ce au înscrise fiecare „fericirile”, cunoscând apa, pământul, cerul, oamenii și simțându-te pe **tine** alături, privindu-mi cu încredința-ți înțeleaptă înfăptuirea lucrării mele, mă lași a spune așa cum am trăit aceste zile:

„Fericiți cei ce călătoresc,

Pentru că a lor cuvânt va aduce, înțelepciunea.”

A fost, este și va rămâne totul o „dulce povară” dintr-un august în care, după calendarul evreiesc de la Facerea lumii încoace, am fi în 4 octombrie la anul 5766. Cum e să fii pelerin ? E ceva din care nu-ți poți face o obișnuință căci intri în rândul „marilor anonimi aleși” pentru că **pe tine**, **El** te-a lăsat să-l cunoști, dându-ți harul „de-a asculta și vedea lumina”!

Dar ... pentru că există și un mare **dar**, în Țara Sfântă (Israel) n-am fost numai pelerin ci și om, așa

că: am privit, am întrebat, am simțit suspiciunea, am încercat să-mi explic, am trăit experiențe și tot și toate au fost pentru mine un eveniment care, sub această formă, ți-e dat doar o dată să-l trăiești. Și-atunci:

Urc în avionul ce mă va duce acolo unde multă lume-și dorește, după ce în aeroport casc gura la omul grăbit, important, obosit și plini de griji, la bagajele ce se-adună în burta libeluleor și, în sfârșit, la ploaia ce ne amenință iar și astăzi. Sunt sigură acum ce înseamnă „sabia lui Damocles deasupra capului” după ce o vară întreagă soarele pare că și-a luat concediu iar Sf. Ilie a fost mai mult decât prezent. Așa pățește românul când uită că: „Nu da omului cât poate duce”. Dar, uite, pornesc deja la drum spre a 36 țară. Cum mă simt ? Bine, și-mi doresc să mai pot umbla și să simt întotdeauna emoții atunci când mă întorc acasă, pentru că **eu mă întorc acasă.**

După ce spun „șalom” frumoaselor ce te-ndrumă să-ți găsești locul, intru în zumzetul stupului căci, nu e altceva avionul nostru decât: bebeluși, oameni de afaceri, pelerini (noi fiind aceștia),

truditori, familii și multă, multă vorbă românească. Lângă mine stă o Lucie româncă ce, venită acasă după vreo 30 de ani, iubește încă mămăliga cu lapte și cu brânză, cât și orașelul ei unde, cu siguranță, vrea să se-ntoarcă pentru că simte că a venit timpul să facă ceva.

Avionul toarce ca o pisică leneșă ce visează la șoricei de nori și apă de mare. Da, de acolo de sus, de sub aripa libelulei, de pe locul 35/A, se croșetează, totul pare un mozaic de Murano în care bucățelele sunt fantastice. Uite, eu nu înot în Marea Neagră, eu trec pe deasupra ei și mi se pare, așa, o vâniță de copil pusă de mama vara în curte la soare ca să se bălăcească ăla micu. Da, că așa făcea mama și cu mine. Lua ligheanul acela mare, albastru, în care spăla rufele și-mi aducea marea în curte. Și Doamne, ce bucurie era ! Da, mai vrei altă fericire ? M-aș mira !

Las apa și iau „notițe” descoperind pământul Turciei unde șerpuiesc drumuri, ape, iar muntele se va prăvăli, la o vreme doar de el știută, în mare. Și uite, frumoasele ne servesc mâncarea. Lucia de lângă mine

îmi spune: „Neapărat mănâncă cumus și pită că altfel nu știi ce e bun la evrei”. Nu vreau s-o supăr întrebând dacă „cumus” este norul sau mâncarea dar mănânc și e bun. Așa că, numai bine se strânge masa și-mi arunc iar ochii pe hublou că Marea Mediterană nu mai încape în ligheanul verii așa că stau „lipită de vedere” și caut, caut, caut. Uite, se vede din pământul Sfânt ! Văd forme, drumuri, așezări și-acolo jos, bătând cu piciorul totul, îmi voi desluși toate neînțeleșurile.

După vreo două ceasuri bune, libelula se satură de noi și ne deșartă la Ben – Gurion, în apropiere de Tel – Aviv. Ca să vezi ! Aer condiționat și te simți bine după ce-ai străbătut o aerogară ultramodernă și ți-ai găsit intact, întreg și fără probleme bagajul, cei buni te azvârle în vara de afară care numără gradele începând zilnic de la 37 în sus. Așa că, repede în autocar și „undă verde” spre Ierusalimul ce ne-așteaptă.

Este o după amiază de joi dar aici o să mă obișnuiesc a zice: prima zi, a doua zi, a treia zi, a patra zi, a cincea zi, a șasea zi și ziua de odihnă, adică

„Sabatul”. Deci, mă aflu în a cincea zi a anului 5766 de la Facerea lumii și mă simt chiar foarte bine iar drumul e lin, e plăcut, cu măslinii de pe margine care mă salută arătându-și roadele ce azi, mâine sunt gata a fi culese. Și cu galbenul argilei mă obișnuiesc doar palmierii, încremeniți ca răsturnatele candelabre din sufragerie, stau și mă privesc neștiind că eu sunt cea care a avut parte de darul de a vedea aceste locuri.

Ajugem la poalele orașului Ierusalim. Îi simt măreția și taina și-l privesc cum stă cocoțat și el pe șapte coline. Oare s-a făcut undeva o listă cu toate orașele lumii așezate pe șapte coline ? Vă rog ! Ideea este a mea, eu am sugerat-o, dar n-am spus să-mi luați patentul ? Dar, dacă aflați ceva, spuneți și altora că românul e deschis la afaceri, îl învață evreul ! Facem excursii legate de șapte ? Facem !

Așa că dăm un ocol orașului și-apoi Cetății Sfinte ca să vedem dacă „porțile sunt acasă”. Le privesc, la dreapta mea, iar la stânga văd ceea ce am să cunosc de mâine, adică, voi urca Muntele Măsli-

nilor și voi coborî până când genunchii mei se vor odihni pe Pragul Sfântului Mormânt.

Acum, cazați în buricul târgului, la o vorbă de Primărie, două șoapte de Cetatea Sfântă și șapte pași de Biserica Ortodoxă Română, pot să salut în fiecare dimineață **totul**. Și, e bine, chiar foarte bine. Cum somnul n-are ce căuta lângă mine, mă uit spre cer și văd cele trei stele răsărite. E gata. E timpul să ies pe stradă, pe centru și să simt forfota, să-l văd pe evreu tânguindu-se cu mine, s-aud tinerii cântând, să-mi scape ochii pe câteva panglici portocalii și să rămân cu gura închisă când trec pe lângă mine, ultra-religioși. Și câte vom mai afla, Doamne !

În primul rând, mă obișnuiesc să mănânc cumus, pită și să cer fără să greșesc, doar zâmbind „falafal”, așa ceva care neapărat cere o bere după prima mușcătură. Ce mai mănânc ? Păi: salate, dulce, carne și supă de ceapă, pită, cumus și adio cură de slăbire că doar bagajele se cântăresc la aeroport și nu pasagerii. Iarăși am idei ? Câte ? Tac și ... scriu.

Număr porțile Cetății și-mi ies, ca întotdeauna, opt, șapte mă lasă să-mi trec pașii pe obrajii lor dar a opta stă închisă, zidită, ținând taina pentru vremurile de aur. De sus, Muntele Măslinilor înfășurat în haina ce-mi lasă doar fața la vedere (și-aceea cu ochelari), mă face să simt că cei aleși vor ajunge în Cetate. Pasul meu gonește și nu coboară dar sufletul poposește peste tot și are la ce să facă închinăciune. Și face, strângând între gene lacrimi și mărunțind între degete frunze de măslin și boabe de smirnă și tămâie.

Pe aici plouă rar iar apa e păzită ca lumina ochilor. Chiparoșii, ce mă privesc din cimitirele musulmane ale muntelui, mă aprobă în tăcere iar piatra, precum rugăciuna spusă, se rostogolește tainică știind că, în sufletul ei, sigur este o clipă de ... apă.

Lumea e multă, pestriță, dar dispusă să înțeleagă și neînțeleșuri și să măsoare-n toleranță suspiciunea. Și-acum nu mă mai miră nici Africa, nici cei ce și făceau slujba la Biserică dintr-o lacrimă, nici arabii tăcuți și mândri ce se îndreptau spre Moscheea lui Omar, coptii ce-mpărțeau pita la Mormântul Maicii

Domnului, armenii ce-aprindeau candelile dar nici pelerinii români (adică noi) ce cântă „Tatăl nostru”, colindă la Betlehem, se botează în Iordan, căci, în curmezișul acestei lumi, noi toți, suntem pământeni.

Și-atunci, inima-mi bate cu putere știind că cei opt măslini din Grădina Getsimanilor și azi au frunză și floare chiar dacă durerea rădăcinii lor e mare iar în biserică n-ai voie să vorbești. Adică, muritorule, de ce să tulburi liniștea astrală ? Trec prin porțile Cetății și-ajung să-mi port pașii pe Via Dolorosa și să-mi odihnesc sufletul pe câte un scaun pus din loc în loc. Așa, poate știi că durerea e greu de dus iar dacă-ți miroso palmele a mir și simți că Piatra Sfântului Mormânt e caldă, e semn că El este lângă tine.

Și, de aceea, nu mă mai miră nici beduinii din deșert, nici păstorul cu caprele sale ce-și scie-n gând capitole de filosofie dar nici lumea pestriță ce se bucură de tămăduitorul nămol de la Marea Moartă, așa cum văile încă mai așteaptă apa, șoselele sunt goale da bune iar cactușii și leandrii bârfesc calmul

cămilei ce-așteaptă fotografia la minut și rama de argint de pe masa din sufragerie, de acasă.

În rest, mă iau la întrecere cu măgarul ce urcă și coboară la Hoveza și mă bucur de rahatul cu apă rece ce-mi stâmpără și dorul de Grecia dar și neastâmpărata știință de a ști mai multe. Curmalii m-așteaptă îmbrăcați special pentru cules, să-mi dea binețe anunțându-mă că la chibuțz am să gust vreo zece feluri de dulcețuri cu regula „borcan = linguriță”, adică, din fiecare borcan guști cu altă linguriță. Da, e bine și pot să stau liniștită, că la Cana am băut vinul cu același pahar din lemn cât un degetar, de nu un pic mai mare ! Cineva de acolo de sus îmi zâmbește și mă lasă, în zăpăceala vorbelor mele, să merg mai departe și să privesc cu atenție felul celor din Betlehem nemaimirându-mă nimic, chiar dacă în peșteră lumea înmărmurește când, pelerinii români (adică noi), colindă și plâng, dăruind apoi căldura și lumina zâmbetului bun ce-l face să fie omenos și plin de înțelepciune.

Cred în minuni căci aici o întâlnesc pe Renata venită din pădurile Eleveției și care binecuvântează pământul nostru românesc, iubindu-l deja și spunând până la urmă: „Bună ziua și Doamne ajută”. E căldură mare în legea lui Mitică de Caragiale și, doar o plimbare pe Cardo și-o închinăciune la Zidul Plângerii, face cât o gură zdravănă de apă. Îmi las și eu tainele și iubirile în zbârciturile zidului așteptând răbdătoare ca ele să stea un an acolo, apoi culese, s-ajungă în pământ, făcându-se nu „oale și ulcele” ci flori și iarbă de speranță, leandrii și busuioc, mușcată și izmă creață.

Toate acestea pentru că n-am scris despre averi. Acelea stau vorbite la Tel – Aviv unde, o vizită la Muzeul diamantelor te răcorește cu adevărat, fără pahar, apă și rahat pe băț. Adică, să nu știu ce face carbonul când și-o ia în cap și nu mai vrea să fie cărbune ? Și stau privind în vitrine, scânteierile: albe, roz, galbene și chiar negre, neștiind ce-aș alege la o adică. Păi, crosa și mingea de golf din aur bătute-n diamante nu prea ține că încă nu am teren de golf,

mingea de tenis cu diamante colorate o mai amân până la Cupa Davis și-atunci, uite, lăsând la o parte bijuteria coroanei și stilourile personalizate, vreau doar o simplă clepsidră ca să-mi numere clipele petrecute aici. Și ce dacă are în loc de nisip, mii de diamante și e din aur ? Adică, acestea să nu curgă și să nu măsoare timpul ? Te-ai gândit că poate aici nu se găsește nisip ? Ei, și-atunci dacă omul are diamante în loc de ce să nu fie ele pe post de ... nisip ? E totul atât de logic încât las mai departe clepsidra să măsoare ce-și dorește știind totuși ce spun negustorii când încheie cu-o strângere de mână afacerea: „Noroc și binecuvântare”. De ce numai atât ? Da de ce mă tot mir ? Păi, ei nu sunt de neam latin la care patalamaua contează căci, „Vorba velant, scripta manet”!

Oricum, spun „șalom” și mă pierd pe străduțele mici din cetatea Jaffa unde-mi las agățată privirea de vitrinele atelierelor, galeriilor de artă și antichităților de care, fără să vreau, ca și malul înspumat al Mediteranei, se lovesc picioarele mele. Caut străduțele după zodii căci aici, plăcuțele de teracotă albastră cu sem-

nul din cele douăsprezece și numărul casei, te învață să știi cam pe unde ți-e locul. Oare la noi cu lunile anului n-am putea face la fel? Că mai încurcă unii datul darurilor că de a datoriilor, ne e vorba. Păi, nu?

Și-atunci, chiar dacă privesc Mediterana și strâng în palma dreaptă busuiocul cules de la Marea Moartă urcând scările Templului Bahai din Haifa, zâmbindu-i Muntelui Carmel și șoptindu-i ierbii că e prea frumoasă să fie adevărată iar armura din sârmă ce îmbracă chiparosul la tuns, frezat și aranjat, e prea extraterestră iar eu mă simt aeriană, e totuși ... bine !

Dar aici, totul este posibil când omul dorește: apă, lumină, verdeață, liniște și taină, multă taină. Așa că nu mai rămân o „mirată” când mi se spune, dar le văd și eu, de tuburile pentru semințe folosite la împădurire (adică, se ia un tub de plastic de circa 30-40 cm lungime cu un diametru cam de 10-15 cm și se „plantează”, așa zice, în locurile unde mai trebuie completat cu arbori tineri, locul lor fiind acela de „casă” pentru sămânța adusă de vânt sau vlăstarul ieșit singur la lumină. Dacă e adevărat că tubul face copaci,

subscriu că este deoarece i-am văzut și eu și-mi făceau bezele rugându-mă a spune și altora, care taie pădurea, că poate le vine și lor ...tubul la cap), că există „căutători de plajă” (adică de ce să te duci în El Dorado când poți găsi averi în nisip?) și că evreii pregătesc 500 de feluri de cașcaval și brânză.

Ce mai pot adăuga? Păi, nu uita că evreii religioși poartă șnururi la brâu ce se numesc țițoni, că în magazine te târguiești, că au camere după numărul de membri plus una pentru musafiri și că, uite minunea, soarele apare din Iordania adică la Marea Mediterană din vest și nu din est ca la Marea Neagră. Ei, vezi ce bine e să călătorească omul ? Mai bagă și el, una, două la cutiuță.

Dar nu ți-am vorbit de plantațiile de cactuși ce fac fructe. Cu țepi sau fără, n-aș putea să-ți spun că „limba soacrei” am uitat-o acasă, că bananierii se umplu de pungi negre când s-apropie coacerea fructelor, grăbindu-le pe leneșe să iasă pe piață. Și să nu crezi că dacă faci o nuntă la palestinieni, ești numai tu cu neamurile tale. Stai să vezi ! Ești obligat să

chemi toți salariații, dacă lucrezi, indiferent câți sunt, dacă nu, tot satul, așa că „nunta în cartier” are săli până la o mie de locuri.

Că am fost pe Muntele Tabor și scaunele de odihnă au forma unei palme și te așezi cuminte în căuș, ascultând și binecuvântând pasul ce te-a adus aici ? Da, e adevărat și atât de bine ! Nu pot să nu-mi placă numele de cartiere din Haifa „aproape de viață”, „aproape de mare”, așa cum, aici, vinerea și sâmbăta nu se țin nunți iar străzile pe care mă plimb mai au unele case cu ferestrele și ușile zidite, așteptând de 50 de ani să primească lumina. Sunt casele arabilor care au plecat atunci când au vorbit armele și nu oamenii iar eu aștept ca fiecare cărămidă zidită în fereastră sau ușă s-ajungă să se prefacă-n lumină, aducând pacea.

Mă bucur de apa Iordanului și de mănunchiul de isop adus de pe Muntele Tabor cu care Părintele Samuel ne botează și-nghit cu grijă bucăți din peștele Sf. Petru, știind că doar o dată ți-e dat a trăi așa ceva. Să aflu că evreii au multe sărbători în care cinstesc atât cele sfinte cât și cele care îi obligă pe fiecare să

planteze un copac, că se bucură și fac daruri dulci numite „urechile lui Haran”, că de Paști se mănâncă pita azima (pâine necrescută) și falafel iar în luna mai, la sărbătoarea tinerilor, se adună lemne, se fac rugăciuni și se mănâncă cartofi copti ca la Anul Nou să se audă șefartul în sinagogi.

Și, ca-ntr-o simplă adunare, totul e să știi ce să vezi, s-ascuți chiar și tăcerea privind de pe Muntele Fericirii prin cele opt ferestre ale bisericii, să te plimbi noaptea pe Marea Galileea recunoscând după luminițe sfințenia locului ca, la gata, când iar te ia sub aripa ei să te „verse” în haotica civilizație, să poți mulțumi, așa cum fac eu, că mi-a fost dat să nu fiu pe acest pământ sfânt un simplu călător ci un anonim pelerin român ce s-a-ntors acasă mai bogat sufletește, înțelept și, mai ales, conștient că a fost **acolo**, el este și va rămâne prin urma pașilor, gândului și degetelor ca și a vorbeii, **acolo**.

Și nu e ușor deloc dar, și o spun a nu știu câta oară, e „o dulce povară” ce-o duc cu multă bucurie, împlinire, binecuvântare și smerenie iar ca să nu fiu ca

Toma, Ministerul Turismului și Primăria orașului Ierusalim ne dăruiește, înainte de a-i părăsi pământul, „Atestatul de pelerin al Mileniului”. Adică, care va să zică, e adevărat și pe bune, eu chiar am fost **acolo** și printre alte diplome, aceasta stă la loc de cinste lângă certificatul de botez de la Iordan și crenguța de isop de pe Muntele Tabor. Mai vrei, Tomo, vreo dovadă ? Aude?

În rest, „șalom” și s-auzim de bine că, uite, iar îmi cară graurii strugurii, ciorile-mi doboară nucile, fasolea se plânge verzei rămase adolescentă iar perele plâng sub greutatea legii gravitației după ce și-au dat corigența la fizică și-au picat în dizgrația profesorului. Grăsanele !

Ei, uite așa e la noi ! N-ai timp nici de plictis dacă-ți umblă mintea ci doar de tăiat frunze la câini că pe acolo pe unde purtatu-m-au sandalele în vara asta, pisicile sunt rezidențiale, că rimează cu comunitare, iar covrigii s-au terminat de mult că n-are cine umbla cu ei în coadă.

Parol, monșer, parol !

...ITALIA

Doar toamna mi-am luat-o-n buzunar și-am pornit a lăsa urma pașilor mei pe drumuri europene iar frunza ce pare inimă cu riduri îmi zâmbește trist luând tensiunea vântului și forma piciorului de ploaie. Poți porni călătorule ce-n alte lumi ai fost poate drum sau piatră de hotar, dar nu uita că-n casa dinainte te așteaptă aroma strugurilor bătuți de brumă și mireasma busuiocului de grădină. Și, dacă îți va fi **dor** până și de descuietoearea porții, atunci te-ntoarce și deșartă-ți, precum cea de față, sufletul plin de frumuseți răsturnate ca frunzele toamnei de vântul hoinar al vremii. Lasă timpul să curgă iar toamna adun-o în plânsul unui măr.

Verona: Sunt 17 grade Celsius și scriu din vama italiană. Toamna trece granița cu nonșalanță. Se zben-guie-n oglinda autocarului, ridică gulerul vameșului și ... trece. E superbă iar papucii ei, marfă Carmen's, mi se potrivesc. Mă pornesc în nervuri de frunză după ea. Picurii din degete de ploaie se preling pe geamul uitat

neșters din vară. Se grăbesc cu toții: și ploaia și norii și eu și ... iubirea căci ne-ntâlnim sub balconul Julietei la Verona. Panglica drumului șerpuieste precum ploaia ce spală șoldurile de bronz ale Frumoasei din curtea Julietei. Sâni ei, galbeni de atâtea mângâieri, par sori ai dragostei. Nu mai simt boabele ploii. Caut din ochi un Romeo și descopăr o scară și-un balcon. Oare ? Dar gândul meu rămâne suspendat căci brațul unui vis de vară îmi încălzește o clipă umerii. Și ce Luceferi ! La Verona orice iubire e posibilă ! Nu-mi spală ploaia clipa de iubire dar mă-ndeamnă să caut pe străzi pavate de pași și soare, alte lumi și nespuse gânduri. Mi-agață ochii de florile de lângă Arene și-aud urale...e spectacol. Fulgerul ploii aprinde iubirea iar straja cetății duce, precum viaductul-drumul, spre liniștea veacului închis în povestea străinului englez uitat în suferința iubirii, pe pragul Veronei în ploaie, trezind nopțile din noi.

Milano: Se-agață ploaia-n părul meu. Vrea laude dar eu mai simt căldura unor palme pe umeri și buzele-mi șoptesc latine nume de cetăți. Ajungem la două palme

de nori și Domul din Milano strălucește. Să fie dantelăria de veacuri a străbunicii primită moștenire la nuntă sau e așa cu care cos gândul nebuniei ? Prind clanta portalului și aștept. Ce ? Să cred că eu, pulberea drumului, poposesc la o clipă de odihnă pe-nserarea ploii, la tulburătoarea simfonie a pietrii. Mă-ndepărtez o clipă căci simt greutatea frumuseții că mă apasă. Ochii mă dor de pătruns de vitralii, picioarele pășesc în surdină, degetele încearcă a tipări forme iar mintea-mi răstoarnă infinituri. Și deschid portalul. Solemnă e liniștea din căușul Domului. M-așez pe uitata bancă a gândului pios și rămân îngânând „Ave Maria”.

Nu pot pleca și tot urc și cobor scările, iar și iar, jucând parcă șotron pe arabescuri și dantelării în piatră. „Nu mă termina că mă voi prăbuși” par a șopti vremurile adunate-n povești la colțuri. Ar vrea oare cerul să-și termine dantelăria ? Îl privesc și-n lumina ce-l străjuie, picurii de ploaie și toamna-mi zâmbesc apoi, mă iau de mână și mă pierd prin galeriile Victor Emanuel înșelându-mi sufletul cu mozaicuri și creneluri. Aud lângă mine numărătoarea de poante și

eternul refren al Scalei. Coloșii cântă iar liniștea din mine așteaptă pe-o bancă în fața nemuririi. Intră, călătorule, și adună frumusețe căci lumea e o torță ce arde încălzită de sufletul tău iar colțul ploii răsare pe ruginite flori.

Veneția: Scrisul furtunii mi-aprinde cuvântul iar el alunecă precum aurul și argintul în sticla de Murano. Veneția coboară scările de apă-n canale Grande, pregătită de bal, ascunzându-și sufletul doritor de uscat sub masca poleită-n ironice arcuri făcând s-adoarmă visul durerea unei curbe. Leul îmi străjuie clipa eternă ce prinde, în zbaterea sa, petală de fluture dojenit în mozaicurile Catedralei San Marco. Străduțele înghesuite par nesfârșite clipe uitate apoi regăsite și prinse-n zâmbetul strâmb al podurilor și suspinelor. Te-apasă puterea apei. Veneția e frumusețea mută. Ochii sunt dimineți ce coboară râsul în ei precum gondola, melodia vârstei șoptind apei dorul prins ca ciocul porumbelului ce-ți așterne-n palme zbaterea aripei sale. Și-mi lipsesc degetele de cer și las albastru între pietrele apei aducând umbra unei stele,

agățată în nebunia sa de sufletul meu, vamă dogilor numărați în palate și poduri. E toamnă la Veneția iar pasul meu pășește iar și iar „E toamnă și-n Palat, mărite Doge !”

Genova – San Remo: Mă joc de-a numărătoarea și-ncepe să-mi placă iar gândul, scăpat din cuminenția sa, mă poartă spre mușuroiul furnicilor. Și-acolo sunt oare străzi-tunele luminate și deosebite ca-n drumul meu de noapte spre Franța ? Muntele, adormit în tăcerea nopții, ne lasă să-i pătrundem măruntaiele clipind din ochi când colțul lunii prinde-n lumina sa strălucirea cutezanței meșterilor genovezi. Genova nu te lasă să vorbești, ea te face s-o privești și să rămâi s-o dorești iar și iar. E noapte și-n drumul nostru grădinarilor din San Remo n-au somn. Florile lor par lacrimi adunate-n cântece și câni de dor. Totul e vis ce mă poartă spre Coasta de Azur. Dar, totuși, nu mai este vis.

Bari – Cum nu prea pot să stau vara de ziua mea acasă, iată-mă și acum , după o noapte pe mare, gata să-mi servesc micul dejun cu vedere la ... apă și să

pășesc din nou pe uscat. Așa că, stau pe punte având deja locul meu din care aseară mă-ngrijoram de-atâta frumusețe a soarelui ce se arunca în mare, ca în zori, să-l pândesc sfielnic, privindu-l cum somnoros, dă apa la o parte și, precum un războinic, e gata să se lupte pentru o nouă zi. Toate acestea-mi trec prin capul ținut cam mult în bătaia vântului așa că nu-i de mirare că la coborârea de pe „corabia aventurilor” mai stăm la o postată în soare ca, plini de energie solară, să pășim vitejește prin întreaga Calabria, s-ajungem în vârful cizmei (după ce-am debarcat la călcâi) ca apoi, precum o libelulă, să trecem în Sicilia. Cum? Ai răbdare !!! După ce ne-am închinat în fața farului ce-și făcuse peste noapte pe deplin datoria dăm un ocol orașului întrebând dacă patronul spiritual, Sf. Nicolae, e pe acasă și, da, era, pornim pe calea lungă că povestea ce multă înainte este adică și vara Moș Nicolae, căci aici este casa lui, este? Drumul e sinuos precum greu se-ncalță o cizmă dacă n-ai ciorapul potrivit la tine așa că las în urmă vestita vestită poveste a pizzei (o turtă mare cu legume și roșii,

mâncată odată doar de săraci) și-a pastelor telegrafice (se mănâncă cu sos de roșii, bei apă și ... gata) și străbatem muntele.

E cald și-ncep a aștepta umbra pădurii, pornind spre Villa de la San Giovano și să pășesc cât mai repede pe pământul Siciliei. Așa că mă strecor prin strâmtoare preț de-o jumătate de oră bună, unde simt că mă strâng puțin ... valurile, da noroc cu vântul că mă liniștește el și-ncep să gândesc văzând pământul ce m-așteaptă. Și e așa: frumos, însorit, plin de măslini, portocali, temple, zâmbete, paste, pizza, vulcani, biserici și, bineînțeles, mafioți, adică Sicilia, cu enigmatică sa trinacria ce te face să te-ntrebi unde e al ... patrulea picior ca să putem dansa în doi. Pecetea este o încântătoare meduză cu cap de femeie din care pornesc trei picioare (atât de femeie) gata atât să pornească la drum cât și să danseze sau să-ți vorbească. Căci, ea nu face decât să ne amintească de grecii ce-i găsiseră Siciliei forma de triunghi fiind Pământul înconjurat de cele trei mări: Ionică,

Tireniană și Mediterană, făcând pe lângă vestigii antice și boabe de grâu, boabe de soare , încălzite în lava apelor dar, mai ales, iubiri înfocate cu inimi pătimeșe de ochii negri ai romanticilor italieni.

Mesina - Mă pregătesc după toate testele de istorie și geografie date în strâmtoare, să pun piciorul pe pământul misterioasei Sicilii, la Mesina. Ochii-mi rămân pironiți pe statuia Sf. Fecioare Maria care, la marginea mării, ca far, îi binecuvântează pe cei care vin pentru prima dată în aceste locuri.

Așa sunt și eu, venită a-mi lăsa urma gândului răzleț la o margine unde se întâlnesc cele trei mări, croșetând valuri și mai punând câteodată și de-o ... furtună. Străbatem străzile orașului unde europeni fiind de patru anotimpuri, încercăm să ne obișnuim cu soarele ce arde nu glumă încălzând boaba de strugure și făcându-se tăciune în ochii italienilor.

Gândul mă duce deja la sfoara cu haine agățate la ferestre, ușile larg deschise spre briza mării și nelipsita masă lungă, lungă, la care e musai să se

adune – familia – începând cu bunica surdă și somnoroasă la bârfitoarea noră și mofturoasa nepoată, până ajung scaunele sub greutatea bărbaților geloși și a tinerilor amorezi pe-o motoretă cu sau fără cască, unde toți vorbesc tare ca să se audă ei pe ei și laudă de-o clipă la vecinii sătui de ei înșiși. E doar Sicilia, nu ?!

Taormina – Pașii adulmecă pământul râvnit când de greci când de romani plus că nici musulmanii nu stăteau prea departe așa că, cetatea ajunge să fie și azi, floarea Siciliei. Străbatem șoseaua de pe marginea mării și te ia cu amețeala frumuseții, ca și cum toate pietrele se prefac în nestemate iar soarele, singur, se joacă printre valuri.

Drumul urcă, urcă și ne urcăm într-un microbuz portocaliu s-ajungem să cuprindem, în ferestre decupate, frumusețile ce trec prin fața noastră așteptând ca nemărturisita iubire să se aproprie.

Iau la pas orașul de sus, uitat parcă între vestigii și cântări romane, și străbat străzile ce mă-mbie la

ascultare. Dar nu stau decât a le da binețe căci locul la concertul din amfiteatrul grecesc m-așteaptă de vreo câteva secole. Gata, se face încălzirea instrumentelor, decorul e pregătit cu frântură de munte și coloane romane fără capiteliu iar de pe părți, marea în rochia-i de petale și valuri, ascultă preludiu ca apoi, învolburată, să-mi răpească iubirea.

Prind o frunză între degete și-i ascult simfonia ca apoi, reîntoarsă spre răbdătoarea piatră, să-mi stâmpăr bătaia de tobă a inimii plecată și ea după partituri, cu intrări secrete și otrăvuri în inele de mătrăgună.

Mă retrag la timp căci cortina nopții s-așterne peste nepermisa frumusețe ce-ncepe a-și da în bobi și-a aprinde torțe pătimașe.

Și mă rătăcesc voit pe Corso – Umberto crezând că sunt la Milano, răstălmăcind povestea strugurelui din boabele căruia mă răsfăț, lăsându-mi privirea a aluneca pe umbra caselor, pe lângă oameni, oprindu-se pe-o ușă romantică și-un capăt de mare.

Florile mă-mbie la ascultare, piatra devine deșteaptă, zâmbetul italenilor seducător, grădinile suspendate și doar eu aștept iar carnavalul ce va umple străzile înguste cu eterna-i vrajă plină de mister, pe când buzele mele vor șopti, în gura grotei, versuri prinse-ntr-o umbră albastră a muzicii de val.

Mă despart cu greu de istoria pietrei de sus a orașului, mă-nghesui în aceeași culoare de microbuz și cobor, pământeană fiind, în orașul de jos unde zeii pot umbla și desculți iar încântarea are un singur sens giratoriu – apă și piatră, și atât.

Aștept să te revăd căci, zemoasă fiind boaba de strugure mi se prelinge printre solfegii într-o nouă simfonie, opus clipă de-o vară și m-așteaptă cel drag în mi bemol la două mâini, oftat cât pentru o iarnă și-atât.

Etna – Aștept întâlnirea cu el, vulcanul, cel ce pufăie și bolborosește-n barbă vorbe ce ard, ca apoi să se retragă cu torțe așa precum m-aș afla la „prima vedere” cu cel drag, dar așa și este.

Îl privesc prima dată de pe drumul ce mă duce prin Catania spre inima Siciliei și-l văd străjuind somnoros o lume ce-i uită câteodată puterea și-și face așezări în brațele sale, așteptând câte-o floare obraznică și tupeistă, să-și deschidă ochii pe-un negru de tăciune cu adieri de roșu aprins. Urcăm șerpuitoarea cale ce ne aproprie atât de mult de vulcan încât rămân cu privirea lipită de florile din grădina inconștienței acestor sicilieni pe care altfel nu i-aș putea numi oameni și simt parcă apăsarea celor 60 de milioane de ani în care lumea a fost mai bună și mai rea, mai frumoasă și mai urâtă, dar cu siguranță în unele timpuri, mai înțeleaptă ca acum.

Pământul e negru, florile-s focose iar urmele de la ultima supărare a vulcanului lasă casele cu prag pe acoperiș și pereți ce se-ndoaie de greutatea căldurii. Mă rog sufletului meu de a-mi da înțelepciune și pornim mai departe. Ajungem la poale unde telecabina ne așteată să suim până aproape de gulerele fumegânde a celor patru cratere. Îl privesc, de fapt ne

privim amândoi, mă lasă să-mi îngădui răgaz de-o rugă pe treptele unei mici capele și-apoi, ne-nfruntăm. Îi simt căldura și urc, urc vitejește atât cât pot, scoțându-mi și sandalele din picioare, pășind desculță pe anii căutării noastre. Mă joc. Mă joc cu focul căci doar astfel îi simt măreția și puterea, căldura și frumusețea, așa precum câte un fir de verde de iarbă și roșu de floare își face loc printre încremenitele forme de cuvinte ale muntelui.

Mă lasă să-i iau de pe haina de lavă vreo doi-trei „nasturi” ca apoi să mă destram în frumusețea unui șirag de mărgele din boabe tăciune de rocă. Oare vor fumegea la gâtul meu și voi deveni mai...vulcanică ? Greu de spus dar așteptăm prima reacție după ce soarele se va prăvăli în munte și-acesta s-ar înălța spre cer. Rămân pironită cu privirea spre vulcan și știu că ne-am înțeles din priviri și-am rămas statornici precum pădurea ce se ține scai de munte, acolo unde, ca în jocul „călduț, călduț, cald, cald, fierbinte, fierbinte...” am ajuns deja la „călduț, rece, rece, rece”.

Da, știi ce-mi place în căldura asta fumegândă ? Cum începe să se acopere cu zăpadă așa, cam de la jumătate și sus, pufăie, nebăgată în seamă de cei ce iarna își prind săniile în nasturi de lavă ... albă. Păi vezi, de aceea măргеcele mele de lavă sunt negre cu ... zăpadă !!

Siracuza – Sună melodios numele și mă duce cu gândul la ritm și poezie, neuitând că grecii erau pentru: cultură, poezie, muzică și teatru, construind teatre iar romanii iubeau: jocul, lupta, încrederea, construind și ei la rândul lor pentru spectacole amfiteatre (două teatre față-n față) înțelegând de ce încă îmi țiuie urechile, îmi saltă privirea de pe lădița de nisip a lui Arhimede ca apoi să mă ascund într-un papirus cât o șoaptă de val de mare prinsă de bobul de nisip uitat în palmă.

Îmi aplec urechea așteptând ca la „urechea lui Dionysos” să aflu toate știrile precum dorea discipolul să afle gândurile tuturor. Și, poate de aceea Dionysos, de frică să nu fie asasinat, nu dormea de două ori în

același loc neuitând de sabia prietenului său, Damocles, pe care, atârnată deasupra capului în sala tronului, îl făcea să se teamă de tot și de toate așa cum și azi nu știi cât o să mai țină funia ce-o ține, făcută din fir de păr de cal.

Așa că mă las purtată spre teatru grecesc unde aștept să regăsesc în piesă, laurii ce-mi însoțesc pașii de-a lungul drumului, ca apoi să aud din amfiteatrul roman urale și îndemnuri la luptă.

Mai caut lada lui Arhimede, da n-o găsesc, în schimb, mă minunez iar cum se prevale-n mare, piatra arsă de soare, așezând fărâma de lumina pe treptele sanctuarului, cum spun melodios sicilienii: ”Madona della Lacrime”, într-o rugăciune a călătorului uitat în pragul de stele al drumului.

Îmi las privirea s-adune frumusețea de pe forma ”lacrimei” și-ngân ”Ave Maria” dorind ca niciodată centurionul roman să nu fi stricat, chiar în joaca neștiinței, cercurile lui Arhimede. Oare unde am fi

fost astăzi ? Cât de departe, mintea noastră, mai puțin încâlcită ar fi ajuns ?

Agricento – După ce mi-am băut suculele din portocalele obeze, „slăbite” totuși într-un pahar cât o amforă, pornesc iar pe drumul ce la dreapta tot adună întinderi de vii, cu struguri suspendați ca și candelele din sălile de bal iar la stânga se văd plasele cembrăcă măslinii gata să pocnească-n uleiuri, mirodenii și murături.

În mintea mea se-ntâlnesc grecii cu romanii și-apoi musulmanii dar, crescuți fiind la curțile istoriei, își rânduiesc vremile și-ncap cu toții în același petec de pământ, amestecând zeii și contemplând corăbii.

Așa că, ajunsă la Agricento, polul căldurii Siciliene, mă pierd pe Valea Templelor, încercând s-adun pietre de vorbe, neuitând că aici era odată cel mai frumos loc de pe pământ. Stau la picioarele templului Concordia și-ncerc să văd dacă: Zeus, Hera, Hercule și toți cei ce sălășluiau pe Vale se mai văd la o tragedie antică sau se pierd în apele mărgelilor

cumpărate de mine și adunând în ele, zgomotul carelor de luptă și măreția ofrandelor din ceasul de taină al vestalelor.

Și tot căutând mă fac treaptă de casă Luigi Pirandello, tot căutând cele șase personaje ce-și doreau și ele un autor. Dar cum Pirandello era plecat cu alte personaje dintr-o nescrisă piesă, am rămas s-ascult doar la ușă cum „tac” ferestrele iar căldura se prelinge pe balcon ca apoi să mă odihnesc agățându-mi privirea de arborele știut doar de autor.

De unde știi ? Dar ce, crezi că doar tu te-ai plimbat pe vale cu măgărușul împopoțonat ca o paiată, te-ai ascuns de căldură la o coadă de bilete și ți-ai căutat o broască țestoasă ca să-ți fie/ poarte de noroc ? Ei, vezi ce greu de digerat e ideea bătută-n flori de laur și noapte de templu pe-o vale de minți luminate ?

Palermo– Iau iar la numărătoare laurii de pe marginea drumului și gradele căldurii pornindu-mă mai departe. Orice am zice, Sicilia își are frumusețea sa enigmatică așa că nimic nu scapă ochiului meu

învățat de atâta vreme s-adune, pe retina sa, poveștile ce vor urma la iarnă, în jurul sobei și-a unei căni cu vin. Aferim, Doamne, Aferim ?

Palermo ne așteaptă într-o zi călduroasă de sâmbătă când, golit de lume, vizita noastră e binecuvântare. Sigur că primul gând mă duce la Bălcescu dar n-am să caut groapa comună deoarece eu simt spiritul lui de la acea vreme admirând, ca și mine, înțelegerea oamenilor atunci când vor căci, cucerit în timp și de unii și de alții, are moștenite străzile drepte și înguste ce dau direct în mare, prăvălindu-se până în barba lui Neptun, precum voiau arabii, lăsând piața centrală a orașului normanzilor.

Și, astfel, kilometru zero e croit pe patru colțuri, oricum te-nvârți, vremea renescentistă te pune la grea încercare căci, la întâlnirea dată pe diagonală, clădirile sunt identice. Oare, și nu-mi pot opri întrebările: așa au vrut ? Așa s-a întâmplat că au uitat sau doreau să-și păcălească dușmanul? Oare de câte ori, în noapte, cavalerii vor fi greșit casele și ... (curios, că mă gân-

desc la noapte dar, o privire aruncată „siamezelor” mă face să devin diplomată). Hai, nu? Greu de imaginat căci ideea libertății se află în mintea oricui dar, de fluturat, o flutură aleșii.

Mă opresc în dreptul ei (a porții) și privirea mi s-agață pe simetricii doi plus doi a celor patru arabi ce stau veșnic de veghe ca stâlpi ai porții, amintind că ticăloșia, necinstea și trădarea, nu fac treabă bună cu cei din cetate.

Și astfel, ți-i ușor a vedea că un arab are mâinile tăiate iar celălalt, ochii scoși. Sper că nu faci imprudența de a mă întreba de ce? Dar azi ? N-a rămas poarta ? Oare câți o văd și iau aminte ? Nu te întrista. Aceasta este o altă întrebare la care, dacă te silești, poți da un răspuns plauzibil, nu ?

Drumurile cetății mă poartă în așa fel încât să nu uit arta maură și entuziasmul italian al vremii. Și chiar dacă, în vremea aceea, Bellini aducea viață nudurilor sale din marmură de Carară ce-i înfrumusețau fântâna, numită „la fontana de la bergonia (a

rușinii)”, azi nu poți să nu-i simți măreția așteptând ca, la bănuțul tău de noroc aruncat în apa-i vrăjită, statuile să înceapă dansul vieții iar tu să simți că plutești, amețit de atâta frumusețe.

Mă depărtez cu grijă pândind parcă clipa de vrajă a vieții, auzind de departe o rugăciune. Sigur, pe treptele Santei Maria dell` Amiraglio, încă se mai aud lacrimi înăbușite în greșelile de altă dată. Sufletul se strânge și parcă nici căldura nu mă mai impresionează, deoarece, aici, se-adună durerea precum rotundele cupole ale San Giovanni degli Ereniti, împietrite în asfințituri ce n-au mai aflat poveștile răsăritului.

Dar din toate, după măreția Palatului Norman-zilor, mi-am oprit pașii în fața Catedralei neștiind dacă trebuie să mă minunez, pe părți sau la întreg, de tot ce reprezintă ea.

Da, ca întotdeauna, totul se alege și murmurul unor vorbe românești la intrare m-a hotărât să mă minunez. În fapt, se adună și aici, împăcându-se atât de bine, motivele credinței. Stau și le privesc recu-

noscând înțelesuri chiar dacă toți nu vorbim aceeași limbă. Și ce înțeleaptă e armonia, așa, precum pe po-dea, aproape de altar, există o diagonală, toate sem-nele zodiilor iar o rază de lumină luminează întotdea-una data de începere a lunii (locul respectiv) dându-i înțelepciune, îngăduință, credință, dar mai ales, mister. Cum ?

Nu e nevoie să înțelegem înțelesuri neînțelese căci se poate întâmpla ca somnul rațiunii să nască monștri așa că, privește lumina venită printre vitralii și găsește luna după zodie, bucurându-te de semnul divin, așa cum nimic nu este întâmplător în viața noastră pământească.

Las Palermo cu căldura-i ce topește pașii din asfalt și-mi caut drum spre alte înțelepte locuri.

Monreale – Urc scările sufocate de negustorii de mărgele și dau apoi de străduțe în care magazinele expun la privitor mozaicuri care mai de care, regăsindu-se după mărime și culoare pentru toate gusturile și buzunarele. Ajung astfel, după slalomul

printre prețuri și-un pahar cu suc natural de portocale, să mi se deschidă-n fața ochilor, drumul liniștii până la intrarea în Catedrală.

Mă pregătesc pentru așa ceva, amintindu-mi de vizita Papei Ioan Paul al II-lea care, după ce și-a odihnit ochii și sufletul aici, s-a gândit la ideea unității lui Dumnezeu, căci povestea trebuie spusă.

Dar, înainte de a pătrunde în misterul divin, mă-nchin o clipă de-o veșnicie la Fântâna lui Hristos ca, smerită fiind, să pot deschide ușa spre înțelegere.

Și luminată i-a fost mintea celui ce i-a rugat pe meșteri să lucreze împreună, ei fiind: ortodocși, catolici și musulmani, cu cele știute în credința lor deoarece „Dumnezeu este unic”. Și astfel, pot spune că în întâlnirea ecumenică din catedrală, m-am simțit alături de ceilalți, egală, fiecare rugându-se în acceptarea celuilalt.

Lucrând meșterii după tradiția ce-o aveau în sufletul lor, locașul de închinăciune trăiește și respiră

unitatea. Astfel, partea centrală spre altar sunt sfinții și apostolii ortodocși, lateralele aparțin catolicilor iar tavanul sculptat în lemn, ca și legăturile, au fost încredințate musulmanilor ce-au încrustat palmierul, arabescurile, caligrafiile lor (fără chip cioplit) în mozaicuri, ce-au adunat nu mai puțin dar nici mai mult de 450 kg de aur.

N-am simțit grandoare și megalomanie ci doar smerenie, credință, înțelegere și acceptare, oameni fiind cu toții și, de aceea, ruga lăsată în genunchi e ofrandă dorinței de aproape unii de alții. Stau și-i privesc pe toți din jurul meu și simt că aici, în acest loc, nimeni nu este singur, lumina și cuvântul Lui, unindu-ne.

Și nu pot pleca până ce nu mai petrec încă o dată degetele pe bucățelele de aur și culoare ale mozaicului, auzind parcă tăcerea lucrului și șoapta scărilor ce duceau povara frumuseții spre îndumnezeire. Ce greu mi-e Doamne a mă desprinde de aceste locuri dar îți mulțumesc că mi le-ai dăruit a

le vedea și înțelege, neuitând nici o clipă că nu sunt ... singură.

Părăsesc pământul sicilian cu sentimentul că încă familia se mai adună la masă, că hainele de pe sfoară se vor aduna într-un târziu, că gresia ține răcoare, că nopțile și șopârlele au ... număr de circulație iar ceasurile de istorie ascunse în timpul pietrei și-n boaba de strugure încă mai au multe să-mi spună.

Dar, până atunci, pornesc spre Mesina rugând-o a mă strecura iar prin strâmtoare, dându-mi binecuvântarea drumului ce va urma că doar noi, călătorii, suntem întotdeauna la ... începuturi.

Napoli– Simt aerul napolitan de cum văd, la balcoane, ușile larg deschise și iar nelipsitele sfori cu rufele agățate și prinse-n ... canțonete. Caut doar din priviri freneticul trubadur dar mi-e dat s-aud motorete zumzăind și să văd străzi uitate a mai fi ... curate.

E cald și umblatul besmetic pe străzi nu face decât ca ochii mei să se scalde în frumusețea clădirilor iar picioarele să-și dorească o bancă. Stau și privesc lumea rămasă pe străzi în căldura zilei și-i văd fericiți și plin de șotii, adică, o fi napoletanul tolerant dar până unde ? Adică-ți spune „vino să vezi Napoli, apoi poți să mori fericit” sau „dacă n-ai văzut Napoli n-ai văzut / nu știi nimic”. Și uite așa-l primește pe străin aproape de sufletul lui și îi acceptă și obiceiurile care nu întotdeauna sunt de nota zece și ... devine el, orașul, periculos, ajungând într-un top nedorit.

Dar, cu toate acestea, orașul de la marginea mării, te îmbie cu frumusețea lui, așa că pornesc la drum dorindu-mi a mă simți precum la Milano, uitată în Galleria Umberto unde timpul nu mișcă iar piatra și sticla vorbesc în arabescuri aristocrate.

Și după umplutul sacoșelor cu impresii despre Umberto, stau și-mi ascult sufletul în loja Teatrului Don Carlo, așteptând cortina să se ridice iar actorii să schimbe scena cu viața și biletul pe-un zâmbet.

Nu plec fără a mai asculta încă o dată liniștea scaunelor și șoptitul luminilor, ieșind apoi în Piața Plebiscitului și simțând cum se scrie istoria, așteptând ca briza mării abia ajunsă în port să-mi dea dreptate ca și leii puși de strajă precum vorbele înțelepte pe scările Palatului Reale.

Așa încât, îmi aplec pașii pe albastrul gândului lăsând ca vorba napolitană să mă cuprindă. Oare napolitanele vin de la napolitani sau de la cofetari ?

Seara-mi găsește sufletul mirosind a poveste de munte și val așa că zorile se aproprie.

Capri – Sunt pregătită să mă întâlnesc cu insula pe care mulți o râvnesc, puțini o au, dar la care toată lumea poate visa. După un drum cu caleașca mării și binecuvântarea farului din portul Napoli, statuia cap, iată-ne ajunși la locul de parcare pe insulă unde și pescărușii se dau la o parte, ca la trecerea de pietoni.

Cald, lume, vapoare, pescăruși și-o mare ce-și servește sucul cu pai făcând ... valuri. Ne uităm bine

la dană ca să știm pe când ne vom întoarce și pornim ca devărați cuceritori să ... cucerim.

Și la pas repejor, aruncând doar ocheade bărcilor din jur, urcăm cu funicularul acolo unde, ascunse-n coasta muntele, casele se întrec în a te trage de mânecă și a te primi cu porțile deschise.

La Piazzetta e dezarmant de șarmantă, așa că, îmi cumpăr cea mai mare înghețată posibilă, mă oglindesc în vitrinele unde bijuurile de coral nu apreciază banii mei, fac poze și ne salutăm între noi cu alții ca noi, ca pe ulița mare a satului și firescul e la el acasă.

Grota Albastră ne primește, este acasă, căci l-am rugat pe tânărul care face cu mâna (avem și-aici o legendă) să-mi dea de veste, așa că, din vaporetto care face exerciții de: aplecat dreapta – revenire – aplecat stânga – revenire, rămân căscată și interzisă recunoscând ca proasta-n târg atâtea scene din filmele în care Grota Albastră era ... vedetă.

Recunosc, mă dau bătută, dar tot nu mă las și fac și eu cu mâna că nu-i frumos s-arăți cu degetul: uite sus, cocoțată pe stâncă, o vilă în formă de vapor. Oare e de dragoste sau ofuri și oftaturi ? Sigur, dragoste, ca și descoperită pe stânci în formă de broască țestoasă, să rămână eternă ea ... piatră.

Revin, cu picioarele pe străduțele cu numere și nume șugubețe și fără să-ntreb mi se spune: da, uite aici e casa celui care a scris „Cartea de la San Michele”, Ok și zâmbesc, așteptând a mi se spune iar, cu toate că acum, spălându-mi picioarele în mare, pot să le număr câte-am „călcat”, șapte sau nouă ca-n poveste. Următorul recensământ de „dus, adus și călcat mări” va decide.

Dar, până atunci, las prietenii pe insulă și mă pregătesc pentru a nu uita Vezuviul și-apoi Pompeiul.

Pompei – Când îi rostești numele îți zboară deja gândul la Vezuviu, vulcanul, hotărât să se trezească după multe nopți liniștite și să facă ... gimnastică așa

că iaca pozna – prin anul 79 se întâmplau toate cele, așa precum destinul dăruiește sau ia.

Și Pompeiul, oraș roman unde toate ceasurile timpului și-a minții s-au oprit în luna lui gustar pe 24 ca eu să-l revăd în aceiași zi după 1929 de ani în amiază, așa, încremenit cu privirea spre marea pe care având-o odată la picioare, e acum visul pierdut de atunci căci râul de foc își dorea „o gură de apă” să se stâmpere și a-nghițit-o în lăcomia lui, cu totul.

Căci el, Vezuviul, bucuros fiind în ziua aceea (morocănos de ce-ar fi fost că oricum mai pufăia el din când în când), a început ”joaca”: cenușă, fum, pietre, lavă, și-a chemat și prietenul vânt în ajutor ca totul să se prefacă într-o liniște adâncă, adâncă, acoperită cu o „mantie” între 6-12 m.

Și-acum, pașii mei descoperă aceeași zi și simt că totul e viu, doar șoapta somnului vesel e prea aproape de el, orașul și viața lui, și nu de mine. Așa că toate mă-nvăluie și mă-nconjoară ca bocitoarele ce-mi spun că odată aici:

-bucățile de marmură din caldarâm, seara, la făclii, luminau;

-pereții caselor, în exterior, erau colorați;

-se afla prima trecere de pietoni din lume având străzi pietonale;

-existau 44 de fântâni publice cu simbol;

-cornul abundenței îi reprezenta;

-la intersecții aveau indicatoare pentru surdo-muți;

-conductele pentru apă erau din plumb;

- fiecare știa pe ce stradă să circule căci cele ce erau pavate cu o piatră erau pentru un cal iar cele grupate câte două, pentru doi cai și să nu uităm că cele două șine de cale ferată au distanța și azi, între ele, după roțile carelor din Pompei.

Da, și uite așa, civilizația (dacă ai vrut să ai parte de ea) o găseai și atunci, de aceea, eu l-am văzut pe viu, doar puțin.... amortit căci, uite, și zid împotriva

cutremurului aveau (erau cărămizi rombice așezate în faguri), deci, despre ce vorbim ? Așa, precum femeia romană care nu era în stare să fie mamă, ajungea în mizerie căci erauenerate familiile cu mulți copii. Dar știi și cum îi chema ? De multe ori, primeau numele după al câtelea erau: Quintus (4), Qvantus (5), Septimiu (7), Octav, Octavian, Octavia (9) plus aristocrația romană începând cu Ligia, Lidia și terminând cu Livia, Aurora, Claudia.

E tare cald iar eu caut cele 44 de fântâni dar cum totul e încă încremenit pentru unii, văd în fața ochilor ... scenele de-atunci. Uite, Forumul și lângă, câinele ce n-a ajuns săracul să treacă pragul și-a rămas în cenușa pompeniană a poeziei blagiene. Și, nu departe, lumea bărbatului rămas și el pe prag, adunat de neputință totuși și cu mâinile la ochi, ferindu-și parcă gândul că nu e adevărat ce se întâmplă. Adică, tocmai lui ?

Așa o fi gândit și bătrânul bolnav părăsit sau uitat de cei ce fugeau din calea nefericirii lor precum

și femeia ce n-a mai ajuns să nască căci totul a oprit-o și țipătul de spaimă a rămas pe buze și lumina ochilor stinsă ? Cu siguranță, deoarece ei rămân și azi eterni ca și marile povești încă nerostite de zidurile rămase-n picioare dar și de pașii ce-și doreau o scăpare, fugind pe mare. Ce-au găsit ? Eternitatea lor de mai bine de 2000 de ani. Unde ? La Pompeiul ce încă străjuie Vezuviu sau e invers ? Caută !

Padova – Nu știu dacă să bat mai întâi la porțile universității, înființată în anii de grație 1222, unde amfiteatrele au găzduit atâtea prelegeri academice de valoare sau să-mi pierd pașii prin cea mai veche grădină botanică din Europa având flori și floricele de pe la anul 1545. Oare plantele sunt de atunci ? Nu știu, dar sigur niște ierbare și colecții de semințe... bat istoria.

Mă bucură orașul cu liniștea lui dar, mai ales, cu ineditul statuilor de zici că viața este artă sau arta este viață (care-i întrebarea ? Caut-o !)

Și-mi spun totuși „E pur si muove” (și totuși se învâрте), adică, știa el, Galileo Galilei știa, căci prin observatorul său vreau să văd lumea altfel.

Alerg, dar chiar alerg, spre Basilica din Sant Antonio căci eu am o rugă de novena la Sf. Anton așa că, intrând în biserică, totul mă copleșește. Vreau la mormânt unde-i las ofrandă ex-librisurile mele și simt furnicături în degete când ating piatra. E fantastic, nu pot explica și nici nu vreau și plec capul având lacrimi în ochi și-un mare nod în gât.

Mă pierd prin Basilica da noroc cu Donatello căci, descoperindu-i statuile, rămân lângă ele ca semn de recunoaștere, de unde, recuperată doar fizic căci sufletul încă mai colindă într-o rugă, o iau la vale spre străzile cu arcade de zici că e veșnic „podul de piatră” de la cununii și ajung în Piazza Prato della Valle, unde, concurența la mărime e mare (Piața Roșie și Place de la Concorde, mai vrei ceva ?). A, da, vrei pe pod, atunci hai spre zidurile vechii cetăți și-o să le

tot trecem că Padova e cultură, artă, civilizație și
multă, multă credință.

J...

... JAPONIA

Pentru mine, „Țara soarelui răsare”, înseamnă „Haiku” (5-7-5 silabe) și de aceea, la 20 de ani de la primul meu volum de poezie japoneză intitulat „Gânduri de rouă”(1997), scriu aflându-mă la mormântul lui Basho din Grădina Kanazawa. E de bine, nu ? Da, așa a hotărât karma și e cu totul altceva:

Fluture de pin

cărare în parc

pe deget, clipă de vis

o libelulă.

focuri de verde,

luna spartă în lacrimi,

fluture de pin.

petale de sori

stâlpii templelor edo,

crizantemele.

liniștea vieții,

istorii spulberate,

broască țestoasă.

aripă de lemn,

stocaturi de ape,

egreta neagră.

ape pictate,

zăpadă de samurai,

Tori e visul.

suspin de cocori,
străzi pierdute în cireși,
ploile verii.

saboți de nuferi,
scara adună nisip,
grădina plânge.

chimonou de jad
se deschid evantaie,
dune de nisip.

trece taifunul,
pădurea schimbă temple,

cărarea doarme.

genunchii se pleacă

destinul adună ploi,

bețe de bambus.

ceasul se frânge

dimineață plecată,

e Sasaki Sadako.

munte de valuri,

poduri aruncate-n mal,

Fuji în ceață.

gheișe la ceai,

cireșii scriu haiku

E Japonia!

Și-atunci, vorba vorbește, vorbind vorbăria vorbită, vorbă: se spune din spusa celor nespuse că, se porniră spunând spusa poveștii cu piatra ce făcea copii de fapte bune, spunând celor ce aveau inimă de piatră nespusa povară a binelui uitat într-un fir de praf, făcut ghem pe-o treaptă de piatră aruncată la picioare de zeu ce-și cânta spusa pe adiere de gând nespus, făcând poduri din nisipul ce-i scăpase în graba spusei printre durerile bucuriei aflate în boaba nespusă de vânt, iubirii uitată în neștersul praf al drumului spre ... tine.

Ce este ? Este ... Japonia spre care am pornit pe-o ploaie în care turna cu găleata așa că, noile mele sandale ... nu mi-am făcut probleme cu gândul la samurai și gheișe, flori de evantai, shoguni, flori de cireș și muntele Fuji, așa că am timp vreo 10-12 ore de mers cu avionul, să învăț și să mă înclin, precum viitoarele noastre gazde, să mă desculț și să zâmbesc.

În avion, stau lângă două japoneze cărora, tot zâmbind, le donez bețișoarele de la masă, că tot fac

parte din patrimoniul țării, eu așteptând cuminte să se ivească ea, la orizont, adică „Țara soarelui răsare”.

Coborâm repede din avion și pornim deja în expediție căci a vedea doar Tokyo nu înseamnă că e ... Japonia. Așa că noi o luăm didactic prin zona de nord a Mării Interioare a Japoniei și ne îndreptăm spre... sud dar până acolo...

Okayama – Până aici trecem muntele, mai bine zis, îl străbatem căci pentru o clipă am impresia că sunt în Elveția, atâtea tunele se întrevăd înaintea noastră. De la lungimi de câteva sute de metri la câțiva km (10-12) lumea tunelurilor e tăcută și... luminată iar, ieșind pentru o clipă la... șosea, natura ne inundă, adică, atâta verde de te întrebă dacă la alții le-a mai rămas. Păi, nu !!!

Și după atâta drum, o umbră de grădină n-ar strica așa că mă regăsesc în grădinile Koraku – en (una dintre cele trei mari grădini japoneze) unde, bineînțeles, am făcut onorurile casei trecând pe sub Tori, poarta lor specifică, mulțumind pentru faptul că

pașii mei rămân ai acestei prime grădini văzută pe pământul nipon.

Mă pierd printre flori, arbuști, cărări, margini de ape, podețe, da, aici îmi place că sunt în formă de linie frântă, ca răul să nu te ajungă, mă bucur de ele și alte grădini voi „călca” neuitând de îmbrățișarea cu cele două balerine statui de la intrarea în grădină. Oare câte bucățele din sufletul meu vor rămâne prin grădini, parcuri, castele, temple, sanctuare, orașe și ...câte și mai câte ?

Hiroshima – Fără să vreau, gândul meu alunecă spre 6 august 1945 când toate ceasurile de pace ale lumii s-au oprit și cutremurat iar ce n-am crezut că o să se întâmple, s-a întâmplat. Privesc rănile lăsate de dâra de pe cer și nu pot să cred, și-mi prefac degetele în cocori ajutând-o pe Sasaki Sadako s-ajungă la 1000 ca să-nvingă boala. N-a ajuns iar monumentul închinat ei adună sutele de cocori de hârtie ai lumii ca semn că trebuie să fie pace. Parcul memorial al Păcii te face să-ți numeri pașii, să-ți auzi liniștea și să

bolborosești oare de adevărat „Iartă, Doamne, că nu știu ce fac”? Găsesc o pană de frunză și o așez lângă veșnicele flori nedorind ca vreodată clopotul de care-mi sprijin gândurile, să mai bată vreodată.

Și cu toate acestea, orașul merge înainte, respectul pentru cultură și istorie fiind aici, acasă. Așa că plouă, sunt fără umbrelă, mă descalt și intru în castelul Hiroshima, aplic ștampila specială și-o voi face la toate cele ce-or mai fi văzute, plec capul pentru scările înguste, mă-mbrac în... japoneză și știu când ies pe unde s-o iau căci, pe caldarâm, din loc în loc, există inscripții cu pe unde și ce mai este de vizitat, adică poartă pașii pe-acolo, că bine ajungi.

Așa se face că luăm puținel ferry-boatul și-ajungem pe Insula Myajima. Evident, trec pe sub un Tori dar cel din mijlocul apei e monumental, efigie nu alta, așa că, printre căprioare, așa se poartă aici, urcăm spre templul shintoks Itsu-Kushima unde-mi încerc norocul lăsând hazardul, karma e karma, să decidă, așa că mai las o grădină să mă cunoască șerpuindu-i

podetele și-o broască țestoasă din piatră să-mi zâmbescă, eu aruncându-mi privirea spre Pagoda cu cinci etaje. Aha, ne-am văzut reciproc, ne zâmbim, fotografiem, dar nu ne-nclinăm ca nu cumva etajele s-o ia la vale. Și pagoda ? Așa că mai facem un pas spre funicularul ce ne duce la... maimuțe. Aici, muntele Nisem e sanctuarul lor și nu se pune problema... stăpânilor.

Ne zâmbim din nou și spre seară începem „munca silnică” de a prepara singuri „de ale gurii” așa că, la restaurante, avem: picioarele sub noi, pe perne, sub mese, desculțe, dar cu siguranță fără scaune, acestea în Europa, nu la ei sau mai rar și arar.

Deci, mâncare la oală, rețeta – pizza japoneză: varză răzălită și morcovi, două ouă, două felii subțiri (se vede prin ele) de carne, ca ingrediente. Și acum, pe o plită încinsă se pune puțin unt la topit în care se prăjește carnea, apoi, într-un castron se bat cele două ouă (ca la papară) și se amestecă cu varza răzuită și morcovii și se toarnă conținutul pe plita încinsă peste

carnea pregătită. Se prăjesc bine, se-ntorc de pe o parte pe alta și la urmă se toarnă – ntr-o farfurie, se iau două bețișoare și ... poftă bună. Câți dintre noi s-au culcat flămânzi? Nu răspundem la provocări dar cerem furculițe.

Mă plimb așa cu ferry-boatul ca și cu autobuzul, de pe o insulă pe alta. Uite, acum, să recunoaștem că Japonia e... mai mult decât mai multe insule, de pe insula Honshu pe Shikoku. N-am terminat cu plimbatul dar pe insulă aflu templul dar și povestea copilului de piatră, însuflețirea pietrei te duce cu gândul atât de departe încât, ești sigur că acestea-ți...vorbesc. Mă obișnuiesc astfel ca la temple să mă înclin, să mă descalt, să bat gongul și să-mi purific brațele cu apă.

Inima-mi bate, bate și iar bate căci mă aflu în **Natsuyama**, considerată capitala poeziei japoneze Haiku, așa că donez orașului volumele mele ex libris de haiku și poeme-ntr-un vers și pentru o clipă vreau să cred că sunt „numele de pe o carte”.

Și, iar pe circuit: o grădină, un templu, un sanctuar, un castel și totul intră într-un ritual precum al pelerinilor întâlniți la templul budist Ishiteji-ji care și-au propus a ajunge la cele 88 de locuri de închinăciune pentru ei. Îi recunoști după bastoanele, toiegele lor, cămășile albe, pălăriile specifice, florile de la gât și, bineînțeles, zâmbetul mai mult decât binevoitor, grupul care ajunge ca număr până la douăzeci de membri. Ei erau la început de drum dar credința îi ducea mai departe precum apa unui râu spre matcă.

Este loc întotdeauna și pentru neprevăzut, așa că, seara ne-o petrecem la **Kurashiki** unde, în orașul vechi, umblu desculță, văd iar capace de canal cu flori de cireș (să ne înțelegem, cireșii din Japonia sunt ornamentali deci, nu fac cireșe, așa că Nică a lui Ștefan a Petrei putea fura cireșe numai de la mătușa Mărioara, doar în Humulești, așa că...mâncați cireșe din cireși acasă, în România), dăruiesc un inel de

argint unei familii de tineri japonezi– fetiței, privesc o ricșă și... drumul continuă spre ...

Takamatsu – Ajungem iar în grădini, de data aceasta Ritsurin, unde practic nu știi la ce să te uiți prima dată căci frumusețea e la ea acasă dar noi avem de trecut un pod, Ohmarutuca, ca să ajungem în inima A waji ca apoi, în Honshu, să stai la „picioare de pod” și vântul să-ți sufle-n frizură – podul Akashi Kaikyo – cel mai lung pod suspendat din lume, are 2 km, adică atâta stă pironit în aer pe două picioroange ? Așa se vede dar briza se simte, apa se supără și noi ne minunăm că... rezistă și rezistăm pe lângă-i.

Și după atâtea poduri și podețe e nevoie de ceva serios așa că ajungem la **Himeji** unde vizităm castelul Hakuro-ro, adică cel al egretei albe, există și cel al egretei negre. Vizităm și este interesant că aproape toate sălile sunt goale, urcăm pe scări pieptiș iar de sus panorama e splendidă căci urci etaj după etaj vreo șase, ca să privești ... nemurirea.

Soarele te bate-n spate dar taifunul anunțat e pe urmele noastre, așa că o luăm la picior, și-ajungem în...

Kobe – E capitala modei și asta se vede cu ochiul liber, adică, ceasul floral din centrul orașului, are-n mijloc un ... pantof, statuile sunt așa, un pește mare, mare, o femeie nud (adică goală pușcă, dar cu pălărie) sau șezând între flori și, peste toate, simpatici niponi ce umblă în chimonouri și care fac poze cu noi și noi cu ei, adică stilul vestimentar contează că înțelegerea la nivel de zâmbet, există.

Batem orașul la pas și-ajungem în cartierul Kitano – cho, unde totul e aproape... occidental căci străduțele pline de magazine urcă și coboară și că poți întâlni pictori ambulănți ca și muzicieni și artiști și-ți vine greu să nu te oprești la câteva măsuri non-conformiste de jazz, un scaun și-o improvizație sau să te pierzi în miniaturi neuitând s-o iei și pe cea cu... șapte pisici lângă un hornar pe o bicicletă și-un geam spart. Noroc să ai !

Și, evident, ajungând aici e normal ca seara să mâncăm... vită de Kobe, da de-adevăratelea, așa că, cocoțați de data aceasta pe niște scaune, așteptând ca pe plita încinsă să sfârâie ea, vita de Kobe, bătucită, cântărită, aromată și ... mâncată, da chiar bună e !! Dacă a făcut toți banii ? Acolo da, dar la noi poate o confundă careva cu o... bălțată românească și... dar nu știm ce se mai poate întâmpla, banii vorbește !!!

Oricum, cu drag m-aș întoarce aici, lumea e boemă, aerul e altul, dar e cale lungă spre...

Osaka – Am vrut eu cu „trenul glonț”, dar nu mai erau bilete că la ei, la viteza trenului și punctualitate, nu se dau bilete-n picioare iar scaunele se rotesc după... mersul locomotivei, adică toată lumea e cu fața înainte.

Așa că ne-am trezit în locul unde oamenii se salută cu „câștigați bani ?” dar noi avem afacerile noastre, așa că, suntem foarte atenți cu „sora orașului Tokyo”, cum mai este numit orașul, și începem să ne căscăm.

În primul rând, vizităm castelul și aflăm totul despre shoguni și domnia lor, urcăm, coborâm scări interioare, aflăm amănunte de construcție și ne răcorim în frumoasa-i grădină ce are pe lângă cireși și... pruni.

E cald și ne bălăcim cu privirea la acvariu unde sigur ești încântat de ce vezi dincolo de sticlă și nu-ți dorești ca ea să se spargă că, Doamne, atâtea minunății de albastru: animale marine, delfini, foci, rechini, morse, pinguini drăguți în frac așteptând concertul plus mâncărurile ce te-mbie la ieșire, gata, te faci pescar și-ai rezolvat totul.

Apoi suntem tare încântați că hotelul nostru e în buricul târgului, privim lumea ce ori vorbește la telefon, ori e grăbită, ori ele, japonezele sunt complexate dacă soarele le-atinge pielea și poartă mănuși, așa că, zdup cu noi în orașul subteran unde, ținând aproape ca să nu ne ducă valul mării de oameni, ne-am închipuit una și... trăim alta.

La ce te gândești când auzi despre orașul subteran ? La catacombe, galerii, fantome, istorie și câte mai poate duce mintea dar, aici, ne aștepta ultimul răcnet al tehnicii că doar eram în țara lor nu altundeva. Așa că, pe nivele, căci etajele duc în sus și celelalte în jos, magazine peste magazine cu tot ce-și doresc ochii și suferă... cardul. Trai neneacă, nu glumă!

Ne mai învârtim preț de-o pungă de un leu și luăm metroul spre noaptea orașului unde, după tăcerea și cultura din metrou, călător-carte, carte-călător, găsim gălăgia și viața... sticlelor dar într-un loc unde sacrul vorbește, în cerc aranjate toate semnele zodiacului chinezesc sculptate în piatră, masive și impozante.

Îmi găsesc semnul, ne recunoaștem și ne întoarcem la metroul ce ne lasă fix în subsolul hotelului. Curat murdar, monșer, nipon, nipon, da să știm și noi.

Aici, zgârie norii sunt la ei acasă dar se-nțeleg de minune cu altfel de clădiri și, printre toate acestea, găsim locul unde cinăm, bucătari fiind, din nou, noi. Ce-am gătit ? Carne tocată, felii de se vedea vecinul prin ele, fiartă cu legume la fel de fierte, sos de soia și... bolul cu orez. Poftă bună !

Kioto – Mai e o cale până a ajunge acolo așa că ne oprim la templul Horyujfi unde aflu cele patru elemente ale acestuia. Știam eu de: apă, foc, aer și pământ dar aici ele se schimbă, adică rămân constante pământul și aerul și-apoi, noi, lemnul și spațiu. Trebuie să înțelegi cultura și filosofia locului ca să rezonezi cu tot ce te înconjoară.

Iarăși la drum și prima capitală a Japoniei, **Nara**, ne-ntâmpină dar, mai precis, căprioarele din parcul lor unde sunt lăsate libere, ele fiind considerate animale sacre. Te „iau în primire” de cum intri, adică poșetuța sau punguța cu mâncare, și ești omul lor de nădăjde. Ne gardează cu privirea până la templul Todai-ji cea mai mare construcție din lemn unde bate

un gong pentru noroc și-atâră dorința în pomul alb de-atâtea bilețele ca, într-o clipă de respiro, să mă bucur că sunt aici și nu altundeva.

Mai facem o cură de temple și grădini așa că, în Gaigo-ji, mă minunez de lacul plin de nuferi albi și galbeni iar podul e de fapt... o potecă din pietre mari, lucioase în zig-zag, ca râul să nu ne ajungă. Și-n seria de temple Heian, Kikakuji și Kiymizu, nu uit să-mi purific brațele cu apă turnată cu niște linguri dar, de fapt, cutiuțe de lemn, tip conservă, stil de sită cu coadă mai lungă, să-ncerc a ridică o armă de fier de pe vremea shogunilor (grea încercare) dar, mai ales, să mă ofensez în fața opulenței, adică ajungem la templul de aur, pe margine de lac, totul acoperit cu foiță de aur și este, da, de neatins, îți spune că e acolo și-atât, pe când cel de argint e smerenie, obișnuit, iar semnele-i vin de la grădina specială pe care o are, ea fiind din nisip greblat în șiruri și pe care, în nopțile cu lună, aceasta le luminează și astfel ele devin ... argintii. E atâta liniște și frumusețe că mi-a venit greu să mă

pornesc mai departe deci știam eu ce avem în comun, el, templul-grădină de argint, eu, brățările, acum lumea e în echilibru pe aleea filosofilor ce leagă cele două temple.

Gata, e loc de a fi și... citadini, că începem să ne interesăm de oraș neuitând că spre el, pe drum, ne-au plăcut hotelurile cu nume drăguțe: Mary, Valery, Lyly, camere pentru iubiții nu știu cât de grăbiți, la preț de una, două ceasuri. Cică, o evadare din cultul lor pentru muncă, viață stresantă și câte și mai câte, nu strică.

Și-acum, să nu uităm că este capitala păcii, că are 37 de universități iar gluma care circulă nestingerită prin oraș chiar merită a fi ținută minte, adică „Dacă arunci o piatră în Kioto, cu siguranță nimerești un... profesor.” Ei, asta da !! La care mai poți adăuga străzile întregi de magazine cu evantaie de toate: mărimile, culorile, forme, materialele, peisajele, mesajele și evident ... prețurile. Da știi ce este cel mai frumos în aceste magazine ? Că toate evantaiele sunt

deschise și parcă briza mării sau a oceanului... adie.
Da, o poză, chiar merită.

Și-acum, pornim mai departe și prima oprire o facem la o prezentare de modă de... chimonouri. Da, există și așa ceva și se are în vedere: culoarea, croiul, modelul și momentul din zi când trebui îmbrăcat. Apoi, ca-n poveștile cu zâne, am văzut gheișe adevărate și-o clipă așteptam s-apară samurarii și shogunii ca ceasul de istorie să fie cu totul adevărat.

Ne pierdem pe la tarabele prin piața cu de toate și chiar nu știi ce să alegi: la pește, la dulciuri, la castane, la boabe, la flori, mătăsurii, evantaie, fructe de mare, bijuuri și... tarabe să fie că marfă există.

A, să nu uit, am fost la spectacolul complex de: chado (ceremonia ceaiului) unde cântul și descântul, pisatul, ștersul vaselor, băutul lui, statul nostru și chimonoul sunt la mare căutare, Koto (harpa japoneză), concertul a fost plin de solemnitate și sobritate, kado (vestitul aranjament floral, pe la noi ikebana) când iubirea, adevărul și înțelepciunea florilor s-au

regăsit în vaza ce deja avea personalitate, și-au urmat la rând: gagaku (muzica), kyogem (teatrul comic), kyomai (dansul specific zonei) unde erau prezente și naiko, adică ea e acea ucenică de gheișă (își rujează doar buza inferioară iar dinții și-i arată după un alt timp) și, bineînțeles, bunraku (teatrul și masca fiind bune prietene).

Și după toate cele văzute dar, mai ales nevăzute, o raită de noapte, pe la templele din oraș, e numai bine venită. Da ce, în călătorie îți faci somnul ? Nu, dragă, aici îți faci prieteni iar somnul rămâne pentru... acasă.

Drumul continuă în zona muntoasă. Nu știu de ce am impresia că verdeța lăsată să crească îți dă impresia că inundă totul, că e o lungă așteptare și munții, în valuri precum marea, încremenesc. Ne așteaptă o surpriză, așa că ...

Shirakawa-Go – greu cu cititul și scrisul dar, pe drumul nostru, ne abatem la un moment dat îndreptându-ne spre un sat tradițional de munte cu

case vechi de peste 300 de ani. Am impresia că toate sunt de turtă dulce, că au forma unui triunghi echilateral, că ferestrele caselor, ca ochii, sunt șapte la număr. Așezate în trepte, bază trei, apoi iar trei, și la mansardă unul. Stau în cuminenția lor, funcțională încă, lăsând viața să continue în interior.

Ulițele satului sunt liniștite, locuitorii lucrează și, pe noi, călătorii, nu ne prea bagă în seamă decât atunci când vrei să le vezi casele căci au puse la vedere de toate ca să-ți ia ochii, te-mbie, dar, unu- te obligă să te descâlți, doi - îți taie bilet (dar ce-ai crezut, că-ți arată averea lui pe gratis?) și trei - te conduce în casa lui și ți-o arată, am zice noi, din pivniță până-n pod, dar așa și este.

Așa că facem cunoștință cu o casă, ei lucrează, îmi arată, văd și mansarda, apoi, în camera principală, în mijlocul ei se află focul și plita pentru mâncare, pernele pentru stat și privirea... filozofală. Ești, cum s-ar zice, în ... muzeul satului viu. Ne zâmbim, mă-

ncalț, ne facem plecăciuni și-ajung din nou, pe ulița mare.

Aflu că satul e unic, că și azi casele noi ce apar se construiesc după tiparul vechi, că se acopere cu paie de orez iar lucru la acoperiș e fantastic, o dată că trebuie terminat într-o zi, și-a doua că toți participă, și furnicarul de oameni, adică tot satul, e pe... casa ta. Jos, unii pregătesc paiele iar cei de pe acoperiș încep să bată de sus în jos, pe rânduri, și totul e val și cronometru, adică, rând de paie – rând de oameni până când, vorba lui Nică a lui Ștefan a Petri, „dau cânepa palancă la pământ” ceea ce aici s-ar traduce când ultimul rând de paie-oameni ajunge la strașină, casa e acoperită. În cât timp? Păi, într-o zi. De, monșer, cultul muncii colective, parol !

Nu rezist tentației de a nu mă opri în fața unei căsuțe vechi, micuță, unde proprietarul are la vedere: o ceașcă de ceai cu farfurioară într-un mic acvariu fără pești, o roată fără car dar și fără căruță, o tori în miniatură precum un pod de lemn cu acoperiș. Și

printre toate astea, statuia gânditorului. Îl întreb la ce se gândește și-mi face cu ochiul deci iau și eu poziția lui șigândim doi acum. La ce ? Nu-ți spun, da pot să-ți dau adresa că sigur te-așteaptă și pe tine. Când ? În orice timp: primăvara – înverzește, vara – te topește, toamna – se colorează iar iarna – încremenește sub cușma grea de zăpadă, cu felinarele aprinse la cele șapte ferestre, ca semn că este acolo și te așteaptă. Oare cum e cu Moș Crăciun pe aici ?

Drumul continuă și ajungem, nu, nu la... Moș Crăciun ci la ...

Kanazawa – Încep să am emoții căci mă întâlnesc cu marele... Basho. Cine e ? Păi, așa, pe la anii 1600 și mai pune, poezia japoneză – haiku se scria greu precum și azi, căci e nevoie să-i respecti... formula, adică 17 silabe împărțite așa: primul vers – 5, al doilea vers – 7 și ultimul (al treilea) – tot 5. Ce iese ? O frumusețe ! O filosofie ! Un fel de a privi și a înțelege lumea dar, mai ales, natura.

Citește:

Cristale sparte

albe luciri în noapte,

margaretele.

Prefac noaptea

în albe mătăsurii,

gânduri la rouă.

Sălbatică flori

descuietori de argint,

la poarta verii.

O frunză cade

se răstoarnă înfinitri,

plânsul soarelui.

E greu de scris, și poate ai nevoie câteodată de timp, mult timp ca să ”sune” bine. Știu, cunosc, suntem puțini care scriem așa ceva.

Și-acum, că mă aflu în grădina Kenrokuen unde printre atâtea frumuseți de verde, cascade, podețe, pietre, pietricele și umbrele – umbrare și umbreluțe, liniștită într-un capăt de alee, găsesc piatra care sfințește mormântului lui Basho – pe ea fiind scris și un haiku (nu-mi cere, nu pot traduce de...emoții) și anul neființei ființei sale, 1689. Literalmente „ne îmbrățișăm”, semn că trebuia să ajung până aici, venirea mea pare dar, cu siguranță, nu e întâmplătoare.

Așa că, după o plimbare pe străduțele cu căsuțele vechi pavate cu pietre istorice, bat la casa familiei Nomura. De ce la ei ? Păi, întorcându-mă pe vremea samurailor, el era unul cunoscut, mai mult decât cunoscut. Am aflat că nu e acasă dar spiritul lui se simte așa că, totuși, lăsând încălțărilor la ușă, intrăm. Loc puțin, împărțit echilibrat, camere, terasă, oglindă

splendidă, popas de meditație, totul aerisit, spațiu, el fiind unul din elementele primordiale, prezent și aici.

Ne luăm „la revedere” de la spiritul casei samuraiului luându-ne încălțările cu noi, lăsându-i urma pașilor noștri și-o luăm din loc. Mai este drum ? Cu siguranță, că spre seară ajungem la...

Tokayama – De dimineață pornim la piață, este o zi de vineri, la noi e târg așa că „hai Mărie să luăm puiul târgului”. Ajungem deci la Asaichi și tarabele-s pline, curiozitatea face casă bună cu neștiința noastră așa că zâmbim, privim dar și gustăm din ce primim. Cum se numește ? Greu răspuns, dar vreo două boabe de strugure tot am gustat, rar fiind ei, dar ...

Și uite așa, printre altele, mergând la piață de dimineață, ne aflăm de fapt în orașul vechi, străduțe înguste (doi alături și cu brațele întinse ajung la ferestre) și multe magazine tradiționale dar, mai ales casele din perioada Edo (1600-1868), te îndeamnă la un pahar de ... sake, așa că... și o distilerie văzută și gustată prinde bine, adică ce, la noi țuica de prune nu

se face la cazan? Și încă un păhărel – degetar, că șanse pe...pahar de vin, de sake, pauză, adică altă dată și nu aici.

Suntem iarăși pe drum căci, dacă la Himeji-am vizitat castelul egretei albe, acum e timpul celei negre, așa că ne pregătim să batem în poartă, la **Natsumoto**. Mi se pare trist, înconjurat de șanțul adânc cu apă (fii sigur că nu-l poți sări, mai repede te plimbi cu bărcuța pe el) și iar urcăm și coborâm căci fiecare etaj, alt acoperiș tot mai îngust, tot mai strâmt locul unde așteaptă exponate, stil european – castel, da mai va, aici lumea era austeră, lupta înverșunată și apărarea capitală.

Lăsăm mai departe egreta neagră în liniștea locului, ne răcorim pe o bancă din parcul din apropiere și-o pornim spre o mare, așteptată și emoționantă întâlnire cu... **Muntele Fuji**.

Da, îl știu din cărți, din filme, din geografii și istorii, din stampe și picturi și, totuși, misterios fiind, nici azi nu mă lasă prea mult să-l văd, doar să-l zărim

și asta da, învăluindu-se din nou în ceață, ceață, nu joacă „de-a ascunselea”?

Știi cum reușesc? Mă îmbarc frumușel pe vaporășul de poveste de pe lacul Ashi și aștept ca, în bătaia soarelui și-a vântului dar și în liniștea de-o clipă a naturii, să-ți zăresc coama albă ca apoi, precum mai sus, să te învălui.

E bine și-atât, mulțumesc, ne zâmbim, se termină plimbarea pe apă dar noi, pe uscat, prin munte, după ce-am numărat și cele șapte izvoare ale muntelui Fuji, ne odihnim ... picioarele la ...

Hakone –Se ajunge, într-o vreme mai răcoroasă, în stațiune, loc îngust, până la hotel îți cari bagajul dar puțin sport nu strică așa că primire ca-n filme.

Îți zâmbesc gazdele dar, automat, te și descaltă, îți iau încălțările și... facem schimb de produse: eu, sandale, tu, saboți plus chimono. Dacă nu vrei saboții, se supără, căci ei sunt pentru exterior, în grădină, la plimbare iar înăuntru desculț sau cu ciorapi cu un

deget. Ce filme, ce povești, adevăruri concrete trăite și... încălțat – îmbrăcate.

Așa că toți suntem una, adică la uniformă, de la cap până-n vârful degetelor, plus mâncarea unde deja am devenit ... master chef.

Și, cu toate acestea, recunosc că aerul de munte, vegetația, sursurul apei, somnul bun și ... priveliștea au făcut ca bagajul cărat la venire, acum la plecare, să pară mai greu căci amintirile și elementele de bază: apă, aer, pământ și spațiu, să însemne deja mai mult pentru mine.

E momentul când, după sanctuare și temple, să ne întâlnim cu șefii.. așa că pornim ajungând într-o vreme la **Kamakura** unde, cu figura sa importantă (câteva etaje bune de la bloc), ne întâmpină statuia marelui Buddha (precum și numele) din bronz de la 1252 în poziția-i liniștită de lotus. E totuși bun cu noi căci ne lasă să-l vedem și pe dinăuntru, plătim bilet, intrăm, îi atingem trupul de bronz, ieșim mai... buddhiști, ne mai adăpăm și de la o mare floare de lotus,

tot din bronz, ne purificăm cu apă în știutul ritual, nu, nu ne descălțăm de data aceasta și-o pornim iar la drum căci, în final, ne-așteaptă ...

Tokyo – Cu taifunul pe urmele noastre (până acum ne-am jucat cu el alba – neagra) ne îndreptăm spre capitală unde, seara târziu, reușim să facem o plimbare prin parcul muzeelor așa ca ele să ne recunoască a doua zi, tăcute.

Și, a doua zi, mai amânăm drumurile capitalei spre a merge la **Niko**, mai ales că plouă și nu se poate ca prin ploaie noi să nu vedem „oarece”, așa că deschid umbrela și ... gata.

Până la Niko, drumul șerpuiește, peisajul e încântător, așa că în periplu nostru de sanctuar shintoist cel mai renumit centru cât și templu budist chuzzenji și cascada Keoen, umbrela abia se mai odihnește.

Deci, pagoda cu cinci etaje e bine mersi, nu intrăm că nu putem dar, cu picurii de ploaie pe gene, o

înconjurăm și-i dăm binețe apoi intrăm în zona descălțatului și încălțatului unde templele și sanctuarele se susced între ele, ai impresia că e o mică comunitate cu alei între ele, dreapta, stânga... uite-l pe cel cu maimuțe – povestea lor – cele trei – una care are ochii acoperiți, a doua urechile acoperite și cea de-a treia, gura, în concluzie: nu văd – nu aud – nu vorbesc, așa că aviz amatorilor și ... mafioților !

Și tot așa, din poartă în poartă până când umbrela poți să o storci, suntem provocați a urca vreo mie de scări până la mormânt așa că nu aștept negocierile, urc, cred că s-a speriat și ploaia de gestul meu că pare mai blândă, fac onorurile și cobor, pe când ceilalți se hotărăsc să urce.

Nici o problemă, mai stau de vorbă cu maimuțele de pe templu, mai aprind bețișoare de-nchinăciune și plecăciune și ne pornim spre cascada Kegon unde totul e frumos, e special, e apă, sunt vapori de la cascadă, e ploaie și... dușul îl facem permanent așa că nimic nu mă mai miră.

Oare ? Da, zic așa, deoarece până a ajunge la locul **Chuzenji** drumul, plin de curbe, e semnalizat și-avem vreo 47 la număr doar că fiecare dintre acestea își face prezența și printr-o floare diferită imaginea (poate fi de cireș sau oricare alta) dar și desemnarea ei. Uite, domnule, cum se poate învăța botanica pe bază de ...curbe ? Mai vrea cineva ?

Bun, noi zicem în glumă că atunci când venim pe lume spunem „a” și când plecăm „mor” iar toată viața e un... amor, iar la ei există doi gardieni – cel de viață „a” și cel de sfârșit „um” – toată viața – **aum** (cuvânt sacru). Păi, și mai bagă la cutiuță că perfecțiunea e declinul eșecului iar toate acestea le află văzând podul format din foc (roșu) și apă (albastru) ce stă în grija celor doi șerpi Kami. Și mai văd pe drum, când am mai ieșit la lumină, lanuri întinse de orez (bolul de orez prezent la fiecare masă unde alături de peștele mâncat obligatoriu la micul dejun, ca element de bază, deci omega 3-6-9) pregăteau „pâinea lor de toate zilele”, din loc în loc, morminte, adică aici e

locul meu, casa mea și... sfârșitul meu. Totul te-
ndeamnă la a nu judeca ci a gândi un alt mod de viață,
fiecare are dreptul -karma-i karmă și-i aparține.

Ne-ntoarcem pe noul drum spre capitală, ni se
perindă prin fața ochilor și cartiere de blocuri unde,
americani, atunci când țara s-a deschis spre lume, au
știut s-aducă și coca cola și gumă de mestecat și scări
de incendiu exterioare clădirilor și chiar un cartier
american în oraș, unde, pe uniforme, bocanci și alte
cele, trocul era gata. Ce-auzi azi ? Muzică de Ame-
rica, mâncare de America și... atmosferă de America.

Da, până acolo, e minunată plimbarea pe faleză
la **Yokanama** unde chimonourile stau extraordinar pe
trupurile nipone, priveliștea cu nave, pescăruși,
îmbrățișări și batiste de adio sunt povești spuse pe
băncile parcului la capătul uliței mari care dă, așa, ca
la noi acum, la ocean, ca să ai răbdare s-ascuți
povestea fetei cu pantofi roșii (Iwasaki Kimi) a cărei
statuie ne-o arată ghemuită pe un scăunel, privind
tristă apa, o îmbrățișează aproape toată lumea ce-o

vede, da și eu! Crezi c-am repetat acasă ? Te-nșeli amarnic.

Și acum, la atac, căci ce-am lăsat seara în parc vedem pe zi, nu înainte de a porni în expediția noastră, de la km 0 al orașului, de fapt e un pod japonez numit podul cu dragoni unde, ca la universitate odată-n București, îți poți da întâlniri. Vrem și noi câteva de onorat, așa că ... pornim.

Plimbarea în parc mă tot face să stau cu ochii pe gurile de canal care au peisaje cu flori de cireș, să mă bucur de mult verde și iar verde, să văd un singur singuratic pe o bancă ce ne face semne să nu-i stricăm somnul, să-mi placă căsuțele de piatră – stil pentru felinare (ce romantic), să caut ceva cireși ce-au înflorit la vremea lor dar să-mi și placă aleea cu Tori, în descrescendo – de la mare la mic, formând așa, un „mic tunel al timpului” și-apoi să-ți odihnești pașii pierduți prin muzeele parcului Veno.

Stăm câteva zile bune în **Tokyo**, așa că, e timp pentru cât mai multe de văzut. Iar plouă dar chiar nu-

mi pasă, chiar dacă pe geam văd umbrele întoarse de vânt, reclame ce dansează, oameni grăbiți și lumini în blocuri cu birouri. Da, știu, aici munca e dependență nu joacă, așa că, hai la drum. Azi ajungem să vedem Grădinile Palatului Imperial dar, anunțați împărații că venim, ne-au trimis ca solie semnul lor – crizantema dublă galbenă (bineînțeles că o am la mine), lăsându-ne să ne bucurăm singuri de frumusețea grădinii, apei, pădurilor și... florilor.

Străbatem marile bulevarde ale orașului, atât ziua, cât și noaptea și începem a rămâne încântați de Turnul Tokyo, 333 m, da ce panoramă, încercăm să ne cheltuim bănuții (dacă avem) în districtul Ginza dacă nu... vizităm magazine cu vitrine și scări rulante, vedem pe străzi elevi ce merg la școală (uniformă, uniformă, de la papuci, șosete, fustă, pantalon, cămașă, vestă, cravată la ... ghiozdan, și nu școală particulară ci de stat), asistând la „marea sau oceanul de cămăși albe”, adică între orele 12-13 e ceasul pentru servitul mesei de cei ce lucrează, așa că se golesc

birourile și se umplu... farfuriile și, de te mai afli și la cea mai aglomerată trecere de pietoni din lume, Shibuya, ce este în apropierea gării unde statuia câinelui Hachiko veghează și-acum, Turnul Babel cred că a fost o ... joacă.

Dar aceasta e capitala, mai dăm o fugă până la primărie unde lucrează vreo douăzeci de mii de oameni să vedem, din turnul ei, orașul, panorama. Da, uite, zgârie nori, centre comerciale, râul Sumida la Asakusa unde am făcut o croazieră, de te uiți dreapta – stânga, blocuri – blocuri, maratoniști și biciclete, uite un mic cimitir între blocurile de zici că nu se termină, uite forme ciudate de clădiri dar și mici temple sau sanctuare, uite cum ajungi la restaurantul de seară unde mâncăm la etajul 47 (în mai puțin de o secundă/ etaj) dar vezi, au și turnul – emblema Parisului, adică ei nu, alții da ! Și peste toate Podul Curcubeu. Ziua și noaptea plângi de frumusețe, lăsându-ți amintirile-n vraja formei și-a culorii.

Mă mai strecor și pe marile artere comerciale, cu fițe și desene animate – manga atako, să-i vezi dar să nu te faci că-i vezi – ei sunt ființele vii ale personajelor din filmele cu benzi, și noimă și viață de noapte, adică le scriu cum sună în japoneză că e mai... exotic – Takeshida Dori, Omotesando, Shibuya, Shinjiku, da, pot continua ...

Merg deja picioarele singure pentru că știu drumul spre Templul Sensoji, cel mai vechi templu budist, unde bețișoarele și incantațiile îmi dau, ca și bobii de noroc, mai ales că reușesc din prima săritură să ating lampionul uriaș de la poarta de intrare (am crescut prin săritură, în Japonia vreo câțiva centimetri). Și oaza de liniște și pace sufletească, mă duce și la Altarul Meiji unde, iarăși, istorii vechi și vremi de vremi se pornesc de la Tori și până la altar simțând și trăind atât cât s-a putut pe acest pământ nipon.

Oi fi uitat ceva? Păi, dacă pornesc de la simbolurile locului: pinul, cocorul și broasca țestoasă, la minunile făcute de mâna omului pe-un pământ ce se

cutremură când crezi că s-a liniștit și până la ceașca de ceai, evantaiul, chimonoul și saboții, am petrecut istorii cu samurai, shoguni și gheișe, ca totul să se adune în „Țara soarelui răsare” într-o... floare de cireș uitată pe-o stampă care nu știu dacă era a egretei albe sau a celei negre dar, cu siguranță, nici bolul de orez dar nici peștele sau sake nu vor lipsi din amintirile mele neuitate pe pământ nipon ci, aduse aici, mai aproape, într-o vreme când nerăbdători, pașii mei iar vor dori să strângă pe tălpile lor minunile lumii, deci pornesc, căci pentru mine este încă devreme... vremea.

...JUGOSLAVIA

Beograd - oraș ce o vreme se vedea de români doar la televizor și se spunea în șoaptă ca-n povestea cu „a fost odată”. Da, „a fost odată” mirajul fiecăruia de a-l vedea. E deosebit Beogradul. Te privește așa, cam de la înălțimea unui coș de baschet, deoarece toți sârbii

văzuți de mine se spune că făceau baschet. Bulevardul ce șerpuiește orașul pare un miriapod prins între poduri și țintuit pe mal de apă. Dar mie-mi rămâne mintea-n loc când mă gândesc la bombele cu flori. Romantic, nu ! În miez de noapte, o floare ! Da, recunosc, am primit într-o noapte, pe vasul ce ne plimba pe Slava, un fir de trandafir. Era... albastru iar picurii de ploaie de pe petale-i păreau perle uitate de scoicile dintr-o poveste. Afară, norii-și răzbunau neamurile, tunetele repetau la tobe, fulgerele croșetau iar noi, pe vas, primeam flori și strop de coniac ce aducea arome de iubire și filosofie.

Trandafir albastru. Da, da, adevărat, venit din iubirea cerului cu marea. Am rămas cu el în mână toată noaptea iar a doua zi nasul lipit de sticla bombelor cu trandafiri jinduia după trandafiri albaștri. Mi-am afundat degetele-n buzunare să n-am ideea prostescă de a număra mărunțișul pentru un fir. Ce mărunțiș, că toată averea mea de dinari nu-mi ajunge decât, hai să fiu cuminte, poate pentru o... frunză. Și-atunci, pe vas ? Acolo a fost unul de iubire și, nu uita,

Mecca se vede doar o singură dată ! Mi-a rămas
Beogradul de trandafir asortat c-o inimă albastră. Și
sângele e tot albastru, e nobil. Da, e tot albastru iar
norocul meu se numără-n petale: mă iubește, nu mă
iubește... mă iubește...

L...

...LIECHETENSTEIN

Vaduz: De la Innsbruck, drumul spre Elveția trece printr-un degetar de țară ce are capitală cu nume ce-ncântă exotic orice ureche-**Vaduz**.

Capitala-țară e mică și frumoasă într-o după amiază de iulie în care, intrând pe un pod și ieșind pe celălalt, te-ntâmpină străzile drepte, puzderia de bănci, castelul ascuns în verdeața din poala muntelui iar florile-și pregătesc întâlnirile din serile de top-model ale verii.

Îmi încântă ochiul viile întinse dar nici porumbul nu arată prea rău. Stă chiar drept, bășos, arțăgos și-ai putea crede, pentru o clipă, că e armata-n travesti a fețelor împărătești.

Recunosc că la ora aceea prinții și prințesele-și făceau siesta, neajungând să ne gratulăm, dar m-am

bucurat enorm să văd că toate panourile și parapeții de pe marginea drumului sau de pe străzi erau expoziții permanente de vis și culoare ale copiilor.

S-o cauți pe hartă cu grijă căci s-ar putea „s-o salți” și ar fi păcat. Ea e antreul casei și pe geam nu intră nimeni. Scurt și la... obiect.

Așa că, Vaduz e cel ce dă binețe celui ce vine cu gând curat și bun căci boaba de strugure e și la ei dulce iar viza de intrare se dă... **aici**. Și să poți uita proverbul cu „buturuga mică, răstoarnă carul mare”?

Încearcă doar și apoi... sună-mă ca să te adun de pe la vreo vamă, returnat că „n-ai destule puncte roșii ca să poți desena pe garduri”. Parol ! Și... hai să mergem mai departe că am trecut de ... vamă și viză.

... LETONIA

Trecem aproape neobservat în Letonia iar drumurile ce se repară seamănă izbitor cu ale noastre.

Și aici e pădure, sunt tot căsuțe din turtă dulce dar se spune că:

-letonii sunt filosofi;

-lituanienii sunt oameni de acțiune;

-estonii sunt scandinavi

așa că totul se explică în trio-do-re-mi-li-le-esto = Țările Baltice.

Dacă înainte aveam, ca bani în Lituania, liții, acum au apărut lații și nu știu de ce mă tot gândesc la tăiței subțiri și la cei lați, facem supă și apoi îi mâncăm cu ... nucă. Monșer, mă lași !!!

Până la Riga, cale lungă să ne-ajungă așa că ne oprim la **Rundale** unde vizităm Palatul de pe „valea liniștită” adică, ar spune germanii, rundal.

Palatul, ca și grădinile, îmi amintesc de Viena, deci palat, palat, duce, duce, ducesă, ducesă, așa că: tablourile, sobele, mesele, scaunele, saloanele, came-

rele încremenitele, plus pe ici colo: sala tronului și cea a balului, se succed una după cealaltă.

Și totuși, stau și mă casc, rămânând cu privirea atârnată de porțelanurile din camera mică unde, în arabescuri, stau și-așteaptă cuminți pe pereți poveștile tărâmurilor dantelate sau abrupte, chinezești și japoneze, coborâte parcă dintr-o stampă adusă în cufărul corabiei nescufundate.

Și-apoi, în sala albă a balului, privesc spre cele patru colțuri cuminți în care în statui încremenite de timp stau semnele semnelor primordiale: apa, aerul, focul și pământul, ca apoi, că așa se întâmplă, cireașa de pe tort vine la urmă, să rămân mută, cu ochii aruncați pe tavan, la o superbă barză în cuibul său. Da, da, cuibul e autentic, garantat 100% și cu ... barză. Ce face barza? Așteaptă toamna că-i e dor de Țările calde croșetând până atunci povești - două pe față și una pe dos, plescăind cu gândul iremediabil la... craci de broască și apă de la frigider. Păi, nu ?!

Și, totuși, ajung și la ferestrele palatului de unde grădina pare visul Parisului în floare. Forme, spirale, copaci cu rotund de coroană și alei pe care aștepti să apară: conți și contese, duci și ducese, copii cu cercuri și ...căței.

În schimb, mă pierd în labirintul aleilor precum Ariadna, dar fără ghem ci cu folos, căci pe arcade, vița de vie dă rod așa că mănânc boabe de struguri și simt gustul, un pic acrișor dar dulce, a ce am lăsat în via din grădină, de-acasă.

Ne pornim iar la drum spre capitală unde, într-un târziu de seară, privim la lumini de felinare de peste pod, la orașul vechi ce mâine ne așteaptă să ne „contabilizeze” pașii. Oare poate pe toți ?

Riga – Traversăm podul ce se sprijină parcă pe antenele nevăzute ale cerului, ochind din mers, orașul vechi. Știi, aici, la dreapta podului cum te duci spre Golf, e orașul vechi, portul și toate amintirile frumoase iar, la mâna stângă, rămâne construcția nouă

ce-ți ia ochii de frumoasă ce-i, întrecându-se părțile între ele spre bucuria apei.

Și ca să înțelegi Riga trebuie neapărat, în primă fază, să rămâi cu ochii agățați de streșinile caselor și să nu te intereseze pe unde calci. Adică, în gropi ? (nu, dragă, că ăștia nu au gropi nici cel puțin de ... import) De ce ? Deoarece Art Nouveau în arhitectură te dă peste cap, de-a berbeleacu pe scări. A venit din Rusia, M. Eizenstein arhitectul, și-a început „să se joace” așa construind el unsprezece case ce nu seamănă una cu cealaltă și care adună: vieți, povești filosofi, zei, păgâni, iubiri, flori, păsări, animale, oameni, dar mai ales, vise. El se joacă cu forma ferestrelor, caturile ușilor, non conformismul coloanelor, căci: păunii, dragonii, lupii, pisicile, urșii și-un cititor în... vise pot cu siguranță a face scară spre acoperișul cerului.

Și așa, e doar începutul, astfel încât, astăzi Riga se răsfăță cu vreo... 200 de surate de case ce se „îmbucă” cu cele din lemn, păstrate cu sfințenie, ce n-

au mai mult de unu – două caturi dar sunt și fac trecerea spre orașul vechi. Știi, aici în oraș, s-au întâlnit sau mai bine zis, au trecut în istorii, și păgânii și germanii și suedezii, așa că, vei găsi și zidul cetății de sub poarta suedeză și forma cubică a ferestrelor casei de lemn arse de ruși dar și „casa capetelor negre” distrusă dar neapărat renovată ca să pot și eu, muritorul de rând, să citesc ce scrie pe frontispiciul ei, și anume: „dacă voi fi distrusă, vreau să fiu reconstruită”. Adică, în fond și la urma urmei, cine poate refuza o...casă ? Așa că, iat-o în picioare, veselă, zburdalnică, cu sau fără capete negre dar mulțumită că trăiește din nou. Păi, nu !!!

Mă pierd apoi pe străduțele întortocheate unde se aud ba vreo armonică (acordeon) lăcrimând ba o țiteră și, uite așa, muzicanții de la Bremer – cocoșul, pisica, câinele și vaca, te așteaptă să-i saluți da și să-i mângâi (dacă nu ajungi la ei, săritura de pe loc la punct fix – stil coș de baschet – cu tripticul lor din capete) dă bine la ... noroc, adică dă noroc, sănătate

că-i mai bună decât toate (vezi, românul s-a născut poet!!!)

Și mai bat, și mai tot bat străzile care mai de care mai aparten în felul lor, până găsesc în vârfuri de biserici, cocoși auriți ce cântă după vânt și se-ntorc după soare dar și pisici gata să sară la tine cu ghearele scoase și coada – paratrăsnet, de pe un acoperiș pe altul, miorlăind, jelind și oftând precum ar fi veșnic și permanent în.. călduri.

Și, tot mergând eu așa, c-an poveste că-nainte mult mai este, iată că ajung în fața casei „celor trei frați”. Da, ce-am cu ei ? De ce așa ? Aflu, întorcând file de bibliografie, că geamăna, casa „celor trei surori” se află la....Talin. Oare părinții lor sunt la Vilnius ? Grea întrebare, greu răspuns deoarece nu știu dacă rămân sau nu, ele, casele, în ... familie.

Și cum ajungem în fața caselor, iacă poznă și doi suflători ce-ncep a cânta imnul țării noastre. Adică, ei să nu-și câștige așa un ban cinstit ? Uite ce simplu poți fi ... european ? Frumos, decent, câștig

serios, cantabil și plăcut urechilor noastre. Ce bețișoare de curățat urechi înfundate cu ceară ? Iaca, îi iei pe cei doi și-ți curăță, cu imnul, zilnic și-n permanență, urechile și-ți mai bagă și-n cutiuță că nu ești prost, chiar prea deștept, da-ți place câteodată: lenea, comoditatea și vrei neapărat s-arăți fanariot și... balcanic. Alo! Române! Trezește-te !Trenul tău... pleacă!

Și tot așa aflu că pe vremea aceea, demult, demult, tare demult, se plătea impozit după numărul de ferestre ale casei și restul nu conta, câte erau mici și/sau mari dar apoi, într-o noapte, un slujbaș notoriu, notoriu, s-a gândit să ceară birul pe... lungimea caselor și, uite așa, vrând, nevrând, a venit moda lor: înguste, înalte și slăbănoage iar ca să mai poți băga ceva în ele pe ușa și ea, sărmana, subțiată și slăbită, a apărut (dintr-o nevoie socială și sclipitoare) ...scripetele, frumos, șagalnic, liniștit și tras de frânghii cu grijă și econom. Deci, te-ai luminat la minte ? Iaca ? Scripetele !!! Și cum e greu să-l tot împrumuți, unii și l-au fixat pe fața casei în... frunte. Păi, vezi...

deșteptule, ce greu, da ce, se urcă mintea ...sus (doresc aprobarea pleonasmului.

Așa că dăruiesc toți pașii mei Rigăi, oraș plin de istorie, cultură, dar mai ales dragoste de neam și țară că-s și ei un pumn de oameni, da ce oameni, vreo două milioane și jumătate și-atât, nu pot decât... să-mi ridic pălăria. Bravo !

Oare ei unde-și aruncă hârtia că, pe străzi, în parcuri și-n pădure, la șosea, n-am găsit niciuna și, lucru serios, chiar m-am interesat, am urmărit, m-am uitat dar n-am găsit. Cât despre mucuri de țigări și semințe (aviz stadioane și străzi – că vin bomboanele agricole) am impresia că pe aici nu s-a auzit niciodată de ele. Da, da, pe străzi vorbeau de cele de mai sus dar s-au mai alăturat și niște bănci nescrijelite și cu toate coastele, picioarele și mâinile, căci era mare jale în lumea coșurilor strângătoare ce rămân imaculate, neaccidentate , întregi și... goale. Da unde, Doamne iartă-mă, trăim ?

Deci, e tare greu să te desparți de Riga, mai ales c-o să fie încoronată capitala cultural-europeană și că mister UNESCO o apără de la gară la pod și de la mansardă la pragul ușii iar noi, ceilalți, o ... iubim. Cât ? Cam cât un arabesc de art nouveau. N'est pas ? (nu-i așa, traducere liberă și la cerere că englezismele încep să se... romanizeze, trecând prin franțuzisme).

Sigulda – Îmi place cum sună, așa, ca o melodie ce aduce de departe cu valurile de pe caldarâm făcute în Riga de apa ce-i poartă numele, iar acum, rondourile de flori și mireasma lor... e apă. Când ? Atunci când oamenii locului erau liniștiți și doar alții doreau să le poarte... sâmbetele. Cine ? Nu pot spune, persoane importante dar cu siguranță că istoria știe așa că răsfoiește-o, citește-o, ascultă și mai ales nu uita.

Până și în Sigulda drumul e de verde adică mai trecem printr-o pădure și, uite așa, ajungem pe valea râului Ganja în Parcul Național cu același nume „micalor Elveție letonă” (adică, numai Elveția să aibă Elveție, noi, ceilalți să n-avem ? Adică, nu mi se pare

corect. Păi, nu ?!) deci: pădure – pădure, cărare-cărare, lemn-lemn, liniște, curățenie și oameni vrăjiți de atâta frumusețe încât mersul lor normal a intrat în „viteza melcului”.

Se spune că cine are copii neastâmpărați să-i aducă la Sigulda că la plecare vor fi... înceți (oare cei ce abuzează de cuvântul „adehașde” au auzit ? Ia plecați și voi urechea !) Și, uite așa, auzim legende, vedem ziduri de castele medievale, ne oprim la Grotă unde iubirea lui Victor pentru Maia e chiar pe bune și mai aflu că, dacă mai beau apă din izvorul limpede voi fi veșnic tânără, sănătoasă și frumoasă. Așa că... beau și eu, da cu măsură, căci las și pe alții să strălucească (măcar la frumusețe).

E atâta liniște-n jur de parcă ți-e frică să nu trezești firele de iarbă și să nu superi sau să-nterupi poveștile frunzelor cu vântul și restul de... verde. Și ce mai fac ? Mulțumesc naturii că m-a lăsat s-o privesc și să mă bucur de ea și, mă mai așteaptă un ... castel.

Turaida – E o altă nouă da veche poveste muzicală, mai ales că în parcul castelului, din dragostea și respectul pentru cântecul doinei, au răsărit statui ce fac pietrele să ... cânte. Și totul într-o perfectă armonie. Oare noi, la Măgura și Oarba de Mureș, ce-ășteptăm ?

Ajungem la Castelul Episcopal, ne pare rău că gazda nu era acasă dar ne-a lăsat tronul și castelanii, plini de importanța locului.

Mă opresc pe drumul de întoarcere la biserica luterană unde orga e „kapel meister”. Stau o clipă dumnezeiască întru mulțumire și-apoi mă pornesc iar. Unde ? Doar vântul și soarta ți-ar putea răspunde. Da, nu te grăbi să afli că n-ai ști ce s-alegi din... răspunsuri căci încă n-am ajuns să adresez lumii întrebările!!!

... LITUANIA

Plec iarăși de-acasă, lăsând-o pe mama să străjuie la poarta lumii, precum zorelele, uitând pentru o clipă că veșnicia m-așteaptă să mă-ntorc.

Pe drum, pădurea mă leagănă dăruindu-mi cerul înstelat și luna ce, jucăușă cu brazii, mă face să caut Carul Mare dar și pe cel Mic ca apoi să rămân agățată de primul meu gând răzleț.

Stau și păzesc aeroportul ce doarme în liniștea lui ca apoi să mărșăluiesc spre gândul lui Vlaicu, aninat într-un cui în care parcă și cerul dorește... aripi de libelulă.

Aștept ca luna să plece și soarele, somnorosul, să se ivească după vreo pernă de nori. Oare ajunge, căci uite, aripile păsărilor de foc cu clonț de rubin așteaptă să-și ia zborul. Cu mine ? Nu-ți pot spune căci nu eram ... acasă când s-au sfătuit să mă lase să

plec din nou pe-o geană de lumină în căutare de... cuvinte.

Încă neterminată povesta mea cu soarele, o iau repede spre scările cerului, ajungând în avionul cu eticheta Varșovia. Îmi revin în minte și „pivo” și „proje pane” și „gincuem” (bere, poftim domnule, mulțumesc) dar aripile libelulei mă fac să privesc spre norii ce par de zahăr ca apoi, lin, precum melcul la trecerea de pietoni, să pun piciorul în avion și... dusă precum vântul, departe ...cât de departe ? Ei !!!

Număr ceasurile ca boabele de fasole în Varșovia și-mi ies cu... drum spre **Lituania**. Din avion, țara pare o pădure imensă în care doar foșnetul frunzelor uitate în filele de calendar mai țin socoteală, veniților și plecaților, așa ca... mine.

Vilnius – Capitala ne întâmpină cu o ploaie ușoară de vară, făcându-i parcă pe lituanieni mai vorbăreți. Străbat străzile și mă opresc în parcul orașului unde copiii năstrușnici încep să-și îmbrace copacii în... tricot. Oare îi pregătesc, punându-le fulare pentru

toamnă sau iarnă? Stai să-ți spun povestea lor...căci, într-o vreme de aprilie târzie, au venit în vizită niște școlari greci cărora le-a fost frig (își uitaseră căldura soarelui la ei) și plimbându-se prin parc, și-au întrebat colegii lituanieni dacă copacilor de-aici nu le este frig și răspunsul fiind „se poate”, atunci ei și-au dăruit fularele de la gât acestora și reîntorcându-se în Grecia, după o cugetare, le-au trimis celor de aici, fulare imense, tricotate, cu care să-nfășoare tulpinile copacilor din parc și nu numai... și uite așa, găsești copaci tricotați.

Ne învârtim prin ploaie până o găsim pe Marina, studentă medicinistă anul V din București, tare bucuroasă că aude vorbă românească și apoi, așteptăm împreună ca cerul să se limpezească și dorul să se aline și stâmpere.

Orașul e liniștit și, totuși, așteaptă pașii noștri de mâine reamintindu-mi că sunt vreo trei milioane și jumătate de suflete (cu totul), că-și iubesc drapelul,

țara și limba, c-au fost păgâni ș-apoi creștini și că, pe aceeași listă, se adaugă: baschetul, pădurea și... copiii!

Și iarăși, pe-o ploaie mărunță și mocănească, îmi iau picioarele în spinare și pornesc a vedea orașul la... pas. Trec podul și încep a număra turlele bisericilor, așa, vreo 48 care au sau n-au suflet dar își mărturisesc anii pe care i-au trecut. Și uite așa, Biserica Sf. Petru și Paul, cu cele aproape 2000 de statui, m-așteaptă. Pășesc în ea și rămân cu ochii uitați pe candelabrul de cristal în formă de corabie căci cele sfinte au pierit când trebuiau aduse, așa că, spre amintirea gândului, lumina este aici ca minune a mării. Îmi reazem apoi privirea de vălul ireal al imaginii lui Iisus ca apoi tăcerea să mă primească în locul de piatră al sfinților ce așteaptă, parcă, degetul nevăzut al minunilor.

Las miracolul de baroc în urmă și mă îndrept teleghidată spre a căuta lacătele prinse-n gardul iubirii de tinerii căsătoriți care, cu voia lor, și-au pierdut în anii de iarbă ce vor urma, cheia casei lor de lemn.

Caut iarăși orașul dintre cele șase dealuri (la noi Blajul e pe șapte coline) ce și-a împărțit ba bucuriile, ba durerile, când unii – polonezii, când alții – rușii, numărând la capătul poveștii lor istorice – nemuritoare, enigmatică și tulburătoare ... ambră.

Da, chihlimbarul e marca lor de marcă ce nu te lasă să treci mai departe, vrăjindu-te de la: inele, cercei, mărgelile, la tablouri și te mai miri ce chiar dacă te-ntâmpină la tot pasul... îngerăși. Sunt atât de mulți de-ncepi să te-ntrebi dacă nu cumva e țara lor ? Orașul lor ? Nu crezi ? Vino și vezi și-apoi vorbim.

Mă las furată iarăși de orașul vechi unde bisericile au ajuns: spitale, depozite și chiar închisori, trec de puținul ce-a mai rămas din cartierul evreiesc (Ițic și cu Ștrul au plecat demult) unde numai o prăvălie mai e cu ușa tăiată la colțuri ca să prindă două străzi de... comerț, comerț, da să știm și noi. Drumul șerpuiește și te-ndeamnă singur spre icoana făcătoare de minuni Ostrobramska ca apoi ocrotitorul orașului, Sfântul Kristofor, să-mi facă cu... ochiul, mai

ales că mă apucasem și eu a juca șah pe spatele a doi elefanți iar piesele în formă de pahare pline cu licoare se deșertau precum se juca jocul. Cine era șah-mat ? Grea întrebare, căci limbile abia atunci se dezlegau. Mai trec și pe la universitate unde, ca să văd curtea interioară (deci, nu studenții), îmi trebuie tichet dar, în schimb, în fața ușii bibliotecii îmi deșert imaginația și rămân cu gura căscată. Asta da ușă, unii își pierd mințile dar aici artiștii și le-au uitat zburând de la clanță la țâțâni și de la dreapta la stânga.

Mai cobor așa, vreo două străzi din granit ce se joacă în forme cu soarele și luna, salut Primăria și Biserica ortodoxă unde sfinții: Ion, Antonie și Eustache te lasă să le vezi până și încălțările, iar verdele pentru altar adună parcă toată pădurea pe care țara o are, ca apoi să sfârșesc în Galeriile Amber unde bogăția începe și se sfârșește cu ... chihlimbar.

Căci, dacă tot e ziua mea astăzi, mai dau o tură la Catedrala Stanislava unde protectorul Kazimir în armura-i de argint face minuni și-mi umplu frumu-

seșea de zi cu iubirea dragă lituanienilor dintre Barbara și Sigismund. Ce mai fac ? Ascult la un colț de stradă un acordeon și-o chitară plângându-și iubiturile nespuse, beau o cană de ghira (ceva răcoritor cu miere), iau un zepelin (nu e de zburat, ci de mâncat) – tradițional la ei, (un cartof, doi cartofi – ca-n filme, făcuți aluat și umpluți cu brânză sau carne) să știm pe unde-am umblat. Și ce-am mai luat ? Evident, un îngerăș, și-un... triferment.

Și amintește-ți de copacii îmbrăcați la care evident c-am rămas... mută, da, oricum îi înțeleg pe greci că aici frigul ține vreo 7-8 luni iar, în rest, mai cauți căldura soarelui doar când umbra pașilor tăi se pierde în infinitul de poveste iar Megleni (ceață) ghidușa, e sprintară și nu te lasă... nepierdută.

Trakai – O pornim de dimineață, străbătând pădurea de mesteceni, ca să ne facem loc pe malul lacului Galve și-apoi să trecem podul ca, ajunși la porțile castelului, să așteptăm printre pahare cu zmeură, îngerășii de ambră și zepelini, întâlnirea cu Marele

Duce Vytaunas. Ne privim în ochi și ne spunem legenda cu fântâna și fecioarele ca apoi, pe pietrele pline de istorie, să-mi port pașii spre încăperile domnești și toate acareturile de pe lângă. Îmi potrivesc capul și mâinile în „unealta de schingiuit” dar nu prea-mi reușește figura, căci măsura mea, la cap, e prea mare deci rămân cu capul pe... umeri. Mă gândesc la turniruri, baluri, cavaleri și domnițe, mai ascult șoapta Ducelui ca apoi să reintru în „cotidianul concret” de-mi vine să-mi iau lumea în cap. Încep să înțeleg „satul din oraș” adică casele sunt fără etaj, se construiesc numai din lemn și, absolut obligatoriu, înconjurată de câțiva copaci, dacă se poate, mesteceni. Ne luăm, educați fiind, rămas bun de la castel, mesteceni, bărcuțe și rațele de pe lac căci drumul continuă chiar dacă soarele se joacă cu noi de-a „uite, nu e, ai umbrelă ?”

Kaunas – Fosta capitală de suflet și inima țării ne primește ascunzându-și totuși soarele, pe străduțele jignitor de frumoase, rugându-ne ca în joaca noastră

de-a vacanța, să-l căutăm. Și mă trezesc astfel că mă-nconjur de atâția îngerași de toate formele, culorile, mărimile și materialele, că mă opresc interzisă lângă biserica „Lebăda albă” – grațioasă și nespus de albă, ca un suport de flori ce-adună pe catargul său, biciclete. Le-o fi adunat poliția ? S-or fi desumflat roțile sau la ultima cursă ciclistă au fost învingătoare ? N-am știință de așa ceva dar și atâtea ghidoane – flori la înălțime, rar vezi. Păi, nu ?

Mă duc pașii singuri spre Casa Tunetului dar ploaia nu este acasă, trec podul cel mai lung din lume ce despărțea odată Lituania de Prusia și ele aveau calendare separate așa că diferența era de... două săptămâni, deci aveau ce trece. Fac mai apoi echilibristică pe pietrele străzilor uitate de veacuri, mă rătăcesc într-o galerie de fotografii alb – negru unde regăsesc un regim uitat în ceață, ajung la poalele Castelului ce-și așteaptă îndrăgostiții de jazz și rămân încântată de florile ce invadează orașul în partituri de trompetă, pian și... Frank Sinatra.

Oare unde sunt studenții celor patru universități? Sigur, susținând „proba practică” a eseului – „iubiri de-o vară” ca apoi să se plimbe iar, de mână, doi km pe B-dul Libertății, neuitând a număra copacii ce-l străjuiesc la mijloc. Câți sunt ? Cu siguranță atâția câți să încapă într-o lucrare a unui student la matematici, gata a-și număra și iubirile pierdute sau lăsate/uitate pe vreo bancă ce citea singură, romane polițiste sau de dragoste ? Preferăm a doua variantă, fără drept la... restanță.

Ce mai fac? Mă întreb dacă în muzeul diavolului este loc și pentru Dracula al nostru iar dacă arlechinul de pe blocul ce stăjuie pe malul apei – Mamă e în bună înțelegere cu malul apei – Tată. Mă joc? O, nu ! Accept ca apele ce-adună alte ape – copii, pot să fie – mamă și tată, numindu-se astfel.

Regiunea **Siauliai** – Dimineața o pornim spre locul care ne tulbură sufletul așa că ajungem, după ce străbatem iar o pădure de mesteceni. Casele rânduite ca-n șirul de turtă dulce luate vinerea de la târg,

rămânem mirați să găsim și ferma de reni a lui Moș Crăciun la **Dealul Crucilor**, loc ce-ți poate aduce lacrimi la colțul ochilor sau mânia și frigul Siberiei. Legenda spune că unui părinte ce avea fata bolnavă i se spune în vis că, dacă pune o cruce pe acest deal, fata se va vindeca. Face omul nostru crucea, o duce pe deal ca mulțumire și îndeplinirea dorințelor, căci fata i s-a vindecat. De atunci, dealul s-a umplut și se umple în continuare de cruci, mai mici, mai mari, din lemn, din piatră și care dăinuie chiar dacă unii, nu prea departe în ani, au dat peste ele într-o noapte, cu buldozerele, să le sfarme. Și nu știu cum se face că, în acea dimineață, parcă erau și mai multe și, de atunci, nimeni nu mai tulbură liniștea miilor de pași ce vin să-și piardă pe aici, precum rugăciunea adusă din freamăt de buze și frunze de mesteacăn, taina, smerenia și spovada.

Câte cruci sunt ? Numărul se pierde în timp și-n istorii căci fiecare dintre noi ajuns pe aici, vine „cu crucea lui” și suntem cam mulți. Te tulbură liniștea

crucilor și te face să-ți pleci capul cu smerenie îngânând o nesperată rugă pentru ce a fost, ce este și, mai ales, ce va fi.

Mă reîntorc cu gândul la candelabrul – corabie din Catedrala Sf. Petru și Paul și sunt sigură că mâine pot porni din nou luându-mi în spinare pașii nemăsurați și nenumărați ai călătoriilor ce vor urma. Mă și pornesc. Acum, căci Letonia... m-așteaptă !

... LUXEMBOURG

Prins parcă în palme de către vecini, Luxembourgul se simte foarte bine. Se întinde exact cât îi ajunge... plapuma, adică 2586 de km pătrați și-aud retorica matematică salutând totuși, de pe înălțimea-i muntoasă, lumea bună ce-și mai coase încă hainele din când în când cu ața nebuniei. Ce să-i faci! E întotdeauna necesar să fi mare ? Nu, ci e bine să ai cam 496.000 de locuitori și să-ți trimiți copiii de la

șase ani la școală ca să se obișnuiască cu prinți și prințese, ducat și... poveștile împărătești pot ține până în zilele noastre.

Pășesc în orașul-țară și revărsarea de turiști pare un fluviu care izvorește din luxoase autocare și se termină în mărunțișul de suveniruri. Căci, pe lângă luxembourgheza vorbită, aud muzici de vals și șansonetă dar și săbii de samurai, orez la pungă și şușoteli la o graniță de Nord și Sud.

Așa e vara. Treptele Catedralei de Notre Dame de Luxembourg te poartă spre spirit (făcând la stânga-biblioteca, mergând înainte- sfântul altar unde, în utrenii, frunzele se adună-n rugăciuni de toamne și primăveri).

Vreau s-ajung peste tot și din miezul acesta de nucă să nu-mi scape nimic. Așa că, până la a doua duminică din septembrie când e ziua prieteniei și corectitudinii (uite domnule ce se „poartă la unii ?”), dau o fugă să-mi fac niște „mișcate” la muzeul fotografiei, mă pierd pe coridoarele marelui palat ducal ca apoi să mă joc cu jucăriile de lemn din

magazinele pentru copii. Păi, nu poți zice că se răstoarnă lumea ? Păi, poți !

Dar nu mă satur de tot ce văd căci, de sus, de lângă statuia voluntarilor , priveliștea ți se deschide în... jos. Serpentine, viaducte, petece de verdeață, ziduri de cetate și perechi de îndrăgostiți spun povești într-o zi de august când arămie poate fi deja frunza și plin de vise podul ducesei Charlotte. Florile își fac temele în eterne geometrii de verde de strat, felinarele leneșe, așteaptă nocturnele, grădinile-și dorm somnul de după amiază iar eu aștept ca „chi-chi-carul de Mamaia” să mă poarte la capete de pod și locuri de cheltuit bani.

Piețele și hotelurile orașului sunt perle ce-și așteaptă gândurile de turiști amintindu-le că aici, de Paști, copiii au obiceiul lor - „Plecarea clopotelor”, timp în care umblă din casă în casă după bani și ouă, sunt foarte serioși și „oameni foarte mari”. Mare e și ...Marele Duce de Luxembourg dar, plecat fiind, i-am văzut doar „casa” și cocoțatele poduri ce-adună la

picioare:păduri răsturnate, poteci nebătute, și nebănuite taine ale turiștilor trecători.

Luxos e totul și năpădit de: bănci, cărți de credit și telefoane mobile fără drept de apel la fericirea ducatului prins în palma protectoare a celor mari și vecini. Da ce vecini ! Și, în colț, semaforul clipește ca ochiul vrăjitoarei uitată-n vreo carte în podul cetății, pe când eu mai „culeg” niște ziduri din verdeața ce-mi mângâie picioarele, fac cu mâna bogată la cei bogați și-apoi deșert vorbă de vorbă în rafturi de bibliotecă și-atunci doar mă liniștesc căci, pot la Forumul de artă contemporană să mă joc cu copiii-vizitatori, să fac proiecte în atelier și să nu mă strângă corsetul rămas uitat în decor de prin secolul ... XIX.

Trec, iar și iar, pe sub portaluri și-aș vrea să mai stau dar podurile s-ar culca în căldura pietrei, pădurea și-ar spune povești, curtea ducală ar putea da un bal în cinstea mea dar, pentru că există un dar, plec fără adresă căci orchestra e siropoasă și decolteul rochiei se pierde. Avalanșa de turiști mai poate aștepta până-n

februarie, de ziua spovedaniei, ca să-și cumpere o nouă mașină de spălat... păcate.

Doamne, oare spus-am tot sau mi-a mai rămas vreo călătorie sau un gând ascuns în hoinăreala vântului de seară prin misteriosul albastru de verde ?!

Mai știi ?!?!?

M...

...MALTA

Aș vrea s-ajung în Malta pe uscat dar, cum acesta s-a cam terminat cu cizma Italiei, o iau pe apă, cu vaporul, reușind a o descoperi ca ieșind încă din mare.

Da, e frumoasă, e deșteaptă, că doar Cavalerii Ioaniți au locuit pe aici vreo 300 de ani, iese din mare, e cu multă piatră și toată iarba are culoarea mierii (nu știu dacă au urși sau nu dar mă pot interesa) iepurele este la el acasă, că se gătește în fel și chip, mai ales dacă reușești să-l și prinzi. Și mai are multe, așa precum ca să se știe: adună turiști, da și bani, cu lopata, este curată, cactușii la ei fac... lichior iar bărcile ce-o înconjoară poartă turiștii, pescarii și visele de vacanță în flux fără ... reflux.

Dacă ți-e foame și bate vântul prin buzunarele tale, repede prepară-ți supa văduvelor (cum de ăștia cu slăbitul n-au găsit-o încă), adică: un cartof, două-trei păstăi de fasole, coji de ceapă, apă, sare și-un strop de ulei de măsline. Ei, siluetă, siluetă.

Mă plimb pe străzile capitalei, **Valletta**, și-aceleași pietre mari mă înconjoară precum turlele bisericilor. Știi, aici, fiecare zi din an are câte una, mai au și ceasuri, ele, turlele, dar una a fost mai isteață și și-a dorit două, cică unul pentru timp- timp iar celălalt să păcălească ... moartea. Peste tot, crucea malteză, 4 laturi, 8 colțuri (pentru fiecare nație, cavalerii fiind mulți: germani, francezi, italieni, spanioli, te las să-i cauți gugălește!!!) iar catedrala Sf. Pavel te face să pleci fruntea smerit și să numeri anii de credință.

Străduțele sunt pietruite, înguste, șerpuitoare și, uite așa, mă trezesc în **Medina** – orașul tăcut ce numără vreo 400 de persoane... tăcute, o mână ce doarme pe prag, casele din piatră cu ferestrele și ușile vopsite așa, ca și cum ai scăpa curcubeul peste ele.;

roșii, albastre, violete, totul e solemn, boem, până și tăcerea e... tăcută.

Găsesc un loc unde să vorbesc, căci, îmi stau cuvintele în gât, așa că, le deșert în apropiere de Grota Albastră unde privesc pietrele așezate și ieșite din mare, care îți taie ... piuitul, așa că iar nu vorbesc căci e prea albastră marea la albastra grotă.

Îmi tot stă pe limbă să-ntreb de cavalerii insulei, știu istoriile lor trecute (astăzi cavalerii își fac... bani pe insulă) și aflu că a fi cavaler trebuia să știi că aveai dreptul la: apă de trei ori pe zi, mâncare și un... pat. Mai vrei ? Ok. E bine.

Da, mai aflu că a... plecat de pe insulă și ultima vacă, că pe insula **Gozo** toate ceasurile-s oprite de frumusețea locului, a pietrei, a oamenilor, a caselor și-a drumului până acolo, că mai există încă ordinul de reclusiune ce are doar șapte maici, că-mi amintesc versurile lui Eminescu din *Scrisoarea a III-a* cu... cavalerii de la Malta și...

A, să nu uit, tot pe insula Gozo, în capitala **Victoria**, gozitanii (se cheamă de la nume) nu practică ... încuiatul caselor, ei își lasă cheile în ușă, fără teamă (oare, intri, te servești și... pleci ? Ca la noi, la munte, se așează mătura întoarsă în clanță să știe lumea că nu ...ești), că dragii de ei, n-au nici închisoare iar cei ce vor să facă rău, șansele sunt mici da credința mare, deoarece fiecare casă își are sfântul protector așezat așa, la vedere (precum ca să se știe) alături de... numele proprietarului (ce carte de identitate, ce CNP ? – citește, uitându-te la casă și ... gata, poți să intri).

Mai aflu că bine, piatră, piatră, dar cei de pe aici mai au și grădini, de fapt o curte interioară unde musai nevoie mare să existe obligatoriu... trei pomi. Vezi de ce tot folosesc eu... trei puncte ? Ca să poți să vezi „fereastra albastră”. Unde ? Acolo unde s-a vărsat albastru, la grotă.

Și uite așa, făcuți la un loc cei 300 de km pătrați, mai adaugă câțiva pentru insule: Gozo, Ca-

mino, Cominotto și Filfa și poți să te consideri, măcar pentru o clipă, dar ce clipă... cavaler de Malta.

...MOLDOVA

Republica Moldova: Am pornit pe drumul cuvintelor poposind iar istovită de atâta durere a frumosului, pe urma pașilor de dulce limbă românească, la **Chișinău**.

Totul era în așteptare pentru o dimineață-n care limba română va fi pusă-n cap de masă dar acum străbat în noapte parcul orașului pe aleea cărturarilor lăsând să-mi alunece, printre degete la tălpile lor, petale de flori și cuvinte. De la înălțimea istoriei sale, Măritul Ștefan privește răbdător neliniștea norodului și parcă veșmântu-i de piatră se adună-n bocet moldovean răbufnit peste ape.

Te neliniștește adâncă liniște și, poate, doar un susur de „dor de Eminescu” prins între acele ceasornicului vremii să preschimbe vinul dealurilor

moldave în boabe de deal românesc și neștearsă odihnă în casa dinainte.

Sună dulce vorba românească și iert blajinul arhaism ce-l are dăruind, în jurul meu, flori ce-au făcut podul peste ape și suflete de munți și oameni. Încerc să înțeleg neînțeleșuri omenești și, de aceea, de câte ori ajung acolo, la românii mei din **Chișinău**, simt că pădurea căzută-n genunchi adună-n frunze de oameni dor și iar dor de Eminescu legănându-se în jalea doinei bolborosită ca ruga în roua dimineții.

...MONACO

Monaco. Mai fac un pas pe Coasta de Azur. Mai pot duce oare-n suflet greutatea acestor frumuseți ? Nu știu dar zâmbesc la toată lumea căci, „să vezi și apoi să crezi cu adevărat”- degetele mele mângâie florile din grădina Principatului Monaco. Da, îmi spun mie, gândul hoinar e bine să-l las liber. Și uite, am ajuns la Monaco. Las o petală de crizantemă ca aripa

unei libelule pe scrisul „Grace Patricia” din Catedrala Monaco. Atâta frumusețe și eleganță princiară mă apasă. Zâmbesc gărzii de la Palat și caut din ochi să prind totul. Și scări interioare, și biblioteci, și liniște, și fereastra deschisă prin care văd fâșia de victorie de la Raliul Monte Carlo. Aș vrea cu trăsura dar aleg să alerg pe scările întortocheate de la Muzeul Oceanografic. La ce ? La poezia Mării și dansul corăbiilor ! Adun în palmă, cu grijă, câteva străzi din Monaco și le las apoi să se rostogolescă-n mare. Oprește Doamne, clipa !

Monte Carlo: La Monte Carlo, tentația e mare. Banii au aripi, bărbații- ochi frumoși iar dorințele, liste de așteptare. Îmi afund mâinile-n buzunare căci degetele ar „măslui” jetoane. De ce nu? E doar Monte Carlo! Ruleta visurilor mă transformă în jucător. Ce dau la ruletă ? Bani ? Iubire ? Frumusețe ? Tinerețe ? Fericire ? Tandrețe ? Nesăbuiță ? Nebunie, ar spune bătrânul din parc cu lumina din ochii sclipitori acum apusă. Te sfidez, Monte Carlo ! Cum te simți ? Eu ? Minunat ! De data aceasta nu joc ci te vizitez și, astfel,

trișez. Verdele și albastrul îți dau culoare. Rămâi pe Coasta de Azur, Monte Carlo căci, vorba românului: „ispita-i mare” iar destinul, destin.

... MUNTENEGRU

Mă simt ușor „strâmtorată” adică nu înghesuită dar pământul muntenegrean pe care-l calc acum arată cam așa, căci doar între Albania, Bosnia Herțegovina, Croația (asta da graniță – 25 de km, dar ce km !!!) și Serbia, iat-o și pe ea răsărind.

E torid, e Marea Adriatică, e muntele care n-ajunge că se oglindește-n ape dar parcă se și prăvale-n ea !

Mă uit prin locurile pe unde trec și nu vreau să fac nici politică, să n-am nici dispute etnice dar nici să-mi spună cineva ce să cred și ce nu. Așa că, la aproape cei 630.000 de locuitori, sper să le-ajungă așa, ca o bucurie, și plaja coastei adriatice și câmpiile

înguste iar, de-ascunselea, cred că munții sunt numai buni.

La ei, doar **Potgorița**, capitala, e caldă și la propriu și la figurat, căci cu batista ca „la revedere” se face de aici și până la coasta adriatică cu mâna. Las capitala și încerc să mă pierd prin parcul național Durmitor (vă rog, nu confundați cu dormitor) căci aici nu poate dormi nimeni de frumos ce este. Ba o rață, ba o găscă, ba mai sus capre de munte și șirete vulpi, pe când iepurii așteaptă sezonul de „ciulit urechile”.

Ce ți-e și cu vremea asta ! Fiind în UE, mai tragem un tabac, mai prăjim niște cartofi, ne ungem cu ulei de măsline, da de băut la pește, ce-avem ? Zâmbind, gazdele vor ști ce să-ți pună pe masă, mai ales că, aflând că suntem români, pâinea tronează. Păi, vezi !!!

N ...

...NORVEGIA

Străbat pământul norvegian, mai bine zis, pădurea pierdută-n nuanțe de verde și încep să mă obișnuiesc cu nopțile albe dar, mai ales, cu lumânările ce ard ca gândul aproape în geamul fiecărei case păcălind veacurile de vâslit sau semn fiind pentru neuitatele întoarceri acasă.

Îmi zornăie prin cutiuțele din sertărașele creierașului meu cuvinte învălmășite: vikinci, corăbii, fiorduri, Kon-Tiki, palat regal, olimpiadă, canal și Vigeland. Astea toate trecute parcă sub puterea ghețurilor de pe alte pagini de vremi, de fapt, e Norvegia cea care, cu fiordurile-i ca vâlul miresei prins în acele de pin ale pădurii, așteaptă binecuvântarea muzicii lui Grig și privirea nesperată a lui Ibsen. Și va fi bine, căci orele de zăpadă le mătur la cântatul cocoșului.

Oslo: Nu știu de unde să pornesc în marea călătorie așa că dau o fugă peste canalul Gota și ajung pe insula muzeelor. Nefiind acasă, regele nu mă așteaptă la debarcader dar mă lasă să iau piepțiș strada ce urcă spre muzeul etnografic. Și nu mă mir parcă de nimic când văd prin grădini și case din lemn, tineri ce, îmbrăcați în portul lor popular, pentru o clipă sunt „ai satului”, plivesc, țes, îngrijesc animale, fac și coc pâinea. Ne zâmbesc și trecem minunându-ne de iarba ce crește pe acoperișuri ca nu cumva iarna, năbădăioasa, să plece cu acoperiș cu tot. Și seamănă cu ale noastre case de la munte de aștepți parcă a auzi trosnind lemnele în vatră. Ascult muzica locului, privesc dansurile îndrăznețe și pășesc cu sfială în celebra biserică de lemn ce se sprijină înăuntru pe opt coloane. Doamne ! Câte taine știute și neștiute ascunde ? Câți pași adună oare pe pragul ce se apleacă precum valul ce mângâie corăbii ? Plec, lăsându-i încă o taină de ochi albaștri de viking strângând în palmă semne străvechi de argint.

Cobor prin pădure, la mal, unde prin ierburi, cărăbușii scriu istorii și-mi stâmpăr dorul de lume oprindu-mi pașii la margine de corabie vikingă. Doamne ! Mă privește cu atâta demnitate, din lemnul istoric, încât mă doare gândul dar mă vindecă clipa. Și parcă-i văd urcând și povestind, din ochi de fiord, lupte și drumuri, pieptănându-și bărbiile cu semne păgâne de slavă și măreție. Simt că o apasă și strâng pereții ce-o adăpostesc și-aștepti ca, din clipă în clipă, să pornească un val să te trezești pe corabie și să mângâi întortochiate semne gâtul orgolios al lumii trecute. Să spun că e un semn că sunt aici ? Nu spun, dar îmi trăiesc clipa.

Nu mă satur de corăbii și alunec pe puntea vasului Fram. Cobor în cală și încremenita lume-mi șoptește în cutele timpului viețile celor plecați precum pomii ce, răpuși de lumină, odihnesc. Și blănuri, și puști, și truse, și vase, și pânză, și catarg, și pașnice motoare străjuiesc ca și încremenitul urs alb de la intrare, o lume. Și dacă roata s-ar porni ?

Nu stau s-aștept o roată și mă azvârlu în forfota ierbii și-a trestiei, a bambusului și-a băștinașilor ce-au făcut ca visul lui Thor să fie, așa, o geană de nebunie într-un capăt de mare. Kon-Tiki. Pânza de catarg e aspră, scara duce la infinit, simți că te prinde valul și-atunci, intri-n căsuță în liniștea nopții ce răstoarnă pădurea și scrii iubitei pe un fir de iarbă epopeea unui nebun viking uitat la ușa istoriei mai bine de o mie de ani. Ra-Soarele ascunde albastru din povestea mării iar vâslele adorm durerea unei curbe în pătrare de apă.

Mă-ntorc spre mare pierzându-mi verdele în albastru și alb de alb, ascunzându-mi în semne întortochiate și doar de carii știute, lemnul iubirii. Mi-e dor de dor și capăt de pădure prinsă-n arpegii de Grig.

Nora m-așteaptă din nou la porțile orașului. Stă tăcută, mărunțind iubiri și răzvrătiri de-a valma. Mă ia de mână și m-aruncă-n parcul înverzit de degetele turiștilor șoptindu-mi: „du-te să-l vezi pe Vigeleand, simte-i puterea și măreția, ascultă-i fiordul , tandrețea și nesupunerea și-apoi, fii preoteasă-i”. Și precum Penelopa, țeș istorii ascultând trupurile udate de rouă

și ceață, primenite de ploii și zăpezi, dezbrăcate de haine și păcate și trec podul avându-le, precum în cele sfinte, de-a dreapta și de-a stânga. Simt că totul te copleșește pe zi și te năruie pe noapte ca și cum încă mai doarme în cireșe vara uitată în liniștea unui măr. Granitul și bronzul se-ndoaie sub pasiunea iubirii căci, nu știi tu, muritorule, dacă frustrarea sau pudoarea, calmul sau răzmerița dau, adunate toate, puterea Coloanei ce supremă precum catargul corăbiei vikinge străjuie-n vârtoarea vieții dăruind formă trupului nostru păgân.

Știi că sunt 180 de minunate gânduri și încă 126 pe Coloană, nu vreau să le număr, **dar** știu și vreau să știu că mângâierea palmelor, și-a ochilor, și-a iubirii, și-a ierbii, și-a plânsului, și răsului le fac să vorbească. Simt freamăt de Gaudi și semn de Dali și Picasso ? Nu știu dar parcă mi-e mai aproape Sărutul și Cocoșul, Măiastra și Brâncuși. Și-i zâmbesc copilului supărat ce dă din picioare de atâtea mângâieri (Sinnataggen) și răspund tandreței din vârful degetelor și-apoi, rușinată de atâta frumusețe, m-ascund în apa

fântânilor ce-adună parcă lacrimi și suspine de la facerea lumii încoace.

Sunt o încăpățanată și mai privesc la nesfârșit lumea lui Vigeland. Și, de fapt, de ce să-l despoi de atâta taină ? Îi zâmbesc pe furiș și-i mai las sonete într-o moară de arici, la picioarele-i de piatră obosită de atâta iubire, chiar dacă mă desprind de uriașa-i taină și fac precum Ulise și mă leg și dezleg de vorbe și mă-ndes în cuvinte. Și totuși, e Vigeland !

Și mă trezește din somnu-mi cioplit „Rața sălbatică” ce-și poartă unduit penele spre poarta Curții regale. Aha! Vrea să-mi îmbogățească colecția de palate regale așa că zâmbesc oficial și, în papucii din punga albastră de plastic că cei de pâslă sunt la Peleș, pășesc pe coridoarele super păzite spre sălile în care aflui, spre stupoarea unora, că și regele e om, că băncuța de la școală și cărțile lui de colorat pot fi exponate de muzeu, că poți face anticameră într-o sală stil grădină-colivie venețiană, că pianul e încă acordat, patinele cu roțile pot face istorie iar onorurile și distincțiile sunt la mare cinste. Și gata, căci regele

Harald al-V-lea are treabă iar noi ardem precum lumânările din ferestre ca nesfârșita lumină a cunoașterii.

Orașul e plin și forfota sa se stinge doar c-o gură de apă de la cișmea. Pe-nserate, mesele de pe trotuare se apleacă de atâtea povești săltărețe, teatru repetă în liniște, statuile dorm în unduire de verde, iar noi, necredincioși precum Toma, urcăm să vedem și să pipăim trambulina de ski de la **Holmenkollen**. Ce văd de la cei aproape 300 de metri așa, deasupra tuturor? Păi, ca orice școlar prins că visează, aș începe cu: „răsturnate sunt culorile din visul tainic al lumii și curg amestecând albul, albastrul și verdele cu cer, lună și stele, lumină și căldură, ca apoi, precum Trol, veșnic străjer a celor bune, cu urechi mari și nasul uitat să crească, să simt că nimic nu e întâmplător și că, pentru o clipă, locul meu a fost, este și va rămâne acolo, în bătaia pendulei ce numără armatele de ore.”

Și deschid căușul palmei. Urma corăbiei viking se preface-n doi ochi albaștri. Și să nu crezi în minuni atunci când lumina din ferestre îți clipește ? Dar mai

poți da înapoi? Clipindu-i lui Trol, îmi iau iarăși picioarele la spinare căci e timpul meu,... e timpul meu.

O...

...OLANDA

Văzut-ați vreodată mori de vânt, libelule crescute de soare cu aprinse lalele-ntre dinți și nemărunțite vorbe ? Doar visul olandez precum a zburătorului adormit pe-un șiret de mare, la capăt de saboți, mândeamnă a cuprinde cu ochiul bolboroseala timpului din diguri și ape ascunse, dând Cezarului ce e a Cezarului și crezare vântului și valului înscrise pe-o petală.

Stau casele drepte ca la paradă, cu scripeți în pod și pețitori la scară, precum muzeele doldora de păsări și vânat, lecții de anatomie și ronduri de noapte.

Nu pot s-o separ în orașe și străzi, sate și porturi, ci o văd toată așa, strat și rond de lalea, cu spadasini pe măsură și iubiri aruncate-n mănuși la baluri și sărutări furate. E ușor ascunsă „moara asta de

vânt” olandeză dar boneta ce-acoperă rotunde chipuri uitate parcă în mestecate istorii își scrie azi rețetele florale pe alte frunze și mirodenii de expresii prinse-n vitrine de apoteci și rafturi de biblioteci pierdute-n maldăre de ape și urme de saboți.

Marea flămândă își aruncă disperată dinții-n digul fălos ca primul curtezan al curții rămânând doar așa, cu gustul de mlaștină și băștinași veniți pe cocoașa-i adunată de aprinse apusuri după cearta nocturnă cu zeii.

Mă prefac că nu văd atâta verde de albastru dar nu pot să nu scap din buzunare ascunsele cânturi ce-și iau, între arpegii, chei de lemn și descuietori de flori pornind spre corăbii de timp.

Și, oare, în gândul meu uitat la vamă, moara macină lalele cu așchii de apă sau doar nopțile în așteptare ale morăriței prinsă-n iubirile celui plecat să-mpletească albă barbă în ochii de ciclop al mărilor ?

Nu-mi răspunde nimeni și-atunci încalț saboții lăsați de ani în pragul morii și pornesc iar căutând

zburători și tablouri, cântăreți și marinari mai vechi ca și marea.

Dar oare găsesc? Doar gândul nerostit ce-l aștept prin poștă îmi poate aduce aminte că aici, lumina din oameni strălucește ca și farul din mijlocul florii, așa ca-ntr-o joacă de strat și rondou de lalele negre, manșete, pălării și spadasi într-o neîngrădită de ape, grădină olandeză.

P...

...POLONIA

Varșovia: E iar vară. Șireturile-mi fac scandal dar n-au dreptul la...grevă. Varșovia m-așteaptă cu rănile-i încă deschise căci (ce dacă s-au terminat războaiele?) ruina casei fără suflet tot rămâne. Spulber vămile ascunse ale vorbelor aduse de vânt și-n casa dinainte-mi rânduiesc zilele de pace. Parcă mai miroase încă a fum chiar dacă gara orașului e pe centru, sub pașii grăbiți și-atât de sindicalişti odată a polonezilor.

Dar eu urmăresc firul Ariadnei și găsesc mărgăritare de grădină la Wilanow. Lalelele sunt mai olandeze, panii mai pani iar mândria polonezilor mai plină de respect ca niciodată. Și-atunci, „nocturnele” mi-alină-n clapele știutului pian nebunia salcâmlor înfloriți. Și ați dori să fiu cuminte ? Nu-mi cereți să vă

spun cum e pe soclul statuii din parc căci s-ar putea ca noaptea să-și aprindă diminețile atât de liniștite ale orașului. Cum e atunci? Ca nescrisa frumusețe a palatului Lazienki ce oglindește-n lacrima lacului iubirea lui Chopin. E marea clipă ce-mi topește sufletul. Cioburile muzicii nu-mi sângerează decât iubirea iar liniștea parcului m-alină. Pot oare pleca mai departe chiar dacă m-au năpădit cuvintele și e ora pădurilor ?

Cracovia m-a ajuns din urmă într-o zi ploioasă. Cum vara e păcat să-ți iei umbrela cu tine, stropii mari se rostogoleau împingându-mă spre frumusețea pieții. Plină de flori, pătrată și străjuită de creneluri de catedrală, piața aștepta, în roțile trăsurilor trase la scară, deșertăciuni de drumuri și vise. Mă pierd printre tarabele cu flori și bucuria ploii trezește petală după petală. Mă adun toată în fața unei găleți cu trandafiri galbeni și-mi îndrept spatele privind eleganța unei gladiole. Măreață adunare parfumată ! Mă prind, cu soarele abia mijit de după bolboroseala norilor, în hora luminii și brațele mi se prefac în flori

iar tălpile-mi mângâie trupul subțire al ierbii, eu, așteptând cuminte, prea cuminte ca fereastra sufletului meu să-și privească odaia gândului purtat sub cheia de aur a tinereții veșnice a călătorului din nesfârșita poveste a drumului.

Asul e în palma mea pe când din buzunarele hainelor mele se ivesc frunze de busuioc. Ce ? Crezi c-aș putea pleca de-acasă fără el și-un fir de mușcată ? În piață e liniște. Mireasma de busuioc aduce smereanie, caii așteaptă turniruri, catedrala încoronări iar eu, rătăcind printre ele, mestec istorii nescrise. Și, totuși, e atât de aproape durerea unei curbe încât aștept parcă să ningă cu frunze și-acorduri de pian apoi să plouă iar cu gânduri și să bubuie soba. Și-mi miroase sufletul a rază târzie de vară și gutui pârguite lăsate de Buna cea bună pe șifonierul din casa dinainte.

Oswiecim (Auschwitz): O iau pe calea ferată ruginită de atâtea lacrimi și vise și-ajung la mai bine uitata barieră coborâtă din burta unui cameleon, „Munca te face liber”. Mi se face frig pe șira spinării, papucii mei trag înapoi dar gândul pornește. Adun în mine

durerea lumii și, precum bazaltul, mă fac colțoasă, privesc și tac și-apoi plâng în colț de năframă durerea ce vine din amarul anilor uitați în cronice fără limpezime. Trec prin fața mormanelor de iluzii, a viselor uitate-ntr-o ramă de ochelari, a pașilor pierduți pe străzi știute și-ncerc să nu mă mișc când periutele de dinți îmi zâmbesc trist și strâmb. Sârma mă strânge iar pentru o vreme mi-am luat gândul de la duș combinat cu ceață și „mirodenii” pentru suflete curate. Aș vrea să plec cât mai repede dar vorbele nu-mi dau pace și-mi îngrămădesc gândurile atunci când „somnul rațiunii naște monștri”. E schilodită clipa dar nu pot nici să iert sau să uit, palida mea bucurie ar fi ca tristețea omului de zăpadă și strălucirea florilor de gheață din fereastra lumii. E oare ura mai mare decât iubirea sau din dicționar s-a scos tot ce ține așa, într-o veselie, de: uman, omenesc, omenește, omenie, **omenire** ?

Wieliczka: e ceva așa, frumos, de sare, sub pământ, ascunsă parcă într-o veche mină. Nu poți crede că ai văzut totul în Polonia fără să treci și pe la Wieliczka.

Aici, mina de sare e... dulce căci țin secret că am întâlnit pe un bob de rouă un gând ce voia s-ascundă o scoică pe Lună. Oare minerii de aici știu povestea cu „Sarea din bucate” ?

În vechile galerii ne înghesuim acum, noi, alergătorii de cursă lungă după frumuseți și poveștile cu pitici și unelte de lucru dar, mai ales, ... catedrala de sare. Da, coborând ca niște ascultători școlari treaptă după treaptă, pașii s-au îngrămădit în imensa catedrală. Totul este cioplit în sare. Pereții sunt plini de sfinți ce-ți zâmbesc sfios iar candelabrul împrăștie lumină din lumină sufletului rămas atârnat în prag de altar. E minunat s-ascuți cântări bisericești în lăcașul de sare. Ți se topește sufletul pe când cerul și pământul par că s-au unit în cristalul curat de sare. Nu pot lua nici „un drob de sfânt” de pe perete dar duc cu mine, în lumea-mi de drumuri, o dulce smerenie dintr-o catedrală de sare și-apoi răstorn zilele și anii și pun la rădăcina viselor apa vieții.

...PORTUGALIA

Așezată-n locul unde se pare că Mediterana e iubita Atlanticului, așa parcă, la capăt de pământ și început de mare, Portugalia mă duce cu gândul la... portocale adică și zemoase, și cu Amalia Rodriguez (cine nu știe, să caute) și torida și... cu un singur vecin, Spania.

E tulburător când te afli aici deoarece, străbătând-o cum vrei tu de sus în jos și de jos în sus, într-o zi de vară când ai impresia că și ceasul lui Dali se topește în colbul istoric, ai să găsești, din loc în loc, acele biserici cu ușile larg deschise, cu clopotnița la vedere ca-n ilustrate și cu zidul de piatră ce le înconjoară. Doar un „spiritus santi” ți-ar șopti totuși firele de iarbă ce acum, în arșiță, nu-și mai permit să fie... verzi. Și parcă totuși, un Porto rece nu ne-ar afecta... imaginea iar Vasco de Gama s-ar simți minunat căci el, așa, în călătoriile sale, a tot descoperit verbul „a descoperi”: Indiile și ...

Lisabona – Ajungem prăfuiți de atâta istorie și în capitală unde încep să mă simt bine, pe mal de „apă de ocean” căci, de aici, perspectiva picioarelor mele gata de urcat și coborât se vede altfel mai ales după înghețata ce mă reduce pe mine la ... tăcere.

Și pornesc, agățându-mi privirea de ziua popului – 25 aprilie și trec nestingherită... dincolo. Dar mă întorc grăbită deoarece tramvaiul galben (dar fără cai, când în el, când pe lângă, când te urcă, dar și când te coboară) mă poartă spre cartierul Alfama unde chiar nu îndrăznesc să întind brațele lateral pe străduțe că s-ar putea să nimeresc la... cină. Și da, mi-e foame tot purtându-mi străduțele pe tălpi așa că îmi ling degetele doar spunând „Pasteis de Belem” dar să le și... înfulec, că mi-e greu de la 1800 încoace.

Apoi, îmi pierd pașii uitându-mă la imaginile ce se tot plimbă prin fața-mi în camera obscură din Castelul Sao George. Muzicală limba portugheză dar, de la o vreme, parcă devine... abruptă așa ca o preumblare la Cais do Sodre sună inedit, intră alămurile,

căci iar vorbim de mâncare și Doamne, da multe ai mai deșertat și aici.

Și totuși, e nevoie și de hrană a spiritului așa că Mănăstirea Ieronimilor mă primește cu brațele deschise știind că și eu sunt călătore precum Vasco da Gama ce-și odihnese trupul bătut de atâtea ploi și vânturi și ars de zile toride. Las mintea să prindă rădăcini pe prima piatră ce-mi iese în cale. Lungă cale, alt tărâm.

Dar nu pot pleca până nu văd și Turnul Belem, jucându-mă la semafor, urci, cobori, șir indian și las că vezi tu ce vezi după urcare dar și încovoiat de amintiri, la coborâre. Mai fac un pas și...

Fatima – Așa, cam cât un bun și destoinic cavaler s-ar întrece cu arcul iar săgeata ar zbura aproape la 130 km de capitală, poposește aici, unde, pământul creștin binecuvântat, n-a avut nici războaie, nici zbateri politice, ci doar credință și iar credință.

Sunt la Fatima și privirea-mi rămâne în neștire, pe veșnicii trandafiri albi ca semn de prețuire pentru Sf. Fecioară Maria ce s-a arătat celor trei copii: Lucia, Franco și Jacinta, în 1917 căci ei erau cu turma de oi (precum toți ai satului ce se îndeleniceau în primul rând cu creșterea de oi).

Și ce-a fost, este și va fi ? E tot ce-am putut trăi și eu alături de alți pelerini ce-și făceau penitențele în genunchi, înconjurând biserica. Greu sacrificiul, precum păcatul, dar bucurie când poate fi iertat și Maica îți zâmbește îngăduitoare.

Parcul și locul din jurul bisericii e larg și primitiv în tăcerea lui, zi și noapte, așa că, în liniștea lui sacră, ruga mea a-ngăduit clemență. Mi-am lăsat printre degete ca trandafirul alb s-ajungă la picioarele Maicii, genunchii precum ruga, să se-ntipărească-n șlefuitele dale iar pe deget, să port „dubla decadă” ca semn că acolo și eu am simțit, crezut și văzut, ceea ce trebuia, lucrarea mea găsindu-și începutul facerii.

Doamne, binecuvântează calea și cuvântul și-
ngăduie-mi să-ți stau și să-ți fiu ... aproape.

Q...

...QATAR

Îmi pleacă iar picioarele singure, alergând prin lume precum gândul răzleț al neterminatului drum lăsat la marginea pădurii.

Ajung, într-un miez de noapte rotund de atâtea ceasuri oprite la bagaje, în **Doha**, început de poveste orientală cu: voal, petrol, emir și ochi lăsați lumii doar de după perdea grea de mister ce acoperă fața Evei lăsând-o să țeară iubiri.

Respir aerului banului și-mi arunc privirea temătoare spre intrusa cale a nisipului unde cămila și petrolul fac legea iar ochii cei negri măsoară, în compasul mării, fâșii întinse de sentimente adunate-n etajele ce zgârâie norii, uitând că, la porțile cerului,

cerberilor nu le plac obrazniciile casnica și nici
princiare ???

Îmi las privirea s-alunece pe brățările de aur și
florile de nestemate ce stau „jignitor de bine” lângă
mașinile de lux ca apoi, să mă opresc la darul făcut
mie de femeia musulmană, dornică de haina euro-
peană, ce-ngăduie minții să circule da și să stea-n loc.
Așa că accept darul, tunica și voalul, percepând că-mi
lipsesc doar pantofii pe care, în graba ei de libertate,
nu-și lasă picioarele desculțe ci pleacă mai departe-n
lumea ei de deșert, rămânând a spune o poveste în
care vântul i-a luat mințile dându-i libertatea voinței
de a vedea negrul – roz și zâmbetul enigmă, lâng-o
femeie europeană.

Mă-nbrac în haina dăruită, abaia, și cei din jur
încep a mă cântări în „cămile”, doar sandalele scăzând
din preț, așa că prind în ultima clipă coada avionului
lăsând dromaderii, la trecerea de pietoni și obiecte
pierdute, să negocieze.

E lumea Orientului și totul strălucește-n poadoabe de minte și de trup, misterul văzându-se la tarabă, pe când, pierdută-ntr-un fotoliu uitat din altă poveste, ascult vreun scâldat al firului de deșert, ce-n arabescuri de liane se prelinge pe fața mării lăsând pulberea de valuri să-i facă riduri de-arginți în dimineți ascunse.

Mă simt precum „rose de sable” și-aștept ghicitorul lumii să-mi strecoare, în căușul palmelor, stelele rămase treze în trecerea mea cosmică pe pământul în formă de inimă și ochii uitați la bagaje, pe când eu căutam un loc la geam ca să-mi văd iubirea aruncată peste umărul unei zile de august, uitată în Doha, căci prinsă-n clama timpului, se zbătea-n noapte să prindă răsăritul soarelui nabab. Era un vis ? O, nu, era mai mult decât realitate, căci eu eram acolo și... așteptam.

R...

...RUSIA

Sank Petersburg: E timp de veșnică lumină căci, pe malul Nevei, într-o vreme când dintr-o voință, pe-o margine de mlaștină, s-a ridicat o lume, încep noapțile albe. Totul pare ireal în realul pe care nici strada mare nu mă ispitește să-mi întorc capul căci, goana după a nu pierde și uita nimic de aici, mă face să stau și s-aștept ca podurile de pe Neva la orele „două din noapte trecute fix” să-și deschidă brațele, așteptându-mă a mă minuna și-a rămâne ca leii și sirena de piatră, pe mal, adu-mecând durerea ce-o adună zidurile știutei cetăți „Sfinți Petru și Pavel” unde poarta ce ascunde ultimii tăi pași șoptește diabolic: Siberia, Siberia, Siberia.

Ca doi uriași ce stau a se păzi unul pe altul, strălucesc în lumină-statua ecvestră a țarului Petru I-îi

și Catedrala Sf. Isak unde pendulul, rămas parcă părăsit de sfinți și cele sufletești, măsoară rece și nestingherit, trecerea aiuritei lumi ce ne e dată a o măsură, fac ca salvele ce odată, de pe nava Aurora, anunțau ceasurile unei dimineți a istoriei în care nici azi nu se știe cine cu cine și care cu care, să se odihnescă la mal cu lacrimi de frunze la bord.

Las pașii să facă arabescuri pe cristalul apei unde, pentru o clipă, mă fac nemuritoare în corpul baletului pe gheață și ascult vers de Pușkin ca să-mi explice, ce oare ? Tot ce mă înconjoară pare, pentru o clipă, lacrima celor ce-au trăit în orașul încercuit în zilele în care acesta nu putea să-și lase străzile călcate de mai puțină fină cizmă germană.

Încerc să măsoz din ochi lungimea palatului Ermitaj și am impresia c-ajung și-n faimosul parc unde anotimpurile se joacă de-a „Baba Oarba” iar cumiștile statului, stau la suetă. Doar șotronul ce-l joc în grădinile Petrovarețului, mă fac să nu-mi pese de apa ce vicleană se-ascunde sub pietre și mă udă pe mine, muritor în cele muritoare. Și nu știu să joc

șotron precum apa și nici să-mi rostogolesc trupul în cascade ce sfârșesc pe banca pecetluită regește, adunând iubire, picătură cu picătură. Îmi las sufletul de apă ascunsă sub pietre în formă de inimă, frunză și floare și mă rătăcesc iar prin nopți albe, străjuind apoi sfioasă, la margine de poveste.

Ermitajul te copleșește de cum te vede și nu știi dacă Neva-i ajunge să se întindă pe maluri. Pășesc pierzându-mi pașii în bezmetice arcade și înfloritoare mozaicuri și aștept ca una din multele uși să-aducă balalaici și muzici, țarine și prinți, lumină și aur. Urc și cobor scări în liniștea ce-mi apasă totuși umerii precum Atlas în vechea poveste iar, din balconul teatrului, arunc flori artiștilor, flori desprinse din ramele știutelor tablouri lăsând ca Fecioara Maria să-mi zâmbească doar mie precum prăvălita clipă în boaba de nisip. Căci nu mă satur și iar revin, precum istoria, în Palatul de Iarnă așteptând ca nopțile albe să mă-nvăluie și doar ușa trântită a vagonului de tren mi-aduce aminte că-n noapte n-o să văd nimic și că la prima și ultima stație, Ivan, Sașa sau Natașa, îmi vor

anunța laconic când ușa va fi dezăvorâtă, plat și fără emoții pentru ei: „Pașol, etă - **Moscova**”.

Moscova: E uriașă, e așezată pe apa ce-i poartă numele, e Nicalai Blajinov, e Tretyakov, e Kremlin, e Lomonosov , e aur, e Balșoi Teatrî, e istorie, e metrou , expoziții dar, e... iarna rusească ce-ți scârțâie până și sufletul așteptând ceaiul fierbinte și ochi albaștri să-ți șoptească doar un simplu „harașo” ce poate răsturna o lume și aprinde infinituri. Nu mă satur s-o privesc, căci Moscova, precum Matrioșca, e plină de surprize. Marea Piață Roșie desparte două lumi și la mijloc face loc lui Lenin. Ca bezelele, turnurile lui Nicalai Blajinov străjuiesc poveștile cu troici, samovare și kazaicioc iar surpriza de a găsi pereții bisericii albi te face să nu-ți mai placă șerpuitoarele și coloratele cupole preferând să faci stopul pe autostradă.

Zidurile Kremlinului, roșii și bătute-n rubine de stele în cele patru colțuri, străjuiesc amintiri și istorii ce-au făcut, în nopți de iarnă rusească, să se mai pună de-o revoluție, să mai cadă un țar, o țarină sau, azi, să-mprăștii democrația precum știuta cutie a Pandorei

răsturnată și la noi, așa ca-n filme, cu josu-n sus cât și de-andoaselea.

Găsesc străduțe liniștite și parcuri cu bănci cumiști ce mai poate doar bătrânul metrou, cu originalele sale stații-opere de artă pe calea ferată ce mărunțește Moscova, să le scoată din anonim, legându-le. Și peste toate, deschid cu grijă ușile Galeriei Tretyakov și admir în tăcere tablouri ce par venite aici într-o vacanță fără sfârșit. Ca o casă de păpuși, pe dinafară, Galeria își așteaptă oaspeții cu „a fost odată” terminând cu „fără pereche”. Căci tot așa e și la Balșoi Teatrî unde aștepți ca piesa să te cuprindă și să te pierzi în „Livada cu vișini”, să suferi la „Anna Karenina”, să te revolți la „Război și pace” și-apoi să nu-ți găsești astâmpărul decât citind din Dostoievski, Cehov, Tolstoi, Pușkin, Lermontov, Esein și, Doamne, de ce reduc unii totul la banalul cuvânt „tovarăș”? Ține loc de cultură ?

Stau pierdută-n noapte, pe străzile orașului, și-mi gâdilă urechea șopotul apei din Fântâna Prieteniei de la Expoziție și-apoi grăbesc pasul să mai prind

dezmăț de dans și vorbă țigănească într-un ajun de noapte cu zi, lăsând „Lacul lebedelor” și „Spărgătorul de nuci” acolo, și peste toate mă întreb dacă mai sună sirena la fabrici. Și mă-ntorc iar la iarna rusească și parcă, șiruri, șiruri de campanii, când franțuzești, când nemțești, se perindă lăsând în istorie bastoane de mareșal-marca Napoleon și armate zdrobite ce trosnesc din încheieturi ca gândurile bolnave ale vulpilor turbate.

Acum, în parcuri și curți de mănăstiri, frunzele se fac arămii în fracuri de toamnă, votka a intrat deja în Europa iar mie-mi rămân încolăcite pe brațe, „Serile Moscovei” lăsând netulburată să curgă apa ducând poveri neștiute decât de pădurile de mesteceni și trenurile expres spre Siberia ca și când durerea unei curbe nu doare și pe ecran n-ar apărea „kaneț filma”!

Pyatigorsk: E drum de noapte cu avionul. Ne îmbarcăm așa, vreo 200, ca și cum am fi într-o căruță și mergem să culegem roșii pentru bulion. Ca o pasăre de pradă, ne ridicăm în noapte și lăsăm albe geometrii să-și afle ariile, perimetrele și iubirile iar noi, turiști

plecați la drum de seară pe urmă de slovă rusească, murmurăm deja... poezie.

Ajungem aici unde (de ce nu?), apa minerală bolborosește-vers căci, la casa ascunsă de flori și iubire, poezia lui Lermontov rostuită-ntr-o aleasă limbă rusă, atinge coardă de balalaică. Se preschimbă totul în stih iar eu simt că mi se topește iar sufletul. Și, poate, doar ascunsă-n chioșcul chinezesc din parcul orașului, privind roșiaticul apus al soarelui, să-mi adun pe-o frunză de vie iubirea-ntr-un haiku răsturnat în lacrima ceaiului verde.

Îmi las agățat sufletul de poezia răsăritului de zi și-mi prind visul în ciob de oglindă ca pe o pălărie de vară ce mă duce cu gândul la întoarsele spre mine a fețelor din galeria academică de artă, făcându-mi cu ochiul. Doamne, presari culoare și îmbii la tăcere când, în parcul orașului, nebănuita clipocire a apei trezește în adierea aavea de vânt, miresme și totul e lumină.

Încep să mă-ndrept spre o altă lume lăsând Rusia acolo iar eu să-nvăț a cunoaște cărarea spre

Gruzia, Caucazi și Marea Caspică. Și iar voi fi un număr de turist, și-o cameră cu apă ce susură la baie dar ce contează când văd o lume, căci eu iubesc „și ochi, și flori și buze și morminte”. Te recunosc „lebedă mută” și te-adun într-o fărâmă de Lancrăm.

S...

...SLOVACIA

Bratislava: și-aștept ca vocea de la „Cotele apelor Dunării” să-mi spună, chiar și pe rusește, de ce nu, că oricum putem fi înguști dacă ne uităm după asta (și ce-aș câștiga ?), cât e de frumoasă Dunărea. Cât e ? Păi, așa cât ți-ar trebui să te pierzi pe niște străduțe în jocurile de copii și să știi că toate te duc și te aduc la ... apă. O vezi ? E albastră ? Nu pot să spun așa ceva. Atunci vienezilor ce le va mai rămâne ? Ce vor mai zice ? E doar atât, Dunărea aproape de casă și, dacă mă supăr, mă duc povestind cu ea de mână și-ajung la Mila lui Ivan de la gurile Dunării și-atunci...

Da, Bratislava nu te lasă să pleci așa ușor. Trebuie să treci neapărat pe la Palatul Primăriei, chiar dacă tu semnezi condica de prezență în altă parte, să numeri turnurile că oricum scările sunt mai multe în

cetate, să-ți lași apoi sufletul să odihnească în răvășitele note ale muzicii când ea împânzește orașul, să te oprești o clipă la bustul lui Hummel sau s-aprinzi o lumânare în catedrala în care regii și-au primit „povara dulce” a coroanei dar, mai ales, să nu uiți să pierzi timpul în muzeul ceasurilor unde unitatea de măsură e: frumusețea, ingeniozitatea și nesupusa min-te omenească. Bineînțeles că era să rămân pierdută-n timp dar dorul m-a împins spre ușă și casă, șoptindu-mi „fă un drum la Ploiești și...potrivește-ți timpul”. Oricum, îngân: „Oprește Doamne clipa”! Mai poți duce, lume, atâta frumusețe ?

... și pentru că există un **drum**, și-un **dor**, mă pot porni **iar** la îngânatul scrisului cu vorba ?

...SLOVENIA

Se spune c-au fost odată mai multe la care cică unii le-au zis „surori” – Croația, Bosnia Herțegovina, Macedonia, Serbia, Muntenegru și, mai ales, Slovenia, ce s-au trezit într-o zi că vor... la casele lor.

Și duse au fost dar vecine tot au rămas așa că, iată-mă aici, că de dimineață și până seara, poți vizita toată țara, că nu conjugă nimeni aici verbul „a șoma”, că-s mai puțin „de-o grămadă”, vreo două milioane, că au mare și munte și ... euro !

Ljubliana – capitala te întâmpină cu zâmbete, cafea, ceai și pâine prăjită, străzi curate și odihnă și te învață o dată și încă o dată să te îndrăgostești de ceea ce vezi.

Uite podurile, două – trecut și viitor, cu și fără lacăte și iubiri la... cheie, te-mbie să le treci. Unde duc ? Spre viitorul tău, desigur. Ce mai aștepți ? Pornește, că șomer nu rămâi.

Unii o taie, alții o lasă în mijlocul orașului bine păzită și făcută parc - parcul Tinoli, o mândră pădure.

Să se taie la ei pădurea ? O, nu, o facem noi, că ei, așa ca suprafață a țării cică, suprafața noastră cea adevărată, micșorată de zece ori. Mai vrei ceva ?

Apoi mergem la biserica franciscană Annun-ciation, veche, barocă și plină de înțelepciune ca după

scările castelului Ljublianei să fie mai ușor de urcat. Ce se vede ? Se vede panorama, de ce nu, castelanii și castelanele și, spre sfârșit, o șuetă în curtea interioară. E ok ?

Așa că v-aștept aici, uitată-ntr-un vers, când și felinarele... s-aprind sigure și, chiar dacă mașinile au încă volanul pe... dreapta, nu, nu, nu e Anglia, ci atât de frumoasă... Slovenia. Te aștept...

...SPANIA

Costa Brava: Cobor Pirineii și-mi grăbesc pașii spre Costa Brava. Vrajită de Mediterana, vreau iar palmieri și plajă, briză și nisip în sandale, soare pe umeri și suc de fructe dar, mai ales, ritm de castaniete și licoare de sangria. **Lloret de Mar** ne-așteaptă-n miez de noapte cu lumini la ferestre. Umerașele și prosoapele din hotel mai pot aștepta dar promenada, pe faleză, nu. Muzica din minuscule restaurante, cu specific, suplinește încheiatul sezon al coridei dar

soarele, la 26 de grade Celsius, face deliciul stațiunii. Catalonia este deosebită, aparte, cu oamenii ei mândri și frumoși. Mă dor tâlpile de atâta drum dar totul parcă se șterge când odihna unui pescăruș în ascunzișul mării, printre stâncile țărmlui, îmi oprește răsufierea. Îi respect liniștea iar el, cuminte, sfios și tandru, ș-ascunde ciocul sub aripi. Pornesc pe vârfuli căci clipa iubirii rămâne acolo, la capăt de mare, prinsă-n zbateri de evantai. Și iar pornesc. **Tossa de Mar** m-așteaptă cu străduțele ei înguste și pline de leandri albi, roz și roșii. Cetatea domină la capăt de mare dar oceanul, întors spre mine, răstoarnă verdele-albastru. La castrul roman, elevii orașului repetă o piesă. Le suntem primii spectatori și-ncremenim când solemnul saxofon adună zbateri de val. Clipa dăinuie iar sufletul meu, făcut deja bucăți, își mai pierde una aici. O las știind că mă voi întoarce după o altă clipă.

Figueres: N-am astâmpăr și pornesc iar. Numărul meu e de circulație și doar un „neînțeleș al neînțeleșurilor”- Salvador Dali, îl poate opri. La Figueres

totul e Dali. Nimic nu mai pare la fel: teatrul e muzeu iar piesele ce se joacă sunt opere Dali, în oraș parcă toate ceasurile „curg” a la Dali, ouăle s-au obrăznicit și-au ajuns pe acoperișul teatrului muzeu Dali, în piață, statuile par amalgam de frumos, artă, util, cotidian, practic, necesar iar platani fără frunze și cu crengile-brațe, așteaptă opera lui Dali. Mă pierd în arabescuri de artă Dali și nu mai știu dacă doar el a iubit-o pe Gala sau dacă bijuteriile ce-i poartă frumusețea sunt genii de neprețuit. Privesc buzele fotolii și sertarele ce deschid brațele, și sânii, și capul, și-aștept ca mustața lui Dali să danseze iar eu, în barcantoarsă, să plutesc pe asfaltul mării. Sunt egoistă. L-am văzut pe Dali și pare spus cu... șuruburi și roți de mașină. Căutați-l în voi și-l veți găsi căci frumosul, fugit pe fereastră, s-ascunde în palmele lui Dali.

Girona: Girona mă face să scot în față „copilul din mine” și să încerc iar călușeii și maimuțele din parcul de distracții. Și-apoi să-mi lipesc nasul de vitrinele cu soldăței de plumb din expoziția atât de serioasă a oamenilor mari și să nu uit Piața Catalană și Catedrala

unde, ascultându-i orga, să mulțumesc că sunt minuni pe pământ. Și să-mi obișnuiesc „auzul” cu focuri de armă căci călătoarele păsări s-au făcut cetadine, vorbăria lor deranjând în orele de somn ... orașul și cetatea.

Montserrat: M-aplec cu evlavie și fruntea-mi mângâie crestele golașe ca șerpuitoarele cărări ce mă poartă spre Monserrat. Mă duce gândul la nesăbuița Meteorei grecești dar privesc peste umăr și valea de la poalele Pirineilor ce se desface-n fâlfâit de evantai. Lacrima pornește fără întrebare iar sufletul mă doare de atâta frumusețe. Trec prin portaluri străjuite de sfinți ce-mi aprobă privirea smerită în fața frumuseții și-a gândului evlavios. Sf. Imaculata-Camerino, cu pruncu-i în brațe, îngăduie atingerea fiecărui pământean. Mă simt aleasă și-mi las ruga și lacrima în dulcea mângâiere a palmei celei neprihănite. Muntele-mi surâde desfătându-mă cu crestele-i golașe ce dăinuie parcă la o margine de lume iar vocea îngerască a copiilor mă-nsoțește-n ziua aceea slăvind, de ce nu, fragila noastră trecere pe pământ.

Barcelona: Se spune că trebuie să vezi, da ce nu trebuie, ca să poți muri liniștit și împăcat sufletește. Și poate, da, mai mult ca sigur, pe „lista de așteptări a frumuseților” se numără și Barcelona. Am prins-o în zilele ei bune și frumoase de toamnă, cu mult soare și frunze ce-ncepeau ușor a se înroși de atâtea minunății. Să vezi și să nu crezi și iar să vezi și apoi să crezi atât de puternic încât să te poți contopi cu fantasticul, cu minunea, cu gândul nebunesc al omului. Mă opresc în fața Catedralei Sagrada Familia. Capul meu pare pus pe scripeți căci n-ajunge să cuprindă tot în mișcarea de a vedea minunea. Supărat pe linia dreaptă, Gaudi a adormit visul în durerea unei curbe lăsând-o să curgă. Piatra devine liant de pasiune, frumusețe și dăruire și se ondulează după mâna pricepută a meșterului. Ochiul se joacă parcă pe arabescuri de frișcă și ciocolată iar tortul e...Parcul Guell unde grădinile așteaptă, iguana soarbe o rază de soare, cariatida a împietrit, valul de mare e prins în piatră și mozaic iar muzica sferelor e pe aproape. Gaudi, dirijorul nebunescului gând, mărturisește-n ondulata-i cădere a ploii

puterea pietrei de a iubi frumosul. Ş-alătur trei nume: Dali-Gaudi-Picasso şi-am spus **tot**. Bogată eşti Catalonia şi cinste-ţi fac în vreme uceniciei tăi ştiind că dorul de mare şi alte pământuri se-mpletesc în privirea grăitoare a lui Columb. Coloana ce te aşteaptă la capăt de mare şi odihneşte pe treptele-i paşii obosiţi de încântare şi nesocotită umblare în a scormoni şi găsi minunea, opreşte nebunia de pe Rambles, lăsându-te să-ţi tragi sufletul. Nu se poate fără Rambles unde inundă florile ochiul, statuile vii aşteaptă zornăitul paralelor, pictorii te lasă pe-un petec de hârtie iar tumultul de priviri mărunţeşte bucuria de a fi acolo. Şi sunt acolo, ajunsă de pe urma paşilor mei lăsată-n Piaţa Cataloniei cu porumbeii ce-ţi ciugulesc de pe umeri şi îndrăgostiţii ce şi-au uitat ruşinea închisă în dulapuri şi oprită la simfonia fântânilor din Piaţa Spaniei. Nu cred dar norul de stropi ce se aşează-n amintire pe degetele mele şi se prinde în păr, mă trezeşte. Sunt acolo şi-ascult şi văd şi ... tac, interzisă de dansul apei. E năucă, e vâl, e formă, e suflet, e dragoste. E nebunia apei scăpată pe scena

operei din oraș. Nu poți pleca s-o lași acolo. Vraja te ține și-n noapte, Fuentele Barcelonei îți intră în suflet rămânând pentru totdeauna acolo și te face să te-ntorci măcar cu gândul la nopțile toamnei în spectacolul lumii. Îmi răcoresc iar pașii prin muzee. Picasso-și dezvăluie cuminența doar la început lăsând a găsi singur cuburile, ochii, liniile, albastru și iar albastru în pânze ce rup liniștea frumosului în artă. Pornesc pe străzi și viața freamătă în jurul meu. Limbile pământului s-aud peste tot iar toamna începe a-și prezenta cataloagele de modă. Privirea nu costă dar la fiesta e aproape. **Ola!** Barcelona! Te las doar o clipă căci, bolnavă de drum și frumuseți, mă voi întoarce. Ola ! Ola !

Madrid – Ajuns aici, te simți ca la piață deoarece nu știi pe care s-o alegi. Adică, vreau fântâni și Plaza de Cibeles cu Ceres în carul cu lei unde nu știu dacă mai trebuie s-arunc un bănuș sau nu, apoi încerc să mă las, plină de suspans, amețită de frumuseți și Piața Spaniei (Plaza de Espania), mă invită în ritm de fanfară, să mă bucur dar și să-mi scot pălăria în fața statuii lui

Cervantes. Oare pe unde e Don Quijote, văd că...
chiulește de la întâlnire. Iar se bate cu... morile de
vânt ?

Nu-i pot răspunde că sandala-mi aleargă
precum jonglerii, ghicitorii, muzicanții și artiștii prin
parcul... retragerii, adică liniște, liniște și iar Parque de
Buen Retiro ca apoi Poarta Soarelui să-mi facă cu
mâna.

Nu-i pot răspunde căci viața de la Palat e
majestoasă așa că-i caut pe Carlos și pe Sofia dar îmi
răspunde noua generație îndrumându-mi pașii, spre
marea lor mândrie, a madrilenilor, muzeul Prado. Stau
la coadă la bilete pentru cultură și zici că-i Turnul
Babel, atâtea limbi, atâtea feluri, și-năuntru, artă. Le
dăruiesc în semn de prețuire, cărțile mele ex libris –
cu haiku și poeme într-un vers, îmi plătesc cuminte
biletul și primesc... zâmbete.

Nu stăm pe loc căci timpul aleargă precum noi,
făcând turul orașului, pe jos, pe picioare, pe bicicletă,
pe spinare, pe ce vrei tu dar primele: vrei lojă și

spectacol, ne oprim la Arco de la Victoria, doar grijă la ... vestimentație și fără gumă de mestecat. Vrei în Egipt și ți se pare departe ? Ne întâlnim la Templo de Debod și ne alegem: tu faraon și eu... faraoană !!

A, vrei la cumpărături ? Ok – Gran Via te-așteaptă... cu porofelul plin, hai bibicule, hai... Ola! Ola! Și bis la refren.

...SUEDIA

Ajung în Suedia culegând afine din pădurea ce se-nșiruie precum pietrele pe lângă apă. E liniște și atâta pace de te întrebi dacă au oameni aceste locuri de poveste. Au, și-s înalți, blonzi, frumoși cu ochi albaștri și se simt onorați să-ți povestească despre căluțul cel roșu, simbolul neamului lor.

Mă-nghesui și eu la „herghelia” de căluți roșii și-l adaug celor ce-mi vor aminti de aceste locuri încercând a număra mestecenii ce-mi însoțesc drumul. Știu deja despre coaja lor că e bună la făcut papuci și

coșuri da pe mine mă poartă gândul spre o iarnă rusească și-o troică spulberând albul de alb. Iar pasul de gând mă duce departe, spre Nobel și universități, palate regale și muzee ale satului, corăbii, povești și de ce nu, fotbal !

Goteborg: Are echipă de fotbal ? Are și e grozavă precum stadionul pe lângă care trecem. Acum se desfășoară un campionat pentru liceeni și orașul miroase a... fotbal. Canalul Gota mă lasă să-i mângâi spinarea cu degetele-mi preschimbate în val. Îi privesc casele precum cutiile de chibrituri așezate-n picioare și năvălește iar lumina din pâlparea unei lumânări spre sufletul său cald.

Zona centrală e plină de trandafiri iar parcul, ca și nuferii de pe apa-i ce-l străbate, te fac să te desculți (ca și cea care a văzut Elveția desculță) și să simți nemărturisita împărtășanie a ierbii cu pământul. Mă duce clipa la „desculți în iarbă” dar zâmbesc copilului ce-și încearcă pașii în lumea neștiută încă, mândeamnă la tăcere. De ce să găsim întotdeauna explicații când oricum, lumea alunecă tăcută ?

Alerg să văd măcar afișul operei ce-ți „vâslește” urechea spre ascultare (are formă de vapor) ca apoi să-mi adun sufletul pe scările bisericii Masthagges. Abundă portul de vase, bărci, corăbii, piraiți, s-ar putea să cred că au celulare și costume acum așa că dau mai bine o fugă în piața de pește Teske-Koerka unde prada de bani se mănâncă cu meșteșugite tacâmuri iar rezervările la restaurantul din colț le faci aproape ca la... Opera din Viena. De, doar n-o să rămâi în coadă de pește, mai bine te-ntrebi de ce soarele vrea să facă nopți albe și noi nu putem câștiga un meci de fotbal aici. De ce ? Păi...dar nu răspund la provocări. Parol !

Upsala: Mi-a trebuit școală multă ? Acum am dar parcă ceasul Universității și scările Bibliotecii din Upsala mă îndeamnă să merg mai departe. Stau și privesc clădirile din cărămidă roșie, castelul și catedrala, și-mi amintesc, oare a câta oară, că fără meșteșugul cititului n-ai rost între lumi. Grea, apăsătoare, impunându-ți respectul capetelor încoronate - 11 regi și regine au făcut exercițiul „spatelui drept și-a

capului semeț aici”, catedrala așteaptând încă, netulburată, ruga celui ascuns ca și mine până la cuvântul scris în semne doar de vikingi știute, de pietrele ce păzesc parcă, Universitatea.

Pornesc să văd „cetatea de învățătură” de la vechea moară de apă. Oare de aici avem noi povestea cu „să-i dai apă la moară”, adică, pornește tu a învăța buchiile că de restul ne ocupăm noi. Doar capitala e aproape iar Premiul Nobel se dă în oraș, așa că... Și nu-mi ajung degetele de la o mână spre a număra foști studenți sau profesori ce mai au încă un punct comun-Nobel, ca și geometriile de verde ale cerului compas cu marea și frunze în utrenii.

Îmi tipăresc pe tălpi iarba verde de Upsala, smerenia catedralei și decența de la castel zâmbind mulțumită când poemele-mi într-un vers ajung să se odihnească pe rafturile Bibliotecii. E bine și pot pleca liniștită mai departe chiar dacă moara nu mai mărunțește acum decât: compendii, robe, examene, cursuri și ochelari cu dioptrii de... Upsala.

Stockolm: Când am ajuns pe Canale Grande, în piața San Marco din Veneția, n-am uitat să-mi amintesc că mai există o „Veneție a Nordului” dar, de fapt, sunt două: Bruges în Belgia și binențeles cea care astăzi, într-o călduroasă zi de iulie, mă întâmpină.

Fac, din obișnuință, primul drum la Primărie. Desigur, primarul nu răspunde la provocările mele de la acea oră dar mă lasă să mă urc până și-n turn, doar să tac și să privesc. Urc întortocheatele scări ale turnului și ajung pe cupola străjuită de cele trei coroane regale. Văd ca în palmă orașul ce pare o clipă lungă de istorie semănând cu... Petersburgul. Descopăr și Palatul regal unde regele Carol al XVI-lea te lasă să-i privești colecțiile de tot felul, să te minunezi de ordine și distincții, de soldații ce se schimbă la gardă, de cadența tobelor și trototul cailor. Uite, se vede și Muzeul Național, Casa Nobililor, Palatul Nobel, ceva mai departe - Skansen-muzeul satului, muzeul Vasa și Galma stana.

Cobor în grabă din turnul Primăriei deoarece pornesc a vizita uriașul din cărămidă roșie, curtea

interioară deschizându-se la apă și neîncercând a număra chiar acum cele 14 insule ce compun orașul dar, în schimb, stau cu ochii pe cărămida roșie ce străjuie pereții sălii albastre. Așa a vrut arhitectul, după moda italiană, dar a ieșit... roșie. Scările ce urcă mai au întipăriți pașii celor care au fost încoronați cu Premiul Nobel. Aici se ține recepția de gală și simt, în jurul meu, mirosul intelectual al succesului trecut, rochii și bijuuri din sertarele bunicii, fracuri și papioane iar mânușile ușierilor îmi vin tocmai bine. Colind prin Primărie precum pasul căluțului roșu. Uite, aici sunt darurile primite și ușa bibliotecii (poemele mele așteaptă cititorii), sala căsătoriilor e puțin cam strâmtă căci ai de ales ceremonii între 3 și 6 minute. Cred că DA se poate spune și-ntr-o secundă de o viață așa că... Sala consilierilor e teribil de mobilată și nobilă dar și turnul cu 100 de solzi, unul pentru fiecare consilier, nu-i de joacă. Ca sabia lui Damocles ?. Turnul te apasă mai avan !

Trecem în sala de mese unde doar cartea de vizită mai lipsește iar albastrul de mare și cer îl văd

norocoșii ce știu să se așeze la o masă. Și-atunci, fresca de pe perete, lăsată ca șoaptă de iubire de un subțire profil regal, te-ndreamnă să mănânci liniștit căci și tu vezi acum albastrul de mare și cer. Îmi plimb palma pe coloanele negre ce stau două câte două la nici o zbatere de libelulă depărtare, de-a lungul imensei săli. Una e rotunjită și suplă iar cealaltă are muchii. Se spune că sunt **el** și **ea**. La cine muchiile și la care rotunjimile ? De gustibus... și așa, Divinitatea a lăsat dilema să dăinuie și azi.

Îmi spun că nu mai poate fi nimic după ce-am văzut dar sala de aur își deschide, precum păunul, coada demnă de cei 1000 de ochi. 18 milioane de bucățele de aur, lucrate doi ani în mozaic de 100 de meșteri, adună istoria poporului suedez în fresce demne de luat în seamă. Ce se întâmplă când soarele inundă sala ? Ce onoare apasă umerii celor aleși ? Ar fi totul așa, ca și cum în tușul zăpezii aș prinde floarea de cireș apusă.

Și până la alți medaliați, mai dau o fugă să număr cele 100 de galerii de artă ale orașului și adaug

încă 70 de muzee. Gata. Lista e făcută doar pasul hoinar să prindă drumul fumului și-a nordului, pe-ncălțări de spiriduși și miresme. N-ajung să văd toate cele 100.000 de lacuri dar citesc regulile de bună purtare ale acestei țări unde poți: munci, culege fructe, flori, iubi copii, animale dar n-ai voie să tai copaci. Și-atunci simt că Greta Garbo e o singuratică precum teiul ce așteaptă rondul de noapte iar Berman poate culege și „Fragii sălbatici” bate și „A șaptea pecete” iar la cină poate veni și „Fanny și Alexander”.

În rest, mă despart de căsuțele vopsite în roșu și alb, cu catarg în curte și luminițe la geamuri într-un dar neștiut, apus de soare pe la zece seara trecute fix, când în vis, elanii-și curăță coarnele cu roua zilei de mâine iar drumul meu e nou, începe pe apă, cu dor de povești cu spiriduși și mesteceni, afine culese pe furiș și căluți roșii la săniile albastre ale zăpezii. Fiți siguri că e așa și cu adevărat, chiar merită !

T...

...TUNISIA

Mi-am petrecut gândul peste mare și-am lăsat să-mi sărute tălpile primenite cu henna, ca semn al măreției apuse, cerului și pământului. Și-am prefăcut nopțile în albe mătăsurii pornind iar povestea...

Zbor, într-o după amiază fierbinte, spre un loc de liniște și sunt „**dor**” și-am 21 A loc la fereastră. Icar era prea cuminte față de aripa gândului meu în timp ce așteaptă ca balerina argintie să se ridice pe poante și spectacolul să înceapă.

Arabescuri de nori, împrăștiate peste păduri continentale și ruine romane, îmi prăvălesc orele de geografie între două mări, Adriatică și Mediterană, ca ochi de ciclop în clepsidra vremii, într-o lume nepermis de virtuală de unii. Las Malta păzită de cavalerii-i cu cruci și săbii să-și numere nasturii și să

măsoare pașii între insule iar eu îmi răstorn licuricii pe străduțele de poveste ale Tunisiei ce-așteaptă descuie-tori de argint la porțile verii, precum busuiocul în strana de duminică a bisericii, binecuvântarea mea.

Monastir: De sus, din noapte, orașul și-aprinde cuvintele în miros de iasomie și chemare de minaret, precum **Ruspina** în vechea vreme uitată, când măsuram umbra în dâre de toamnă curgând spre astrale și istorice dimineți. Totul pare o clipă din povestea cu prinți și prințese iar eu, muritor de rând, îmi caut în aeroport, o bucată de vreme, sacoșa istorică a drumurilor încă neumblate și-aștept apoi, ca într-o oază, ca cineva să-mi spună în nepământeasca vorbă românească: „bună seara”. Străbat în noapte, și ce dacă, petece de cetate prinse în iubirea de-o noapte a stelelor cu pământul și-aud apoi șoapte la Riban unde rugăciunea adună copacii-n genunchi și frunzele-n utrenii. Într-o altă lume, clipe de zăpadă se prefac aici în cioburi de iasomie. Încremenit e totul în dantela visului meu african făcut deja praf și pulbere când privirea de tăciune a tăcutului arab îmi dă de înțeles,

totuși, că pot merge ca-n dansul pe sârmă, mai departe, lăsându-mi inel de verde într-o antică dimineață, pe degetele-mi ce picură lumina.

Hammamet: Las în urmă șirul de gând de leandrii albi, rozi și roșii și mă pierd, precum mi-e obiceiul, pe străduțele în care ușile și ferestrele-și vorbesc, florile se-ngână-n priviri, dulapurile-s galerii de dantelării și expoziții ambulante, sandalele mele adună nisip, piaptănul fără dinți acuză dureri de spate, pisicile mă privesc indiferente bârfind mai departe iar trecătorii așteaptă ca răcoarea ceaiului de mentă cu boabă de migdală să-nceapă cu „a fost odată ca niciodată” și eu ... să mă destram în cuvinte . Îmi pierd tălpile prin valuri de Mediterană și-adun scoici cu povești încă ude, adormite în visul ce coboară durerea răsului în curbe.

Ascult muzica simțurilor și-arabescurile de dantelă ale salonului răcoros și, după ce-am colindat plopii, îmi adorm între gene, „pe-o frunză două stele”. Oare pot să uit lacrima florii sau tăciunele privirii ce-mi arde în complicate caligrafii, iubirea ?

Pășesc cu smerenie lăsându-mi sandalele lumii pe treptele de marmură a caselor de covoare unde lâna, precum firul Ariadnei, în model, caligrafii și culoare, îmi răstoarnă infinituri în căni de dor și floare de leandru. Același ceai și-aceeași neterminată poveste. Plec, spunând politicoasă că voi reveni cu obrăznicie, a doua zi mă-ntorc acolo căci vraja te ține precum ața ce-ți coase gândul nebuniei.

Alerg prin Medina (bazar) cu ochii, alegând: cămile de lemn și pluș, covoare, papuci, curmale, măslin, brățări, ceai, șofran, semințe, piper, dulceturi, coral și iar covoare și... și rămân precum palmierul, enigmatic și solemn, admirând „la rose de sable” floarea deșertului (trandafirul) ce-adună iubirea nisipului, a apei și plânsul soarelui la apus. O prind în căușul palmelor și degetele-mi adună visuri neștiute de-o vară și lacrimi de nisip iar ceasul ce-mi măsoară destrămarea rămâne neîntors spre asfințit pe când, în caj (colivia mare pentru păsărele din curtea interioară a casei), se fac repetiții și se-mpart noi partituri pentru

concertul dimineții ce va să vină la ora stabilită și trecută fix.

Învăț nume de oameni și locuri: Rafic, Halet, Jalet, Amammet, Amuri, Sahbi și rămân agățată de zidul cetății c-un picior în mare când șoapta balalaicei îmi picură povestea boabei de cafea, pe când șișa (naraghilea) pufăie precum neobosita inimă ce-și îndreaptă, cu-n val prins la butonieră, ridurile dintr-o noapte uitată-n deșertul în care plânge roua de stele.

Las băncile să-și numere dinarii, căldura să-și facă numărul, bateria din aparat să se distreze jucând șotron și copiii, cu siguranță în vacanță, zâmbindu-mi. Mânânc brik, un fel de tășcuță de aluat pentru umplură combinată, apoi, cous-cous (cuș-cuș) și simt nisip în gura-mi de aer ce-o topesc c-un strop de lichior de curmale sau țuică de smochine în timp ce ascult muzica unduitor de lipicioasă a șoldurilor dansatoarelor și-mi „înclăiesc” dinții în delicatesuri de miere și alune iar capul ridicat al cobrei și cântările brățărilor de la picioare m-atrag din nou în lumea arabă de pe pământ african.

Galeria de artă e plină de pești cuminți și-nrămați, pe când palma Fatmei mi-arată drumul norocului, precum scrisul nisipului ce-adună răsărit de soare.

Sunt mândră că pe case găsesc plăcuțe ce-mi spun că el a studiat în România, la Agronomie, Politehnică, Chimie sau Medicină, fiind carte de vizită ce-i aduce reputație, respect și recunoaștere. Mulțumesc că recunoști că te-am ajutat și-am scos ... om din tine. E de bine, de bine !

E zi de cireșar la mine acasă, pe când aici, două portocale mă bârfesc la colț. Le iau și le-arunc în buzunar și simt cum soarele râde cu mine. În Hammamet gândul meu se va întoarce mereu, prins într-un caj, chiar dacă pielea mea a rămas albă, nesărutată sășios de soare și numele de alint al celor ce mă salutau, de la cântatul cocoșului și zborul rândulelelor, cu „ ... femeie albă te vei întoarce la noi și la anul, și-atunci ne vom povesti” și toate astea chiar dacă n-am decât leandrii și iasomie în palmele ce-au strâns dimineți de soare, licurici și iubiri nespuse încă.

Tunis: Capitala e mare și frumoasă precum o pariziancă ce-și știe purta orgolioasă bijuteriile de multe carate istorice. E ziua de Sf. Petru și Pavel și-n liniștea bisericii Sf. Paul, las rugăciunea mea europeană să mă învăluie în acord majestuos de orgă. Mă-ntorc apoi spre „poarta-arc”, semn al trecerii franceze pe aici în lunga-i călătorie africană ca apoi să-mi odihnesc, „în premieră”, trupul atât de „uman” pe treptele Teatrului Național. N-aș putea să-ți spun ce se repetă dar aud șoșoteli de turist din stradă, polițiște ce fluieră la repetiții-intersecții, semafoare și orchestre de brățări de pe brațe tinere și, la rampă, în noapte, aplauzele vor „arunca” în noi, actori și muritori de rând , cu mozaicuri romane, parole și legile nescrise ale Medinei.

Zâmbesc studenților din campus ce-au răsucit în spirală minaretul moscheii și urc clipa în rugăciune lăsând-o apoi vântului precum sămânța ciocului de pasăre.

Ascunse de soare, mozaicurile de la Muzeul Bardo dorm după amiază în muzica pașilor europeni. Mă mir și rămân mirată când privesc la asudate palme

de milenii, clipele de mozaic par tăcute umbre și luări aminte. Muștrător mă privește Ulise țintuit de sirene și, neștiind ce să-i spun de Penelopa, Jupiter e măreț, leii se-adună-n povestea atâtor orașe, tavanele par covoare în arabescuri și caligrafii de zei, Neptun își croiește drum pe ape, se-adună la colțuri domestice scene de casă și nesfârșita frumusețe a mozaicurilor poate aprinde și liniștea nopții în deșert și... și nu simt decât căldura de sfârșit de mileniu ce-ar trebui să-mi șteargă parcă cele văzute.

Dar mă-mpiedic și piatra ce-și lasă urme pe tălpile mele va fi semn de neuitare. Bardo e lada de zestre din casa dinainte a istoriei lor și ei nu uită să-și primească darurile de la Alah arătându-le. Și chiar dacă zâmbetul de pe fața măslinie e „gajul” de intrare în lumea lor și e doar întredeschisă poarta ai curaj de intră, călătorule, căci povestea visului e foarte aproape.

Carthage (Cartagina): Da, recunosc. Nici nu mai arde, nici nu mai fumează ci stă și așteaptă cuminte să-și spună istoria și alte biblioteci să-i ascundă comorile.

Ruinele punice mă opresc din drumul cetății făcându-mă să-ngân adevăruri ce dorm încă în miezul Pământului. Termele lui Antoniu, din cetate, sunt mărețe precum un fost imperiu întreg, odată, lăsând marea să stingă focul încins al istoriei.

Cobor și urc trepte și iar cobor și iar urc și alături, sandalele romane dau drumului formă de cuceritor. Doar floarea de leandru, uitată acolo de buri și nebăgată în seamă de romani, zâmbeste. Oare îi știe cineva toată povestea ? Mă lasă s-o ating și parcă cetatea e plină și doar apa din viaducte mă întoarce spre lumea schimonosită pentru o clipă.

Cartagina e solemnă, gravă și măreață, așteptând și azi, de ce nu, pe fâșia de istorie a mării, un timp al ei din alte vremi uitat în teatru roman și-n vilele cetății și-n care totul, dar... să nu vorbim de foc pe căldura asta căci sufletu-mi mistuit l-am lăsat în floarea tăcutului leandru ca pașii ce adună zăpezi.

Sidi Bou Said: E un porțelan alb, filigramat, aruncat în mare. Străduțele, prinse în trepte, urcă și-apoi se pierd în mare. Boemă e lumea, iubitori sunt ochii,

plecată e fruntea și aproape cafeaua cu șișă pufăind precum o amantă supărată și părăsită. Leandrii mămbyie la mângâiere dar poarta deschisă mă trece în nemurire.

Și n-ar semăna, Doamne, o ușă cu alta chiar dacă albastre sunt toate de te-ntrebi ce val de mare s-o fi șters aici pe picioare și ce capăt de cer i-o fi zâmbit la fereastră. Și rămân în porțelanuri țintuite, în puncte negre: flori, palme, arcade, cupole, livezi, ochi, precum mi-aș lăsa albastru între pietrele apei și din ele mi-aș face uși și ferestre peste care doar lumina din caji mi-ar ține dorul aproape în nopțile uitate în ceașca de cafea.

Romantic e totul, ireal e albastru, doar urma pașilor mei și mângâierea ferestrelor și-a ușii le las ca pecete domnească peste dantela de val oprită la intrare. Ce taine ascunde oare ? Halet îmi zâmbește dăruindu-mi figuri de jad dantelat pe când valul a ajuns la a doua ușă. Ce mică-i lumea, Doamne, și ce albastră-i fericirea când aruncată-n mare, cheia portaului odihnește-ntr-o scoică făcută de oameni.

Sousse: E zvăpăiată ca o nimfă și doar arcadele răcoroase ale Ribatului potolesc formele lăsate-n nisipul sărutat de mine. Totul coboară în scări spiralelate din „O mie și una de nopți” acum, când doar lampa lui Aladin mai poate face ghioceii să plângă și dorurile să sară zidul cetății de vreo 13 m înălțime. M-ascund în catacombele romane jucând șah cu marmura-n cuburile vremii și-aștept să văd corabia feniciană încălzindu-se la soare.

E perla aruncată pe țărmul unde încă se spun, aha, se scriu acuma „o a mia două” poveste. Pășesc pe vârfuri de nisip și simt că-mi răvășesc puterile. Măntorc și pornesc iar căci sufletul cetății e cu mine.

El Jem: Și-am ajuns, din urmă, din nou sandalele romane. Colosseumul se-nalță parcă deasupra luptei și doar o cămilă, docilă și atât de obișnuită cu statutul de „vip”, așteaptă să zâmbească în pozele grăbiților turiști. Mă trezesc în arenă și mirosul de luptă mi-e aproape. Leii își pregătesc meniul iar el, gladiatorul de lângă mine, și-ar dori, doar pentru o clipă, să fie zeu. Apoi totul se-aruncă-n luptă și doar umbra ce apără

luminate capete romane, surâde. Nu miroase decât a tristețe și dragoste nespūsă, iar spectacolele lumii merg mai departe.

Azi, singuratic și lipsit de glorie, doar muzica-i alină durerile și rănilile în miez de vară, ascultând filarmonicile ce vin aici la festival să-ndulcească povestea frumosului gladiator. Și chiar Viena se mută pentru o clipă aici lăsându-și valsurile în grija Dunării și-a candelabrelor de cristal. El Jem e tăcut și-n început de zi, ruinele sale romane încearcă umerășele strâmbe ale lumii. Tăcută e lumea, tăcută.

Sfax se spune că e: orașul deștepților, al bancherilor și oamenilor de afaceri, cu cel mai redus număr de șomeri și, dacă poate exista așa ceva, și uite că există într-o țară dintr-un început de continent, cu cel mai mare punctaj la bacalaureat. Deci, băieți, aici se face școală nu glumă ! Bacul luat la Sfax e intrare sigură la facultate, mai ales în cele din străinătate.

Oare noi de câte „Sfax-uri” am avea nevoie sau ne-ar ajunge o găleată cu apă rece turnată pe scăfârliia încinsă a unora ca să ne trezim ? Dar să nu vorbim de

școală în toi de vacanță și căldură căci, drumul spre întinsa mare de nisip continuă lăsând, ca o amintire, livezile de măslini ce-așteaptă rodul toamnei și pacea din casele ce azi, duminică, și-au tăiat berbecul și așteaptă să-l împartă cu săracii precum spusele din cele cinci sfinte porunci.

Gabes îmi poartă pașii grăbiți spre arșița ce va să vină. Ascult povești cu nunta tunisiană ce ține șapte zile, cu casele neterminate acolo unde sunt băieți și-aștept să văd tălpi și palme stângi făcute cu henna ca semn că mariajul este sau e pe foarte aproape. Femeia e supusă dar e frumoasă și superbă în tăcerea-i prinsă de cele șapte brățări de aur de la mâna dreaptă. Semn și nu de oricare. Se miră de argintul meu și-mi zâmbește înțeleghătoare, apoi pleacă privirea urmând șerpuitoarea viață a casei unde bărbatul face legea.

Gabes e oaza de câmpie ce adună palmierii cu deschisele lor umbrele verzi ce-i apără de soare. Ciorchine de curmale așteaptă dulceața gurii mele iar desfătarea e pe aproape. Răcoarea apei stâmpără arșița drumului iar șireturile mele doresc viață de câine.

Mă pregătesc pentru frumusețea ce va să vină și caut discret henna pe inelarul și degetul mic de la palma stângă a bărbatului de lângă mine. Oare îmi zâmbește degeaba ?

Matmata - începe să mă apropie de o altă lume și să sper că, nu peste multe ceasuri de veghe, va răsări colțul lunii pe ruginie dune și-atunci n-o să mai număr, nesățioasă, minunile lumii. Pământul prinde culoare ruginie, căldura se joacă cu clăbuci de Celsius și Faraday iar eu mă apropiu de forme aproape lunare.

Drumul urcă precum rotocoalele țigării de foi și casele troglodite ale berberilor se ascund în coasta stâncii cu neînvinsa putere de a trăi. Palma și peștele, peștii și palma „semnează”-n albastru intrarea sub bolta de civilizație a berberilor. Curtea interioară-ți răcorește sufletul și zâmbetul casei e lângă tine. Îi vorbesc femeii care la piatră zdrobește și nu rezist a nu încerca și eu roata lumii căci „eu nu strivesc corola de minuni a lumii” și cât de aproape mi-e ascunsa taină a mirabilei sămânțe.

La odihnă stau uitate marile „bunici” ale amforelor pline acum cu apă și liniște pe când pașii noștri străini se îndreaptă spre altă lume. Las casele troglodite în tăcuta lor istorie și nu știu dacă mai vreau să fiu european. Cerne lumea boabele-i de înțelepciune și la berberi, zâmbetul de-o clipă e eternitatea și sufletul stâncii. „Dura lex, sed lex!”

Douz: M-aștern drumului și simt că timpul, ca și ceasul lui Dali, se-nmoaie, se dilată... curge și eu încep să visez la rouă de nisip, ochi de beduin și agal (șnurul negru pentru turban) ca ofrandă. Soarele pare prins în sulite, drumurile se desfac și curge lumina prinsă în ochiul de ciclop al soarelui.

Mă aflu la poarta deșertului Sahara. Doamne, neam de neamul meu și picior de picior nu și-au lăsat umbra și urma, gândul și nemurirea până acum, aici. Cu mersul ce sfidează-o lume, cămilele (de fapt dromaderii) ne depășesc caii putere așteptând „la parcare” ieșirea noastră în lumea bună a nisipului. Sunt o curajoasă și reușesc să urc prima pe Abdulah, dromaderul. Legănarea lui și șoapta-mi fac casă bună

și lumea merge înainte. Nisipul e fin, e arămiu spre galben, e fierbinte și e... dună de nisip în Sahara. Am deschis poarta Saharei bătută-n descuietori de-argint cu „le rose de sable” și pornesc regal lăsând vântul s-amețească dunele negăsind nici „trecerea de pietoni, sensul giratoriu, atenție, micșorați viteza”, ci totul părând ireal de real într-o lume în care nimic nu e mai adevărat decât privirea lui Abdulah, întinderea infinită a întinderii și eterna lui molfăială.

Iau cu brio „carnetul de conducere” la cămilă și primesc agalul negru, câștigându-mi la nevoie un loc de muncă! Învăț să leg turbanul, cinci metri să-i înfășori pe un cap de român, nu-i ușor. Îi șoptesc lui Abdulah data reîntoarcerii mele, împietresc când, între florile din rond, găsesc busuioc ca semn că n-am plecat singură de acasă și pășesc ca o regină în hotelul de cinci stele în care nici piscinele și nici mâncărurile nu egalează zâmbetul berberei ce face brik și-i gata să-mi numere brățărilor de argint.

Doar noaptea târziu, când cristatele sparte par albe cărări și liniștea aprinde deșertul, mi-afund

pământenele vise în dunele morgane și caut Carul Mic și Carul Mare crezând în steaua mea norocoasă. Ora patru, când plec cu caravana, pare a fi ascunsă după ușă, zorindu-mă, fiind trezită de... picioarele aruncate în ușă de micuțul om bun la toate în hotel.

Fii liniștit, soare. Mă voi trezi înaintea ta, o să te aștept la cotitură, o să te văd cum răsai precum un Făt Frumos și-o să fiu cea mai perfectă tupeistă spunându-ți eu, prima: ”bună dimineața, ar fi cazul să luminezi Pământul că e trecut de cinci și un sfert”.

Chott El Jerid - Mă-nsoțesc cu soarele și străbat, mai bine zis , înghit, dună după dună, apoi o „gură” de oază și galopez spre marginea marelui lac sărac secat ce-și trăiește durerea în sarea adunată și arătată lumii. Oare cât o fi plâns ca lacrima-i să-i sece și să rămână sarea ? Clipește leneș cu un ochi de apă rămas aiurea și ireal de albastru și mă iartă când îl mângâi, dăruindu-mi chiar un cristal.

E pur, e alb, e prins în durere precum nespusa vorbă de iubire. Drumul ne duce spre inima lacului. Sub aproape cinci metri de sare, inima-i de apă mai

bate. Oare când va vedea iar lumina ? Totul pare în jur fantastic, rupt din revistele S.F. așteptând nu știu ce. Pământean e doar glasul ambulanzului vânzător ce-ți oferă un pumn de curmale la gustare și-un ceai fierbinte de mentă. E totul perfect, prea perfect pentru o lume ce se clatină. Drumul pare mai anevoios și caii noștri purere încep să tușească. Apar ca Pegassurile, jepuri dornice a se alinia precum în „Daktari” și-a ne lua pe cocoașa lor, purtându-ne departe, tăind Atlasii și prăvălindu-se la poalele lor în deșertul ce le mângâie picioarele de munte.

Tozeur: începe un drum ce stâmpără mintea ce gândește. Se pornește muntele și frumusețea oazelor e perla verde a apei ce nu știe să rămână în adâncuri. Șerpii șerpuiesc drumul în muntele rece, uscat, ruginiu și parcă la pândă, precum scorpionul ce așteaptă ca-n ceasul și jumătate ce ți-l mai acordă, să-l treci în testament și să-i zâmbești la plecare. N-avem timp. Jepurile urcă în șir tăind creste de munte și prăvălind gânduri și speranțe în prăpastiile ce știrbe și strâmbe

ți-ar putea povesti scene din filme de groază sau săruturi furate la margine de grotă.

E clar. Munții Atlas nu sunt altceva decât farmec și poveste ce ies din fumul știutei lămpi a lui Aladin. L-am prins în zâmbetul furat al soarelui ascuns după ei și-aștept ora de audiență la „Asirom” . muntele te simte și noi doi suntem de pe aceeași creastă și-n oglindă, cântăresc bătăile inimii mele.

Ajungem la finiș după ce las, de-a lungul șirului de gând, caravane de cămile ce trec indiferente în filosofia lor, surâzând parcă la semnul „atenție-cămile” (ce paradox), ignorându-l și traversând aiurea și deșertul mi se furișează iar în palma stângă cerându-mă parcă de nevastă. Aud bolboroseala prafului ce-nvăluie lumina și mă pornesc iar a străbate infinituri căci, scrisul nisipului mi-aprinde cuvântul în palmele soarelui făcut căuș,

Las muntele tăcut în urmă-mi și, ca-n poveste, aș arunca peria că mă arde, că mă frige și... mă vrea înapoi. Doamne, ce mare e ispita !

Karouan: Mai simt încă nisipul prin ungherele trupului meu. Lasă urme fierbinți să-mprăștie lumină. Ascult povești cu Mecca și drumul spre locul sfânt e mai curgător.

Și aflu că pașii mei vor călca pe vârfuri pământurile sfinte și că șapte pelerinaje aici vor face cât un drum la Mecca. Mai am doar șase de făcut și atunci mă pot saluta cu cei umblați, ca mine, cu „hagi”, adică, noi am fost aici, nu suntem chiar oricine, suntem cineva.

Răcoarea cetății e binevenită. Linișteștea își limpezește mințile și papucii lăsați la odihnă sporesc taina rugăciunii. Tălpile mele goale contopesc o lume. Clipa de-o clipă e numai a mea. Măsor infinituri, răstorn pădurile din mine și simt cum mi se topește sufletul în flori de mălin.

La noi acasă, merele de vară sunt numai bune și lebenițele adună roșu-n obrazul lor de verde și strungă între sâmburi de negru pierduți în gura largă cât o zi de post.

...și iar pornesc. Cât mai e până la capăt ? Aș spune că încă o lume dar rămân agățată de visul unor artiști lăsați pe malul mării. Și păsări de sârmă cu umbre de trupuri și rotund de piatră și gânduri nespuse, toate, enigmatice și nelalocul lor, leneșe și bolnave, ascunse și uitate-ntr-o clipă ca dreptunghiulara viză ce-mi șoptește: „ai să te-ntorci călătorule, căci povestea drumului încă n-ai spus-o toată.”

...TURCIA

Și pornesc iar. Las urma pașilor mei pe uscat și pe mare făcând trecerea mea de călător opreliște de gând în fața lumii. Mă îndrept spre Anatolia (**Turcia**). Alerg cu gândul deja la celălalt mal. Dar oare cum e să vezi două mări ? Unde începe una și se sfârșește cealaltă ? Să ghicesc sau să dau cu banul ?

Edirne sună așa de frumos precum grecii ce îl alintau cu ...Adrianopolis. Stau în balcon și privesc, în liniștea nopții, umbra minaretului și-a moscheii și totul

pare o altă lume. Îmi tot revin în minte: baclava, halva, șerbet, rahat și n-ajung să termin gândul de dulce căci, la cinci din ziuă, precum cel pornit la coasă, e timpul să mă obișnuiesc cu rugăciunea. Apoi îmi iau picioarele-n spinare și mă grăbesc spre feribot.

Las Edirne și drumul mă poartă la **Eceabat**. Îmi arunc privirea spre șalvari dar lumea începe să fie curioasă când țin în mână un tespih, adică, dar mergeți și voi să vedeți turci cu șiraguri de mărgele în mâini și veți înțelege totul. Aștept să trecem cu feribotul în Asia. Și încep să-mi privesc tălpile: acestea vor trece în Asia ? Îmi voi lăsa gândul agățat de frumusețile Anatoliei ? Grea încercare așa că iau feribotul. Privesc ca la trecerea de pietoni și zic: „la dreapta Marea Neagră, la stânga, Marea Marmara”. Las vântul să-mi umble prin plete și să facă regulile iar eu, „inhalez” aer de mare și-ngân ca Topârceanu:

„Rămâi sănătoasă cucoană,

Că-mi iau geamantanul și plec”.

Unde, dragă Europa ? Ei, puțin prin Asia, unde, da ce să-ți spun, căldura e insuportabilă și-un ciorchine de

strugure mi-ar prinde bine. Și se deapănă una după alta: mare, munte și căldură. Abia acum simt că mă strânge ceva. Aha! Trecusem prin Dardanele și buclucașul meu pas era nehotărât. Să cobor, au ba ? Oare să-l las de capul lui sau în voia soartei ? Greu cu-așa papuci și-așa ... stăpână !

Troia: Mi-am dorit întotdeauna să văd Troia chiar dacă numele meu e...Maria. Oare s-au adunat vreodată toate Elenele din lume aici? Păi, vezi ? Se respectă sau nu drepturile femeii? Oricum, calul troian așteaptă. E majestuos, e fantastic, e mându, e încăpățânat și e din ... lemn. Gata, acum știu. Deci, căluții de mare se trag din strămoșii lor de la Troia ? Oricum, urc, cu inimami bătând în urechi, scările ce mă duc în interiorul calului. Nu mi-e frică dar n-am mai fost, până acum, în vreo burtă de cal. Cum e ? E bine ! Sunt băncuțe și ferestre. Adică, soldații greci să nu se odihnească și să nu privească la dezmățul cetății ? Calul troian, precum ruinele cetății, stă și așteaptă. Gata de orice nescrisă istorie își tot primește turiștii în burta sa dar oare Elena și călcâiul lui Achile pe unde s-o fi rătăcit ?

Căldura îmi face cu ochiul dar apa ce-o beau din pumni, la Troia, îmi dă putere. Adică, cum ! Numai Ulise și eu, nu ?!

Izmir: Trec dintr-o mare în alta, acum, în spate Marmara și-n față, Egee. Parcă cândva, undeva, la numărătoare-mi, am călcat în picioare vreo șapte mări, da până la nouă, ca-n povești, mai este. Și atunci o să-l întâlnesc pe Făt-Frumos? Începe să se lase întunericul și temperatura sare coarda cu mine. Ea tot scade. De la 42 grade Celsius face acum aproape 35. Izmirul, Smirna grecească, este așa ceva, luminat, extraordinar, regal și uitat pe pământ. În liniștea nopții ce se lasă, luminițele înfipte parcă în palma de stâncă a muntelui strălucesc. Totul e o lume de licurici căci turcilor le place fastul. La ei totul strălucește. Aurul îți ia mintea, samovarul te îmbie cu ceaiul fierbinte iar ochii lor negri caută. Dinții albi sclipesc ca-n reclame și vorba, precum inima, aleargă dintr-un capăt de bazar în altul. Vapoarele, precum corăbiile odată, dorm legănate de un vis uitat la mal și doar moscheea, în tăcuta-i rugare, așteaptă sclipirea dimineții.

Efes: Soarele mă arde. Umerii mei nu sunt bronzăți ci adună sori pentru iernile scandinave iar tălpile se bătucesc pe lespedeza cetății. Caut cu privirea și descopăr o lume. Uite, lumea bună merge la Teatru, Piață, Cartierul bogaților iar în Librăria lui Celsius și Bibliotecă intră cei uitați în al scrisului, ca mine, rămași să descurce Mozaicul. Cei de-ai norocului și vieții își fac loc la Templu lui Hadrian, Fântâna lui Traian și dau crezare vorbelor Sfântului Pavel, privind așa, ca la vitrina cu dulciuri, la Casa de toleranță. Să între ? Ei, pe vremea aceea, totul se rezolva repede. Și după ce am făcut „corso” pe Via Sacra și mi-am pus la păstrare în cutiuța minții semnele cetății: talpa, femeia, inima și crucea, îmi aștern evlaviosul gând de suflet lângă cei doi smochini ce străjuiesc în apropierea Casei Fecioarei, locul unde, spre bucuria lumii, Fecioara Maria a venit. Nu uit să aprind trei lumânări, să-mi scriu iubirea neștiută pe-un bilețel și să-l las zidului de lângă casă și, mai ales dar mai ales, să beau apă sfințită din cele trei izvoare, fiecare fiind pentru cu totul altceva: unul pentru sănătate, altul

pentru fericire dar cel mai căutat, cel pentru „ce-a mai rămas”. Câtă înțelegere și libertate ne dai, Doamne !

Kusadasi este așa, o nestemată aruncată-n Marea Egee. Nu te lasă să scapi ușor. Noaptea pe plajă-ți oferă trandafiri după ce te amețește cu tortul din fructe și dansul buricului. Și să nu crezi în harem și cadâne ? O, Doamne !

Pamukalee n-are asemănare. Apa și piatra se mai iubesc și acum. Și, din dragostea lor, stau trupuri la soare și-n „Grădinile Raiului” te simți uitat de lume. Este totul nepământean de pământean în frumusețe iar apa din căușuri e albastrul lăsat între pietre. Doar Blaga mă mai liniștește: „Sapă, sapă/ Până dai de stele-n apă”.

Pergamon: Totul aici miroase a istorie. Ruinele amintesc de lupte iar pe lespedeza cetății pașii tulburători ai atât de neștiute vremi se aud în umbra ceasului de seară. Nu mai simt căldura. Anatolia este acum în mine. O port și-n ochiul de noroc, dăruit în bazar, și-n caligrafia lăsată cu numele lui Alah pe-un vas din boabe de porțelan dar, mai ales, în coranul

adunat de mine-n pumn și mângâiat la ceas de rugăciune. Liniștea nopții trezește pădurile din noi iar sufletu-mi rămâne boabă de nisip, pe mal de Egee, ce la capăt de lume, strălucește.

U...

...UCRAINA

Kievul... după o noapte-ntr-un tren în care îmi scapă un nerv, lumea n-a învățat încă să zâmbească, ușile și geamurile nu se deschid (cred că din fabricație) doar ceaiul fierbinte făcut în samovarul, odată de argint, aduce binecuvântare și îmbie la pace, lumină și liniște.

Stau și mă minunez de atâta albastru și cupole de aur încât parcă toate clopotele bat clipe de frunze în vremi în care mestecenii povestesc în șoaptă cu piatra bătătorită de gândul adus de spate în noștile uitate-n cărți de istorie și pe umărul meu aud râsul pădurii. Nu știu unde să-mi poposesc, pentru odihnă, privirea: pe prag de biserică, la cupole de aur sau pe buza de cioburi de apă ce poartă cântecul pe neștiute cărări. Și totuși, rămân agățată-n lumina albăstrui-aurie a bisericii albastre - Sfânta Treime și adun în

căușul inimii frumuseți de sfinți și evlavii la vecernii.
Peste tot miroase a vară și turiști străini ce-și lasă
amintirea-n drum.

Trec Nistru pe poduri cu picioroange și nu
vreau să-mi amintesc stihuri eminesciene ca pasul
meu să nu găsească găuri de gânduri așa că, m-
adâncesc în tihna nuferilor galbeni și-a coridorului
catacombelor iar lumea încremeniților în strania lor
rugăciune, e... „și nu ucid cu mintea mea” ca apoi
lumina zilei de vară să-mi dăruiască priveliști de-
albastru în valuri de odihnă binecuvântată ce varsă
ploaia-n timp.

Las centrul, parcul, statuile, mausoleul și fân-
tânile arteziene să adulmece cotidianul uitat în cutia
de chibrituri a istoriei iar eu, veșnic pierdută prin
povestea drumului, m-ascund în muzeul de miniaturi
unde: boaba de orez, piciorul de purece, firul de păr și
alte casnice învelișuri ale lumii se-mplesc prin
oboseala frumosului ce le-acoperă dându-le strălucirea
clipei unice precum soarele și luna, cerul și pământul
în tipare de modă veche. Nu mă satur să „lunetesc prin

microscop” minunile artei și iar mai stau la coadă pentru un bilet căci paznicul nu te lasă să „prinzi rădăcini” privind și minunându-te. Mărunțesc ultimele cuvinte rusești învățate la școală și las ca sufletul să-mi adune frumuseți rostuite în alunele sparte și poveștile de albastru ale bătrânului Kiev.

...UNGARIA

Privesc pusta și-mi agăț ochiul de cumpăna fântânii. Caut copite de cai și praf mirosind a năvălire dar nu găsesc decât scaieți și paie făcute cercuri.

Soarele bate-n podeaua pământului cerșind răcoarea ochiului de apă dar ea, năbădăioasa, se ascunde-n căuș de Balaton și așteaptă să plece și ultimul „bus” spre Buda ca să doarmă liniștită visând cizme roșii și mustăți răsucite.

O străbat dintr-un capăt al cerului în alta și-o văd pătrătoasă și trasă-n unghiuri de drumuri care,

căruțe și puncte vorbitoare cu antene de ochi și radare de picioare.

Odihnesc o clipă pe lanțurile podului din **Budapesta** și-aștept ca leii ce-l străjuiesc să recunoască că n-au limbă iar vapoarelor să le mestec mai ușor cozile. O caut pe Margareta ascunsă pe-o insulă dar ea, iute ca și poprica, s-ascunde când în Buda, când în Pesta, pregătind gulaș cu gust de ceardaș.

Și pas Mărie de-a o găsi pe Margareta acasă ! E poate pe la Parlament, prinsă-n caturile-i de poveste, sau privește-n catedrala cetății coroana Sfântului Ștefan. Oricum, eu caut, mărunțind cuvinte, casa Gojdu și vreo bisericuță românească dar mă-nnec în explicații date pe străzi, plăcuțe și vorbe verzi și uscate.

Și-atunci privesc Dunărea ce-n armonie de val mă duce spre casă lăsând leii cu gura căscată dar nu uit s-arunc vreo doi pumni de busuioc și floare de mușcată, la colț de străzi, căci sigur acolo, sufletul bun a lui Ion și Gheorghe și Vasile împărțea pâine și vorbă bună între două rafale de mitralieră. De, așa e

românul, săritor cu vecinii și-mbujorat când trece Carpații.

Și-apoi plec făcând iarăși coadă la fântâna cu cumpănă din pustă, încercând a prinde curcubee de rază, zâmbet enigmatic de Liszt și om de aur a știutului Jókai Mór.

Răsucesc cheile Europei pe degetul mic și-apoi le prind în palma mea dreaptă căci eu, la capăt de lume, sunt portăreasa istoriei scrisă-n poeme de Ovidiu undeva, într-un codice uitat acolo, pe rândul academic de sus, numit Carpato-Danubiano-Pontic și-atât !